הארץ

75 אג' יום ג' י"ז בסיון תשמ"ו, 24 ביוני 1986 VOL. 68/20412 JUNE 24 1986

שיגור אקספרס BURLINGTON AIR EXPRESS

יג'יע?

הדרך הבטוחה ביותר למשלוח חבילות ומכתבים לחו"ל

★ אישור מסירה לכל משלוח לפי דרישה

★ בלדר אישי ל-8000 יעדים בעולם.

★ מסירה תוך 24-48 שעות.

סוכנים כלל-תשגיר בע"מ.

התקשר - 03-375211, 373076

האחיות השובתות מתגברות בתי החולים — לא יוצאו צווי חירום

אחיות בתי החולים דוחות החלטת הסתדרות האחיות על הקמת חטיבה ללא מעמד של ארגון יציג

מאת מיכאל גרמי

יהודית וינקלר וצבי זרחיה

אחיות בתי החולים הסכימו אמש, סמוך לשעה 11, לתגבר את נוכחותן בבתי החולים. בכך נעתרו האחיות לפניית שר הבריאות, מרדכי גור, שהתנה את אי הוצאתם של צווי החירום, שהוכנו במשרדו בתגבור בתי החולים. התגבור יתווסף ל- אחיות, שנותרו גם אתמול במקומות עבודתן. בחדרי הניתוח ובחדרי המיון, ביחידות לטיפול נמרץ, בפגיות וביחידות הדיאליזה.

ממטה השביתה המסוקם בבית החולים בילינסון בפתח תקוה נמסר, כי הוראות טלפוניות הועברו לכל בתי החולים השובתים ועל פיהם תוזעק עוד הלילה אחות אחראית תורנית לכל מחלקה שננטשה במשך היום. בבוקר תגיע לכל מחלקה האחות האחראית עליה — זו תפעל לבדה במחלקה ותמתין להנחיות ממטה השביתה.

הבוקר ייפגשו כל המעורבים בסכסוך האחיות בבתי החולים בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת, שהחליטה לדון במשבר האחיות עד למציאת פיתרון.

שר הבריאות אמר אמש, לאחר שהתקבלה הסכמת האחיות לתגבור, כי הוא מקווה שבדיון היום בוועדת העבודה והרווחה יוסכם מכלול הנושאים שבמחלוקת.

הדיון בבית הדין הארצי לעבודה שנקבע להבוקר יידחה, ככל הנראה, לבקשת משרד הבריאות וקופת חולים, כדי לאפשר את המו"מ בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

מאות חולים שוחררו

בתי החולים החלו אתמול בשעות הבוקר במילוי הוראת מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' דן מיכאלי, ולשחרר את כל החולים, שמצבם מאפשר זאת. החזרת החולים למחלקות המאויישות רק על ידי אחות אחת תתאפשר, לעת עתה, רק במקרים מיוחדים.

מספר החולים, ששוחררו אתמול, מגיע לכמה מאות — כאשר בתי החולים הגדולים שחררו בין 30 ל־50 אחוזים מן החולים המאושפזים בהם. במקרים רבים נשלחו לביתם חולים המצויים בטיפול הדורש מעקב, חולים שיצאו מתוך ניתוח רק לפני כמה ימים וכן יולדות יחד עם התינוקות.

מבית החולים הדסה נשלחו הביתה 125 יולדות וילודים. בית החולים תל השומר שילח לבתיהם

(סוף בעמוד 2 טור 3)

בת משפחה מטפלת בחולה, אתמול, בביה"ח איכילוב בת"א. (תצלום: עוזי קרן)

שמיר הציע לשלום להיות יועץ רוה"מ לטרור

הערב התייעצות מכרעת אצל פרס בפרשת השב"כ

חריש יודיע ביממה הקרובה על החלטתו ★ רוב הקבינט: אין מנוס מוועדת חקירה ממלכתית־חשאית אם יסרב שלום לפרוש ★ חריש נפגש עם הצוות הבכיר של משרד המשפטים התומך בהקמת ועדת חקירה או חקירה משטרתית

מאת עקיבא אלדר וגדעון אלון, סופרי "הארץ"

בהתייעצות שקיים הערב צוות השרים הבכיר עם היועץ המשפטי לממשלה, ייעשה מאמץ אחרון לשכנע את יוסף חריש לאמץ את הצעתו המקורית של היועץ המשפטי לשעבר, פרופ' יצחק זמיר, לראות בהתפטרותם של אנשי השב"כ בראשות אברהם שלום את סיום הפרשה. במקביל, נעשו בימים האחרונים ע"י שרים בכירים מאמצים לשכנע את שלום לפרוש מרצונו, כיוון שפרס מסרב להדיח אותו מתפקידו. מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, אף הציע לשלום הצעה לשמש יועצו לענייני טרור לאחר הרוטציה, באוקטובר.

עם זאת סבורים מרבית שרי המערך, כי גם אם יתפטר שלום, לא ניתן עתה לקבל את הצעתו המקורית של זמיר, משום שבשבועות האחרונים נחשפו עובדות ופרטים חדשים בנושא והפרשה צברה תאוצה ציבורית. גם הצוות הבכיר של המשפטנים במשרד המשפטים שעמם נועץ אתמול חריש זו הפעם הראשונה, הדגיש באוזניו, כי עפ"י חומר העדויות שהצטבר בתיק השב"כ לא ניתן יהיה לסיים את הנושא ע"י הסדר מינהלי בלבד.

אמש נועד חריש לשיחה ארוכה עם שר המשטרה חיים בר־לב וזה הדגיש באוזניו, כי למרות שהמשטרה מסוגלת לנהל חקירה חשאית בפרשה, הוא סבור כי עדיף להפקיד את החקירה בידי ועדת חקירה ממלכתית־חשאית.

פרס ורבין מתנגדים והבהרה לחריש

ראש הממשלה, שמעון פרס, ושר הביטחון, יצחק רבין, נמנעים מלצדד במפורש בהקמת ועדת חקירה ומעדיפים להשאיר את ההכרעה לגבי אופי החקירה בידיו של חריש. שרים במערך מסבירים זאת בחשש, כי ראשי הליכוד ובעיקר השר אריאל שרון ינצלו את ועדת החקירה כדי לנגח את המערך. שרון התבטא באחרונה, כי הליכוד עשוי לזכות באהדה ציבורית, אם המערך יוביל לוועדת חקירה בנושא השב"כ.

מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר ישוב הערב ארצה כדי להשתתף בהתייעצות בלשכת ראש הממשלה.

אתמול נערכה במשרד ראש הממשלה התייעצות לגבי דרך פרסום תגובת הממשלה על ההחלטה שיקבל חריש ביממה הקרובה.

התייעצות חריש עם צוות המשפטנים

בהתייעצויות שקיים אתמול חריש עם הצוות שעסק בגיבוש חומר החקירה במשרד המשפטים, השתתפו פרקליט המדינה יונה בלטמן, המשנים ליועץ המשפטי יהודית קרפ ויורם ברסלע והמשנה לפרקליט המדינה דורית ביניש. היתה זו הפגישה הראשונה שקיים חריש עם צוות זה. עד כה נמנע חריש מלשתף את הצוות המשפטי הבכיר בלבטיו. אולם אחרי שלושה הביעו בפניו כמה מפרקליטי המחוזות מורת רוח על שלא נועץ בצוות המשפטי שסייע לזמיר באיסוף החומר ובגיבוש ההחלטה להגיש תלונה למשטרה, החליט חריש על קיום הפגישה. כל אנשי הצוות הבכיר במשרד המשפטים הבהירו לחריש, כי אין מנוס מהקמת ועדת חקירה ממלכתית כאלטרנטיבה להמשך הטיפול בתלונה שהגיש זמיר למשרד המשטרה.

הצוות המשפטי הדגיש באוזני חריש כי ההצעות שהועלו ע"י גורמים פוליטיים לסיים את הפרשה ע"י התפטרותו של ראש השב"כ, אינן מקובלות עליהם משום שמנגד תן לסייח כל נסיון לרדת לחקר האמת בפרשת השב"כ. הבוקר ייועד חריש פעם נוספת להתייעצות עם הצוות המשפטי הבכיר.

בתום ההתייעצות הערב בלישכת ראש הממשלה בהשתתפות פרס, שמיר, רבין ומודעי וחריש, יודיע היועץ המשפטי על החלטתו לגבי אופי החקירה הנראית לו. גורמים משפטיים העריכו אמש, כי חריש לא יפרסם את החלטתו הערב, אלא רק מחר, שכן יבקש לשקול פעם נוספת את העמדות שיוצגו בפניו הערב ראש הממשלה והשרים, בטרם יודיע על החלטתו.

כנס חירום של ראשי ישיבות ההסדר דן בנשירת תלמידים לישיבות חרדיות

תלמידים מהחינוך הממלכתי־דתי עוברים לחינוך החרדי בשל תנאים משופרים: שתי ארוחות ביום, הסעות, לימודים עד שש בערב, ביגוד וספרים ★ כ־40 תלמידים מבית ספר חילוני בקרית ביאליק נרשמו לבית ספר חרדי ★ ההקצבות למוסדות אגו"י וש"ס — 4,300,000 ש"ח

מאת נילי מנדלר סופרת "הארץ" לענייני חינוך

ראשי ישיבות ההסדר כינסו לפני שבוע ישיבת חירום, לדון בנשירת תלמידים לישיבות חרדיות ללא צבא. בכינוס דובר בשטיפת המוח הנעשית לתלמידי ישיבות תיכוניות, על ידי גורמים אנטי־ציוניים.

על כינוס החירום מסר אתמול אברהם מלמד מהמפד"ל, במסיבת עיתונאים בירושלים, שנערכה מטעם המרכז לחינוך דתי, המטפח פעולות חינוך במגזר הממלכתי־דתי, מחוץ לשעות הלימודים. מלמד מחה על העברת כספי מדינה למוסדות חרדיים וטען, כי הם משתמשים בכספים אלה כדי לכרסם במספר התלמידים הפונה לישיבות ההסדר.

יו"ר המרכז לחינוך דתי, מאיר הלברטל, סיפר, כי בתי הספר החרדיים מושכים תלמידים מהזרם הממלכתי־דתי, בשל התנאים המשופרים המוצעים לתלמידים. בין השאר סיפר על בית ספר חרדי בקרית ביאליק, שנרשמו אליו לקראת שנת הלימודים הבאה לא רק עשרות תלמידים מבית הספר הממלכתי־דתי, אלא גם כ־40 תלמידים מבית הספר החילוני במקום. המוסד החרדי מציע לתלמידים שתי ארוחות ליום, ספרים, ביגוד, הסעה לבית הספר ובחזרה ולימודים עד שש בערב.

הלברטל הציג נתונים, מהם עולה, כי במסגרת הכספים הייחודיים שמעביר משרד החינוך לעמותות של אגודת ישראל וש"ס הם מקבלות כארבעה מיליון ו־300 אלף שקל — שני שלישים מתקציב האגף לתרבות תורנית במשרד. המרכז לחינוך דתי מקבל רק 36 אלף שקל, למרות שאוכלוסיית תלמידיו גדולה פי ארבעה מאוכלוסיית התלמידים של אגודת ישראל וש"ס גם יחד.

יהודה בן מאיר מהמפד"ל האשים את ראשי המערך והליכוד כי הם "חותרים באופן שיטתי תחת החינוך הממלכתי דתי ומחזקים במודע ומתוך ציניות פוליטית את המפלגות הדתיות האנטי־ציוניות".

הקמת ערוץ שני מוקפאת בשל סירוב מודעי לכבד סיכומים שקיבל נסים

מאת לילי גלילי

ההכנות להפעלתו של הערוץ השני הוקפאו עתה בשל סירובו של שר המשפטים, יצחק מודעי, לכבד את הסיכומים אליהם הגיעה ועדת השרים לענייני חקיקה בראשות קודמו, משה נסים.

הצעת החוק להפעלת הערוץ השני אותה הגיש שר התקשורת, אמנון רובינשטיין לפני כשנה נדונה בהרחבה בוועדת השרים לענייני חקיקה, שסיכמה כבר את רוב הסעיפים, להוציא הרכב המועצה הציבורית, סמכויות הממשלה והפיצוי לעיתונות הכתובה. עם כניסתו של מודעי לתפקידו החדש, מונה גם ליו"ר ועדת השרים לענייני חקיקה, אך הוא מסרב לקבל את הסיכומים אליהם הגיעו עד כה.

בין השאר, מציע מודעי עתה כי במקום רשות ציבורית, תימסר הפעלת הערוץ השני לחברה פרטית. הצעה שהעלה כבר בעבר בתוקף תפקידו כחבר ועדת השרים לחקיקה, ואשר נדחתה על ידי הבריה.

גורמים המקורבים לנושא, מביעים מורת רוח רבה מעמדתו של מודעי, ומעריכים כי בכוונתו להחזיר את עניין הערוץ השני לנקודת המוצא. בתשובה לפניות אליו בעניין זה, הביע מודעי כי הסכמים עם המערך והליכוד אינם מעניינים אותו, ואת כל ההסכמים יש לערוך עמו.

הארץ חדשות

מתפרסם היום בעמודים

8, 9, 15, 16,

17, 18, 19

מצב יהודי דרום אפריקה נדון בהתייעצות אצל פרס

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

ראש הממשלה, שמעון פרס, כינס אתמול דיון מיוחד במצב יהודי דרום אפריקה, לאור הידיעות מיוהנסבורג לפיהן מרבית היהודים העוזבים את דרא"פ מהגרים לאוסטרליה ולנידרלנד ורק קומץ מהם עולים לישראל.

מראשית השנה עלו מדרום אפריקה 250 יהודים — שיעור דומה למספר העולים מדרום אפריקה בכל שנת 1985.

ראשי הפדרציה של יהודי דרא"פ הדגישו, כי לפי שעה אין איום ממשי על הקהילה היהודית שם, המונה כ־120 אלף נפש, אולם אם תחול החרפה במתיחות בין לבנים ושחורים עלולה לחול גם החמרה במצבם של היהודים.

אוויאישן וויק: הלביא לא ימריא לפני אוקטובר

מאת ראובן פדהצור, מפרו הצבאי של "הארץ"

אב הטיפוס הראשון של מטוס הלביא ימריא רק באוקטובר או בנובמבר, חודשיים אחרים מאוחר מהמתוכנן. כך מוסר שבועון התעופה האמריקאי "אוויאישן וויק". יש לציין, כי הערכה הרשמית של התעשיה האווירית היא, כי הלביא ימריא בספטמבר, ולפיכך לא יהיה כל איחור בהמראה הראשונה.

עוד מוסר שבועון התעופה, כי מקורות ישראליים רשמיים מסרו כי מחצית מהמרכיבים של הלביא ייבנו בארה"ב, תוך שימוש בכספי הסיוע הצבאי האמריקאי. לאחרונה נעשו שינויים בתכנון המקורי של הלביא, מוסר אוויאישן וויק. משקלו של המטוס הועלה ב־4,500 ליברות. דבר שחייב שינויים בתכנון הכנף של המטוס ובתכנון חיבור הכנף לגוף המטוס. כמו כן שינויים במערכת פיקוד הטיסה.

ללביא יהיו שישה אבות טיפוס. השניים הראשונים יטוסו בלי מכלול מערכות האוויוניקה המשוכללת.

פקיד מצרי בכיר:

אש"ף מוכן להחזרת הרצועה למצרים "כשלב ביניים"

מאת עודד זראי

לונדון (מיוחד ל"הארץ") אש"ף הביע את הסכמתו, כי רצועת עזה תוחזר למינהל מצרי, כשלב ביניים. זאת, לאחר שמצרים התחייבה בפני האירגון, כי הרצועה "היא חלק בלתי נפרד מהמדינה הפלשתינית". דברים אלה אמר אתמול פקיד מצרי בכיר במשרד החוץ בקהיר לעתון "אל-שרק אל-אוסט" המופיע בלונדון. הפקיד אמר עוד, כי במגעים בעניין זה, הביעה ירדן את הסתייגותה מהמהלך, שלדעתה "עשוי להבטיח את דבקות המתיישבים הישראלים ברצועה המערבית". לדברי הפקיד, פנתה מצרים לארה"ב ולישראל בתביעה להעניק זכויות פוליטיות לתושבי השטחים. עוד אמר, כי הוסכם בינה וארה"ב לבריטניה לממן פרוייקטים מיוחדים בשטחים שמטרתם לשפר את תנאי החיים בגדה וברצועה.

מקורות ערביים מסרו אמש, כי הנשיא מובארק מתכוון לערוך חילופי גברי בממשלת ד"ר עלי לוטפי, לקראת ועידת מפלגת השלטון בחודש הבא. בינתיים הורה מובארק להסיר את החרם הפוליטי על שורה של אישים, ששימשו בתפקידי מפתח בתקופת הנשיא סאדאת.

בקהיר נפוצו שמועות, כי עבד אל-זומר מראשי ארגון הג'יהאד האיסלאמי, הקשור בפרשת רצח הנשיא סאדאת, נעלם בימים האחרונים מתאו בבית הסוהר "ליימאן טורה". לדברי המקורות, מורגשת בשבועות האחרונים התעוררות מחודשת של האגודות האיסלמיות ברחבי מצרים ובעיקר בערי מצרים העילית.

(ראה מאמרו של עודד זראי בעמוד 11)

סקר אגודת משוחררי הקבע:

8 תא"לים, 17 אל"מים, 61 סא"לים (מיל.) — ללא עבודה

מאת ראובן פדהצור, מפרו הצבאי של "הארץ"

שמונה תתי אלופים, 17 אלופי משנה, 61 סגני אלופים ו־78 רב־סרנים, שהשתחררו מצה"ל עדיין לא הצליחו למצוא מקום עבודה בשוק האזרחי. כך עולה ממשאל שערכה "צוות"-אגודת משוחררי הקבע של צה"ל. הסקר כלל 2,500 מבין 8,000 החברים ב"צוות". רק 60% מבין אנשי הקבע היוצאים לגימלאות מוצאים מקום עבודה עוד לפני יום שיחרורם.

נתונים אלה מסר אתמול יו"ר "צוות", האלוף (מיל.) משה נתיב, במסיבת עתונאים בתל אביב. להערכת "צוות", יצטרפו לשורותיה בשנה הקרובה עוד 1,200 משוחררי צה"ל.

"צוות" פנתה לשר הביטחון וביקשה שיקבל החלטה לפיה משרד הביטחון הוא שיהיה אחראי למציאת מקומות עבודה למשוחררים. תשובת השר היתה שלילית, אך הוא היה מוכן לתקצב הקמת צוות מיוחד שיעסוק בריכוז נושא מציאת תעסוקה למשוחררים. לצורך זה תוקצבו השנה 170 אלף דולר. הצוות שהוקם הצליח בחודשים האחרונים למצוא 60 מקומות עבודה לחברי "צוות".

שוק ההון / אריה לביא

ירידה נוספת במחזור תוך פעילות חסרת עניין

חוסר העניין בשוק המניות בימים אלה בא אתמול לידי ביטוי בפעילות המצומצמת אתמול בשוק המניות. המחזור ירד ל־1.3 מיליון דולר לעומת כ־4 מיליון דולר שלשום. המחזור במניות המשפיעות הגיע לכ־1.8 מיליון דולר בלבד. הפעילות היתה מעורבת, תוך נטיה ברורה לירידות בכל הענפים.

לעניין מיוחד זכה רק המיסחר במניות הקשורות לקבוצת בנק דיסקונט שסבלו מהצעים שגרמו לירידות של עד ארבעה אחוז. מניות הבנקים המשיכו לסבול מהיצעים והתשואה עלתה ליותר מ־12 אחוז.

בשוק השחור בדולרים נמשך חוסר העניין, בעיקר לתחזיות המוזרות של הסוחרים, שציפו להתגמלות על שוק זה עקב עונת הנסיעות לחו"ל. אמנם מורגשים יותר קונים מהרגיל אך לצד אלה גם יש הצעים ממקורות לא מזוהים. המוכרים כמויות ניכרות של דולרים.

ברונו דורש מרקנאטי: התפטר תוך שלושה ימים

פגישות קשות לנגיד בנק ישראל עם יו"ר מועצת המנהלים של דיסקונט וחברי הדירקטוריון

מאת אריה לביא, צבי זרחיה ועדנה אדירור

נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, הציב אתמול אולטימטום ליו"ר מועצת המנהלים של בנק דיסקונט רפאל רקנאטי ולדירקטוריון הבנק, ודרש את התפטרות רקנאטי תוך שלושה ימים. הנגיד זימן אתמול בצהריים את רפאל רקנאטי ואת דירקטוריון בנק דיסקונט לפגישות נפרדות. בהתראה של יום אחד בלבד. לא נערך דיון בדירקטוריון לאחר דברי הנגיד. בבנק ישראל ובבנק דיסקונט הגדירו את הפגישות אתמול "קשות".

הנגיד הביע בשיחה עם רקנאטי ועם חברי מועצת המנהלים של הבנק דעה בלתי מתפשרת, לפיה יש למלא אחר המלצות ועדת בייסקי — אחרת ייאלץ הנגיד לנקוט באמצעים העומדים לרשותו על מנת להביא להתפטרותו של רקנאטי. הנגיד המליץ בפני רקנאטי להתפטר, על מנת שלא לעמוד בפני תהליך "לא סימפאטי", לפיו יצטרך הנגיד לנקוט באמצעים העומדים לרשותו. הנגיד נתן לרקנאטי ולמועצת המנהלים של בנק דיסקונט ארכה של יומיים שלושה. דבריו של ברונו

(סוף בעמוד 2 טור 3)

הסוכנות תפסיק ההזרמה למוסדות דתיים לא־ציוניים המחנכים צעירי עליית הנוער

יו"ר עליית הנוער מברך על ההחלטה — נציג המפד"ל תוקף

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

בסוכנות היהודית התגבשה החלטה להפסיק את הזרמת הכספים למוסדות דתיים לא־ציוניים, בהם מתחנכים חניכים של עליית הנוער. בדיוני ועדת עליית הנוער של עצרת הסוכנות התקבלה אתמול פה אחד החלטה, להפסיק לאלתר את הזרמת הכספים למוסדות כאלה.

יוזמי ההצעה היו הצירים מחו"ל. הם ציינו, כי לא ייתכן שכספי המגביות יועברו למוסדות שאינם חוגגים את יום העצמאות, אינם מניפים את דגל ישראל ושוללים את הגיוס לצה"ל. ראש עליית הנוער, אורי גורדון, שיבח את ההחלטה והביע תקווה, כי מליאת עצרת הסוכנות תקבל החלטה מחייבת ברוח זו. לדבריו, יש להחלטה השלכות מרחיקות לכת על מדיניות הסוכנות כולה, המחוייבת לבדוק את דרכה ולחזק את הכוחות הציוניים הפועלים בחברה הישראלית.

נציג המפד"ל תוקף ההחלטה

אליעזר שפר, חבר התנועה הציונית מטעם המפד"ל, אמר, כי ההחלטה להפסיק את הזרמת הכספים למוסדות דתיים לא־ציוניים בהם מתחנכים חניכי עליית הנוער, היא החלטה פסולה מעיקרה, המערערת ופוגעת באחדות ישראל. לדבריו, זהו צעד בלתי ציבורי לקבוע מיהו ציוני ואת שעה שרוב העולים לישראל באים מקרב הציבור הדתי על כל גווניו. הוא הדגיש, כי רבים מחברי הוועדה בחו"ל שקיבלו את ההחלטה, אינם חוגגים בעצמם את יום העצמאות ואינם מניפים את דגל ישראל באירועים פומביים שהם מקיימים.

פרשת החוברת מוסיפה להסעיר

פרשת החוברת האנטי־ציונית הכוללת קריקטורות המציגות את ישראל והסוכנות כפשיסטית, המשיכה גם אתמול להעסיק את צירי עצרת הסוכנות. גורמים בכירים בהנהלה הציונית הביעו מורת רוח על כך שהעתונאי צ'רלס הופמן, שמאמריו פורסמו בחוברת הנושאת את הכותרת "לאן הולכים הדולרים שלנו" מסתובב במסדרונות מלון "רמאדה רנסנס", שם מתקיימים דיוני העצרת, כשבידיו תעודת ציר. חברים בהנהלה הציונית חזרו והדגישו אתמול, כי לא השתכנעו עדיין שליו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות ג'רולד הופנברג, אין יד בהפצת החוברת, למרות הכחשותיו הנמרצות.

אסד למוסקווה — יקבל טיפול רפואי וידון בנושאי רכש ובמעמד אש"ף

דו"ח מדמשק: אסד עובר תקופה קשה ונתון בלחץ מנהיגי העלאווים לקבוע את יורשו

מאת עודד זראי

לונדון (מיוחד ל"הארץ") הנשיא אסד עומד לצאת בקרוב מאד לביקור חשאי במוסקווה לבדיקות רפואיות תקופתיות ולטיפול, וכן לשיחות עם מנהיגי הקרמלין, הדוגרים על דרך הטיפול הסורית במלחמת המחנות בלבנון. מקורות ערביים בלונדון, המסתמכים על דו"ח מדמשק מסרו, כי אסד עובר באחרונה "תקופה קשה" — לא רק על רקע המצב הכלכלי הקשה וכשלון מנגנוני הביטחון למנוע פעולות פיגוע ראוותניות מצד גורמי האופוזיציה, אלא גם בשל משבר שפרץ בינו לבין המועצה הדתית העליונה של עדתו, העלאווית. ראשי המועצה אינם שבעי רצון מסירובו העיקש של אסד להיענות להפצרותיהם ולדון על קביעת יורשו. הם חוששים, כי מלחמת מורש עלולה להמיט אסון על העדה העלאווית האוחזת השלטון מזה.

עוד נמסר בדו"ח, כי בקצונה הסורית הבכירה נשמעו בשבועות האחרונים טענות קשות נגד בריה"מ, "שאינה עומדת בהתחייבויותיה" כלפי סוריה. הטענות מתייחסות לנושאי הרכש ולסירוב מוסקווה לדון בתביעות סוריות לשינויים בחוזי רכש שנחתמו בעבר. לדברי המקורות, מגיע החוב הסורי לבריה"מ בגין רכש לכ־16 מיליארד דולר.

אותם קצינים מתאוננים גם על הלחץ הכבד שמפעילה בריה"מ על סוריה לקיים דרישה עם הנהגת ערפאת ולהביא לאיחודם מחדש של ארגוני אש"ף. הדו"ח מגלה, כי בריה"מ כפתה על סוריה ביקור חשאי של אחד מעוזרי ערפאת, האיל עבד אל־חמיד, המכונה אבו אל־הול, בדמשק. האיש הגיע באחרונה לדמשק בלווית ולאדימיר אסטוגראר מבכירי פקידי משרד החוץ הסובייטי, שבא במיוחד מבגדד. השניים נועדו לשיחות ארוכות עם הרמטכ"ל הסורי, גנראל חיכמת אל־שיהאבי, גנראל עלי דובה וקולונל גזי קנעאן, ודנו בנושאים לכינוס "שולחן" באלג'יריה של כל ראשי ארגוני אש"ף.

חדשות הארץ

שיחת היום

על: פרופ' אבחריי ההפריה, מבכירי הרופאים בישראל

על: שביתת האחיות (עמ' 2)

★

יתוגבר המערך הטכנולוגי בחינוך (עמ' 3)

★

בית המשפט דוחה הדיון על פיטורי חמשת עובדי אל־על (עמ' 5)

★

"אתא" חוייב לשלם לעובדים 450,000 דולר תוך 15 יום (עמ' 6)

★

רפאל איתן דוחה ביקורו באוניברסיטת ת"א מחשש מהומות (עמ' 10)

★

בחיפוי כבד של המשטרה נהרס בית באום אל פאחם (עמ' 10)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). מעונן חלקית עד בהיר. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 16—27, תל אביב 21—28, באר שבע 20—32, רמת הגולן 16—29, נהריה 20—28, צפת 17—28, טבריה 19—29, נצרת 19—29, טבריה 20—34, עפולה 19—32, שומרון 18—30, לוד 20—29, יריחו 23—37, עזה 21—27, אילת 24—39.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4993	+0.0070
נוסעים	1.7821	+0.0085
שחור	1.5900	— —

בגליון זה 20 עמודים

ערך את העמוד: אור גונדר

בוא נדבר גלויות על אוסטריה

שפע של פרחים אדומים על כרי דשא ירוקים, מרחבים עצומים של עמקים פורחים, שמים כחולים ונהרות תכולים, שמש זהובה ושלל צבעים של בגדים בכפרים הציוריים.
הכל מתגן בחופשת הקיץ שלך באוסטריה.
שרות מצוין, מאכלים נודעים, משקאות משמחים ואפשרויות מגוונות לבילויים ולטיולים בערים הראשיות ומחוץ להן.

חופשה מהנה במחיר נמוך להפליא
מ־18$, לאדם, ליום, חצי פנסיון

3 שבועות באתר מרפא נודע
מ־268$, לאדם, לינה וארוחות בוקר.

שבוע של בריאות ויופי כולל טיפולי טיפוח
מ־411$ לאדם בחדר זוגי, פנסיון מלא

נוסף על כל אלה, אתה יכול - כשאתה באוסטריה - לקפוץ ליומיים לבודפשט, במחיר מ־80$.

הצעות מיוחדות לשכירת רכב חדיש
מ־7.5$ ליום, ללא הגבלת ק"מ, על בסיס שבועי, לאדם (מותנה בהשתתפות 2 נוסעים)

PANORAMIC TOUR – 5 ימים ברחבי אוסטריה.
מ־264$ לאדם בחדר זוגי, חצי פנסיון

עוד הנאות של קיץ בחוברת הצבעונית, אצל סוכני הנסיעות ובמשרדי נתיבי אויר אוסטריים.

friendly AUSTRIA

AUSTRIAN AIRLINES

נציגות משרד התיירות האוסטרי

תל־אביב, רחוב בן־יהודה 17, טלפון 652244. ■ חיפה, רחוב מחניים 4א'. טלפון: 389988, 04-389442

שיחת היום / ירח טל

עם: פרופ' אנדריי דהפריז, רופא
על: שביתת האחיות

הרופאים נתנו דוגמה רעה לאחיות

— אתה מסכים למעמד שאלמלא יצרו הרופאים את התקדים של נטישת בתי חולים, האחיות לא היו מעיזות לעשות כך כיום?

— לא הייתי שולל טענה זו. הרופאים בהולם נתנו דוגמה רעה לאחיות בנוקטם בצעד כה קיצוני, שהביאו אותי במצור לגנותם בשעתו. בתחילה הס־תכלו עלי חלק ניכר מעמיתי הרופאים בעין רעה בגין ביקורת זו אך כיום יותר ויותר מסכימים איתי.

— האם יש עילה בלשוני המגוריקה נטישת בתי חולים והפקרת חולים?

— בעת שביתת הרופאים אמרתי שאסור לאף רופא לנ־טוש את משמרתו ואפילו הוא ירעב ללחם. הוא הדין לדעתי גם לגבי המקצועות הפרה־רפואיים.

— האם רופאים יכולים למלא את מקומן של האחיות ולמנוע מחסום של חולים?

— רופאים לא יכולים למלא את מקומן של האחיות. אין ספק שנטישת בתי החולים על ידי האחיות פוגעת בטיפול בחולים ועלולה לגרום להם לנזקים חמורים. בכל הקריירה הארוכה שלי לא זכור לי שאחיות נקטו בצעד שכזה.

— האם אתה מצדד בדרישת אחיות בתי החולים לארגון מקצועי נפרד?

— אני שולל זאת תכלית השלילה. ההפרדה לא תתרום דבר, אלא להיפך, תגרום לסבל נוסף לחולים, שכן המאבקים בין האחיות יתקיימו על גבם של חולים. יש בהולם מקום לבדוק את השוויקה התמורה בשכר אחיות בתי החולים. אני לא יודע אם במצב המשק כיום ניתן לפצותן — אך לפחות ניתן למלא את התקנים הקיימים בבתי החולים ולהקל בכך על מצוקתו של צוות האחיות הקיים.

— כמי שהתנגדת מבר"מים ליישוב סכסוכי עבודה במקצוע הרפואי, אילו מהלכים היית מציע לצדדים לנקוט ליישוב הסכסוך הנוכחי?

— קודם כל, לא להפסיק לקיים מגע. חייבים לדבר זה עם זה, אפילו יצעקו זה על זה. צווי בתי משפט לא יתרמו דבר לפתרון הבעיה. בסופו של דבר האחריות מצד שני הצדדים צריכה לגבור ולהביא להסדר שיאפשר את חידוש העבודה והשיקום המסור בחולים.

נבחנת הנהגת פרסומת בגל"צ למימון שידורים

הצבא שוקל מכירת קרקעות מחנות לבניה פרטית

מאת ראובן פדהצור, מופר הצבאי של "הארץ"

באגף התיכנון של צה"ל בוחנים את ההצעה להנהיג שידורי פרסומת בגלי צה"ל, במגמה לשחרר את הנטל הכרוך במימון תחנת השידור הצבאית.

ההצעה הועלתה במסגרת תיכנון תוכנית העבודה הרב־שנתית. אנשי אגף התיכנון מנסים למצוא תחומי פעילות צבאיים בהם ניתן לצמצם את ההוצאות הכספיות. בדיונים שהיו בנושא, אמר מפקד גלי צה"ל, נחמן שי, כי ראוי לבחון את ביצועם של משדרי חסות בגלי צה"ל. עלות החזקת תחנת השידור הצבאית מגיעה ל־2.5 מיליון דולר בשנה.

צעדי חסכון אחרים בהם נוקט צה"ל — מכירת ציוד מיותר, כמו כלי עבודה וריהוט.

מכירת קרקעות

כמו כן מתנהל מו"מ בין צה"ל ומשרד הבטחון לבין מינהל מקרקעי ישראל, על מכירת נכסים של צה"ל. הכוונה היא למכור, לבנייה פרטית, מגרשים שעליהן ממוקמות יחידות שונות של צה"ל כמו מחנה מרקוס בחיפה. הבעייה היא שהקרקע שייכת למינהל מקרקעי ישראל, וצה"ל מבקשים להבטיח שההכנסות ממכירת הקרקע יועברו לצה"ל ולא לאוצר.

מפקד "מערכות", אל"מ אדרי דרומי, הגיש לאגף התיכנון תוכנית לפיה בתוך שנתיים כל פירסומי "מערכות" לא יעלו כסף לצבא. תוך ארבע שנים יכוסו כל ההוצאות והעלויות למערכות כמו משכורות, כך שהצבא לא יצטרך להשקיע כלל במערכות. תקציבה השנתי של "מערכות" היום מגיע ל־170 אלף שקל.

משאל פור"י — מיוחד ל"הארץ"

פופולאריות נמוכה לנסים באוצר ולמודעי כשר משפטים

בדיקה ראשונה של שיעורי הפופולריות של שרי האוצר והמשפטים החדשים, שהתחלפו בתפקידיהם, מצביעה על שעורי פופולריות נמוכים של שניהם כשחלק ניכר בציבור טרם גיבש עמדה לגביהם — כך עולה ממשאל דעת הקהל הכל־ארצי של מכון פורי", שנערך החודש בהזמנת "הארץ".

רק 16.8 אחוז אמרו כי הם מרוצים ממשה נסים כשר האוצר, לעומת 63.8 אחוז שהיו מרוצים מיצחק מודעי ערב החלפתו.

יצחק מודעי, בתפקידו החדש כשר המשפטים, זכה עתה לשביעות רצון של 27.1 אחוז בלבד. 50.2 אחוזים טרם גיבשו עמדה כלפי שר האוצר החדש, ו־34.6 אחוז טרם גיבשו עמדה.

המשאל הקיף מדגם מייצג של 1200 איש ואשה שרואיינו בראיונות אישיים בכל רחבי הארץ.

תגרה בכלא הנשים נווה תרצה פוזרה בגז מדמיע

מאת ראובן שפירא, מופר "הארץ"

תגרה בין אסירות יהודיות לאסירות בטחוניות בכלא הנשים נווה תרצה ברמלה פוזרה במוצאי שבת, תוך שימוש בכוח ובגז מדמיע ולאחר שניגרמו נזקים לכלא. בעקבות התקרית הורחקו ובודדו אסירות בטחוניות אחרות ושבוצתה פתחו בשביתת רעב.

לפי אותן הידיעות השתתפו בתגרה, שהיא נדירה בהיקפה בכלא הנשים, יותר מעשרים אסירות. שירות בתי הסוהר לא פירסם הודעה על התקרית האלימה והדוברים ניסו אמש להמעיט בחומרת המקרה.

התקרית בכלא נווה תרצה היא אחרונה בשרשרת של אירועים חמורים שהתרחשו בשבועות האחרונים בבתי הסוהר במדינה, ואשר לדעת גורמים בשירות בתי הסוהר והמשטרה המצויים בנעשה בבתי הסוהר, מעידים על התערערות חמורה של סדרי הביטחון והמשמעת בבתי הסוהר. לדעת הגורמים האלה, המצב בבתי הסוהר חמור ביותר ונמצא על סף "התפוצצות גדולה". סוהרים רבים חוששים להתפקר ולשמור על משמר ומשמעת בגלל איומים והתנכלויות מצד אסירים אלימים.

לפני כחודש התפרעו יותר ממאה אסירים בכלא באר שבע ופצעו עצמם בחתכים בגופם. לפני כשבועיים חדרו שני אלמונים רעולי פנים באישון לילה לתוך כלא מעשיהו ברמלה וניסו לרצוח אסיר שישן במיטתו. האסיר נפצע. יום לאחר מכן נדקר סוהר בכלא באר שבע בידי אסירים רעולי פנים ונפצע. בכל המקרים מונו ועדות חקירה פנימיות בשירות בתי הסוהר אך ממצאי החקירות לא פורסמו עד היום.

ראיתי שמעתי

ההגמון טוטו רוצה בעזרת היהודים

בנאום נרגש קרא ההגמון דזמונד טוטו ליהודים ולישראל לתמוך במאבק השחורים בדרום אפריקה. הוא שהה בסוף השבוע שבקצרה ימים אחדים, במסגרת המיבצע "אמנות נגד אפארטהייד".

בו נערך לכבודו משתה מיוחד של בית הנבחרים של מחוז אונטריו.

ההגמון נענה להזמנת הקהילה הרפורמית הגדולה בקבנה ונאם בבית הכנסת שלה בפני אולם מלא מפה לפה. טוטו, שלווה לכל האירועים על־ידי הזמר הארי בלפונטה, התקבל בבית הכנסת בשירת "הבאנו שלום עליכם", שהזמר האמריקאי—קאריבי השחום ויפה התואר הצטרף אליה מיד. בלפונטה, שהגיש את האמרה, אמר שלא נשכחה תרומת היהודים למאבק לשיוויון זכויות לשחורים וקרא לשני המיעוטים בארה"ב להתגבר על המתיחות שהשתררה ביניהם.

ההגמון, חתן פרס נובל לשלום, נמנע מלמתוח ביקורת ישירה על ישראל, אותה גינה בעבר על קשריה עם דרום אפריקה. הוא גם לא התייחס לקשריו (הטובים) עם הקהילה היהודית במולדתו.

טורונטו

גלעד דוהן

יהולקו תארי "יקיר בית התפוצות"

בטקס חגיגי שיתקיים ב־3 ביולי יעניק בית התפוצות תואר "יקיר בית התפוצות" לארבעה אישים, לאות הוקרה על תרומתם להנצחת המורשת והתרבות היהודית, מאבקם למען ערכי הצדק והסובלנות, אהבת האדם ודריפת החירות, שעל טיפוחם שוקד בית התפוצות.

ביאטה קלרספלד

השנה יוענק הפרס לפרופ' אפרים א. אורבך — נשיא האקדמיה למדעים; לפיליפ מ. קלוצניק — נשיא קרן הזיכרון לתרבות היהודית, נשיא ארגון בני ברית העולמי לשעבר, ממקימי בית התפוצות; לציונו של ד"ר נחום גולדמן ז"ל חבר במועצת המנהלים של הבית מאז כינונו; לגב' ביאטה קלרספלד — ציידת הנאצים ולוחמת זכויות האדם; ולמר מנחם גינזבורג — מראשי אגודת ידידי בית התפוצות מאז כינונו בארץ ומעבר לים.

תואר זה הוענק לראשונה בשנת 1984.

ע.שושן

האשה שאיתו

מי שסקרן לדעת את סוד הקסם של האשה הלא־צעירה, משושת הפרצוף, שהעניקה לב־מרת אמן צעיר ואף נישאה לו והוא ממשיך להעריך אותה כאישה וכאמנית, יוכל לצפות ביום שישי בביתת האמן של אליס קאווראנו, מורתו ואשתו של הפסנתרן איוו פוגורליץ'. פוגורליץ' ינגן ביום חמישי את הראשון בשלושה הרסיטלים שלו בארץ ואילו אשתו תוסיף טפח מאמנות ההוראה שלה ב"צוותא", שם תדריך שני תלמידים: את יהאל וקסמן, העומד להיכנס לאקדמיה למוסיקה ואת תמיר בן־זכאי, המסיים את שירותו הצבאי והוא תלמיד האקדמיה.

את התרגום מן האנגלית־דרסית של קאווראנו יעשה ד"ר עמנואל קרסובסקי, מורם של שני המאושרים.

ע.ה.

יריד ספרים פמיניסטי באוסלו

באוסלו נפתח שלשום יריד הספרים הפמיניסטי הבין־לאומי, בהשתתפות סופרות מ־30 מדינות. כ־400 הוצאות ספרים מציגות ספרות מאת ועל נשים. זו הפעם השנייה שמתקיים יריד פמיניסטי זה: היריד הראשון נערך לפני שנתיים בלונדון. היריד עומד בסימן ביצוין הנשים בנורבגיה: ראש ממשלה — אישה ויצוג של 55 נשים מתוך 157 צירי בית הנבחרים. במהלך היריד מתקיים, בנוסף, כנס נשים סופרות מרחבי העולם, וכן נערכות בו הרצאות בנושאים הקשורים לספרות נשים ולמעמד האישה בחברה.

אליהו הזבי

קופנהאגן

בעריכת עידית רוזנבלום

מרפי עודכן בעמדות ישראל לקראת פגישתו עם פוליאקוב

מאת עקיבא אלדר, מופר המדיני של "הארץ"

לקראת פגישתו עם הדיפלומט הסובייטי ולאדימיר פוליאקוב, קיבל עוזר שר החוץ של ארה"ב לענייני המזרח התיכון, ריצ'רד מרפי, דיווח עדכני על עמדותיה של ישראל בנושאים הקשורים ליוזמה עם ברית המועצות. מרפי, שייפגש בשטוקהולם עם עמיתו הסובייטי, קיבל עותק של האיגרת, שהעבירה ישראל בימים אלה למוסקווה, בתגובה על המחאה הסובייטית על הצטרפותה של ישראל לפרוייקט מלחמת הכוכבים. באיגרת, חוזר משרד החוץ על העמדה המסורתית של ישראל, לפיה אין לפרש את הצטרפותה לפרוייקט כצעד אנטי סובייטי. באיגרת נאמר כי ישראל רואה בכך השתלבות במאמץ לפיתוח טכנולוגי שאינו מכוון נגד שום מדינה.

נציג שגרירות ישראל בוואשינגטון, שנועד עם מרפי טרם יציאתו לשטוקהולם, ביקשו להעלות בפני פוליאקוב את דאגתה של ישראל נוכח ההרעה שחלה במצבם של יהודי ברית המועצות. ישראל ביקשה שוב ממרפי להדגיש כי שיתופה של ברית המועצות בתהליך המדיני באיזור מותנה בחידוש היחסים בין מוסקווה לירושלים ופתיחת שערי ברית המועצות ליציאת יהודים. בירושלים מביעים כי מרפי או אחד מעוזריו יבואו ארצה בשבוע הבא על מנת לדווח על הפגישה עם פוליאקוב.

ברונו דורש מרקנאטי

(סוף מעמוד 1)

נוסח באותו חוד משמעי.

ייתכנו פרישות מהדירקטוריון

כל חברי מועצת המנהלים של הבנק התייצבו לפגישה עם הנגיד, פרט לבנו ביטון, השוהה בחו"ל. דירקטוריון הבנק ישב ויתוועד השבוע לדיון בנושא.

אחדים מנציגי הציבור במועצת המנהלים של הבנק ישקלו מחדש את המשך השתתפותם בדירקטוריון בנק דיסקונט אם יחליט רקנאטי בכל זאת לא להתפטר.

פגישת ברונו־רקנאטי ארכה כשעה וחצי, ולאחר מכן, נועד הנגיד משך כמחצית השעה עם דירקטוריון בנק דיסקונט, כולל רפאל רקנאטי. בשיחה זו עם הדירקטוריון השתתפה גם המפקחת על הבנקים, גליה מאור.

מקורבי הנגיד בפגישה שלה, כי אינו מתכוון להשהות את טיפולו בנושא יישום המלצות בייסקי לגבי רפאל רקנאטי. ממקורותיו אתמול עולה, כי בכוונתו היא למצות את כל הדרכים האפשריות ליישום ההמלצות האישיות של ועדת החקירה — בלי להזקק להפעלת החוק.

רובינשטיין: למלא אחר המלצות הוועדה

גורמים ממשלתיים תובעים לזרז את [illegible]

רובינשטיין אמר ל"הארץ", כי עם כל [illegible] למלא אחר המלצות ועדת בייסקי. לדבריו, בעצם מינוי ועדת בייסקי נקבע כי המלצות של הוועדה תקפות למישור התוך־ממשלתי. "ועדת בייסקי עשתה עבודה ממצה ואיש אינו מפריך זאת. יהיה זה תקדים רע אם המלצותיה לא יושמו", הוסיף שר התקשורת.

שחל: על הממשלה להביע עמדתה

שר האנרגיה, משה שחל, אמר, כי הממשלה אינה יכולה להסתתר מאחורי הועדה לביקורת המדינה של הכנסת וכי על הממשלה להביע במפורש את דעתה בעניין.

שר האנרגיה מציע להוקיק הצעת חוק השונה מזו שהוצעה על ידי הוועדה לביקורת המדינה. לדבריו, יש להקביל את סמכותו של הנגיד לזו של המפקח על הביטוח, המוסמך להדיח מנהל חברת ביטוח מתפקידו.

הוגש החוק נגד רקנאטי

עשרה ח"כים חתומים על הצעת חוק הקובעת, כי "אדם שלגביו המליצה ועדת חקירה כי לא יכהן או לא יוסיף לכהן בהנהלת תאגיד בנקאי או בתפקיד במערכת הבנקאות, והנגיד שהחליט על הקמת ועדת החקירה אישר את ההמלצה בסייג או בלא סייג — לא יכהן ולא יוסיף לכהן בניגוד להמלצה כפי שאושרה אלא אם ניתנה לכך הרשאה מפורשת מאת הנגיד...מי שיעבור על חוק זה דינו מאסר שנתיים". על הצעת חוק זו, שנועדה לגרום לפיטוריו של מנכ"ל דיסקונט רפאל רקנאטי חתמו גם יו"ר ועדת ביקורת המדינה דוד ליבאי (מערך) וגם רפאל איתן, אהרן הראל, עוזי לנדאו, יהושע מצא, יאיר צבן, חיים רמון, אבנר שאקי, בני שליטא ודן תיכון.

חברי הועדה לביקורת המדינה הגישו אתמול ליו"ר הכנסת את הצעת החוק. עותק שלה הועבר לראש הממשלה. יו"ר הועדה, ח"כ דוד ליבאי, אמר ל"הארץ" כי פנה לראש הממשלה לבקש תמיכת הממשלה לאישור הצעת החוק.

[illegible]

שיו"ר הכנסת הבהיר לחברי הועדה כי [illegible] הצעת חוק פרטית עד 60 יום.

ליבאי אמר ל"הארץ" כי יש בכוונתו לתת לממשלה עשרה עד שבועיים ימים כדי ללמוד את הצעת החוק ולקבל את עמדתה. אם בתום התקופה לא תיענה הממשלה לבקשת הוועדה, ילחצו חבריה לזרז החקיקה, במסגרת דיונים שלממשלה יש עניין בהם.

ועדת הכספים לא תאשר הנפקות

ועדת הכספים לא תמשיך לדון באישור הנפקות של בנקים או חברות־בנות שלהם, כל עוד יו"ר מועצת המנהלים שלהם לא ממלאים אחר מסקנות ועדת בייסקי וממשיכים לכהן בתפקידם. בלחץ חברי הכנסת יורם אריזור, חיים רמון ודן תיכון, נמנע אישור הנפקת חברת נכסים ובניין בע"מ מקבוצת דיסקונט, בסך 7.5 מיליון שקל והנפקה של אג"ח בסך 15 מיליון שקל של בנק לאומי, חברה למימון בע"מ.

לטענת שולק מחברי הועדה מסתייגים מנקיטת צעדים, החליט יו"ר הועדה, ח"כ אברהם שפירא, לא להביא בשלב זה את הבקשות לאישור הועדה.

רמון: רקנאטי ממשיך לא לומר אמת

ח"כ חיים רמון מהמערך טען אתמול, כי "שהולכה סודית העניקה ממשלת ישראל 40 מיליון דולארים למשפחת רקנאטי בעד הסדר מניות הבנקים". הוא הוכיח, כי בהסדר מניות הבנקים נקבע, כי מניות בעלי עניין לא ייכללו במסגרת ההסדר. מסמך סודי שהגיע לידי חברי ועדת הכספים מלמד, כי חברת האחזקות "אלים", שבשליטת משפחת רקנאטי, היא בעלת עניין בחברת האחזקות אי.די.בי. והיא נכללת במסגרת ההסדר שהושג. ההסדר לחברת אלים הוא בסכום של 85,178 מליון דולרים. משמעות ההטבה שניתנה למשפחת רקנאטי מגיע לכ־40 מליון דולרים.

עובדות אלו טוען ח"כ רמון סותרות את דבריו של רפאל רקנאטי בכלי התקשורת שלשום, כי [illegible] מניפקים פוליטיים.

[illegible] נפגשו אתמול עם ועד עובדי בנק דיסקונט [illegible] הבטיחו לבדר דרכים להבטיח את יציבות הבנק.

מתארגן ועד למשיכת פקדונות

אורח תל־אביבי הודיע אמש בעת הופעתו של יו"ר ההנהלה המנמנמת של בנק דיסקונט אלי כהן בתוכנית הטלוויזיה "זה הזמן", כי הוא מארגן ועד פעולה, במטרה לשכנע את הציבור למשוך פקדונות מבנק דיסקונט. בבנק דיסקונט מכחישים כי קיימת בציבור נטיה לסגור חשבונות בבנק או לצמצם פעילות בעקבות סירובו של רפאל רקנאטי להתפטר.

שיראק הביע באוזני שמיר דאגתו מחזרת אש"ף ללבנון

מאת יואב מוקד, מופר "הארץ" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל"הארץ"). ראש ממשלת צרפת, ז'ק שיראק, הביע אתמול בשיחתו עם שר החוץ, יצחק שמיר, דאגה מחזרתן של יחידות אש"ף ללבנון והתחזקות גורמים קיצוניים בזירה הלבנונית.

שר החוץ מקצר את ביקורו בצרפת, והוא ישוב הערב לארץ, כדי להשתתף בדיונים עם היועץ המשפטי לממשלה בפרשת השב"כ.

במשך יותר משעתיים של שיחות וסעודת עבודה בלשכת ראש הממשלה בפאריס, סקרו שני האישים ובני פמליותיהם את ההתפתחויות האחרונות בדרום לבנון, השלכותיה של מלחמת המפרץ ונסיונות התיווך האחרונים בין ירדן, סוריה ועיראק. בהקשר הלבנוני שמע שיראק הערכות מדיניות וצבאיות מפי שמיר הביע את חשש מפני התחזקות קבוצות דוגמת "חיזבאללה", במקביל להתבססות מחדש של אש"ף בלבנון.

השיחה המדינית בארמון מאטיניון בפאריס פתחה יום של פגישות, בהן השתתף השר בהקמת לשכת מסחר חדשה בין ישראל למדינות הקהילייה האירופית. הלשכה תפעל להרחבת קשרי הסחר, לעידוד השקעות ולהפרצת חילופי ידע בין חברות הקהילייה לבין ישראל. בנאומו בטקס הקמת לשכת הסחר החדשה קישר שמיר בין המימד המסחרי־כלכלי של קשרי ישראל עם השוק לבין המימד המדיני של שיתוף הפעולה במלחמה בטירור והמאמצים להשגת הסדר מדיני.

דיון בשאלות רגישות

החלק האחרון של שיחות העבודה בין שיראק לשמיר נערך במסגרת מצומצמת (בה נכחו ארבעה אנשים בלבד) ובה נדונו, כפי הנראה, שאלות רגישות, העומדות על סדר היום הבין־לאומי והדו־צדדי. השערות בהקשר זה, שלא אושרו, גרסו כי שני האישים סקרו אמצעים למלחמה בטרור, החליפו הערכות באשר להערכות הצבאיות בגבולות הצפון ואיזכרו את עסקת הכורים הגרעיניים, התלוייה ועומדת זה כשנתיים בין צרפת לישראל.

בסעודת הצהריים בלשכת ראש הממשלה בפאריס נסקרו גם ההתפתחויות הפנימיות במצרים, המו"מ בין ירושלים לקהיר בסוגיית טאבה, נסיונות ההתקרבות הצרפתיים כלפי איראן (ששמיר בדך עליהם) ושאלות דו־צדדיות.

חוף השנהב מינתה שגריר בישראל

אבידג'ן (ע"ר) חוף השנהב הודיעה אתמול, כי ז'אן פייר בוני, דיפלומט מקצועי, יהיה שגרירה הראשון בישראל מזה 13 שנה.

חוף השנהב היתה בדצמבר אשתקד למדינה השלישית באפריקה השחורה שהודיעה כי תחדש את הקשרים הדיפלומטיים המלאים עם ישראל. האחרות הן זאיר וליבריה.

כתבנו המדיני של "הארץ" מוסיף, כי ישראל נתנה כבר את הסכמתה למינויו של ז'אן פייר בוני מתל־אביב. במקביל, יגיש בימים הקרובים שגריר ישראל בחוף השנהב, שמעון עמור, את כתב האמנתו לנשיא הופואה בואני.

ביהמ"ש דחה הדיון על פיטורי חמשת עובדי אל־על

(עץ) שופט בית המשפט המחוזי בירושלים דחה את הדיון בבקשת [illegible] עמרם בלום, להורות על פיטורי 5 מעובדי אל־על, שלטענתם אירגנו את אסיפת ההסברה ושיבשו את עבודת העובדים. החלטה זו של בית המשפט ניתנה, כדי לאפשר לצדדים להיכנס למשא ומתן למציאת פתרון מוסכם בנוגע לחמשת העובדים.

המפרק הזמני, עו"ד עמרם בלום ביקש החלטה, כי העובדים הם בני פיטורין, אך עם זאת יכנסו למשא ומתן.

אמש במופע / רפי קינן

ג'אז, בראזיל וקלאסיקה

אמפיתיאטרון והל בפארק הירקון היה אמש מקום קטן אינטימי. 1,000 איש מילאו את היציעים כמצי גורן מסביב לאגברטו ג'יסמונטי (פסנתר וגיטרות), נאנדו קארניירו (סינתיסייזר) ובאנה (כלי הקשה). השלושה הפליאו לנגן מוסיקה שהיו בה אלמנטים בראזילאים (לטיניים, אפריקאיים ואינדיאנים), שהיה בה ג'אז ושניכר בה הינגוב הקלסי של מסבר הערב, ג'יסמונטי.

לבוש טרנינג, כאילו בא עתה זה מריצת ג'וקינג, הפגין ג'יסמונטי שליטה מוחלטת בפסנתר, כשהוא מוליך קונטרפונקטיות תפקידים בין שתי הידיים ומפיק ממנו צלילים כרצונו. המוסיקה שלו שטוחה מבוזנה מלודית וכל ההתפתחויות היסודים וחלים בדינמיקה, בהרמוניות ובמקצבים. בקטעים מסויימים לא היתה המלודיה אלא תו אחד מנוגן בקצב במיוחוד של אוקטבות.

על הגיטרה (שלמד לנגן עליה אחרי 15 שנות נגינה על פסנתר, כדי לפתוח מוסיקה אישית שתשען על אלמנטים עממיים) מקבלת המוסיקה של ג'יסמונטי גוון הרבה יותר פולקלוריסטי. הוא ניגן על גיטרה אקוסטית בעלת עשרה מיתרים ועל גיטרה קלסית בעלת שמונה מיתרים, כשמיתרי הנמוך משמש כבאס ממש. בלי מפרש רצו אצבעותיו על המיתרים בידשואתיות תוך ליווי הרמוני, לווי על הבאס וניגוד על הקו המלודי.

נאנדו קארניירו, שהלחין (כך סיפר אתמול אבשלום פראנצן שהביא את השלישיה לארץ) את המוסיקה לסרט "אשת העכביש", ניגן על סינתיסייזר, כשהוא נותן "מילוי" לנגינתו של ג'יסמונטי, כך שקשה היה להודות על קנקנו.

נגן כלי ההקשה, באנה שלט על הוולה המרשימה שלו ברגישות ובמידמנות קיצבית מעוררת יראה. לפעמים הוא נותן את הקצב, לפעמים ניגן ברואס עם פסנתרו של ג'יסמונטי. הכל שלא ניתנה לו אפשרות להתבטא קצת יותר.

הסרד לערב רבעי שיא, במידה רבה בגלל טיבה של המוסיקה, למרות זאת מומלץ מאוד לשמוע את השלישיה. הערב בחיפה וביום חמישי בבית לסין בתל אביב.

האחיות השובתות מתגברות בתי החולים

(סוף מעמוד 1)

600 חולים — כמחצית ממספר החולים שהיו מאושפזים בו.

לקראת הצהריים, כשהצטברו הדיווחים במשרד הבריאות ושר הבריאות ביקר בשכה ושוחח עם רופאים, התברר כי המצוקה אליה נקלעו בתי החולים — קשה, ביחוד אחדים ודברים בבתי החולים הגריאטריים — שם שיעור האחיות לעומת הרופאים גדול במיוחד וגם גיוס כל הרופאים לא יכול לעבות על המחסור באחיות.

עד שעות הערב המאוחרות המשיך משרד הבריאות בניסיון לשכנע את האחיות להגדיל את מספר האחיות שנותרו בעבודה במחלקות השונות — ובעיקר בבתי החולים הגריאטריים והפסיכיאטריים. בסיומת השיכנוע לזו באוהדה, כי אם לא ייענו האחיות לבקשת המשרד יוציא המשרד צווי ריתוק על פי תקנות שעת חירום.

היערכות להוצאת צווי ריתוק

משעות אחר הצהריים הוחל במשרד הבריאות היערכות להוצאת צווי ריתוק משקף על פי תקנות שעת חירום, ובמקביל הוכנה פניה התורה לבית הדין האזורי לעבודה בבקשה להוציא צווים, שיחייבו את האחיות לשוב לעבודה

[illegible]

סירבה לאלתר.

ההכנות להוצאת צווי ריתוק

על פי תקנות שעת חירום החלו אחר הצהריים במשרד הבריאות ובשעות הערב התבקשו בתי החולים להעביר רשימות שמיות של אחיות במגמה לקבוע 30 אחוז מהן, כמי שיקבלו צווי ריתוק.

האחיות: "נלך למאסר"

במטה השביתה נמסר, כי האחיות לא יקיימו צווים כאלה ויעדיפו ללכת למאסר. בתוך ההוראות שנשלחו בסוף השבוע שעבר לאחיות בתי החולים אף צויין, כי במקרה של הוצאת צווים הפרתם "על כל אחות להכין ציוד אישי כגון כלי רחצה ולבנים ולנסוע באוטובוס לכלא הנשים נווה תירצה".

לצד המגעים שמתנהלים בין משרד הבריאות למטה השביתה בבית החולים בילינסון השיג מנכ"ל המשרד את הסכמת הרופאים לתיגבור המשמרות בבתי החולים — אך לקראת ערב התברר, כי גם תיגבור זה איננו מספיק. לעבות ערב הגדירו במשרד הבריאות את המצב כ"על סף קטסטרופה" ושר הבריאות אמר כי "המצב אינו יכול להימשך יותר מאשר שעות אחדות".

לאחר בקשות חוזרות ונשנות מצד ראשי משרד הבריאות, קיים מטה השביתה בשעה 6 בערב דיון שבעקבותיו יצאו ראשי המטה לישיבת מזכירות הסתדרות האחיות.

אחיות בתי החולים זועמות על ההסתדרות

לאחר דיון שארך כשעה יצאו האחיות ממטה השביתה הביעו אכזבה קשה מן המסמך שהוצג בפניהן — מסמך שלפיו תקום, אמנם, החטיבה של אחיות בתי החולים במסגרת הסתדרות האחיות — אך לחטיבה לא יהיה מעמד של ארגון עובדים יציג, ולכן לא יוכלו ראשיה לנהל מו"מ נפרד עם המעסיקים.

אל זעמן של האחיות על התייחסות ההסתדרות הצטרפו אמש גם בכירים במשרד הבריאות שהגדירו את טיפול מזכירות הסתדרות האחיות בנושא כ"כושל" — זאת, על רקע המאמצים שעשו אתמול מנכ"ל המשרד ושר הבריאות להביא את אחיות בתי החולים לישיבה בהסתדרות האחיות.

ישיבת מזכירות הסתדרות האחיות נפתחה באיחור של כשעתיים בהמתנה לנציגות בתי החולים. עם בואן פרצה סערת רוחות בישיבה. נציגות בתי החולים תבעו להבטיח לחטיבה שלהן אוטונומיה מלאה, שעה שהחלטת המזכירות, שנוסחה מראש, מבטיחה מסגרות מייצגות לחטיבות סיעוריות שונות במסגרת הסתדרות האחיות.

לאחר שהישיבה התפוצצה התקשרה כרמ־יה פרן, מזכירת הסתדרות האחיות, לשר הבריאות מרדכי גור ודיווחה לו על הישיבה. פרן אמרה לשר, כי האיגוד המקצועי עשה כל שהיה ביכולתו כדי להיענות לתביעת אחיות בתי החולים ואין בידיו אמצעים נוספים להביא לסיום השביתה.

לטענתה של פרן ההחלטה שנתקבלה שם אחר במזכירות הסתדרות האחיות היא בעלת אופי אוטונומי מירבי. לטענתה טוען ח"כ רן כהן מסיעת רצ, כי ההסתדרות היא זו המעכבת פתיחת משא ומתן עם אחיות בתי החולים במטרה להגיע להגדרה מקצועית מוערפת.

רוססה תחנת אוטובוס בחיפה

(ע.) כיתת פירסום על תחנת אוטובוסים של אגד ברח' טרומפלדור בשכונת נוה שאנן בחיפה, רוססה אמש בצבע.

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	14	20	גשם	25	15
אתונה	22	29	בהיר	32	19
בוקרשט	16	22	סופות	—	—
בזיל	14	21	סופות	26	12
וינה	15	25	מ"ח	28	19
ז'נבה	16	23	סופות	31	18
לונדון	13	17	גשם	18	13
ליסבון	15	20	מעונן	20	14
מדריד	14	24	מ"ח	25	9
ניו־יורק	20	27	מ"ח	29	16
פאריס	15	23	מ"ח	25	16
פרנקפורט	15	22	גשם	28	18
ציריך	15	24	מ"ח	—	—
קהיר	22	33	בהיר	33	22
קופנהאגן	13	22	מ"ח	20	11
רומא	19	25	בהיר	33	18
שטוקהולם	9	19	בהיר	15	11

ELAL אל על

אַטְלַס עֵץ חַיִּים

מאת הרב רפאל הלפרין

אנציקלופדיה לתולדות עם ישראל מבראשית ועד ימינו

יצירת־ענק מונומנטלית ★ ספר חובה בכל בית

★ אלפי ערכים ★ מאות מפות ★ מפתחות ומבואות

מבצע הנחה מיוחד 14 כרכים

340 ש"ח במקום 456 ב־4 תשלומים חודשיים שווים

או במזומן 299 ש"ח עבור כל 14 הכרכים

לכבוד הוצאת "עץ חיים" רח' פראג 10 ת"א 63477 ☎ 237555

נא לשלוח לי 14 כרכים של אנציקלופדית "אטלס עץ חיים"

□ בתשלומים רצ"ב 4 צקים כ"א 85 ש"ח

□ במזומנים רצ"ב 299 ש"ח + 9 ש"ח אריזה ומשלוח

שם ______ כתובת ______ טל' ______ חתימה ______

כתוב הפרטים בדף נפרד

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי, ירושלים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה, באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מס' 3316. שנוי מס' 7/85 לתכנית המתאר המקומית לירושלים". (להלן התכנית).

ואלה השטחים הכלולים בתכנית:

א. ירושלים, שטחים בדרום מערב העיר התחתית — במזרח ע"י שכונת גונן ט' ומרכז הטנים, בדרום ע"י מסילת הברזל וגול רפאים, במערב ע"י התוואי המתוכנן של כביש מהיר מס' 4 ובצפון ע"י רח' גולומב.

ב. שטח בין קואורדינטות רוחב — 129250 — 128350 וקואורדינטות אורך 168350 — 167900.

ג. חלקה 4 וחלקים מחלקות 1, 3, בגוש 30249 וכן חלק מגרשים בלתי מוסדרים 30460 ו־30461.

ד. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. קביעת מיקום חדש למסוף אוטובוסים במקום המסוף הקיים בצומת פת־גולומב.

ב. שינוי יעוד שטח משטח פתוח ציבורי לשטח למסוף אוטובוסים.

ג. התוויית דרך חדשה.

הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3166 מיום 28.2.85 עמ' 1518.

השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

במגו' מגורים העיר, רח' הלל 25 ירושלים.

29.5.86

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

europcar

EUROPCAR RENT A CAR באירופה

NATIONAL CAR RENTAL בארה"ב

התוכניות הטובות ביותר לשכירת רכב

אפשרויות גמישות לשכירות בין מדינות ולתשלומים בארץ או בחו"ל

WORLD WIDE WELCOME

תל־אביב הירקון 198 — טל' 03־247257־8־9
ירושלים המלך דוד 22 — טל' 02־248464־5־6
חיפה אלנבי 3 — טל' 04־671348, 669300
טבריה רח' אלחריזי (של משרד התיירות) — טל' 067־21158, 21503
באר־שבע דרך חברון תחנת הדלק "דלק" — טל' 057־78369
אילת שד' התמרים — טל' 059־74880

הנהלת ויצו העולמית · הנהלת ויצו ישראל
מברכות את
גברת רעיה יגלום
על בחירתה לסגנית יו"ר חבר הנאמנים של האוניברסיטה העברית בירושלים
אשה ראשונה בתפקיד זה.

מדינת ישראל · משרד הבריאות

אל כלל האחים והאחיות בבתי החולים

מדינת ישראל, מרכז קופת חולים של ההסתדרות בכללית, והסתדרות מדיצינית "הדסה" הגישו תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים להוצאת צו מניעה נגד מספר משיבים ובכלל זה גם נגד כלל האחים והאחיות וכל אחד מהם, האוסר עליהם לנקוט בכל מעשה שביתה או שיבוש ארגוני אחר במהלך העבודה בבתי החולים.

הדיון בבקשה להוצאת צו מניעה יתקיים ביום שלישי 24.6.86 בשעה 10.00 בבית הדין האזורי לעבודה בירושלים, רח' שופטים 11.

ע"פ החלטת בית הדין הודעה זו דינה כדין הזמנה לכל אחד מכלל האחים והאחיות בבתי החולים להופיע לדיון בבית הדין הנ"ל.

תנחומינו הכנים
לסגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון
דוד לוי
ביגונו הגדול במות עליו אביו
משה לוי ז"ל
בבנין ירושלים נבנה
מרדכי יונה
יו"ר ארגון הקבלנים והבונים בירושלים

יקירנו
הרוקח ארי מגד
איננו
הלויה תצא היום, יום שלישי י"ז סיון תשמ"ו 24.6.86
בשעה 2.00 אחר הצהרים מבית הלויות העירוני רח' דפנה 5
תל־אביב לבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים

אבלים:
אשתו: עליזה
אמו: אסתר
בניו: עופר, גיא ודעי
חמו: אליעזר וקסמן
משפחת צ'לצ'ינסקי

תמונות קשות בבתי־החולים עם נטישת האחיות

קרובי משפחה סייעו בידי כוחות העזר ורופאים ביצעו חלק מהתפקידים שבדרך כלל מתבצעים בידי אחיות

מאת סופרי "הארץ" העתי"ם

תמונות קשות נראו אתמול בכל בתי החולים שבהם החלה אתמול שביתת האחיות.

בכל בתי החולים נראו קרובי משפ־חות מסייעים בידי כוחות העזר ורו־פאים ביצעו חלק מהתפקידים שבדרך כלל מתבצעים בידי אחיות.

כ־200 מבין 800 החולים המ־אושפזים בבית החולים רמב"ם בחיפה פונו אתמול ושלושים מה־חלקות האשפוז השונות ונשלחו לבי־תיהם בגלל שביתת האחיות. השביתה הקיפה כ־200 אחיות מכל המחלקות, למעט טיפול נמרץ, לידה, תינוקות וחדרי מיון. האחיות השובתות נטשו את המחלקות כבר ב־8 בבוקר ומסרו אותן לידי הרופאים.

חלק מהחולים שנזקקו לאשפוז הופנו לבית חולים ברכיל של קופת־חולים, בו לא התקיימה שביתה. מבית החולים רוטשילד פונו כמאה חולים ומבית החולים פלימן בכרמל פונו כ־20 חולים. גם מבית החולים הפסיכיאטרי בבית הכרמל פונו כמה עשרות חולים בשל שביתת האחיות.

עשרות אחיות עזבו אתמול בבוקר את המרכז הרפואי בילינסון. בבית החולים נותרו החולים, מלווים בבני משפחותיהם שסייעו לכוח העזר, לרופאים ולמתנדבים בכל הדרוש.

ד"ר ברסלב גולדמן אמר אתמול לסופרת "הארץ", כי החולים קיבלו בהבנה את "הפינוי". החולים שנשארו בבית החולים, אמר ד"ר גולדמן, יזכו על פי מצבם וסוג החולה שלהם במחלקות שיתפקדו.

סורוקה — 40 אחוז מכלל החולים שוחררו

בית החולים סורוקה בבאר שבע, הנותן שירותים לכל הנגב והדרום, שוחררו אתמול 40 אחוז מכלל החו־לים, שהגיעו אליו.

בבית החולים סורוקה עובדות 950 אחיות וכולן, למעט מספר מצומצם של אחיות, שבתו. האחיות השובתות, שחלקן שהו באיזור בית החולים, לא סייעו אך הסבירו את מאבקן בשיחות עם החולים.

מבית החולים יוספטל באילת שוחררו במשך יום אתמול 50 אחוז מהחולים, כולם תושבי אילת. בית החולים עובר במתכונת שבת.

מנהל בית החולים, אהרון לבנה, מסר אתמול, כי מתוך כמאה אחיות שובתות 90 מהן.

(ע.) בית החולים הדסה עין כרם שחרר אתמול 250 חולים, שהם כ־35 אחוז מכלל המאושפזים בו.

בשעות הצהריים ביקרה בבית החולים סגנית שר הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו. היא אמרה, כי היא תומכת, עקרונית, בתביעות האחיות, אך היא סבורה, כי השביתה אינה הדרך הראויה לפעול, ביחוד כאשר מתקיים דיון בתביעותיהן.

במהלך סיורה בבית החולים שוחחה עם חולים ובני משפחה, שר־בים מהם, הביעו את תמיכתם במאבקן של האחיות וקראו לשיפור רמת הטיפול בבתי החולים.

השובתות שבתו והאחיות הוסמכו

(ע.) בגלל שביתת האחיות, התקיים אתמול אחרי הצהריים בבית החולים ביקור חולים בירו־שלים טקס סיום לשני מחזורי אחיות חדשים.

את הלימודים סיימו בשני המחזורים 47 אחיות מכל רחבי הארץ שיוחזרו למקומות מגו־רים וישובצו לעבודה בימים הקרובים.

בין הבאים לטקס היתה גם ח"כ גאולה כהן, אשר הבטיחה כי תבוא להתערב בבית החולים יחד עם עמיתותיה בכנסת במשך ימי השביתה.

עדות ראיה / אוד גונדר

בין קולות נפגעי שביתת האחיות:

"בסוף הרי יתנו להן מה שהן רוצות — אז למה לא עכשיו ?"

בבוקר הגיעה אל חדר המיון בבית החולים איכילוב, בתל־אביב, מתאמץ תושב בת ים להכניס את אביו למושב הקדמי של מכוניתו. ניכר בו, באב, כי זה עתה הוקם ממיטת המחלקה בה הוא מאושפז. מתקשה לקום מכסא הגלגלים שלו, בנעלי בית, מקטורן מעל חולצת פיג'מה, שקית איסוף שתן מלאה למחצה קשורה לחגורתו. ברור כי האב לא היה משוחרר לולא שבתו האחיות.

בכסא גלגלים אחר מתחתנת אשה בשנות השלושים שלה. רגלה האחת מגובסת והשנייה חבושה ברוב ארכה. היא נפגעה בתאונת דרכים, אושפזה באיכילוב — ועתה היא משולחת לדרכה. בכתב ההפניה להמשך הטיפול מונח על ברכיה.

הליצנים שבין רופאי בית החולים אומרים, כי שביתת האחיות הורידה באחוז מכתו את שיעור התחלואה באוכלוסיה. עבודה חדר המיון, העולה לעתים קרובות על גדותיו בעומס פניות, מתפקד ברווחה יחסית. עד שעות אחר הצהריים אושפזו 13 אנשים בלבד. כתשעים שוחררו. סף הפניה לבית החולים גבוה יותר: אנשים נשארים בבית — או נעזרים בשירותי קופות החולים ומגן דוד אדום. "ההיפוכונדרים מתאפקים", אומר מישהו.

במסדרון בית החולים מאוחזת אשה בטלפון הציבורי, משתדלת לארגן תורנות שמירה משפחתית על האב. "אני אשאר בלילה. ואת תגיעי בבוקר. מחר לפנות ערב נתחלף שוב". היא מציעה, בקווה שהכל ייגמר במהירות.

על ספסל בכניסה לבית החולים מנתחים שני פנימאים את המצב. "זה יותר גרוע משביתת הרופאים", מסביר אחד. "או, לפחות, אנשים שנשארו כאן קיבלו יחס".

"הרבה זמן זה לא יכול להימשך", אומר לי גבר אחר. הבעדו את אמו. "בסוף הרי במילא יתנו להן מה שהן רוצות — אז למה לא לעשות את זה עכשיו, ולגמור עם זה כבר". כיסהו, שקרובתו מאושפזת באותה מחלקה, מצטרף לשיחה. אומר שעכשיו, אחרי יום אחד בתפקידן, הוא מתחיל להעריך את האחיות. הרופא כי עוד יום, עוד יומיים, והמחלקה תתחיל להסריח מצואה, כאתו, ומצעים שלא הוחלפו.

רקע / מיכאל גרטי

שכר נמוך, נטישה ועומס עבודה

אחיות בתי החולים גילו אתמול את כוחה של השביתה

סכסוך העבודה שהביא אתמול את האחיות לנטוש את בתי החולים החל בליל ה־21 בינואר 1986, הלילה בו הסכימה הסתדרות האחיות להעביר את תביעות האחיות מכל המגזרים לבוררות במוסד לבוררות מוסכמת. אחיות בתי החולים טענו מאז ומתמיד, כי תנאי עבודתן קשים בהרבה מאלו של האחיות במרפאות, בשירות הקהילתי ובבתי הספר. הסכמת הסתדרות האחיות, האיגוד המקצועי היציג של כל האחיות, לבוררות מוסכמת, היתה לדברי אחיות בתי־החולים הגפרור שהצית את אבק השריפה.

האחיות בבתי החולים החליטו להתארגן ולתבוע הכרה כוועדה עצמאית. בינואר ופברואר היתה ההתארגנות הספונטנית, כאשר נדרש שיכנוע אישי, כדי להביא אחות אחר אחות להצטרף לוועדה העתידית — אך נכון לאתמול, מתקרב מספר האחיות שחתמו על טופסי הצטרפות לוועדה ל־11,000. עד אתמול סירבה ההסתדרות להכיר בוועדת האחיות כוועדה במסגרת הסתדרות האחיות ומארגנות הרישום הפעילות במאבק האחיות רשמו אותה כעמותה.

"הגנה על עתיד הרפואה בארץ"

הטענה העיקרית של האחיות בבתי החולים היא, כי הן באות להגן על עתיד הרפואה בישראל. לדבריהן נוצר בשנים האחרונות מעגל קסמים, כאשר בשל השכר הנמוך ותנאי העבודה הקשים (משמרות לילה, שבתות ולחץ נפשי) נוטשות אחיות רבות את המקצוע, הנטישה מגבירה את העומס על האחיות הנותרות ושוחקת אותן, עד שגם הן פורשות. התוצאה, כפי שמאשרים גם מנהלי בתי החולים והרופאים הבכירים היא מחסור חמור ומתמשך, המביא לא אחת למצב, שבו אחות אחת אחראית על 40 חולים ואינה מסוגלת להעניק להם את הטיפול הרפואי המינימאלי.

בעת הדיון בפני המוסד לבוררות מוסכמת הובאו נתונים לפיהם נשחק שכר האחיות לעומת שכרם של שאר העובדים בסקטור הציבורי ב־38 אחוז. נתונים אחרים שהוכנו על ידי אחיות בתי החולים הראו שחיקת שכר של 44 אחוז. המוסד לבוררות מוסכמת הציע בדיונים, אך לפני כשלושה שבועות התפרסמה החלטתו, להעלות את שכר האחיות ב־12 אחוז.

"התלושים מרמים"

את אותה השחיקה קשה להסב מתוך תלושי המשכורת שמציגות האחיות, אך התלושים מרמים כשהם עצמם. שכר היסוד המשולב של אחות ותיקה בחדר מיון בבית חולים תל אביבי הוא 556 ש"ח, ולכך מתווספים 83 שקלים בעבור עבודה במשמרת שלישית (כל הלילה) ו־32 ש"ח תמורת היותה אחות בבית חולים. אחות בכירה בבית חולים גדול של קופת חולים, שיש לה 22 שנות ותק, קיבלה בחודש שעבר שכר נטו של 490 ש"ח, כולל תוספת בעבור תורניות וכוננויות.

את תביעות האחיות היום אפשר לסכם במשפט "שישבו איתנו למו"מ על תנאי העבודה, התקנים והשכר". אחיות בתי החולים גילו אתמול את כוחה של השביתה, לאחר שניסו את כוחן ללא הועיל בדרכים דראסטיות פחות.

לעומת הבחירות שנערכו לפני 5 שנים

המערך ירד בכ־19% בבחירות לארגון עובדי צה"ל

הליכוד עלה ב־5.2% זכה ב־22.2%

מאת יהודית וינקלר

בבחירות לארגון עובדי צה"ל ירד המערך בכ־19% לעומת הב־חירות, שנערכו לפני חמש שנים. הליכוד עלה ב־5.2% וזכה ב־22.2% מהקולות. הרשימה החדשה "רחמ" (הנתמכת על ידי הסתדרות הפועלים) זכתה ב־9.5% מהקולות. "התחיה", שהתמודדה לראשונה, קיבלה 4.2% מהקולות.

ב־81 זכה המערך ב־85% מהקולות (יחד עם ל"ע והסיעה הדתית). בבחירות אתמול זכה המערך ב־64% מהקולות, היינו ירידה של 19% מהקולות.

הבחירות היו אמורות להיערך לפני למעלה מחודש, אך נדחו על פי החלטתה של ועדת הביקורת המרכזית בהסתדרות לפי תביעתן של שתי הסיעות החדשות.

עד כה נוהל ארגון עובדי צה"ל על ידי קואליציה של המערך והליכוד. שתי הסיעות החדשות מבקשות עתה לזכות בייצוג במוס־דות הפעילים.

"הארץ" ממליץ — "גני מוריה" מאשר!

מלון גני מוריה ים־המלח

פינוק לכל המשפחה במלון מהודר

טלוויזיה צבעונית ווידאו במעגל סגור בכל חדר

בריכת שחיה עטורת ירק

מטעמים ממטבחו של שוקי השף

...ובשעות הקטנות – מועדון דיסקודקל

לאישור ההמלצה:

הזמינו מקומות במשרד הזמנות טל: 03-219166, 03-217088,

מלון גני מוריה מח' הזמנות: 057-84351, 057-84411,

מלונות מוריה

"חוק הנופש" — לדיון לאחר הסכמי העבודה החדשים במשק

עיקרו: נופש בארץ יוכר לצרכי מס

מאת זהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תיירות

הצעת "חוק הנופש" תובא לדיון נוסף לאחר חתימת הסכמי העבודה החדשים במשק. לסופר "הארץ" נודע, כי ראש הממשלה שמעון פרס נתן הבטחה זו לנשיאות התאחדות המלונות. היום ייפתח המו"מ על הסכמי השכר במגזר הפרטי בו מועס־קים 700 אלף עובדים. בשבוע הבא אמור להיפתח גם המו"מ במגזר הממשלתי והציבורי בע־קבות הסיכום שהושג בין מזכ"ל ההסתדרות לשר האוצר.

עיקרו של "חוק הנופש" הוא ההכרה בהוצאה לנופש בארץ לצרכי מס הכנסה ומטרתו לעודד תנועת תיירות פנים. כיום חייבים תשלומי דמי ה־הבראה במס רגיל של כ־35 אחוז בממוצע והם נכללים באופן מאכני בשכר גם אם העובד לא מנצלם בפועל לצרכי הבראה. בתוך כך נמסר על תרעומת בקרב חברות תיירות הפנים על הוצאת מגזר המלונות מתוכנת ההקצאה על מחירי האירוח לישראלים.

דו"ח מבקר הסוכנות השנה — כאשתקד

מאת גרעון אלון

דו"ח מבקר הסוכנות היהודית לשנת 1985/86 המתפרסם היום כולל ממצאים שפורסמו כבר אשתקד.

מבדיקה שערך סופר "הארץ" עולה, כי בדו"ח פרק על הביקורת שנערכה במחלקה להתיישבות, בע־ניין העברת ישובים לביסוס. פרק זה פורסם כחודש מאי אשתקד בדו"ח שהוגש לחבר הנאמנים של הס־וכנות.

בסוף הפרק בדו"ח לשנת 1985/86, שהוגש לעצרת הסוכנות המתכנסת בירושלים, הוסיפה מב־קרת הסוכנות, רנה גוטמן, תוצאת בדיקה, שמתייחסת ליתרות תק־ציביות המגיעות לשני ישובים [illegible]

בכנסת

יתוגבר המערך הטכנולוגי בחינוך

עם זאת קובל שר החינוך: התקציבים שיכולה להעמיד הממשלה למטרות אלה אינם מספיקים

באולם המליאה / עמוס בן־דוד

"עלינו להבין את התלמיד לעולם של המחר, שקפץ עלינו כבר היום; עלינו לתת דגש חזק על ההכשרה המדעית הטכנולוגית; אין ישראל יכולה להרשות לעצמה לפגר אחרי המדינות המתקדמות בעולם" — אמר אתמול סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, במסגרת סקירה על פעולת משרדו.

תקציב ההצטיידות של בתי־ספר בתחום החינוך המדעי והטכנולוגי הוכפל בשנה האחרונה, על חשבון תקציבים אחרים מאחר שבכלל סכום התקציב לא הועלה. התוכנית שאישר נבון, ואשר תתחיל כבר בשנה הקרובה, מיועדת להעמיק את האיכות של החינוך המדעי לכלל התלמידים ותוסיף לכך להעלות את רמת הידע של התלמידים המתמחים בתחומים אלה.

התקציבים שיכולה להעמיד הממשלה לרשות המטרות האלה אינם מספיקים, הדגיש שר החינוך. הוא פנה אפוא אל כמה אישים יהו־דיים בארצות הברית, בהצעה שיראו בפרוייקט הזה יעד מיוחד במגבית היהודית המאוחדת.

עוד אמר נבון, כי עם התגברות המתח בין דתיים ללא־דתיים, תעשה מערכת החינוך מאמצים מיוחדים להסיר מחיצות של חשדנות ועויינות בתחום זה.

יימשך המאמץ להעמקת הדמוקרטיה

יימשכו גם המאמצים להעמיק את החינוך לדמוקרטיה בכלל ולדו־קיום בין שני העמים בארץ.

בחינות הבגרות ילבשו מתכונת חדשה, על פי סיכומים עקרוניים שהגיע אליהם משרד החינוך עם האוניברסיטאות. השינויים יופעלו בעוד שנתיים, והמגמה הכללית היא איזון גדול יותר בין מדעי הטבע למדעי הרוח, וכן האמרת התעודות ופישוט תהליכים מסורבלים בבחינות.

בשנה הקרובה אמורה להיות הרחבה של לימוד השפה הערבית בבתי הספר. משרד החינוך מקים מערכת ממוחשבת חדשה, שתאפשר שליטה, בקרה וביטוח השיבה בה־קצאת שעות, כוח־אדם בהוראה, ובהקצאת המשאבים הנבנים על פי הצרכים החינוכיים המתחלפים.

ההידרדרות במצב ההשכלה הגבוהה תידון באחת מישיבות הממשלה הקרובות, על פי דרישת שר החינוך. עקב הקיצוצים הדראסטיים בתקציבים בשנים האחרונות, צפוי מחסור חמור בסגל אקדמי בשנות ה־90.

עקב העברות תקציב עצמיות בתוך המשרד הצליחה הנהלתו גם למנוע את סגירתם של כמה מוסדות תרבות וספריות ציבוריות. כל ההקצבה למוסדות תרבות היא 14 מיליון דולר, וסכום זה אינו עומד בשום יחס לרצוננו לראות בישראל חברה של חיי תרבות במלוא משמ־עות המלה.

החינוך במיגזר הערבי נמצא במצב קשה, במיוחד עקב הקיצוצים בתקציב, הוסיף נבון. אין די כיתות, אין די מעבדות, ומחיקת סעיף הבינוי מתקציב המשרד, גרמה סבל נוסף למיגזר זה. רק באחרונה חלה הקלה קטנה, בעזרת מפעל הפיס.

בבטלו סיור ועדת הפנים במאה שערים:

שילנסקי אינו מוכן להשלים עם ליווי משטרתי בביקור שכונתי

ועדות וסיעות / דן מרגלית

יושב ראש ועדת הפנים של הכנסת דב שילנסקי (ליכוד) החליט לבטל את הסיור של ועדת הפנים שנועד להיום בשכונת מאה שערים. שילנסקי נימק זאת בהחלטתו של המפכ"ל המשטרה, דוד קראוס, לדחות את הבקשה שהמשטרה לא תהיה נוכחת בעת הסיור. שילנסקי טוען כי אינו מוכן להשלים עם כך שיהודים יבקרו בשכונה בליווי שמירה משטרתית שהיא מיותרת.

שילנסקי "הביע צער" על כך שיושב ראש הכנסת שלמה הלל, מתח עליו ביקורת בשל החלטתו לשלול מנציגי ר"צ, שולמית אלוני ויוסי שריד, את זכות ההשתתפות בביקור זה. שילנסקי הסביר כי אלוני ושריד אינם חברים בוועדת הפנים ולפיכך אינם יכולים להשתתף בסיור.

בתגובה על כך פרסמו אלוני ושריד הודעה שבה קראו לשילנסקי [illegible] קשר עם החרדים במאה שערים" טענו שני הח"כים.

הוגש חוק בחירות איזוריות

80 ח"כים ייבחרו ב־20 איזורי בחירה, ארבעה בכל איזור. 40 ח"כים ייבחרו ברשימה ארצית — אותה רשימה בה נבחרים עתה כל 120 הח"כים. זו הצעה לשינוי שיטת הבחירות שהגישו אתמול 44 ח"כים מהליכוד, המערך, ר"צ ושינוי.

ירידה בשיעור הקבילות בצה"ל

נציב קבילות הציבור, האלוף דני מט, קובע בדו"ח השנתי החדש שהוגש אתמול לועדת החוץ והביט־חון, כי 6158 קבילות הוגשו השנה לטיפולו לעומת 7000 אשתקד — ירידה של כ־13 אחוזים. מרכיבי התלונות העיקריים של החיילים היו בתחומי הרפואה, התשלומים, תנאי שירות, יחסי מפקדים־חיילים ושרות מילואים. כן הוגשו תלונות על תנאים במתקני כליאה ושיחרור. [illegible] כי שליש מן הקבילות נמצאו מוצדקות, [illegible] מוצדקות ושאר התלונות אינן בת־חום טיפולו של הנציב, או שבוטלו ביוזמת המתלונן.

נציב הקבילות הדגיש כי עיקר מאמצו בשנה הקרובה יופנה לטפל בנושא הרפואה, שכן לפי מימצאיו רבים מהמפקדים בצה"ל אינם מו־דעים לכך שקביעתו של רופא צבאי היא סופית ואין עליה עוררין.

דרוקמן נגד הפרקליטות

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) התלוננה אתמול בפני יו"ר ועדת הכנסת, מיכה רייסר מהליכוד, על "פנייתו של ח"כ חיים דרוקמן (מורשה) לראש הממשלה בתביעה לחקור את היחסים האינטימיים של שלוש פרקליטות בכירות. "אני רואה בעצם הפנייה קילקול מידות, בורמה של בחישות, להרשות, רכי־לות קטנונית ועלילות שהוא ביזוי לעובדי ציבור."

קולק תוקף את ביטול שילנסקי — "הגיע הזמן שיתחיל לעבוד"

מאת לילי גלילי סופרת "הארץ"

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, תקף אמש בחריפות את יו"ר ועדת הפנים של הכנסת, ח"כ דב שילנסקי, בעקבות החלטתו לבטל את הביקור בש־כונת מאה שערים. "הגיע הזמן שיו"ר הועדה יתחיל לעבוד, במקום לעשות כותרות שגנוב לות כביחוד", אמר קולק. בעוד נושא האלימות מונח על שולחן הועדה מאז ינואר 1985 ולא נדון בה עד היום, גורם היושב ראש נזק בעלייה לא אחראית להר הבית, וכל מיני הודעות מצחיקות על סיור במאה שערים" אמר קולק.

המפכ"ל: אנו חייבים להיות במאה־שערים לאבטחת ח"כים

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

כל ביקור בעתיד של ועדת הפנים של הכנסת במאה שערים, שיובא לידיעת המשטרה, תתייחס אליו המשטרה בהתאם למצב בשטח ולנסיבות. אם תחשוב שיש צורך לאבטח אותו על ידי שוטרים, הוא יאובטח — כך אמר אתמול גורם בכיר במשטרה, בעקבות סירובו של יו"ר ועדת הפנים של הכנסת, דב שילנסקי, להסכים לליווי משטרתי, בעת ביקור הועדה במאה שערים.

גורמים במשטרה המעורים במתרחש בשכונה החרדית ה־עריכו אתמול, כי עלולות להיות הפרות סדר ופגיעות בחברי ועדת הפנים של הכנסת בעת הביקור במאה שערים, ולכן לא רצתה המשטרה לקחת על עצמה אחריות לכניסת חברי הכנסת לשכונה החרדית, ללא ליווי משטרתי. עמדת מפכ"ל המשטרה, דוד קראוס, שסירב לבטל את הליווי המשטרתי התבססה על הערכות האלה של גורמי משטרה מוסמכים.

בתשובה לשאלה אמר דובר המשטרה, כי המפכ"ל הסביר ליו"ר ועדת הפנים, שהמשטרה חייבת להיות נוכחת במאה שערים ולאבטח את ביקור חברי הכנסת, מפני שזה תפקיד ה־משטרה ועליה מוטלת האחריות לשלום חברי הכנסת. המשטרה אינה יכולה להסכים להסרת אחריותה בנושא, מה גם שאם היה חלילה קורה משהו לחברי הכנסת בעת הביקור, אין ספק שהיו באים בטענות למשטרה, על שלא מילאה חובתה.

ערך את העמוד: חיים גל

סידרת מסחריות חזקה לכל מטרה!

Fiat Ducato

1 בארכות
1 באשראי
1 בהספק
1 בנוחות
1 באמינות

עכשיו בתנאי אשראי מיוחדים!

"פיאט דוקאטו" נוחות ללא פשרות!

בחר לך את ה"דוקאטו" המתאימה לעסקיך ותהנה מנהיגה כמו במכונית פרטית: ביצועים וכושר תימרון גבוהים, תאוצה מרשימה, 5 הילוכים, מיכשור בקרה מודרני, רמת בטיחות גבוהה, שדה ראיה פנורמי, תא נהג מרווח ומרופד במושבים אורטופדיים נוחים שניתן להתקין בו מזגן אוויר, והעיקר — נוחות מירבית בטעינה ובפריקה והוצאות תיפעול ואחזקה נמוכות.

"פיאט דוקאטו" מורשה לבעלי רשיון נהיגה מסוג ב׳ כמו למכונית פרטית.

הפעם אל תתפשר על פחות מ"פיאט דוקאטו"!

פאר הטכנולוגיה האיטלקית בסידרת המסחריות החזקה במנועי בנזין או דיזל:
- משקל כללי מורשה עד 3100 ק"ג
- עומס מורשה במנועי בנזין עד 1685 ק"ג
- עומס מורשה במנועי דיזל עד 1585 ק"ג
- מנועי הדיזל בנפח 2500 סמ"ק, 75 כ"ס דין
- מנועי הבנזין בנפח 1971 סמ"ק, 75 כ"ס דין
- מערכת הצתה אלקטרונית — בנזין 91 אוקטן.

FIAT

פיאט. טכנולוגיה בתאוצה

הפעם, מטיילים בחו"ל עם החברה להגנת הטבע

אם טסים
ELAL אל על

אם כבר נסעת לחו"ל עם החברה להגנת הטבע בוודאי תרד ישר לתחתית המודעה (שם רשום הטלפון שלנו). אם לא, אנו מציעים לך הפעם לטייל בחו"ל בסגנון שונה: טיול עם מדריכים מעולים, ניצול זמן מירבי ומסלולים מעניינים ומגוונים. הדרכה בנושאי טבע, הסטוריה, פולקלור ואמנות.

הפעם אל תהסס. במחירים האלה אתה יכול להרשות לעצמך את הטיול המיוחד בינתר בחו"ל.

טלפן וקבל חוברת מידע לביתך 03-375063. מחלקת טיולי חו"ל, השפלה 3 ת"א.

שעות פתיחה - א',ב',ד', 8.00-16.00, ג',ה': 8.00-17.30, ו': 8.00-12.00

החברה להגנת הטבע

במלאת ארבע שנים לנפילתו של יקירנו
אלון פלד ז"ל
נעלה לקברו ביום חמישי י"ט בסיון תשמ"ו 26.6.86 בשעה 16.15 בבית העלמין הצבאי קרית־שאול
אילנה והדס פלד

לחברנו **ישראל סקס**
משתתפים באבלך הכבד עם פטירת
אמך ז"ל
כור מפעלי קרמיקה בע"מ

הנהלת משרד העבודה והרווחה
הנהלת שירות מבחן למבוגרים
משתתפים באבלה של חברתם לעבודה
איה גסנר
קצינת מבחן למבוגרים
במות אביה
ראובן איתן ז"ל

ממשלת ישראל
משתתפת באבלו
של סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון
דוד לוי
במות עליו
אביו ז"ל
ומביעה תנחומים למשפחה

לסגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון
מר דוד לוי
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
אבי ארנסון

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ
משתתפים באבלו הכבד של
סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון
מר דוד לוי
במות אביו
משה לוי ז"ל
נסים אבולוף, יו"ר הדירקטוריון
חברי מועצת המנהלים ועובדי החברה

לסגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון
דוד לוי
לראש עירית לוד
מקסים לוי
משתתפים באבלכם הכבד
במות אבי המשפחה
משה לוי ז"ל
דובק בע"מ
סיגריות לוד בע"מ

למשפחות ישראל ונחום למדן
אתכם באבלכם
על פטירתו ללא עת של
עמוס ז"ל
ליכטנברג עוזיאל ומשפחתו — גבע מרדכי ומשפחתו

לישראל למדן ומשפחתו
אתכם באבלכם הכבד
על פטירתו בטרם עת של בנכם היקר
עמוס ז"ל
יונתן בוקשטיין

אמנו וסבתנו היקרה
שפרה גלינקה
איננה
הלויה תתקיים היום יום שלישי י"ז סיון תשמ"ו 24/6/86
בשעה 3.00 אחה"צ
בבית העלמין ברחוב בנבגל חולון בת־ים.
נפגשים ליד השער הראשי
צבי ורות גלינקה
יפה ואבינועם סלוצקי
הנכדים והנינים

בצער רב וביגון קודר
אנו מודיעים על פטירת יקירנו
משה גורודנסקי ז"ל
הלויה תתקיים היום יום שלישי י"ז בסיון תשמ"ו 24.6.86 בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין בכפר סמיר חיפה. אוטובוס יצא בשעה 1.30 מרח' עמל 3 קרית אליעזר חיפה ליד בית המנוח.
השבעה בבית המנוח
המתאבלים:
אשתו — רחל
בתו וחתנו — עדנה ואייר קמחי
בנו וכלתו — יגאל וקרולין אופיר
בנו וכלתו — יוסי וציפי גורודנסקש
נכדיו ויתר בני המשפחה

לסגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון
דוד לוי
אתך באבלך הכבד במות
אביך ז"ל
הנהלת מרכז הבניה הישראלי
וצוות העובדים

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ
משתתפים באבלו הכבד של
סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון
מר דוד לוי
במות אביו
משה לוי ז"ל
ניסים אבולוף, יו"ר הדירקטוריון
חברי מועצת המנהלים ועובדי החברה

ביום השנה לפטירת יקירנו
מישה אבצוק ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום חמישי, י"ט סיון, תשמ"ו (26.6.86) בשעה 5.30 אחה"צ, בבית העלמין בנחלת־יצחק
נפגשים ליד השער
המשפחה
ובית אלקול־אבצוק

לסגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון
דוד לוי
אתך באבלך על אביך
משה לוי ז"ל
כי איננו
"רסקו"
ברוך אלשייך
עו"ד אייבי באמן
מוטי תג'ר

למשפחות ישראל ונחום למדן
אתכם באבלכם על פטירתו של
עמוס ז"ל
שמחה לילינטל

למשפחת למדן
אתכם באבלכם במות יקירכם
עמוס ז"ל
משה פיינר ובניו בע"מ

ביום השנה לנפילת חברנו
דני הלפרין ז"ל
במלחמת לבנון
נעלה לקברו ביום חמישי י"ט סיון תשמ"ו 26.6.86 בשעה 15.15 בבית העלמין בכפר החורש
המשפחה
ובית כפר החורש

לישראל למדן ומשפחתו
אתכם באבלכם הכבד
על פטירתו בטרם עת של בנכם היקר
עמוס ז"ל
יונתן בוקשטיין

חדשות חוץ

בוב קרנסטון מפלורידה, ארה"ב, פעיל למען זכויות ההומוסקסואלים מציג מדבקה הקוראת: "רפאו את האיידס — עכשיו". אתמול נפתחה ועידת האיידס הבינלאומית בפאריס, שתימשך גם היום מחר (צילום איי־פי).

איש צוות "אכילה לאורו" במשפט בגנואה:

אחד המחבלים אילצני להשליך לים גופת הנוסע היהודי הנכה

גנואה (ע"ד). איש צוות אוניית הנוסעים האיטלקית "אכילה לאורו" העיד אתמול בבית משפט בגנואה שבאיטליה, כי אולץ ע"י אחד המחבלים הפלשתינאים שחטפו את האניה, לזרוק לים את גופתו של נוסע יהודי־אמריקאי נכה.

מנואל דה סוזה, שעבד כמלצר באנית הצאר כאשר נחטפה באוקטובר אשתקד, העיד ביום הרביעי למשפטם של 3 מחבלים פלשתינים, המואשמים בחטיפת האניה וברציחתו של ליאון קלינגהופר בן ה־69.

הוא אמר כי לפני שביצע את הרצח, ציווה עליו מגיד אל מולקי, שנחשב כמנהיג החוטפים, לדחוף את קלינגהופר על כסא הגלגלים שלו עד לחרטום האניה.

"כאשר הגענו אל החרטום, אמר לי מולקי להסתכל. שמעתי יריות. אחרי דקה קרא לי מולקי לחזור וציווה עלי לזרוק את גופתו של קלינגהופר יחד עם כסא הגלגלים לים," העיד דה סוזה.

דה סוזה הוסיף כי מולקי ציווה על ספר האניה, פרוציו אלברטי, לעזור לו.

קורא לארגן טיפול גלובאלי במשבר בעולם ה־3

לימה (ע"ד וע"צ). יש להקים ארגון גלובאלי חדש, שיטפל במשברים הפינאנסיים, במצוקה ניצבות מדינות העולם השלישי — כך הציע ראש הממשלה לשעבר של ג'מייקה, מייקל מאנלי, בוועידת האינטרנציונל הסוציאליסטי בלימה.

מאנלי אמר, כי האינטרנציונל חייב להציע פיתרון, שיביא לאיזון בין הלווים להלווים כדי שמדינות רבות לא ייאלצו לנקוט במדיניות כלכלית מיוחדת, לצורך תשלום החובות שלהן.

במסיבת עיתונאים אמר, כי החוב החיצוני הגדול מהווה את המכשול הגדול ביותר בדרך להתאוששות המשק העולמי בכלל. לדבריו התרבית, שהוא מציע תביא לבסיסי חובות המדינות המפותחות על ידי מענקים.

החובות של יותר מדינות העולם השלישי ישולמו במועדים חדשים, כדי להקל על הממשלות. כן הציע לקבוע תקרה לריבית על האשראי.

הרוגים והריסות בהתפוצצות רכב שהוביל חומרי נפץ בקהיר

קהיר (ע"ד). 10 בני אדם נהרגו ו־15 נפצעו אתמול במצרים בהתפוצצות מכונית, שהובילה חומרי נפץ באורח לא חוקי, בשכונת טיבין, אחד מפרוורי התעשיה בדרום קהיר.

שלטונות הביטחון בודקים את נסיבות הפיצוץ, שהביא להריסת עשרות בתים וגרם נזק למבנים רבים אחרים.

במצרים לא התפרסמה עד אתמול בערב הודעה רשמית על התקרית. מקורות נודע, כי יש לבנות קיבל קריאה טלפונית מאלמוני שאמר, כי "הג'יהאד המוסלמי" אחראי לפיצוץ מכונית התופת בקהיר. כתב רויטר בקהיר סיפר, כי ראה גופות של קרבנות הפיצוץ מוטלים בפתח מסגד, שנפגע אף הוא.

פעמים מאסר עולם לטרוריסט אירי שחיבל במלון "גראנד" בברייטון

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). בית המשפט ב"אולד ביילי" בלונדון הטיל שמונה עונשי מאסר עולם על פטריק מגי, איש ה"צבא האירי הרפובליקני", שהפעיל את מטען החבלה ב"גראנד" בברייטון, בו שהו שרי הממשלה הבריטית.

השופט האשים את מגי בניסיון לחסל את המנהיגות הבריטית וגרימת מותם של חמישה אנשים במיטותיהם. עם מגי נדונו למאסר עולם 4 טרוריסטים, שזממו להביא בקיץ אשתקד מטעני חבלה בתריסר ערי חוף אנגליים.

אף שהפסידו ב־18 מושבים זכו הסוציאליסטים בספרד ברוב מוחלט

פיליפה גונזאלס יכהן תקופת כהונה שניה למשך 4 שנים

מדריד (ע"ד וע"צ ואי־פי). ראש הממשלה הסוציאליסטי של ספרד, פיליפה גונזאלס, זכה ברוב מוחלט בבחירות. הוא יכהן תקופת כהונה שניה, למשך 4 שנים.

לאחר שנספרו כבר 99 אחוז מהקולות, קיבלו הסוציאליסטים 184 מושבים מתוך ה־350. אף שירדו ב־18 מושבים זה עדיין יותר מהרוב המוחלט של 176 מושבים, הדרושים לשליטה בפרלמנט הספרדי, המונה 350 מושבים.

"זכינו באמון רוב הציבור", הכריז ראש הממשלה (44) בפני תומכיו, לאחר שנודעו תוצאות הבחירות.

בבחירות הכלליות ב־1982 זכו הסוציאליסטים ברוב מוחץ של 202 מושבים. פרשנים ייחסו את הירידה ברוב הסוציאליסטי למדיניות הכלכלית ולכשלונו לרסן את האבטלה, שהיא כיום 21 אחוז מכוח העבודה במשק הספרדי.

כוחות הימין הפסידו מושב

בקבוצה הפסידו כוחות הימין מושב אחד ונבחרו 106 מושבים. מבכר גבר הלחץ על מנהיג הקואליציה הימנית של מפלגות הימין, מנואל פראגה, לפרוש מן התפקיד.

בקואליציה הופתעו: לראש הממשלה הקודם, אדולפו סוארז, ראש מפלגת המרכז, שמפלגתו כמעט התפוררה לאחר שהתפטר מתפקיד ראש הממשלה ב־1981. המרכז הסוציאל־דמוקרטי בהנהגתו הוא עתה המפלגה השלישית בגודלה בספרד, עם 19 מושבים.

הקומוניסטים שאיבדו 19 מושבים בבחירות הקודמות מתוך 23, קיבלו הפעם 7 מושבים עם קבוצות שמאל קטנות. המנהיג הקומוניסטי לשעבר, סנטיאגו קארילו, שהתמודד ברשימה עצמאית משלו, איבד את המושב שלו בקורטס.

הכחשת משרד החוץ הבריטי:

"מגע מיניסטריאלי" עם נשיא הקונגרס הלאומי־אפריקאי אינו תקדים למפגש רשמי עם אש"ף

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). משרד החוץ הבריטי הכחיש, לשאלת סופר "הארץ", כי החלטת הממשלה לקיים מגע בדרג מיניסטריאלי עם נשיא הקונגרס הלאומי־אפריקאי מהווה תקדים למפגש רשמי אפשרי עם אש"ף.

הממשלה החליטה אתמול לאפשר למנהיג השחור, אוליבר טאמבו, להיפגש עם מזכירת שר החוץ, לינדה צ'וקר, במסגרת נסיונה של מרגרט תאצ'ר ללחוץ על משטר האפרטהייד, ללא הטלת סאנקציות על דרום אפריקה.

עד עתה סירבו הבריטים להיפגש עם ראשי הארגון האפריקאי. מקור במשרד החוץ אמר, כי אין מקום לערוך הקבלה בין ההחלטה מאתמול להתייחסות של לונדון לאש"ף ולבעייה הפלשתינית.

ערך את המדור: חיים מל

ספורט

ביום הראשון של אליפות ווימבלדון

מנסדורף לסיבוב השני קארן הודח ע"י גרמני

הגשם הפסיק המישחקים ★ גליקשטיין ישחק היום

טניס

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). עמוס מנסדורף הלך אתמול בדרכו של שלמה גליקשטיין ורשם ניצחון בהופעת הבכורה שלו באליפות ווימבלדון. המוצב מספר אחד של ישראל ניצח את המוצב מספר אחד של קנדה, גלן מיצ'יבאטה, 6–3, 2–6, 3–6, 6–4.

יריבו בסיבוב השני יהיה השוודי בן ה־21 פטר לונדגרן, המדורג במקום ה־35 בעולם, שגבר אתמול על היהודי־אמריקאי בוב גרין 6–2, 6–7, 6–2. המנצח במיפגש זה אמור להתמודד בסיבוב השלישי עם המדורג מספר אחד, איוון לנדל.

אחרי כמה שעות של מזג אויר נאה, החל לרדת גשם שהפסיק את הפעילות ביום הראשון של האליפות. כך נידחה להיום מישחקו של שלמה גליקשטיין נגד המערב־גרמני אנדריאס מאורר.

הפתעה מרעישה היתה כבר בסיבוב הראשון, כאשר פינליסט אשתקד, קווין קארן מארצות הברית (לשעבר דרום־אפריקה), נוצח ע"י המערב־גרמני אריק יֶלֶן 6–4, 6–7, 6–2, 4–6, 10–12. יֶלֶן, חייל בן 21 בצבא הגרמני, מדורג במקום ה־34 בעולם בעוד שקארן מדורג במקום ה־11 באליפות. יֶלֶן סיפר שנעזר בבוריס בֶּקֶר, מי שניצח אשתקד את קארן בגמר. "הן התאמנו ביחד בשבוע שעבר ובקר נתן לי כמה עצות כיצד לשחק נגד קארן". יֶלֶן, שזהו מישחקו השלישי בלבד על מיגרש דשא אמר: "איני מאמין שניצחתי". קארן לא חיפש תירוצים: "אני מאוכזב מאוד. היו לי בעיות עם חבטות ההגשה".

לבֶּקֶר, שפתח רשמית את התחרויות במיגרש המרכזי, לא היו בעיות והוא גבר על הארגנטיני אדוארדו בנגואצ'אה 6–4, 6–2, 6–1. בעימות בין שני ותיקים ניצח הפולני וויטק פיבאק את ההודי ויג'אי אמריטראג' 6–1, 6–3, 6–4, 6–3.

המדורג מספר 2, השוודי מאטס וילאנדר, שהודח אשתקד בסיבוב הראשון, לא נכשל הפעם וניצח את האמריקאי סקוט דייויס 7–6, 6–4, 6–4.

כדורגל

מהעונה: שלוש העברות בלבד

מאת סופר "ספורט הארץ"

הנהלת ההתאחדות לכדורגל החליטה אתמול להגביל את מספר ההעברות לשלוש בלבד, ולבטל את ההשאלות. לעומת זאת תורשה כל קבוצה להחליף שחקן שהועבר אליה במקרה של תרומה, עד למחזור ה־15. שחקן בגיל נוער שיעבור, יורשה לשחק בשנה הראשונה רק בקבוצת הנוער.

ברתהולד יוכל לשחק בגמר

מכסיקו סיטי (אי־פי). אם תעפיל נבחרת מערב־גרמניה למישחק הגמר, יוכל תומאס ברתהולד ליטול חלק במישחק זה. כך התברר אתמול אחרי שהוחלט שברתהולד יושעה ממישחק אחד בעקבות הרחקתו במישחק נגד מכסיקו. הקשר של אינטראכט פרנקפורט לא ישחק איפוא בחצי הגמר נגד צרפת.

עברייני ת"א אוהבים כדורגל

(ע). משחקי הגביע העולמי המשודרים בטלוויזיה תרמו, כך כל הנראה, להורדת היקף הפשיעה ברחובות תל אביב. בדיקה בספרי המעצרים של בית משפט השלום בתל אביב העלתה, כי מספר המעצרים שביצעה המשטרה ב־23 הימים הראשונים של חודש יוני, בהם נערכו משחקי גביע העולם בכדורגל, נמוך באופן בולט לעומת חודשים אחרים השנה, וגם לעומת חודש יוני בשנה שעברה.

מספר המעצרים שביצעה המשטרה ב־23 הימים הראשונים של חודש יוני השנה היה 263. לשם השוואה: ב־23 הימים הראשונים של חודש יוני בשנה שעברה ערכה המשטרה 313 מעצרים. באפריל השנה ביצעה המשטרה 323 מעצרים ובמאי — 340 מעצרים.

שיאן עולמי ומדליסטית אולימפית ישחו ברמת־אביב

השווייצרי האלסאל והבלגית לומפרד בשבוע הבא בתחרות 8 האומות בבריכת האוניברסיטה

שחיה

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

דנו האלסל, שיאן העולם במישחה ל־50 מ' חופשי (22.52 שנ') יבוא לישראל עם נבחרת השחיה של שוייץ לתחרות 8 האומות שתתקיים בתל־אביב בסוף השבוע הבא. זו הפעם השלישית שישראל מארחת את התחרות הזו. תחרויות השחיה יחלו בשבת הבאה בבריכת האוניברסיטה ברמת־אביב. טורניר הכדורמים יחל כבר ביום חמישי. תחרויות השחיה יהיו בימים שבת וראשון.

במסיבת עיתונאים שהיתה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב, מסרו מארגני האירוע שהאלסל מדורג השנה במקום ה־19 בעולם במישחה ל־100 מ' חופשי עם הישג של 51.58 שנ'. בנבחרת השווייצית שחיין מצטיין נוסף בסגנון חופשי, סטפאן ואלרי, המדורג 21 בעולם (51.68 שנ'). נבחרת השליחות של שוייץ בסגנון חופשי למרחק 4x100 מ' מדורגת חמישית בעולם (3:52.49 ד').

הנבחרת הבלגית כוללת את אינגריד לומפרד, שזכתה במדליית הארד באולימפיאדת לוס־אנג'לס במישחה ל־200 מ' חזה. היא מדורגת כיום עשירית בעולם במישחה ל־100 מ' חזה, עם הישג של 1:11.79 ד'. מצטיינת אחרת היא נגטי אנגלמן המדורגת 13 בעולם במישחה ל־100 מ' חופשי עם הישג של 57.31 שנ'.

חמש נבחרות נוספות ישתתפו בתחרות: אירלנד, פינלנד, ויילס, נורווגיה וישראל. צבי רפרס, יו"ר מטה התחרות, סיפר כי סקוטלנד פרשה בגלל פיגוע מחבלים שהיה באתונה בירושלים ובו נהרג אורח סקוטי. הוא סיפר כי ההורים סירבו לשלוח לישראל את ילדיהם. לעומת זאת תשתתף סקוטלנד בטורניר הכדורמים בנוסף לבלגיה, ויילס, שוייץ, נורווגיה וישראל.

נח רם, אחד ממאמני נבחרת השחיה של ישראל, אמר כי תחרות זו תהווה הכנה ומיבחן לקביעת הסגל שישתתף באליפות העולם שתהיה באוגוסט במדריד. הוא אמר כי הנבחרת הבנות חלשה בדרך כלל, אך עתה נחלשה עוד יותר בגלל פרישתה של הדר רובינשטיין והעובדה שהדר קליינמן לא נמצאת בשיא כושרה עקב מחלה. "אני מקווה כי הבנות לא יקבלו נקודות רק עבור השתתפות והבנים ידורגו במקום גבוה", אמר רם.

ההונגרי אישטוון גור, מאמן נבחרות הכדורמים, הביע את שביעות רצונו מכך שלתחרות תהיה הזדמנות להתמודד מבוגרים כינארציים כהכנה לאליפות העולם.

תקציב התחרות עומד על 50 אלף דולר. רפרס אמר כי המארגנים לא הצליחו להשיג מענקי חסות מאחר ולא הובטחו באופן סופי שידורים ישירים בטלוויזיה.

כדורסל

מתחיל השלב הסופי בהכנות לאליפות העולם

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הכדורסל שהיתה אמורה לשוב אמש לישראל, עשויה לחדש את אימוניה כבר היום. הנבחרת קיימה מחנה אימונים בקנדה, במהלכו נוצחה ארבע פעמים ע"י הנבחרת המקומית. אימונים אלה הם במסגרת ההכנות לאליפות העולם, שתחל בעוד פחות משבועיים בספרד. באימונים בישראל ישתתפו האחד לאסוף ולאון ברשר, שהצטרפו לנבחרת בקנדה, אחרי שסיימו את תופשתם בארצות הברית. הנבחרת תמריא לספרד ביום חמישי הבא.

בית"ר ת"א תובע 40 אלף דולאר משי כספי

מאת סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורסל של בית"ר תל אביב תובעת מהכדורסלן הבכיר לאומי שי כספי, 40,000 דולארים. כספי שוחרר מבית"ר באמצעות בית משפט לפני כשנה והוא ניתנה לבית"ר הזכות לתבוע ממנו פיצויי כספי. כעת תובעת הקבוצה את הסכום המירבי המותר לה, על פי הפסיקה. כספי שיחק בעונה החולפת במכבי חיפה, ממנה עבר למכבי נתניה מן הליגה הארצית.

אנשי בית"ר עסוקים בעניין משפטי נוסף: תביעת השחרור שהגיש לן קולהאס נגד הפועל גן־שמואל. קולהאס חתם על הסכם עם בית"ר, אך גן־שמואל מסרבת לשחררו. בימים הקרובים יקבע מועד לדיון המוקדם בעניין.

...זאת ההזדמנות שלך!
מחבטי טניס ה"אד"
HEAD
במבצע מיוחד! זול יותר מחו"ל
להשיג: חנויות ספורט ומועדוני הטניס
יבואן: בש־גל ספורט בע"מ טל. 03-251121

הסופר־סטאר של ארגנטינה מודה בשיחה עם אנשי תקשורת במכסיקו:

הבקעתי את השער קצת עם היד של דייגו וקצת עם הראש של מאראדונה

עיתוני בריטניה: "דייגו הוא גאון ורמאי" • השר לענייני ספורט בבריטניה: "אנו יכולים בהחלט לטעון לתיקו מוסרי" • בארגנטינה מתעלמים לחלוטין מן ההבקעה ביד

מכסיקו סיטי (אי־פי). דייגו ארמאנדו מאראדונה מודה, כי נעזר בידו להבקעת השער הראשון לרשת אנגליה בניצחון 1–2 באיצטדיון אצטקה ביום א'.

אחרי שגלוון שוב הושב ע"י אנשי התיקשורת, שביקשו לשמוע מה יש לו לומר, חייך מאראדונה והצהיר: "השער הובקע קצת עם ידו של דייגו וקצת עם ראשו של מאראדונה".

בחדר ההלבשה, מיד אחרי המישחק, סירב הקפטן בן ה־25 של ארגנטינה להתייחס לעניין: "בואו נדבר על השער הזה בהזדמנות אחרת. עכשיו נדבר על הניצחון שלנו", הוא אמר לעיתונאים.

לעומת זאת היה מאראדונה מוכן לדבר על השער השני שהבקיע, אחד השערים הגדולים שנראו במונדיאל הזה. וכך הוא תאר את המהלך כולו: "קיבלתי מסירה מבורוצ'אגה במרכז השדה. טרי בוצ'ר הגיח מולי. עשיתי הטעיה, כאילו אני עומד למסור לחורחה ואלדאנו שרץ משמאלי, אבל המשכתי לרוץ. כאשר התייצב מולי טרי פניק בעטתי בכדור, כדי לסלק אותו מן הדרך. אז הגיע השוער פיטר שילטון. עשיתי תנועה, כאילו אני עומד לבעוט, חמקתי על פניו וכל מה שנותר לי היה לגלגל את הכדור לרשת".

כאשר נשאל אם זהו השער הטוב ביותר שהבקיע עד היום השיב מאראדונה: "הטוב ביותר? לאו דווקא. החשוב ביותר, מפני שהובקע במישחק בגביע העולמי והבטיח את ניצחוננו".

מאראדונה סיפר לעיתונאים שבמהלך הפריצה שלו לשער האנגלי חשב על אימו, על האנשים והאהובים עליו "ובעיקר על ארצי, גבורתי ואושרי האישי. הייתי ברימול להבקיע את השערים, אבל העיקר הוא שארגנטינה ניצחה במישחק חשוב נגד יריב ברזל שאיים על הניצחון שלנו רק בעשר הדקות האחרונות. עכשיו עלינו לחשוב על המישחק הבא וכיצד להביא את הגביע העולמי הביתה".

אבל ניצחנו בפוקלנד

עיתוני בריטניה הללו אתמול את דייגו מאראדונה וקראו לו "גאון". אבל יחד עם זאת השמיצוהו כרמאי, אשר הבקיע את שער הנבחרת האנגלית תוך שימוש בידו לעיני מאות מליוני צופים.

כל העיתונים התייחסו לכך שהקפטן הארגנטיני הדף את הכדור באגרופו וכך השיג שער ראשון עבור קבוצתו. יחד עם זאת מרבית העיתונים קשרו לו כתרים כגאון כדורגל.

השר לענייני ספורט בממשלת בריטניה, ריצ'ארד טרייסי, הגיב על המישחק בשיחה עם כתבים: "כל מי שראה את המישחק בטלוויזיה כמוני, אינו יכול להיות בספק כלשהו שהשער הראשון הובקע בעזרת ידו של מאראדונה. אנו יכולים בהחלט לטעון לתיקו מוסרי".

אבל הציבור הבריטי התייחס בדרך כלל להפסד הזה בשוויון נפש. אחד מאוהדי הכדורגל במודה להודות אמר: "ניצחנו אותם במלחמת פוקלנד, כך שאין אנו יכולים להתלונן שהם ניצחו במישחק כדורגל".

שרפו דגל בריטי

בבואנוס־איירס לא התייחסו כלל לשער מעורר המחלוקת של מאראדונה. מבחינתם של הארגנטינים היה זה שער חוקי לכל דבר. עם סיום השידור הישיר ממכסיקו סיטי, יצאו עשרות אלפים לרחובות בקריאות "ויוה ארגנטינה". בכיכר הרפובליקה התגודדו כ־5,000 אוהדים נלהבים ועדי ראיה אמרו שהיו ששרפו דגל בריטי.

הנשיא ראול אלפונסין חזה בשידור המישחק בטלוויזיה בעיר מגוריו צ'אסקומוס, השוכנת 100 ק"מ דרומית לעיר הבירה. דובר רשמי מסר כי מיד עם שריקת הסיום שלח הנשיא מברק לנבחרת במכסיקו בזו הלשון: "אני מצרף את ברכותי לאלה של כל הארגנטינים על ניצחון ספורטיווי שהוא תוצאה של מאמץ, התלהבות וכושר יצירה".

ואחת ידו עושה במלאכה

מכל עשרות הצילומים שהופצו מתמונות הידיעות על השער הראשון של מאראדונה נגד אנגליה, זהו הצילום הקרוב ביותר להוכיח שדייגו אכן השתמש בידו להחדרת הכדור לרשתו של פיטר שילטון. אבל שימו לב: גם התצלום הזה אינו הוכחה מושלמת, למרות שדייגו כבר מודה שעשה זאת קצת בידו וקצת בראשו (צילום ראויז אי־פי)

ממשלת טוניסיה תתבע שדר טלוויזיה צרפתי

פאריס (אי־פי). הדי מאברוק, שגריר טוניסיה בפאריס, אמר אתמול שארצו תגיש תביעה משפטית נגד שדר טלוויזיה צרפתי בהקשר להערות שהשמיע על השופט הטוניסאי עלי בנאסר, שניהל את המישחק בין אנגליה וארגנטינה.

השגריר מחה כבר בפני נשיא רשת הטלוויזיה על דבריו של השדר תיירי רולאן, ומסר כי עורך דינו מטפל בצד המשפטי. בין השאר אמר רולאן כי האחראים למישחקי הגביע העולמי היו חייבים לבחור טוב יותר מאשר שופט טוניסאי למישחק חשוב כל כך.

שיאי מכסיקו

מכסיקו (ע"צ). בשולפו 10 כרטיסי אזהרה בשהיה במישחק רבע הגמר בין מכסיקו למערב גרמניה במונדיאל (8 צהובים, 2 אדומים), קבע השופט הקולומביאני חזוס דיאס שיא בגביע העולמי 1986, וניצל את האירוע, כדי לשפר את השיא האישי, שעמד עד כה על 6 כרטיסים צהובים ואדום אחד, במישחק בלגיה – עיראק.

בראשית הטורניר, שוברים הגברים בשחור את כל השיאים. במישחק מכסיקו – פאראגוואי, שרק האנגלי ג'ורג' קורטני 80 בעיטות עונשין, מהן 46 נגד מכסיקו. גם זה היה שיא חדש בתחרויות.

כך עלו הבלגים לחצי הגמר

טאקטיקת בלימה נבונה שניטרלה ביעילות את המהירות הספרדית וניצול מושלם של בעיטות 11 מטרים, היקנו לבלגים את ההצלחה הגדולה בתולדותיהם בגביע העולמי

פואבלה (שירות "ספורט הארץ"). גם המישחק האחרון בשלב רבע הגמר הוכרע כאן, לעיני 50 אלף צופים, בסידרת בעיטות 11 מ'. אחרי צרפת ומערב־גרמניה, הבטיחה בלגיה את הופעתה הראשונה בשלבי חצי הגמר, בניצחון 4–5 בבעיטות 11 מ' על ספרד, אחרי 1–1 בתום 120 דקות.

ליאו ואנדרואלסט, אחד המחליפים בהרכב הבלגי, הבקיע את השער הקובע בבעיטה החמישית מהנקודה הלבנה, והניק את חבריו שעקבו בחרדה אחרי הנעשה מן הקו. הבלגים ביצעו בשלמות את סידרת הבעיטות, אבל את הכדור השני של ספרד שבעט אלוי, עצר השוער הבלגי המצוין ז'אן־מארי פפאף, ובכך הבטיח למעשה את הופעת נבחרתו בחצי הגמר נגד ארגנטינה, מחר במכסיקו סיטי.

פפאף היה הדמות הבולטת במיגרש לאורך 120 הדקות. מיקומו המצוין, העיתוי הנפלא של יציאותיו, הביטחון שהוא השרה על חבריו להגנה, סייעו לבלגיה להגיע להכרעה בבעיטות 11 מ' מול נבחרת ספרדית, ששיחקה שוב במהירות מסחררת ובהרבה מאוד התלהבות, יזמה מרבית הזמן אבל התקשתה לפצח את ההגנה הבלגית המאורגנת והיעילה, ובעיקר את השוער בן ה־32 של באיירן מינכן.

בניגוד לטאוויזיות של דנמארק, לא התפתו הבלגים לפתוח את המישחק מול יריב ספרדי מהיר ומגרש כל כך. פעם נוספת היתה זו הטאקטיקה של המאמן הוותיק גי תייס אשר הכירה את עוצמה. בלגיה ריכזה מספר גדול של שחקנים במרכז השדה ובעורף ויצאה להתקפות מתפרצות, שנוהלו בדרך כלל ע"י הקפטן גבה הקומה יאן קלמאנס. והיה זה הוא שגם העניק את היתרון לנבחרתו בדקה ה־34. פראנקי וורקאוטרן העלה כדור מדויק מהפינה השמאלית של המיגרש לפני השער, וקלמאנס הגיע בעיתוי מצוין ונגח מקלוב פנימה.

במחצית השניה ביצעו הספרדים שני חילופים, בכוונה להגביר את הקצב. אבל נראה היה כי כל [illegible] מי הסט לאחור לעבוד של אחד המחליפים, חואן סניור, וזה בעט בעצמה מ־25 מ'. הצפיפות ברחבה גרמה לכך שהכדור הוסתר מעיניו של פפאף, כך שהזינוק שלו היה מאוחר מדי.

שתי נבחרות עייפות התייצבו איפוא להכרעה מהנקודה הלבנה. סניור ניצל את הניסיון הראשון, אבל ניקו קלאסן השווה. את הכדור שבעט אלוי עצר פפאף והאיפשר לאנצו שיפו הצעיר להעלות את בלגיה ליתרון 1–2. צ'נדו השווה, הנג ברוס הבקיע שער שלישי לבלגיה, אמיליו בוטראגניו קבע 3–3, הנגן פאטריק וורוורט ניצל את הניסיון [illegible] שנוצל ללא דופי ע"י ואנדרואלסט.

המלך בודואן בירך הנבחרת הבלגית בשידור טלוויזיה

בריסל (אי־פי). בלגיה כולה חוגגת את ניצחונה של נבחרת הכדורגל שלה על ספרד ואת העפלתה לשלב חצי הגמר של מישחקי אליפות העולם. המלך בודואן בירך את שחקני הנבחרת בשידור בטלוויזיה. ברחובי המדינה יצאו אלפים צוהלים לרחובות ולפאבים ואופנוענים נלהבים העירו את אזרחי הישנים בעזרת צופרים רעשניים.

אולם היו כאלה שחגגו את הניצחון ההיסטורי בצורה מוגזמת, והמשטרה נאלצה לעצור עשרות מתפרעים, שפגעו ברכוש ציבורי ופרטי. המתפרעים, רובם שתויים לחלוטין, ניפצו זגוגיות של חנויות ועקרו ממקומם עמודים ושלטים. תחנת רדיו וטלוויזיה בלוכסמבורג טענה שאחד מכתביה, שסיקר את האירועים הללו, הוכה על ידי שוטרים ומצלמתו נופצה על ידם. התובע הכללי של בריסל פתח בחקירה, בעקבות התלונה.

הרגע הגדול של נבחרת בלגיה: ז'אן־מארי פפאף עוצר את כדור 11 המטרים של הספרדי אלוי ומבטיח את הופעתה הראשונה של נבחרתו בשלב חצי הגמר (צילום ראויז אי־פי)

בלגיה — ספרד
1–1 (1–1, 1–0)
4–5 בבעיטות 11 מ'

השער לבלגיה: יאן קלמאנס (34). לספרד: חואן סניור (85).

• בלגיה: פפאף; גרטס, רנקן, דהמשל, וורוורט; שיפו, גרן, קלמאנס, וורקאוטרן (ואנדרואלסט); וייט (ברוס), קלאסן.

• ספרד: זוביזארטה; טומאס (סניור), גאייגו, קאמאצ'ו, צ'נדו; מיכל, ויקטור, קאלדרה, חוליו אלברטו; בוטראגניו, סלינאס (אלוי).

• שופט: זיגפריד קירשן (מזרח־גרמניה).

מדור הגביע העולמי ערוך על ידי יהושע שגיא ומיכאל קרונן

לחצי הגמר במכסיקו אפשר לעלות רק דרך הנקודה הלבנה — או בסיוע ידני

ארגנטינה עלתה עם היד של מאראדונה, אבל גרמניה, צרפת ובלגיה נזקקו לבעיטות 11 מטרים • ביקורת קשה על השיפוט • ההפתעה הגדולה של האליפות הם הסוסים הבלגים הטורפים את קלפי המהמרים

שני אוהדים אנגלים אלה מראים לארגנטינה ולצלמים בדיוק מה הם חושבים על הניצחון הארגנטיני. מבחינתם, הניצחון הוא של אנגליה (צילום ראויז אי־פי)

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" למכסיקו

מכסיקו סיטי (מיוחד ל"ספורט הארץ"). כאשר פורסמה, לפני כחודש, רשימת הפייבוריטים לזכיה בגביע העולמי – על פי סולם שקבעו שוק ההימורים – היתה בלגיה אי־שם בתחתית. רק מעטים האמינו, כי תעבור שלב אחד, או יותר מזה. אבל כאשר למסכת ההפתעות שאיפיינו עד כה טורניר זה – השלימה בלגיה את הביצועה שהעפילה לחצי הגמר. [illegible] תגיכי בי תיים.

ארדבא, דווקא על רקע נשירת נבחרות בעלות מוניטין ועוצמה, כמו האלופה העולמית איטליה, דנמרק וברית המועצות – היתה זו בהחלט הפתעה נעימה להיווכח, כי מה שעשתה בלגיה לרוסים, באותו ניצחון בלתי נשכח של 3–4 אחרי הארכה, לא היה מיקרי. אמנם ספרד שלטה, תקפה וגילתה כושר עבודת צוות עדיפים, אבל בלגיה כפתה עליה הארכה והיתה לנבחרת השלישית — אחרי צרפת ומערב גרמניה — שעלתה לחצי הגמר בסידרת בעיטות 11 מטרים.

ההפתעה הגדולה

אם תרצו, היתה זו עדות נוספת לכוחות השקולים לפחות שנתגלו בשלב זה של המערכה. על מה שאירע בעימות בין צרפת לבראזיל כבר אין טעם לדוש. הכרעה דומה היתה בין מערב גרמניה למכסיקו, ואילו ניצחונה של ארגנטינה על אנגליה הושג בשער לא חוקי, בידו של מאראדונה, שהיתל בשוער ובשופט גם יחד.

בניגוד לדנמארק, ששיחקה להפתיע אתה ונתנה לספרדים המהירים מרחב תימרון ברחבה הופשית, נאבקה בלגיה עד כלות נשימתה. עם שוער מצוין כמו ז'אן־מארי פפאף, גילו הבלגים משמעת טאקטית, עמדו היטב על המיגרש, יצאו מדי פעם להתקפות־נגד מתפרצות והדיכו לאוהדים מכוכבי ספרד, בעיקר לבוטראגניו. שלא בכל יום ניתן להבקיע ארבעה שערים. ספרד למדה מאוחר מדי את הלקח, וכאשר הוחלו בעיטות ה־11 נזכרתי, משום מה, בכישלונה בתחום זה של ברצלונה נגד סטיאווה בוקארשט, בגמר האירופי לאלופות במאי. השוער הרומני עצר את ארבע בעיטות ספרדיות, ואם כי פפאף לא חזר על מיבצע בגיר זה, עלתה בלגיה לראשונה בתולדותיה לשלב כה גבוה בטורניר עולמי — למרות הצלחות רבות בזירה הבינלאומית.

בלגיה היא, איפוא, ההפתעה הגדולה התתעפה יוצאת הדופן בחצי הגמר, והשאלה הטבעית היא היכן תיעצר, או מי יצליח לבלום את התנופה הגדולה שלה.

המיבחן הבא נגד ארגנטינה, רק צעד קטן מהגמר המיוחל, חייב להשיב גם על שאלות נוספות. ארגנטינה, הבכירה הנותרה של דרום אמריקה במונדיאל '86, לא הרשימה במיוחד נגד אנגליה. היא נוקשה והתנפנית יותר מספרד, מגוונת יותר, גם אלופת עולם לשעבר — ויש לה מה שאין לשום נבחרת אחרת: דייגו מאראדונה. זה כשלעצמו הספיק נגד אנגליה, מפני שעם ואלדאנו לבדו בחוד, ובמעוף גנוב שכמעט איבד יתרון 0–2, עשו זאת הארגנטינים בדרך הקשה והלא משכנעת. למולם היתה אנגליה חלשה, ונזכרה מאוחר מדי להגביר את התנופה ולנצל שמץ מיכולתה האמיתית, בלי ששיקפה את האיכות שהוציאה מתוכן לרבים ממעריציה ולשוחקיה.

שיפוט מגוחך ומרגיז

איני מבין, עד לרגע זה, מה ביקשו בעצם האנגלים להשיג במחצית הראשונה, בה שיחקו בצורה פאסיבית, עלובה, במידה מסויימת אפילו "מרוכבת", כשהם מתקשים להשתחרר משמירות הלחץ ואינם יודעים — או לא מסוגלים — להגיב על תכסיסים ארגנטינים פסולים. רק מי שחונך על ברכי תרבות ההגינות הספורטיווית מסוגל להגיב בצורה כה מאופקת, לאחר ספיגת שער־יד כה ברור. איני מעיז לעלות על דעתי מה היתה התגובה, ומה היה מתרחש במיגרש, לוא שגה כך השופט ליד השער מן העבר השני.

וזה מביא אותנו, בעצם, למסקנה נוספת וחמורה ביותר: אסור שמישגה כזה יכריע מישחק רבע גמר רגיש בטורניר עולמי, או מיפגש אחר. כדי להימנע מכך חייבת פיפ"א להפסיק ללא דיחוי שיבוץ שופטים, רק כדי לשאת חן בעיני יבשות או מדינות מסוימות. מה שעשה השופט הטוניסאי עלי בנאסר לאנגליה, עשה בצורה שונה האוסטרלי באמברידג' לספרד, כשפסל שער ברור לכותה נגד בראזיל. אבל למזלו לא היתה להחלטתו השפעה כה קיצונית. לבאולו טראגי־קומית זו יש להוסיף גם את השופט הסורי אל־שאריף, שכמעט איבד את השליטה (וגם ספג דחיפות ועלבונות) בלחץ שחקני פאראגוואי, במישחק נגד אנגליה, וכן את דיאס מקולומביה, ששלף חופשי כרטיסים אדומים והכים, במאבק בין מכסיקו למערב גרמניה, שלא להזכיר כמה החלטות אחרות שלו — ושל שופטים אחרים — שעוררו גיחוך וגרמו נזק ללא תקנה.

צרפת המרשימה מכולן

בחורה לחצי הגמר, אין ספק, כי נגד בלגיה יהיה לארגנטינה קשה הרבה יותר מאשר מול אנגליה, כי הבלגים גילו כאן יותר לחימה ושאפתנות, הוכיחו יותר מאשר במישחק אחד, כי הם מסוגלים ליזום, לתקוף ולנגוע — לא במיקרה אלא באורח שיטתי, וגם להגיב על כוח מול כוח. אם וכאשר יסתה חצי גמר זה מהגבולות המקובלים.

השאלה היא אם מאראדונה יוכל "לטייל" בעורף הבלגי כמו ברחבה האנגלית, ומנגד אם תהיה תפוקת הלהבי בלגיה גדולה יותר מזו של גארי ליניקר, שאולי יזכור למלך השערים של הטורניר — אבל כבר המיין הדרמטי [illegible] את אנגליה רחוק יותר. בגלל מישחק. מאפפק והביעה לשמירה צמודה, שלא ידע להשתחרר ממנה.

צרפת היא הנבחרת המרשימה ביותר מבין ארבע העולות לחצי הגמר — ולא רק בגלל העובדה שהדיחה בזו אחר זו את איטליה ואת בראזיל. זה כשלעצמו מתמיא ביותר, בפרט כאשר אתה מסלק מהזירה אלופת עולם. וגם את זו שהיתה מועמדת לרשת את כתרה. אבל זה עדיין לא ערובה להמשך מוצלח, בפרט לא נגד מערב גרמניה, שאינה מבריקה ולכאורה גם אינה מסוכנת — אבל יש לה כמעט תמיד, ברגע הנכון, אותו משהו המבדיל אותה מן היתר ומעורר חששות מוצדקים אצל כל יריב. מול נבחרת שזכתה בעבר בשני כתרים עולמיים ('54 ו־'74) מביאה צרפת ברזומה פחות מרשים: רק מקום שלישי ב־'58 ומקום רביעי ב־'82. אבל הדירוג זה לא ישפיע בהכרח מהישגי העבר אלא מכישורי ההווה. מבחינה זו מצויה גרמניה בעמדה נחותה, לפחות על סמך מה שהציגה במישחקים הבאים למדי נגד מארוקו ונגד מכסיקו — שתי נבחרות שאינן מן הדרג העולמי הבכיר.

מה אוכלת אישתו של זיקו לארוחת בוקר אחרי הפסד

כאן מכסיקו

מאת יחיאל ארזי

מכסיקו סיטי (מיוחד ל"ספורט הארץ"). כל אליפות עולם בכדורגל משולה, מבחינות רבות, לתיאטרון גדול שעל בימתו מתחלפים ללא הרף כוכבים מהוללים, שחקני משנה וסתם ניצבים אלמונים. כך זה היה בתריסר הטורנירים הראשונים, מאז 1930 במונטווידאו, וכך זה חוזר על עצמו גם כאן במכסיקו. ההבדל היחיד הוא, שמחזה מרהיב מעין זה לא הוצג מעולם בעיר בת 18 מליון תושבים, שיש בה 4 מליון מכוניות, 150 אלף מוניות רשמיות ו"פרטיות" ורכבת מטרו. גם לא זכור לי מתי, ובאיזו מדינה, עמד בעבר הנשיא בכבודו ובעצמו — בתא הכבוד באיצטדיון — הצטרף להמונים אשר שאגו את קריאת־העידוד המסורתית: "אלה בים בום בה, מחיקו, מחיקו, ראהראהרה". ואין הדבר מאגר, חלילה, בכבודו של הנשיא.

אחרי שבועיים של מירוץ בלתי פוסק אחרי כדורגלנים, מאמנים, מנהלים ודמויות אחרות, מן ההווה והעבר, אתה מגלה לפתע סיפורים מופלאים לא פחות דווקא בקרב אנשי המעצמה השביעית, המייצגים את כלי התקשורת למיניהם. לגבי רבים מבין 5,000 העיתונאים והשדרים שבאו למכסיקו — אליפות עולם בכדורגל היא חידוש מאלף או סתם גיבור שיגרתי. את הוותיקים, אשר שיערם הלבין בגרוזת 20–30 השנים שחלפו, [illegible] ודעת בכדורגל — את אלה קל לזהות, כי אינם נלהבים למראה שידור חוזר של שער חשוב בטלוויזיה, וגם אינם רצים כדי לעמוד בתור ארוך ואיטי, נוסח מכסיקו, מחשש פן לא יקבלו כרטיס לחצי הגמר.

את האחרים, חסרי הניסיון, קל מאוד לזהות. הם מתעצבים בחדר העלקס, ותמיד חוששים כי החמיצו משהו במסיבת העיתונאים. יש בהם אמריקאים, המסקרים רוב ימות השנה מישחקי בייסבול, שבאו לכאן כדי לעשות מה שקרוי בעגה העיתונאית "סיפורי צבע". יש אוסטרלים, מומחים לקריקט או לשיט, העושים "הרצה" בכדורגל. יש צעירים יותר, שאשר להם כדי "לתריה את האש" בשדות הקרב של קרטאוני ואיראן־פראפה. עיתונאי רוסי, שליח ה"פראוודה" המוסקוואית, נתן לנו למזכרת סמל מאליפות העולם בזוקי קרה לשנת 1986. לא חסרים גם אלג'יראים ומארוקאים, ולצדם גם מורים גרמנים או אינדונזים, ששוב אינם "נבהלים" כאשר הם מגלים, כי הנך ישראלי — כמו לפני שנים לא רבות.

בקרב ההמון השוקק הזה, העובד 24 שעות ביממה — בגלל הבדלי השעות על פני כדור הארץ, יש גם נציגי ירחונים ושבועונים, או כאלה המופשים סתם מעשיות לקוראי כתב עת מקומי ולהתפוצה בעיירה נידחת בארגנטינה. לא חסרות גם עיתונאיות, המתקשות לגלות מה אוכלת רעייתו של זיקו לארוחת בוקר לאחר הפסד, או כאלה העורכות סקרים גאסטרונומיים מטעם אגודת שומרי משקל ביוסטון, טכסאס. פגשתי אפילו עורך דין מפאראגוואי, חובב פלנית וכתב טור אישי אחת לשבוע, וגם רופא שיניים מדרום אפריקה, שנטל חופשה ובא לכאן כנציג עיתון יהודי נפוץ ביוהנסבורג. הוא צילם אותי בשבוע שעבר באמסקה, והבטיח לשלוח בהקדם לתל אביב את הכתבה והצילום. נחיה ונראה.

רבים מאלה, שאינם מבינים בדיוק מדוע ניצחה צרפת את איטליה, או מדוע נחלה דנמארק תבוסה מידי ספרד, עושים לעצמם חיים קלים. הם תוקעים מיקרופונים ומכשירי הקלטה לפיהם של כדורגלנים מבוהלים, או מאמנים חסרי סבלנות, העיקר שתהיה להם הוכחה שאמנם היו שם. הראיון מתנהל, בדרך כלל, כך: איך היה המישחק נגד מכסיקו? קשה מאוד. איך יהיה המישחק נגד אנגליה? קשה מאוד. מה צפוי נגד ספרד? יהיה קשה מאוד. מה הסיכויים שלכם אם תעלו לחצי הגמר? אגיד לך אחרי המישחק.

[illegible] חלק בלתי נפרד מן ההצגה והנוף. בזכותם אני יודע, כי לכדורגלן מפורסם מנבחרת דנמרק יש ארוסה כחולת־עיניים, וכי מאמן נבחרת ארגנטינה הדיח בדו גורדו את כל דעיות שחקניו. לזכותם ייאמר, שהם גם אחראים לשמועה הרווחת, כי לשכת התובע הכללי שוקלת הגשת כתבי אישום נגד האדם הראים לגשמי הזעף, הפוקדים באחרונה את הבירה, ונגד המתפרעים שעקרו הלילה מן היסוד את אנדרטת העצמאות העתיקה במכסיקו סיטי והעבירוה בחשאי לצפונה. על פי אותו מקור נראתה האנדרטה האבודה נעה לאיטה על הכביש הראשי ליד מינגומה, ארה"ב.

ואתם עוד מעזים לומר, שרק אני מתייחס ברצינות לאליפות העולם בכדורגל?

למרות ההפסד — מכסיקו גאה בנבחרת הכדורגל

מונטריי (אי־פי). שלושה ימים לאחר שנבחרת הכדורגל שלה נוצחה על ידי מערב גרמניה, מכסיקו גאה עדיין בכדורגלני הייצוג שלה. הפסדה של מכסיקו למערב גרמניה, שהיה אכזרי מאוד (בבעיטות עונשין מ־11 מ'), לא צינן את ההתלהבות מן הנבחרת המקומית, שהשיגה את גדול הישגיה במשחקי הגביע העולמי.

מכסיקו זכתה באליפות זו בשלושה ניצחונות, בעוד שבשמונה אליפויות קודמות, בהן השתתפה, השיגה מספר זהה של ניצחונות, בסך הכל. המכסיקאים עלו לשלב רבע הגמר בפעם הראשונה בהיסטוריה שלהם, ובכך העלו את המוניטין של הכדורגל המשוחק במרכז אמריקה והאיים הקריביים. האוהד אותו ייצגו במשחקים.

משום כך לא התאבלו האוהדים המכסיקאים לאחר ההפסד המאכזב למערב גרמניה, ומאות אלפים יצאו לרחובות, כדי לחגוג את ההופעה המרשימה של נבחרתם. מושל מכסיקו סיטי הבירה, תומורת ל־2000 אוהדים נלהבים המתינו במוצאי שבת, בגשם שוטף, בנמל התעופה של טולוקה, כדי לקבל את פניהם של השחקנים, למרות ההפסד. המחזה הזה הפתיע מאד את המאמן היוגוסלווי של מכסיקו, בורה מילוטינוביץ', שהתרגש עד דמעות ואמר: "אני גאה בכל שחקני. מערב גרמניה ניצחה מכיוון שהיה לה מעט יותר מזל מאיתנו. לא איכזבנו. הראנו לכולם שמי שמנצח אותנו חייב להיות טוב מאוד".

مكتبة الأمل

כלכלה ועסקים

מעוז היוזמה החופשית

"בשום רגע לא הגיע דיסקונט למצב בו היה נחוץ להציל את הבנק. זו המצאה של אמצעי התקשורת", אמר רפאל רקנאטי בר־איון ברדיו. האומנם?

בנו, אודי רקנאטי, חושב למשל אחרת. בעדותו בפני ועדת בייסקי אמר: "אף בנק לא היה מסוגל לעבור לסדר היום על הפסד שהיה נגרם אלמלא הטבה זו (ההסדר), הפסד שהיה יכול לערער את יציבות הבנק". ובמקום אחר הוסיף: "באותו היום הגיע בנק דיסקונט לקו האדום".

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

בדיסקונט ידעו או שאי.די.בי. ודיסקונט אינם מסוגלים לספוג הפסד מיידי של 150 מיליון דולר, ולהוסיף ולהתקיים. שתי החברות החזיקו אז מניות בנוסטרו בשווי המנופח של 200 מיליון דולר, וללא ה"הסדר" היה שוויין יורד ל־50 מיליון.

השלב הבא: אלפי החברות, שההון החוזר שלהן וכספיהן לטווח בינוני הושקעו במניות דיסקונט, היו מפסידות את חלקם הגדול. מכאן הדרך קצרה לפשיטת רגל, והמפסיד הנוסף מכך היה כמובן בנק דיסקונט.

אחר כך היו מופיעים הלקוחות הפרטיים שקיבלו אשראים נדיבים, לשם רכישת מניות דיסקונט; גם הם לא היו מסוגלים להחזיר את הונם לבנק.

כפועל־יוצא מההתמוטטות היה הבנק מוצף בתביעות של לקוחות שרומו. לקוחות שהובטח להם שההשקעה הבטוחה ביותר בעולם היא מניות דיסקונט. דבר הגשת

אודי רקנאטי: הגענו לקו האדום

התביעות היה מתפרסם מדי יום ביומו בעי־תונות, מה שהיה מוסיף למבוכה ולאי־הביטחון. במצב כזה היה נשקף אפילו איום פיסי לבני משפחת רקנאטי.

ואז היה מגיע הצעד המכריע: לקוחות הבנק החוששים לגורל כספם היו מושכים את פיקדונותיהם מבנק דיסקונט — תהליך שהיה מביא לפשיטת רגל מיידית.

את כל זאת מנעה הממשלה, כאשר נטלה על עצמה התחייבות אדירה של שבעה מי־ליארדי דולר. מהם שני מיליארדים קודש להצלת משפחת רקנאטי ובנק דיסקונט. והנה כעת מופיע רקנאטי ומודיע לעם ישראל, שדיסקונט הוא "מעוז היוזמה החופשית". מעוז שאותו הציל כסף ציבורי של משלמי המסים — שחלקם לא ראו צורתה של מניה בנקאית מימיהם.

בעולם של יוזמה חופשית הכלל התקף הוא: בעל המאה הוא בעל הדעה. ואנחנו, ציבור משלמי המסים — שוועדת בייסקי הי־טיבה לייצגו — בעלי המאה בבנק דיסקונט.

שערי מטבע חוץ

23.6.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.47	1.54	1.4907	1.5093	1.47	1.53	1.4907	1.5093	1.46	1.53	1.4877	1.5064	1.4993	0.0070
1 לש"ש	2.18	2.29	2.2204	2.2481	2.18	2.28	2.2167	2.2443	2.18	2.28	2.2167	2.2445	2.2310	−0.0097
1 מארק גרמני	0.65	0.68	0.6577	0.6659	0.65	0.68	0.6584	0.6666	0.64	0.68	0.6566	0.6649	0.6610	−0.0048
1 פרנק צרפתי	0.20	0.21	0.2062	0.2088	0.20	0.21	0.2065	0.2090	0.20	0.21	0.2058	0.2084	0.2073	−0.0013
1 גולדן הולנדי	0.58	0.60	0.5838	0.5911	0.57	0.60	0.5846	0.5919	0.57	0.60	0.5829	0.5902	0.5872	−0.0040
1 פרנק שווייצרי	0.79	0.83	0.8015	0.8115	0.79	0.83	0.8036	0.8136	0.78	0.82	0.8011	0.8112	0.8063	−0.0025
1 כתר שוודי	0.20	0.21	0.2048	0.2073	0.20	0.21	0.2046	0.2071	0.20	0.21	0.2043	0.2069	0.2058	−0.0016
1 כתר נורבגי	0.19	0.20	0.1936	0.1960	0.19	0.20	0.1936	0.1960	0.19	0.20	0.1933	0.1957	0.1947	−0.0008
1 כתר דני	0.17	0.18	0.1773	0.1795	0.17	0.18	0.1771	0.1794	0.17	0.18	0.1769	0.1791	0.1782	−0.0011
1 מרק פיני	0.28	0.29	0.2842	0.2878	0.27	0.29	0.2844	0.2879	0.27	0.29	0.2839	0.2874	0.2860	−0.0026
1 דולר קנדי	1.06	1.11	1.0752	1.0886	1.05	1.10	1.0738	1.0872	1.05	1.10	1.0727	1.0862	1.0809	0.0074
1 דולר אוסטרלי	0.97	1.07	1.0211	1.0339	0.98	1.06	1.0179	1.0306	0.98	1.06	1.0152	1.0279	1.0241	−0.0101
1 ראנד דרא"פ	0.45	0.50	0.5844	0.5916	0.35	0.59	0.5806	0.5879	0.36	0.50	0.5814	0.5887	0.5862	−0.0159
10 פרנק בלגיים	—	—	0.3215	0.3256	—	—	0.3220	0.3260	—	—	0.3213	0.3253	0.3235	−0.0021
10 שילינג אוסטריים	0.92	0.96	0.9340	0.9457	0.92	0.96	0.9370	0.9486	0.91	0.96	0.9339	0.9456	0.9408	−0.0067
1000 לירות איטלקיות	0.94	0.99	0.9580	0.9700	0.94	1.00	0.9595	0.9715	0.93	1.00	0.9567	0.9687	0.9633	−0.0060
100 יינים יפניים	0.87	0.91	0.8831	0.8941	0.87	0.91	[illegible]	0.8941	0.86	0.901	0.8808	0.8919	0.8877	[illegible]

מונו מפרקים קבועים ל"אריה פיתוח" שבשליטת יורם גיל

מאת צבי הראל

סגן נשיא בית המשפט המ־חוזי בתל־אביב, ד"ר אליהו וינוגרד מינה בשבוע שעבר מפרקים קבועים לחברת "אריה פיתוח והשקעות בע"מ" (כיום — שחל השקעות בע"מ) הנמצאת בשליטת חברה שוויצרית, ה נשלטת על ידי איש העסקים יורם גיל.

הבקשה הוגשה על ידי "תיאום מפעלים בע"מ" ו"אושת כספים בע"מ" — תאגידים של התק"ם — באמצעות עוה"ד אליעזר הלפן. מהדיון שהתנהל בבית המשפט עולה, כי הוכחותיה של "אריה פיתוח" נאמדים ב־36 מיליון שקל חדש, כ־12 מיליון דולר מהם — חוב לבנק לאומי. למפרקים קבועים מונו עורכי הדין אהרון יונן ורפאל ב־רוכשטיין.

בקשת בנק המזרחי למנות מפרק נוסף או אחר נדחתה על ידי השופט, שקבע כי המפרקים שמונו ישקדו על עניינים של כל הנושים. יצוין, כי במסגרת פעילותם של המפרקים הזמניים עד כה מומש חלק מנכסי החברה: חברת הביטוח "אריה" נמכרה לקבוצת כלל ואילו חלקה בפרויקט "בן העיר" נמכר לחברת שבבעלות איש הביטוח יוסף אליהו.

חברת "אריה פיתוח" מחזיקה ב־26 אחוזים ממניות חברת "עץ לבוד", שמניותיה נסחרות ב־בורסה.

"תעשיות לייזר" צופה שנה רווחית עקב ייצור שני מוצרים חדשים

מאת יהונתן שרמן

"תעשיות לייזר" צופה ששנת הכס־פים הקרובה תהיה שנה רווחית במיוחד, הודות לתחילת הייצור של שני מוצרים חדשים מתוצרת החב־רה.

לפני כחודשיים קיבלה החברה אישור למכירת מכשיר לייזר מיוחד לטיפול עיניים מרשות התרופות והמזון האמריקאית (אף־די־אי), לאחר תהליך רישוי שארך שנתיים. בימים אלה מתחילה החברה לשווק מוצר זה בארה"ב, שהיא שוק הייצוא העיקרי של "תעשיות לייזר". כמו כן מתכוונת החברה להתחיל בחודש אוקטובר במכירת מכשירי לייזר מיוחדים לצביעת רימונים, שגם הם קיבלו את אישור רשות התרופות והמזון האמריקאית.

דוד גריזר מנכ"ל "תעשיות לייזר" מסר ל"הארץ", כי החברה צופה שתצליח להתגבר על הבעיה של הקפאת שער החליפין של הדולר באמצעות המכירות של המוצרים החדשים הללו.

לדבריו, "תעשיות לייזר" היתה עשויה להיקלע למצב של שחיקת רווחיות, מפני ש־75 אחוזים ממכירותיה מיועדות לארה"ב ואף שאר המכירות מתבצעות במחירים דולריים. אבל החברה מקווה להצליח להתגבר על בעייתה זו באמצעות המוצרים החדשים. גריזר ציין עוד, כי תוכניות הסיוע ליצואנים של הממשלה שאושרו בשבוע שעבר לא כללו כל בשורה ליצואני ה־ידע. ומציאות זו אינה מעודדת לשיפור מצבן של חברות ידע, התלויות בשוק האמריקאי.

עד היום מכרה "תעשיות לייזר" בעיקר מוצרי לייזר המבוססים על דרמטולוגיה. ובתחום זה נחשבת החברה לאחת משלוש החברות המובילות בעולם.

אנשים ועסקים / אריה לביא

משה בורנשטיין

שלמה איזנר

משה בורנשטיין, ירושלים והתורה

היכן נזכרת "בירה" בפעם הראשונה בתנ"ך? כשאל שלשום משה בורנשטיין, בפגישה שערך עם עיתונאים לרגל התחלת שיווק בירה טובורג בארץ. במ־קום תשובה, שאל בורנשטיין: "היכן מופיעה העיר ירושלים בפעם הראשונה בתורה?" ועוד: להדהמת הנוכחים שירושלים איננה נזכרת ולו פעם אחת בתורה — אלא רק בנביאים ובכ־תובים.

(נחמיה שטרסלר)

בדיסקונט מפעילים שדולה בין חברי הכנסת

בקבוצת דיסקונט מפעילים בימים אלה שדולה בין חברי הכנסת בניסיון לסכל את הגשת החוק שאמורה להביא להדחתו של רפאל רקנאטי. במסגרת זו הולו ראשי דיסקונט להיפגש עם שרים וחברי כנסת שאינם חשודים כבעלי "עמדה עוינת במיוחד".

אגב, ההודעה האישית של רפאל רקנאטי שבה בישר על כוונתו לצאת לגלות אם יאולץ לעזוב את הבנק, היתה אמורה להימסר לעיתונאים כבר ביום שישי בבוקר, אך הוחלט שלא למסרה כדי למנוע שידורה בר־דיו לפני הראיון עם רקנאטי בטלוויזיה.

בדיסקונט אמנם גם מי־להעביר את "ההודעה" בשבת בבוקר, כדי שלא לפגוע בראיון שנתן רקנאטי לגלי צה"ל, שבו הקריא כמעט מלה במלה את ההודעה לעיתונות.

ההודעה לעיתונות נשלחה רק עם צאת השבת. הכתבים ה־כלכליים שרגזו על "השעה" הממושכת, שמעו מדובר דיס־קונט ש"בבנק לא עובדים בשבת".

איזנר מונה ליו"ר המשביר לצרכן

מנכ"ל המשביר המרכזי של־מה איזנר התמנה גם ליו"ר מועצת המנהלים של המשביר־לצרכן, במקומו של בני גאון שפרש מתפקיד זה. גאון המכהן כמנכ"ל רשת קראוס, פרש מתפקידו הנוסף במסגרת "הסכם רוטציה" שיש לו עם איזנר.

על פי הסכם הרוטציה, ראשי קראוס והמשביר המרכזי מת־חלפים ביניהם מדי שנתיים בתפקיד יו"ר המשביר־לצרכן.

(אברהם צוהר)

מיסוי וצדק — הילכו שניהם יחדיו?

ביום עיון בנושא "מיסוי וצדק", שהתקיים בשבוע שעבר בת"א מטעם המרכז הישראלי לקידום חברתי וכלכלי, לא חסך ירום גבאי, סגן הממונה על הכנסות המדינה, את שבט ביקורתו משיטת המס הקיימת הפועלת בלא אינפלציה מס־פקת: "המס הרכב הוא מס חסר כל בסיס הגיוני, וגם על דירות פאר זו הולכה תורת שחר", אמר גבאי.

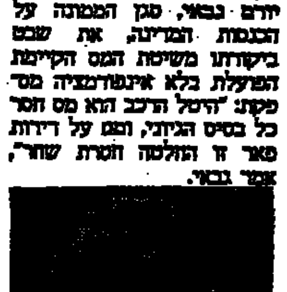

יאיר צבן

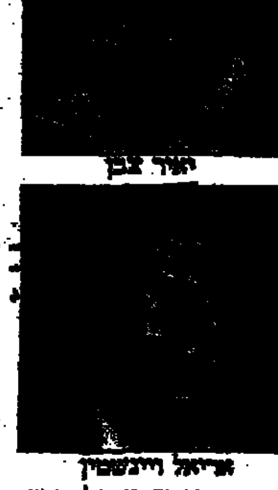

אריאל ויינשטיין

חברי הכנסת אריאל ויינשטיין ויאיר צבן, שהשתתפו בדיון, דיברו על חשיבות הצדק. "אך מבקרות מכס שונות". ויינש־טיין טען שקשה להחיל צדק על ידי מסים, בעוד שצבן הדגיש את האינטרסים הכלכליים ה־עומדים ביסוד החלטות המיסוי בכנסת.

(נחמיה שטרסלר)

מועמד חדש לנציב שירות המדינה

משרת נציב שירות המדינה מתפנה בקרוב עם צאתו ללונדון של הנציב הנוכחי אברהם נתן. בדיון שערך בשבוע שעבר צוות "נערי פרס" הוצע שם חדש כמועמד — אלי גונן. גונן, מומחה לכוח אדם, שימש סמנ־כ"ל למינהל באוניברסיטה העברית ולפני כמה חודשים הוכר שמו כמועמד למשרת מנכ"ל עיריית ירושלים. בחודש הבא ישוב משנת שבתון ב־אוניברסיטת "ברקלי" בארה"ב.

(צבי זרחיה)

ספר חדש בניתות וקבלת החלטות

השבוע ראה אור ספרו השישי של יעקב בריקאי, ספר נוסף בסדרת הספרים בחשבונאות ודיווח כספי. קדמו לו הספרים: נכסים, התחייבויות והון, הוצ־אות, הכנסות, סוגיות בבקרות. הספר מתמקד בשלב הסופי של התקשורת החשבונאית — ניתוח המידע הכספי, ובמיוחד ניתוח דו"חות כספיים והערכת שווי עסקים.

מינויים

* משה לוין מונה כסמנכ"ל לשיווק בחברת פיברוניקס, ל־אחר שפרש מחברת ריינר מערכות תוכנה.
* אריה אופנהיימר המשנה למנכ"ל התעשייה האווירית נב־חר ליו"ר ההנהלה של המרכז הישראלי לניהול — סניף תל אביב, וחבר ההנהלה הארצית של המרכז.
* ישראל אריד (55) מונה זה הפעם השנייה ליו"ר הסניף הישראלי של הארגון העולמי לייצור באמצעות מחשב, לכהונה של שנה נוספת.
* [illegible] מונה למנכ"ל בנק [illegible] במקומו של [illegible] במועצת המנהלים של הבנק הבינלאומי. הוא שימש עד כה מנהל הסניף הראשי של הבנק הבינלאומי בתל אביב.
* ד"ר גיל בן מונה לתפקיד מנהל מפעל "דור כימיקלים". בן שימש עד עתה מנהל טכני של מפעל בתי הזיקוק בחיפה ובעבר עבד בישראל הקונצרן "סמל" בדרום־אמריקה.

מכון מחקר אמריקאי יבדוק האסטרטגיה התעשייתית של ישראל

על פי בקשת ראשי כוח המשימה, התאחדות התעשיינים וחברת העובדים

מאת יהונתן שרמן

המכון האמריקאי לניהול "ביזנס" יערוך בדיקה מקפת של האסטרטגיה התעשייתית הרצויה למדינת ישראל ויציע דרכים להגדלת היצוא הישראלי — זאת על פי בקשת ראשי כוח המשימה, התאחדות התעשיינים וחברת העובדים.

היוזמה לבדיקה זו היא הצעה של נשיא התאחדות התעשיינים לש־עבר, אלי הורביץ, שלפיה ינסה המכון לניהול לבחון מהם הגורמים המביאים ליתרון ארוך־טווח של ישראל בשוקי היצוא שלה.

מימון המחקר ייעשה במשותף על ידי חברת "ביזנס" וכוח המשימה בארץ ובארה"ב.

בעקבות מחקר זה צפוי כי כוח המשימה ייטול חלק פעיל בהגברת היצוא ברמה הלאומית — דבר שהוא נמנע מלעשותו עד כה.

מאמץ שיווקי ב"אל אופ" להגדלת היצוא לארה"ב

מאת יהונתן שרמן

"אל אופ" נערכת בימים אלה למאמץ שיווקי גדול להגדלת יצואה לארה"ב, כדי להתגבר על בעיית הירידה הצפויה השנה במכירות בשוק המקומי.

ריכוז הפעילות השיווקית ב־ארה"ב נתון בידיו של גבי שרוני, מנכ"ל "אל אופ", העושה בימים אלה בארה"ב.

הפעילות הערה בשוק האמריקאי נועדה לאפשר ל"אל אופ" להתגבר על המשבר הצפוי לפקוד אותה השנה, אשר יתבטא בירידת מכירות תיה ב־13 אחוזים, על פי תוכנית העבודה — מ־111 מיליון דולר בשנת '85 ל־96 מיליון דולר ב־86'.

ב"אל אופ" מקווים, כי "אל אופ" תשוב לרמת מכירות של יותר מ־110 מיליון דולר בשנת 87', הו־דות להתבססות ההברה [illegible] בטקסס ש"אל אופ" מחזיקה בה 50 אחוזים ממניות, ובאמצעות שורה של עסקות עם חברות אמריקאיות בשוק האזרחי והבטחוני, ש"אל אופ" מנסה לקשור כיום.

ערב צאתו של שרוני לחו"ל היתה אמורה להיחתם עיסקת יצוא גדולה בין "אל אופ" ובין חברה אמריקאית. תראה שנסיעתו של שרוני נועדה לקדם פרויקט זה.

מחסור במשקאות קלים מתוצרת "קוקה קולה"

מאת סופר "הארץ"

ברשתות השיווק קיים מחסור מתמשך במשקאות קלים מתוצרת חברת "קוקה קולה", ככל הנראה על רקע בעיות ייצור במפעל.

בעיית מחסור זה מתמשכת מאז חודש אפריל ובחברת "קוקה קולה" ציינו, כי הם עדיין מנסים להדביק את הפיגור שנוצר במכירותיהם בזמן עונת הפסח.

ב"קוקה קולה" נמסר, כי המפעל עובד במרץ ומספק את כל כמות המשקאות שסופקה על ידו בעבר. אך ברשתות השיווק מתלוננים, כי האספקה איננה עונה על הביקוש.

יצוין, כי שאר חברות המשקאות הקלים מדווחות על גידול במכירו־תיהן בחודשים האחרונים, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד — במקרים מסוימים בעשרות אחוזים.

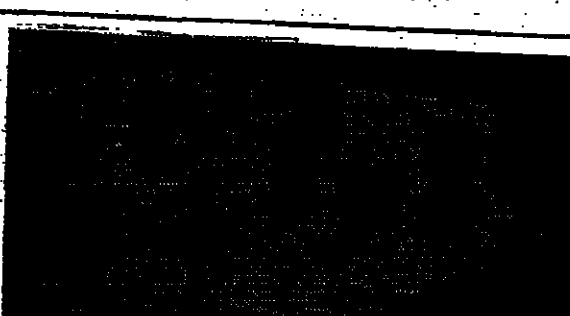

שביתת עובדי החברה הישראלית לטרקטורים נכנסת לשבוע השני

מאת יהונתן שרמן

שביתת עובדי החברה הישראלית לטרקטורים נכנסת היום לשבוע השני שלה, לאחר שהנהלת החברה אינה מסכימה להיענות לתביעות השכר של העובדים.

השביתה המקיפה את כל 240 עובדי החברה במפעל החברה בחולון ובסניפי החברה בבאר שבע, ירושלים וחיפה, פרצה עקב דרישת העובדים לתוספת שכר גלובלית של 20 אחוזים בעבור שחיקת השכר בשנת 85', והסדר ההסכמה של ההנהלה לשלם תוספת שכר זו.

עובדי החברה, שהיא היחידה בארץ המעניקה שירות לטרקטורים מתוצרת "קטרפילר", הסכימו למתן את דרישותיהם ולהסכים לתוספת שכר של 15 אחוזים בלבד, אך ההנהלה הסכימה לתשלום תוספת מרבית של 12 אחוזים בלבד, ואי לכך פרצה השביתה.

יצוין, כי השביתה פרצה ללא אישור של מועצת פועלי חולון, בעקבות התארגנות ספונטאנית של העובדים.

מועד העובדים נמסר, כי הרקע לשביתה הוא רמת השכר הנמו־כה של העובדים. לדברי אחד מחברי הועד, עובד בעל ותק של 24 שנים, לדוגמה, משתכר כ־650 שקל נטו בלבד.

מעדיף עובדים חושבים?

מעביד, מעסיק, מנהל כוח אדם, אתה שמעדיף עובדים אינטליגנטים ואחראים, פנה אלינו אל:

ג'וב טוב

ג'וב טוב היא חברה ותיקה בענף כוח אדם המעסיקה סטודנטים בלבד.

מחר הם יהיו מהנדסים, רופאים ואקדמאים היום הם עומדים לרשותך.

רבים הבינו את היתרון, ומה אתה?

פרטים נוספים נשמח למסור לך פנים אל פנים בבניין דה־בוטון באוניברסיטת תל־אביב ובטלפונים: 422183, 422185.

להשכרה

[illegible]

אוניברסיטת בר־אילן

[illegible]

חיפושי נפט של פז בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי הדוחות הכספיים השנתיים של החברה לשנת 1985 פורסמו ועומדים לעיון הציבור במשרדי החברה, דרך יפו 3, תל אביב, ובמשרדי חברת הבורסה.

[illegible], מזכיר

ל"הלו־ישראל" השבועון לתייר לדיין ותמיר

לרגל 13 שנות פעילות

מברכים

גרפופרינט בע"מ

מדפיסי השבועון

העורך: נחמיה שטרסלר

כלי כסף עתיקים

מכירת חיסול

* סטים לתה וקפה * ספלי ברונזה * טנקרדים * פמוטים * פורצלנים * פריטים [illegible]

גלריה שומרוני

יפו העתיקה, מזל דגים 3

טל. 829332

בבוקר פתוח 10.00—14.00

בערב 18.00—23.00

החשובים רשומים ב־ספר המנכ"לים

הוצאת הראשונים

ת. ד. 7018 רמת־גן

ברכת השבועון לתייר

HELLO ISRAEL

THE ONLY COUNTRY WIDE WEEKLY GUIDE

החוגג 13 שנה להיווסדו

ומנהליו דיין ותמיר

לעובדיו המסורים,

ללקוחותיו הנאמנים;

ולספקיו המרוצים,

ולכל הזוכים בתואר

תיירן מצטיין

הצעה עם שיניים

שתחסוך לך הרבה כסף

טיפול שיניים כמעט בחצי המחיר באירופה + כרטיס הטיסה על חשבוננו! במעבדות ברום קרמיקס, קלן, גרמניה

חברת ברום קרמיקס מביאה לארץ הצעה שקשה לסרב לה!

טיפול שיניים (כתרים, גשרים, בניות וכו') כמעט בחצי המחיר במעבדות הטיפוליות המיוחדות שבקלן, גרמניה.

כשכרטיס הטיסה על חשבון החברה!

מעבדות ברום קרמיקס הינן מהמשוכללות והמתקדמות באירופה ומציעות טיפול ברמה גבוהה ובאיכות מעולה.

מה תהליך הטיפול?

צילום פנורמי של שינייך יערך בארץ וישלח למעבדות בגרמניה.

אתה תקבל הצעת מחיר ופירוט הטיפול הדרוש.

במקרה של טיפול מעל $1500 חברת ברום קרמיקס תשלם עבור כרטיס הטיסה שלך ותעזור לך בהסדרים מיוחדים עם בתי מלון בגרמניה במחירים נמוכים.

BROOM ceramics Dentallabor GmbH

בדבר פרטים נא לפנות למשרדנו בארץ ברום קרמיקס בע"מ. דיזנגוף 72, תל־אביב

בימים א'—ה' בין השעות 10.00—16.00 טלפון: 286215.

גלגל הבורסה / אריה לביא

מסחר חסר עניין

חוסר העניין בשוק המניות גבר אתמול, כשרבים חוששים, שעונת החופשות כבר החלה לתת אותותיה במתרחש בשוק זה. הפעילות בשוק מצטמצמת כמעט מדי יום והסוחרים אף אינם נכונים להסתיר פיהוקים גדולים במהלך המסחר במספר ניירות ערך. כל ענפי המניות סבלו מהיצעים וירידות שערים, כדרך כלל קלות, אך לעתים תוך סחר מצומצם ביותר. לעומת זאת נרשמו ביקושים לצמודי מדד ומט"ח. הביקושים לצמודי מדד, בסך כ-5 מיליון דולר, נרשמו למרות הפרסום, לפיו המדד עלה באמש אחוז במחצית הראשונה של חודש מאי. המחזור בשוק המניות ירד לכ-3.1 מיליון דולר (כארבעה מיליון דולר ביום הקודם), מזה פחות מ-1.3 מיליון דולר במניות הבנקים.

תשומת לב רבה נמשכה למניות הקשורות בקבוצת דיסקונט, שסבלו מהיצעים עקב חששם של מנהלי קרנות נאמנות, מנהלי תיקים ופעילי שוק המניות, מהתפתחויות שליליות במניות אלה, עקב ההתפתחויות הנוטות בדיסקונט, בגלל סירובו של יו"ר הבנק והמנכ"ל, רפאל רקנאטי, להתפטר בעקבות המלצות ועדת בייסקי.

בנק לאומי באמצעות קרנותיו, וכך גם בנק הפועלים, המשיכו במאמצים לשמר את האווירה. בין היתר הם הכניסו ביקושים לליידר למספר ניירות ערך ולא התמקדו בקליטת היצעים. אך לא היה בכך כדי להביא לשינוי מהותי במגמה המשכת בשוק המניות.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	116.57	−0.58
כללי ללא בנקים	134.43	−0.78
מדד אג"ח כללי	110.12	0.23
אג"ח צמוד מדד	110.88	0.12
אג"ח צמוד מט"ח	100.79	0.66

התשואה בבנקאיות יותר מ-12 אחוז

ההיצעים במניות הבנקים נמשכים זה ימים אחדים ברציפות. אתמול ירדו מניות אלה בדומה ליום הקודם בכשני אחוז. התשואה בחלק מאלה מגיעה כבר ליותר מ-12 אחוז, כפי שניתן לראות מהטבלה שבהמשך. מעריכים, שקרנות הנאמנות הזקוקות למזומנים, כדי לפרוע תעודות, מעדיפות למכור מניות אלה על פני השקעות מאפיקים אחרים.

	תשואה שנתית דולרית ב-%
בל"ל 0.1	12.26
הפועלים ש	12.20
אי.די.בי. רג	12.18
דיסקונט א	12.20
המזרחי ש	12.03

הירידות לא פסחו על המניות הבכורות

ההיצעים וירידות השערים לא פסחו על המניות הבכורות, המזוהות עם קבוצת דיסקונט. נכסים הבניין ב-4.5 אחוז, אי.די.בי. פיתוח ב-3.9 אחוז, דיסקונט השקעות ב-3.3 אחוז, אלביט ב-2 אחוז. במספר ניירות נרשמו ירידות חדות: כגם, נאות אביב, ב-10 אחוז, מ.ג.ג. ב-6.1 אחוז, כרמל ב-6 אחוז. בנק הפועלים קלט במהלך המסחר מניות של אגן יצוא ושבע, חלק מההיצע בשבע נלקח גם על ידי קרנות פ.י.א.

ביקושים לצמודים

הצמודים נהנו מביקושים, אך הפעילות במק"מ היתה מצומצמת. המחזור הגיע לכ-130 אלף דולר בלבד

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
646	1	הפסקת	מסחר
717	8	—	—
726	15	99.25	1.54
736	22	—	—
746	29	98.65	1.44
756	36	98.20	1.55
816	43	98.05	1.40
826	50	97.65	1.46
836	57	—	—
846	64	96.90	1.51
916	71	—	—
926	78	96.35	1.46

הודעות בורסה

- פוליגון– בנק לאומי חדל להיות בעל עניין בחברה ב-11 ביוני.
- אורדן– השביתה שפרצה במפעל לעיבוד שבבי של החברה ב-19 ביוני הסתיימה ב-22 ביוני.

אילת אוברסיז בע"מ
אילת אוברסיז
שיטות חיסכון בהובלת מטענים בינלאומיים
אילת אוברסיז בע"מ

אינטר ישראל
להשכרה או למכירה
משרדים
בבנייני משרדים ובמקומות מרכזיים
כניסה מיידית
03-294141 בית אריאל

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
גז	3920.04	3864.16	−13.84	−0.36
אבוקה	29934.61	29640.81	−125.65	−0.42
אביב	30055.10	29783.82	45.45	0.15
אגוז	202.07	198.09	0.62	0.31
אדיר	1339.17	1312.41	−1.27	−0.10
אדום	1645.68	1613.47	−8.72	−0.54
אופיר	1569.37	1538.28	0.02	0.00
אור	419.04	410.22	−1.38	−0.34
אוריון	158.40	155.19	−3.09	−1.95
אורילי	208.48	205.91	−0.44	−0.21
אורן	608.17	596.24	−0.46	−0.08
אייל	3017.69	2958.46	1.10	0.04
איילת	3743.28	3662.95	−12.95	−0.35
אירים	4019.52	3932.96	−3.58	−0.09
איתן	578.45	570.68	−1.36	−0.24
אלון	512.07	501.39	0.81	0.16
אלונה	589.03	581.77	0.24	0.04
ארז	643.04	635.32	−5.28	−0.82
אש	112.68	110.24	−0.75	−0.68
אשל	168.70	165.41	0.18	0.11
אתרוג	194.47	192.55	−0.31	−0.16
בדולח	1690.93	1658.06	−6.22	−0.37
ברוש	372.58	370.88	−2.17	−0.58
ברק	385.23	377.60	−1.87	−0.49
ברקת	769.54	765.75	−1.96	−0.26
בשיש	1151.33	1128.87	−4.07	−0.36
גבע	860.03	847.24	1.63	0.19
גורן	585.35	578.43	−0.99	−0.17
גיא	7807.65	7691.89	6.43	0.08
גיל	2219.18	2176.52	−18.64	−0.85
גלית	517.02	512.74	−1.44	−0.28
דובדבן	280.21	277.45	−1.42	−0.51
דוכיפת	543.08	536.38	−1.38	−0.26
דולב	200.46	196.26	0.12	0.06
דורון	1242.61	1218.37	−1.53	−0.13
דותן	222.73	218.41	0.01	0.00
דלית	400.56	394.01	−0.19	−0.05
דרור	3362.56	3298.30	−22.12	−0.67
[illegible]	268.28	263.51	−3.12	−1.17
הדס	288.11	285.61	−1.70	−0.59
הוד	406.84	399.48	−0.64	−0.16
חבית	2506.33	2451.91	−16.87	−0.68
זוהר	16162.49	15922.93	23.52	0.15
זיו	15354.44	15126.78	11.30	0.07
זמיר	647.57	639.91	−5.35	−0.83
חוחית	136.05	134.23	0.14	0.10
חליפין	112.59	112.12	−0.07	−0.06
חלמיש	560.41	557.62	−0.16	−0.03
חן	111.10	110.88	−0.11	−0.10
טופז	1215.04	1187.16	−1.40	−0.12
טל	4097.86	4049.48	1.48	0.04
יובל	650.91	643.12	−0.49	−0.08
יהלום	1573.15	1542.75	−7.64	−0.49
יסודות	31738.80	31455.64	−320.36	−1.01
יערה	561.50	554.06	0.17	0.03
כוכב	753.27	744.22	−5.21	−0.70
כחל	121.30	119.80	−0.48	−0.40
כלנית	442.85	435.59	−0.35	−0.08
כספית	636.61	633.26	−2.15	−0.34
כרמל	120.06	117.63	−0.01	−0.01
כתר	915.86	898.01	−1.19	−0.13
להב	3441.03	3374.41	−23.78	−0.70
למשקיע	97147.91	95379.72	−283.64	−0.30
לפיד	10403.43	10206.24	−57.77	−0.56
לכש	1495.16	1464.66	−0.91	−0.06
לשם	792.21	787.78	0.71	0.09
מכמר	970.26	965.80	−0.36	−0.04
מגמה	2808.20	2796.60	0.40	0.01
מגן	202.83	201.85	0.12	0.06
מגוון	2628.10	2617.80	−5.70	−0.22
מגל	619.00	611.61	−1.29	−0.21
מור	1151.40	1146.90	−9.60	−0.83
מורן	641.20	637.03	−2.32	−0.36
מטה	24699.83	24074.67	−34.62	−0.14
מימר	745.68	742.23	−0.60	−0.08
מעוף	3045.50	3031.80	−5.90	−0.19
מעיין	655.88	652.80	−0.27	−0.04
מקשת	821.07	817.26	0.99	0.12
מרגלית	992.71	973.51	−4.21	−0.43
מרום	951.27	946.69	−0.36	−0.04
נגה	20968.20	20657.20	−2.84	−0.01
נוף	603.45	601.05	−5.07	−0.84
נמש	380.31	373.04	−1.32	−0.35
נילי	3928.18	3870.04	−23.94	−0.61
סביון	438.85	430.77	−2.56	−0.59
סגולה	122.55	120.15	0.01	0.01
סלע	820.21	816.04	−0.57	−0.07
סנונית	574.04	567.05	−0.52	−0.09
סער	609.39	602.19	−1.25	−0.21
סמדר	539.02	536.34	−1.76	−0.33
סתיו	641.20	633.72	−2.73	−0.43
עידית	1623.16	1616.02	−14.32	−0.88
עידן	5895.34	5810.96	−9.39	−0.16
עכבר	1202.47	1175.59	−2.72	−0.23
ענת	2012.35	1992.61	−8.65	−0.43
ערוגה	549.92	542.51	−0.19	−0.04
ערמון	147.90	144.99	−2.41	−1.64
פ.י.א	1233.83	1209.76	−4.59	−0.38
צבר	535.07	528.27	−1.84	−0.35
צפית	531.37	524.85	−0.43	−0.08
צפיר	858.67	840.22	0.07	0.01
צבעת	6315.53	6226.88	−13.27	−0.21
צמרת	1542.21	1512.08	−4.03	−0.27
קלע	1709.97	1701.43	−7.21	−0.42
רוזית	15324.53	15178.36	−24.02	−0.16
רקפת	520.61	512.30	−0.01	−0.00
רשף	667.35	657.92	−1.02	−0.15
שביט	642.82	634.96	−0.51	−0.08
שחם	847.54	839.82	0.40	0.05
שירה	314.38	308.18	−1.11	−0.36
שמיר	69803.95	68423.72	−30.05	−0.04
שגיא	550.94	545.95	−2.96	−0.54
שמש	552.99	539.50	−3.60	−0.66
שקד	164.86	161.57	−1.44	−0.88
תאנה	174.76	173.04	−1.02	−0.59
תבור	766.45	756.01	1.11	0.15
תדהר	361.07	359.27	−3.35	−0.92
תהילה	94.74	92.70	−0.21	−0.23
תירוש	412.97	409.67	−1.28	−0.31
תמר	185.69	182.05	0.45	0.25
תמרה	180.69	179.34	0.48	0.27
תרשיש	1296.46	1270.91	−0.91	−0.07
תשרי	385.21	379.71	−0.73	−0.19

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי		סדרה	שער	שינוי
3601	33791	+18		3624	7076	−154
3602	31160	+88		3625	6482	−59
3603	26802	+61		3626	6118	−55
3604	25705	+86		3627	5673	−52
3605	23274	+15		3628	5261	+18
3606	21959	+105		3629	4929	+17
3607	20692	+54		3630	4660	+16
3608	19474	+27		3631	4248	−49
3609	18551	−50		3632	4000	−47
3610	16712	−28		3633	3778	−45
3611	16145	−28		3634	3338	+22
3612	15675	−28		3635	3157	+22
3613	14747	+7		3636	3040	+21
3614	14439	+8		3637	2873	+1
3615	13331	+8		3638	2730	+2
3616	12203	+7		3639	2499	+1
3617	11509	+29		3640	2052	+9
3618	10921	+28		3641	1779	+9
3619	10050	+26		3642	1594	+10
3620	9425	−63		3643	1583	+9
3621	8952	−61		3644	1239	−12
3622	8072	−56		3645	1117	−11
3623	7517	−160				

4.25% מלווה מדינה

סדרה	שער	שינוי
3701	893.1	+0.5
3702	682.7	+6.9
3703	625.9	+0.4
3704	535.9	+0.5
3751	276.9	−6.2
3752	111.8	+0.1
3753	107	
3735	91.6	−0.6
3756	88.4	−0.5
3901	104.1	+0.1
3902	99.1	+0.1
3903	98.3	
3904	96.7	

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	120.1	−0.9
4103	115.3	−0.8
4104	111.5	−0.9
4201	101.2	
4204	94	+0.1
4301	111.7	+0.1
4302	106.4	+0.1
4303	105.6	+0.1
4304	103.9	+0.1
3826	96.7	+0.5
3827	94.8	+0.5
3828	91.5	+0.5

4% מלווה פיתוח (הצמדה 90%)

סדרה	שער	שינוי
3108	246700	
3109	242700	+700
3110	243800	
3111	237000	+500
3112	233400	+400
3113	237800	+1000
3114	229500	+620
3115	226500	+2000
3116	218500	+400
3117	227500	+500
3118	222000	+1000

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3201	189000	+400
3202	198082	+1082
3203	187950	+950
3204	184500	+1000
3205	181600	+600

סדרה	שער	שינוי
3206	179100	+600
3210	174400	+400
3211	170500	
3212	170500	+500
3213	165900	+500
3214	159000	+500
3501	157000	
3502	155600	−600
3503	140087	
3504	157200	
3505	139500	
3521	133807	−144
3524	121473	−153
3522	128348	+1097
3523	121372	+1089
3525	118239	+169
3526	118138	+172
3527	115787	+170
3528	112809	+162
3529	118302	+224
3530	115542	+219
3531	115351	+225
3532	111977	+218
3533	111910	+224
3534	105556	+213
3535	105606	+361
3539	99545	+542
3536	104536	+57
3537	104425	+57
3538	98289	+53
3540	98141	+53
3541	94829	+51
3542	94737	+51
3543	90124	+49
3544	90538	+266
3546	88351	+267
3547	88163	+267
3548	88069	+267
3550	83501	+259
3551	83191	+259
3545	87780	+47
3549	82952	+45
3552	76170	+42
3554	76055	+41
3555	76053	+41
3553	75645	+435
3571	65671	+404
3556	72094	−656
3558	72011	−675
3559	69467	−654
3560	65764	−640
3561	65586	−643
3557	72913	+237
3572	66551	+222
3573	69321	+134
3574	63924	+124
3577	65905	+126
3578	59045	+117
3575	63222	+759
3576	63052	+740
3579	58226	+704
3580	54498	+30
3581	49598	+27
3582	45759	+25
3583	42551	+23
3584	40371	+286
3585	38296	+278
3586	34696	+257
3588	34662	+261
3587	34622	−42
3591	31561	−40
3592	31527	−40
3593	31476	−40
3589	31383	+18
3594	29928	+16
3590	31441	+238
3595	29972	+232

5% מלווה פיתוח (בריבה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	129733	+319
2002	129389	+320
2003	124050	+67
2004	125566	+690
2005	117228	+184
2006	117105	+188
2007	114857	+185
2008	114161	+310
2012	111776	+316
2015	108940	+310
2009	115251	+63
2010	115558	+491
2011	113103	+482
2013	113071	+490
2014	110199	+480
2016	110183	+52
2018	110830	+61
2021	107298	+58
2017	110695	+711
2019	110479	+735
2020	107247	+715
2022	101064	+486
2023	101672	+695
2024	94569	−367
2027	91250	−370
2031	84492	−370
2025	93517	+52
2026	95212	+51
2028	92498	+910
2030	88018	+894
2029	86591	+47
2033	79738	+44
2035	73209	+48
2032	85016	−379
2034	80334	−371
2036	73760	−353
2037	70927	+459
2052	61537	+419
2038	70065	+58
2040	67477	+37
2051	63845	+30
2039	67119	+57
2041	63543	+31
2053	60798	+33
2054	57208	+30
2056	52980	+27
2058	48253	+26
2060	44529	+23
2055	57684	+1627
2057	53423	+1546
2059	48612	+1443
2061	33870	+18
2062	31986	−345
2063	30592	+14

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	240.7	+1.2
7002	233.3	+1.2
7003	222.6	+1
7004	212.3	+1.1
7005	199.1	−7.8
7006	187.6	+0.9
7007	175.1	+0.9
7008	166.4	+0.8
7009	161.9	+0.4
7010	152.1	+0.8
7011	143.8	+0.4
7012	138.8	+0.4
7013	130.9	+0.6
7014	114.1	+0.5
7015	97.9	+0.4
7016	97.4	+0.5
7017	96.7	+0.4
7018	96.6	+0.5
7019	97	+0.5
7020	96.8	+0.5
7021	95.9	+0.5
7201	95.2	+0.4

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	12530	+72
6102	7578	+28
6103	6797	+85
6104	6262	+72
6105	5938	+68
6106	5723	+28
6107	5513	+26
6108	4039	+45
6109	3877	+43
6110	3812	+42
6111	3152	+15
6112	3040	+15
6113	2088	+21
6151	812.7	+3.9
6152	778	+3.7
6153	675.4	+10.1
6154	663.5	+9.9
6155	433.9	+4.7
6156	349.6	+1.6
6157	260.8	+1.3
6158	247.2	+1.2
6159	209	+1
6160	194.9	+0.9
6161	188.4	+0.9
6162	172.8	+0.8
6163	160.1	+0.7
6164	153.7	+0.7
6165	146	+0.7
6166	138.6	+0.4
6167	135.6	+0.4
6168	133.6	+0.4
6169	126.3	+0.6
6170	117.4	+0.5
6171	84.4	+0.4
6172	83.4	+0.4
6801	88.7	−1.5

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	155.9	+0.7
2502	153.3	+0.7
2503	148.4	+0.7
2504	147.7	+0.5
2505	142.1	+0.5
2506	137.4	+0.7
2507	132.6	+0.6
2508	106.5	−1.5

אחרים

	שער	שינוי
אלסינט	59.4	
תדיראן	98.2	+0.5
תאור 85	400	
הכ היש	194.1	+0.6
ריק הש	198.2	
סזי הנ	173	
כלל הנ	475.3	
ס'גמ ד	261.2	
ס'גמ מ	362	
ס'גמ י	494.5	
סל בנ	184	−0.6
תיעש	192	
אלביט	212	
אלונה	1226	

שערי המניות 23.6.86

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע.נ.
אתה.ט. ש	17601					
הספנות 0.1	1065		2			
הספנות א 0.5	757		1009	−35	−4.9	−2060
הספנות אפ 2	794		3570	+2	+0.3	+3049
כללי לא בהסדר	26550		1250	−21	−2.6	−2296
בנק צ'אמר 1.0			62			+45
בנק צ'אמר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צ'אמר אופ			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3500		—	הפסקת	מסחר	—
תיבה 0.5	3735		422	−35	−1.	−154
			1587			+849

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אידיבי רג 100.0	82080		445	−800	−0.5	−557
אידיבי ב 100.0	82790		9	−210	−0.5	−14
אידיבי בכ א	513000	שי				
אגוד 0.1	62100		71	−500	−0.8	−71
דיסקונט ב	106520		2	−480	−0.5	−15
דיסקונט א	106050		112	−279	−0.3	−128
דיסקונט שה ב	12575	שי				
המזרחי ש	34190		517	−220	−0.6	−569
המזרחי מ	34400	שי				
המזרחי שה 9	15600	שי				
הפועלים מבכ	114800		2	−4000	−3.4	−2
הפועלים ש	56245		545	−270	−0.5	−650
הפועלים ב	56350		82	−420	−0.7	−84
כללי א 1.0	144500		18	−700	−0.5	−12
כללי אפ 9	140600		5	−800	−0.6	−5
כללי שה 5	109880	שי				
כללי שה 7	6967	שי				
בכל 0.1	36680		2952	−170	−0.5	−1479
בכל שה 9			—	הפסקת	מסחר	—
בכל שה 11	13550		43	−70	−0.5	−74
מימון ומסחר 1.0	48000	שי				
מימון ומסחר 5.0	24620		2			−2

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אדנים 0.1	12500		76	+400	+3.3	+92
לאומישכן ש	4730		15	−30	−0.6	−41
לאומישכן ב	4750		100	+70	+1.5	+100
כרמל ש	4100	תב	50	−262	−6	−106
כרמל שה 1	3055		50			−50
בנין ב' 5.0	7100	תב	47	−400	−5.3	−427
פת מכב ש	1415		430	−15	−1.1	−180
משכן ב ש	2259		418	−11	−0.5	−412
טפחות 0.1	6580		239	+132	+2.1	+378
טפחות מכב ש	14300		7	−100	−0.7	−6
טפחות רג ש	12909		20	−1		−4
טפחות שה 1	7590	שי				
טפחות שה 2	3920		42			−42
יעסוד 1.0	1600		575	+50	+3.2	+1453
יעסוד 5.0	735	תב	320	−42	−5.4	−745
מירב 1.0	4800		108			

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
שלטון אש	360		1701			+1930
החקלאות מכב א	57760	לב				
החקלאות מכב ב	167000	לב				
לאומי תעש' א ש	5504		30			
פתוח תעש' מכב	70105	לב				
פת תעש' בכ ב	581000	לב				
פת תעש' בכ גג	228400	לב				
פת תעש' בכ גגג	229000	לב				
פת תעש' בכ ד	233450	לב				+6
פת תעש' בכ דד	66115	לב				
מרכז קבלנים 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
תירעת בכ	180000	לב				
כלל ליסינג 0.12	10960		48	−150	−1.4	−76
כלל ליסינג 0.53	9150		109	−80	−0.9	−109
כלל ליסינג אופ	11000		4			

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אדום 0.1	899		140	+7	+0.8	+44
אדום א 0.5	465		1206	−5	−0.6	−556
בטוח משנה 0.1	905		117	−53	−5.5	−117
בטוח משנה 0.5	307		150	+5	+1.7	+180
הדר 1.0	358		1550	+10	+2.8	+1577
הדר 5.0	193.5		2500	+3.5	+1.8	+4540
הסנה ש	485		8476			+973
הפניקס 0.1	700		558			
הפניקס 0.5	383		920	−10	−2.5	−1030
המשנה-הראל 1.0	4680		40	−100	−1.5	−70
המשנה-הראל 5.0	2750		44	−10	−0.4	−44
מנורה 1.0	[illegible]		[illegible]			
מנורה 5.0	5360		[illegible]	−51	−1.3	−70
סהר 2	[illegible]					
סהר-ים 0.1	2550		267	+30	+1.2	+175
צור ש	334	תב	3050	−26	−7.2	−4612
ציון השקעות 1.0	16400		15	−100	−0.6	−9
ציון השקעות 5.0	4320		1	−80	−1.8	−25

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אמבר בנגא 1 ש	4200	תב	162	−250	−5.2	−162
אמבר בנגא 5 ש	1275		1232			−1651
אמבר בנגא אפ 1	820		1996.8			+1750
מסד עזרא 1.0	4650		42	−30	−0.6	−106
מסד עזרא אפ 1	4680		29			+9
מתה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מתה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר	1001		3613	−44	−4.2	−2874
קריסטל 1.0	8850		175	+347	+4.1	+109
רפק 0.1	35000					
רפק 0.5	9600		13	−299	−3	−58
שופרסל א 2.0	4850		682	−35	−0.7	−684
שופרסל ב 10.0	3890		398	−30	−1	−208

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
דלק ב ש	2850		1440			−463
הראל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הראל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מגמות הסקה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מגמות הסקה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
קימר 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
קימר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוני עזרה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוני עזרה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
קנמרסים 0.1	1680	תב	199	−120	−6.7	−248
קנמרסים 0.5	1148		911	−55	−5	−3842

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
קופל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קופל אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מלונות דן 1.0	3724		40	−116	−5	−40
מלונות דן 5.0	2670		35	−50	−1.8	−35
חוף האלמג 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כנס מר 1 ש	2340	תב	200	−260	−10	−580.8
מלונות הדרך	3465		670			+418
מלונות יהלום 1			—	הפסקת	מסחר	—

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
דטה מיכון 1.0	3960		100	−10	−0.3	−78
תגלג 1.0	10890	בת	9	−110	−1	−8
יעבץ 1.0	3651			+11	+0.3	+55
יעבץ אפ א	3345		80	−50	−1.5	−80
כלל מחשבים 1.0	9900	תב	156	+737	+8	+289
מ.ל.ל. 1.0	8690		2	+90	+1.1	+98
מ.ל.ל. 5.0	3960		200			+170
משוב מחשבים 1.0	2700		50			
ניקוב מחשבים 1	8690		220	+10	+0.1	+120
ניקוב מחש' 5	6430		100	+216	+3.5	+177
תים מחשבים 1.0	1822		117	+2	+0.1	+195
תים מחש' אופ	18450		5	−400	−2.1	−24

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אברום בינוי 71			—	הפסקת	מסחר	—
אברום בינוי 75			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 1.0	757	תב	160	+46	+6.5	+54
אורן 5.0	356		1160	−4	−1.1	−53
אזורים 1.0	601		5232			+4634
אילון 1.0	341		3119	−5	−1.5	−875
אילון אפ 1	1301	תב	319	−99	−7.1	−132
אל-רוב 1.0	3990		304	+102	+2.6	+158
אל-רוב 5.0	3562	שי				
אמבנים 1.0	2270		90	+70	+3.2	+134
אמבנים אפ 1	1910		50			−48
אפריקה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
אפריקה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אזים	1948		151	−2	−0.1	−146
אילרן 0.1	2235		863	+65	+3	+1027
אילרן 0.5	1199		536			
בן-יקר גת 1.0	3310		52	−50	−1.5	−92
ברנוביץ 1.0	3534		62	−186	−5	−162
ברנוביץ 5.0	2390		50			
דונקר 1.0	3985		87			+21
דונקר 1.0	421	תב	140	−29	−6.4	−410
דונקר 5.0	340	תב	679	−28	−7.6	−1465
רדלוק אפ 1	200	תב	1880	−50	−20	−1880
רדוק 0.1	6200			−300	−4.6	−3
רדוק 0.5	5700	תב	35	−200	−5.1	−52
הלב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
הלב. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
טבעות הבנין	2530		675	−120	−4.5	−1235
גבים 0.1	5899		165	+99	+2.6	+13
גבים 0.5	2160		300	−80	−3.6	−400
העשות הישוב ש	47800		54	−200	−0.4	−52
ישפרו 0.1	2351		495	−119	−4.8	−173
ישראלום 1.0	1440					
ישרס 10.0	12500	שי				
כלל פיתוח 1.0	7200	שי				
כלל פיל ן	351		5848			+2623
לוסר 1.0	4240		17	+40	+1	+32
לוסר 5.0	1740		207			
מ.ת.ב. 1.0	2970		500	−77	−2.5	−174
מאגרי בניה 1.0	501		412	+1	+0.2	+88
מאגרי בניה אופ	375	תב	844	−31	−7.6	−597
מנהל בנין			—	הפסקת	מסחר	—
מישבל 5.0	276		1769	−14	−4.8	−2346
מבנק 5.0	704		925	−6	−0.9	−765
מרלו 1.0	499		200	−1	−0.2	−160
לורנשטין 1.0	415		30	+1	+0.2	+30
לורנשטין 5.0	115		10505			
ליטשיץ 1.0	1250		600			−400
ליטשיץ 5.0	590		440	−15	−2.5	−325
נאות אביב 0.5	4500	תב	410	−500	−10	−455
נכסי אורים	690		1722	−9	−1.3	−2112
סהר השקעות 1.0	11650		118	+251	+2.2	+148
סהר השקעות 5.0	7800			−60	−0.8	−2
עזרי 1.0	4020	בז	77	+41	+1	+33
עזרי 5.0	2805	תב	105	+260	+9.9	+158
עמר הגלע מר 1 ש	710		369	−12	−1.7	−712
קיסריה 0.1	1700		375			
קיסריה 0.5	828		371			−54
רובנן 1.0	2890	תב	350	−322	−10	−459
רובנן 5.0	1900		232	−100	−5	−382
רסקו מבכ'	6800		132	+200	+3	+107
רסקו רג	6010	תב	184	−640	−9.6	−195

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2695		283			+203
מטעי הדר 0.5	1860		464	+60	+3.5	+1097
מהדרין 0.1	7000		319	−150	−2.1	−1419
נכסי הדרים 1.0	1118		982	−20	−1.8	−1088
פרי אור 0.5	2640		350	−60	−2.2	−1078
שבזה 5.0	16500		68	−499	−2.9	−59

פק"מ נייד
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית מ[illegible]
בנק לאומי

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אסם	1402	קב		+67	+6	+1248
גולדפרוסט 1.0	2520		595	+20	+0.8	+457
גולדפרוסט 5.0	1500	תב	347	−84	−5.3	−284
גולדפרוסט אפ 1	1314		154	+13	+1	+4
דובק מב ש	3410		299	+50	+1.5	+249
דובק מב ב	3360		105			+180
מגלל 1.0	1100		300	−40	−3.5	−300
מגלל 5.0	718		530	+5	+0.7	+758
פרי-ת 1.0	2390		399	−16	−0.7	−235
פרי-ת 5.0	1840		100	−54	−2.9	−719
מבשל בירה 1.0	14800		111	+600	+4.2	+99
מבשל בירה 5.0	9205		53	+100	+1.1	+56
יבנר 1.0	1625		215			
יבנר 5.0 א	942		542	+18	+2	+168
מן 1.0	9420		17	−80	−0.8	−17
מן 5.0	4960			+160	+3.5	+6
סנפרוסט 1.0	7900		53	−300	−3.7	−179
עלית	13200		53	−200	−1.5	−102
עסיס ב 0.5	36450	תב	2	−2000	−5.2	−23
תגל שקל 1	2097		247	+1	+0.1	+147
שמן מבכ א	6900		85.8	+50	+0.7	+15

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אתא מר 1 ש	900		412	+8	+0.9	+212
אופים 1.0	845	תב	554	−90	−9.6	−704
אמנת בגד 1.0	2510		160	+25	+1	+46
אמנת בגד 5.0	1580		167	−10	−0.6	−67
[illegible]			[illegible]			
[illegible]			[illegible]			
[illegible]			[illegible]			
דלתא-גליל 1.0	4505		100	+20	+0.5	+100
דלתא-גליל א 5.0	3180		100	+5	+0.2	+78
כיתן מאזר 1	1650					
כיתן מאזר 5	840		212	−40	−4.6	−145.2
כיתן אופ	787		85.6	+7	+1	+164
רשלגו 1.0	4180		175	+80	+2	+223
רשלגו 5.0	3020		150	−10	−0.3	−117
חריבן 1.0	4100		5			
ריקת 1.0	3575		83	−100	−2.7	−143
ריקת 5.0	2930		242	+5	+0.2	+150
טיב-טבע 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
טיב-טבע אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
לודזיה 0.1	1800		25	−50	−2.7	−25
לודזיה 0.4	805		591	+12	+1.5	+1044
לינת 1.0	1051		608			
ממן גליק	686		100			
מקס 0.1	22480	תב	14	−1350	−5.7	−12
מקס 0.5	11999		15	+499	+4.3	+8
עיט 1.0	12148		73	−200	−1.6	−89
עיט 5.0	5690		104	−100	−1.7	−804
עמק מירון 1 ש	1800		296	−50	−2.7	−121
פולגת א 0.1	8810		65	+10	+0.1	+21
פולגת ב 0.4	5640		858	−80	−1.4	−638
פלינן א 0.5	8000		63	−9	−0.1	−55
פרגר	1900		244			
שליגה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
תעש רוגוזין 1.0	3700		676	−160	−4.2	−764

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אקסמן 5.0	2005		538	+5	+0.3	+359
אורדן 0.1	10800		52	−220	−2.2	−133
אורדן 0.5	8320		12	+80	+1	+7
כבלים ש	12000		12	+105	+0.9	+5
הכוכב 1.0	11300		15	−550	−4.6	−31
הכוכב 5.0	6900		10			−10
קומבינט מח 1.0	1100		2513	−40	−3.5	−2508
קומבינט מח 5.0	855		400	−15	−1.7	−1350
מרג 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מרג אפ א			—	הפסקת	מסחר	—
מתכת סדום 1.0	2200	תב	483	−200	−8.3	−516
כבלי ציון 1.0	2165		520			
כבלי ציון 5.0	915		2976			
כבלי ציון אופ	670		465	−20	−2.9	−597
קרגל 1.0	848		550	−7	−0.8	−906
קרגל 5.0	422		1526	+17	+4.2	+2979
מגשתן 0.1	17500		18	−500	−2.8	−18
מגשתן 0.5	6510	קב		+310	+5	+231
עוז 3.0	1673		669	−20	−1.2	−1118
מכר פלדה 1.0	6450		23			
קרגנ 1.0	1210		172			−172
קרגנ 5.0	692		465	−6	−0.4	−1125
קליל 1.0	3729	תב	36	−300	−7.5	−36
קליל 5.0	1800	תב	100	−100	−5.5	−257
שלדות 5.0	2150		75	+100	+4.9	+75
תעשיות לכיש 1.0	1285		143			−1
תעשיות לכיש 5.0	580		995	−5	−0.9	−720

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אלביט 3.0	426790		29	−8710	−2	−49
אלקו 0.1	7400	בז	20	−80	−1.1	−28
אלקו 0.25 ש	2959	תב	377	−190	−6	−404
אלקו 0.25 ב	2979	תב	102	−331	−10	−152
אלקטרה 0.1	12500		34	+300	+2.5	+55
אלקטרה א 0.5	6210		301	+260	+6.4	+981
אלרון 3.0	322000		3			−2
אתית 1.0	28050		56	−200	−0.7	−58
כלל תעש אלק	2160		485	−100	−4.4	−1487
מקסוניקס 1.0	2305		468	−15	−0.6	−287
מקסוניקס 5.0	1334		1184			+469
מיכונוב 1.0	2100		159	−100	−4.6	−89
מיכונוב 5.0	1176		690			+25
ציקלון 1.0	2642		161			+200
ציקלון 5.0	1201		200			−11
קנבסקי אילר 1.	4749		100	−70	−1.5	−54
קנבסקי אילר 5.	2895		35			−35
ת.א.ת. 1.0	4300		311			
ת.א.ת. 5.0	1671		738	+1	+0.1	+739
ת.א.ת. אפ 1	13950		2	+150	+1.1	+9
תראה			—	הפסקת	מסחר	—

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
א.מ. תעשיות 1.	890		1097	−10	−1.2	−1597
אלקל 5.0	11300		467			−100
אקרשטיין 1.0	1470		279	−18	−1.2	−279
אקרשטיין 5.0	1121			+21	+1.9	+60

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
בנק תריר 1.0	11900		1.1	−100	−0.8	−1.1
בנק תריר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בי-מן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בי-מן 5.0	1490	תב	239	+72	+5.1	+415
הספלול 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הספלול 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מרגוגרסקי 1.0	7360		21.6	−40	−0.5	−5.8
מרגוגרסקי 5.0	2400		13	+100	+4.4	+22
מלגב 1.0	891		20	−29	−3.2	−19
מלגב 5.0	591	שי				
מנהל השק בנעש	4000		65			−48
מוסיקה ולמבן 1	15656	לב				
מוסיקה ולמבן 5	14990					

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אגן 5.0	19800		262	−131	−0.7	−352
אליאנס ב	1799		438			
גל תעשיות 1.0	11200		210	+2		+126
גל תעשיות 5.0	5400		551	+99	+1.9	+1557
דקסטר 1.0	3355		348	+6	+0.2	+483
דשנים 0.1	6300		16			
דשנים 0.5	1595		595	−10	−0.6	−895
חיפה כימ' 10.0	784		2423	−16	−2	−2459
מבגע ש	52700		73	−200	−0.4	−63
מבגע אפ 4	48500		5			−5
ליסקוף 1.0	1330		166	−41	−3	−190
ים המלח	15120		315			−312
פטרוכימיים 10.0	507		4237	−18	−3.4	−5107
מקסימה 1.0	8050		60	−100	−1.2	−74
מקסימה 5.0	2800		119	+60	+2.2	+119
מקס מדיקל 1.0	3321		120	−80	−2.4	−50
עמר 1.0	10620		22	+120	+1.1	+44
עמר 5.0	6350		48			
קרגן כימיקל 1.0	5700		20	−232	−3.9	−20
תגבל. 1.0	4000	תב	200	−395	−9	−468
תגבל. 5.0	2750	תב	550	−243	−8.1	−544
תיא 5.0	6001		129			−54
פרומזרים 10.0	9580			−20	−0.2	−2
חרד א 5.0	4310		319	+110	+2.6	+261

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
דפרון 1.0	5500	תב	325	+350	+6.8	+664
דפרון 5.0	3151		40	+150	+5	+30
הנב. 1.0	4777		810	+227	+5	+266
ישה 1.0	3070		131	+10	+0.3	+62
לבידי אשקלון 1	475		2750	+7	+1.5	+1750
לבידי אשקלון אופ	765		373	+15	+2	+97
מולס ב 0.5	28600	תב	41	−1900	−8.4	−52
מפעלי ניר 10.0	285000		11	−1000	−0.5	−17
סקאניה 1.0	3159		140	−1		−41
רים 0.1	4750		75	+50	+1.1	+34
רים 0.4	2500		105			−152
תעל ב 0.2	12300		77	−200	−1.6	−44

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אלומות 1.0	4830		104	+125	+2.7	+44
אלומות 5.0	3020	שי				
אבדן 1.0	4305		179	+205	+5	+365
אבדן 5.0	2170	תב	214	−140	−6.1	−299
המוסק יזר	7920	תב	40	−800	−10	−40
דיקה 1.0	6300		78.1	+300	+5	+116.2
דיקה 5.0	3110	תב	483.9	+283	+10	+1451.9
הגבולק 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הגבולק 5.0			—	הפסקת	מסחר	—

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
מרכזית ב 0.1	6450		20			−29
כור בכ' ש	4950000		.4	+70000	+1.4	.3
כלל תעש' 1.0	1320		2906	−5	−0.4	−710
מגמדי טכנולוגיה	418		2215			−265
מגמדי טכנו אופ	300		3748			

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אוויק ש	4770		315	−220	−4.4	−391
אידיבי פתוח 2.0	3650		2569	−150	−4	−3871
אינקובה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
אינקובה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
אלגר ש	6500		115			+81
אלגר מ	6800	שי				
אלרן ש	2610		567			+259
אלרן מ	2710		78	−100	−3.6	−70
אמישר בכ'			—	הפסקת	מסחר	—
אפיק 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אפיק 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
גולות 1.0	1350		46	−66	−4.7	−117
חברה לישראל [illegible]			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לישראל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
הלמן 0.1	184000		[illegible]			
הלמן 1.0 ש	25300		45			−34
הבנה א 0.5	11111		47	+111	+1	+6
פועלים השק ש	4985		451	−30	−0.6	−909
כלל השק	4895		70			−2
דיסקונט השק ש	2260		4577	−77	−3.5	−8006
מזרחי השק ש	16050		32	+49	+0.3	+2
מור השקעות 124	10200		48	−510	−4.8	−54
חירון 1.0	1950		100	+49	+2.6	+46
חירון 5.0	738		760	−1	−0.1	−1054
יוצא ש	11100		163			−185
ירדן א 0.1	4730		569	−20	−0.4	−726
כלל 10.0	764		1403	+6	+0.8	+770
כלל 50.0	660		814	+5	+0.8	+766
לנוקס 0.1	8750	תב	58	+500	+6.1	+69
לנוקס 0.1	2800		160			
מגור 0.1	344		2560	−35	−6	−2402
מגור א 0.5	331		475	−9	−2.7	−800
עוז השק ב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
עוז השק ב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
עז השק ש	5900		40	−74	−1.2	−47
פמה א 0.1	9999		141			+34
פמה 0.5	5020		694			−283
פריון ב 2.5	3480		1184			+485

מחקר ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
אמצעים מתוחכ'			—	הפסקת		
גליל טכנולוגיות	415		126			−126

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש
דלק חיפושים 1.0	3330		215	−180	−5.1	−511
דלק חיפושים 5.0	1700		321	−30	−1.7	−447
דלק חיפ' אפ 2	1000		1460			+1087
ת חיפושי נפט	12800		65			+34
מראיל 1.0	1800	שי				
מראיל 5.0	900		400			+228
נגאל 5.0	1470		477			−54
נ.ג.ג. 1.0	3075	תב	349	−200	−6.1	−544
נ.ג.ג. 5.0	1314		700	−1	−0.1	−905
מראיל ב 0.3	3360		147	+160	+5	+107
ציאוכטו 1.0	248		1208	−7	−2.8	−1294
ציאוכטו 5.0	164		919	−4	−2.4	−208
ציאוכטו אפ 2	380	תב	150	−48	−11.2	−150
נפטא ש	1910000	שי				

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול		המחזור
גוית מ	230		60

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 23.6.1986 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.4890/1.4900	לי' שטרלינג
מרקים גרמניים	2.2645/2.2665	ל-1 $ ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.5520/2.5530	"
פרנקים שוויצריים	1.8570/1.8580	"
פרנקים בלגיים	46.30/46.35	"
פרנקים צרפתיים	7.2285/7.2315	"
לירטות איטלקיות	1553.00/1556.00	"
ינים יפניים	168.80/168.90	"
$ ארצות הברית	1.1525/1.1530	לס.ד.ר.

שער הזהב $ 340.60 ארה"ב אונקיה [illegible]

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ליש"ט/$	פ"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.4852/1.4866	1.8553/1.8568	2.2609/2.2622
3 ח'	1.4783/1.4796	1.8500/1.8515	2.2518/2.2533
6 ח'	1.4690/1.4705	1.8403/1.8425	2.2394/2.2409

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

אישי מקצועי מיוחד
זה היתרון של בנק אגוד. יחס אישי, ידע מקצועי ושרות מיוחד. הנך מוזמן להכנס אל כל אחד מסניפי הבנק. להתראות:
union bank בנק אגוד

ההסתדרות תתבע תוספת שכר של 10 אחוזים לעובדים במיגזר הציבורי

המו"מ על הסכמי השכר נפתח אתמול בלי שההסתדרות תציג זאת במפורש

מאת יהודית וינקלר, סופרת "הארץ"

ההסתדרות תתבע תוספת שכר של כ־10% לעובדים במשרדי הממשלה והמוסדות הציבוריים. על יסוד טענה, כי ברבע הראשון של השנה נשחק השכר בכ־12% לעומת רמתו לפני הפעלת התכנית הכלכלית.

התביעה לא הוצגה במפורש אתמול בישיבת הפתיחה של המשא ומתן, שהיתה בעלת אופי הצהרתי בעיקרה. נודע, כי בישיבה העומדת להיערך ביום א' הבא, יוצגו נתונים המצדיקים את התביעה. בוועד הפועל של ההסתדרות בתל אביב התכנסו אתמול מנכ"לי איגודים מקצועיים במיגזר הממשלתי הציבורי לדיון ראשון עם הלל דוראי, הממונה על השכר במשרד האוצר.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי תבע מהאוצר לתקן את השכר הריאלי כך, שלקראת סוף השנה תגיע רמתו לרמת השכר ב־86/85. להכניס שינויים בטולמת השכר כדי לבטל עיוותים, להעלות את השכר התחילי לכדי 50% מהשכר הממוצע במשק, לשפר את בסיס החישוב של הגימלאות ולקצר את שבוע העבודה.

דוראי: אין מקום

הלל דוראי הודיע לראשי ההסתדרות, כי אין מקום לעליית שכר, הואיל ורמתו גבוהה משהיתה ערב הנהגת התכנית הכלכלית.

תוספת על ידי ההדירוג...

עובדי הבור הגרעיני פרצו לישיבת המשא ומתן

גנגר רכש השליטה בחיפה כימיקלים לפי שווי שוק נמוך, לפי יורוטים

מאת יונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קבוצת יורוטים סיימה את בדיקת שוויה של חברת "חיפה כימיקלים". והערכתה, כי שווי החברה נע בין 62 מיליון דולר ל־75 מיליון דולר.

הממשלה תזרים 14 מיליון ד' לישובי בקעת הירדן והרמה

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הממשלה תעמיד לישובי בקעת הירדן ורמת הגולן 14 מיליון דולר.

שני תנאים

הוכנה תוכנית להגדלת היצוא למזרח הרחוק — היעד: 2 מיליארד ד' לשנה

מאת יונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

לשכת המסחר ישראל־אסיה סיימה בימים אלו גיבוש תוכנית מקיפה ראשונה מסוגה, להגדלת יצוא ישראל לארצות המזרח הרחוק.

מרכז הקבלנים רוצה שבנק הפועלים ירכוש מניותיו בבנק בניין למשכנתאות

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מרכז הקבלנים מנהל משא ומתן עם בנק הפועלים בניסיון לשכנע את הבנק לרכוש את מניותיו בבנק בניין למשכנתאות, הנמצא בשליטת בנק מישכן — המרכז את פעילות בנק הפועלים בתחום המשכנתאות.

נמנע דיון בהוזלת המים

מאת עדנה אריהר, סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

לבקשת שר החקלאות, נמנע אתמול דיון, מועצת המים של הכנסת, בהוזלת מחירי המים ב־10%.

פישר: אם יועלה השכר יהיה פיחות ואז זה סוף היציבות

מאת עדנה אריהר, סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

לא היה מקרה דומה להצלחה של מדינת ישראל להורדת אינפלציה, מבלי להגדיל שיעור האבטלה.

"אתא" חייב לשלם לעובדים 450000 ד' תוך 15 יום

מאת נחמיה בהנא

שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, א.ב. בר, אישר הסכם פשרה לפיו חויבו כונסי נכסים של "אתא" לשלם בתוך 15 יום את התוכות ל־900 העובדים בגין חופשה, הבראה, מענק שנתי ומתנות דמי הודעה המוקדמת, מדובר בסכום של כ־450,000 דולר.

מגדלי זיתים בגליל קובלים על יבוא שמן זית מספרד

מאת שמואלה מנצור, סופר "הארץ" בגליל

אבן וסיד הרוויחה, אך המנכ"ל דוד שזר התפטר

מאת ידיד טל, סופר "הארץ" בחיפה

מס הכנסה בודק חשד שאמנים מבלים במלונות במקום תשלום

מאת צבי זרחיה סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שלטונות מס הכנסה "יפשטו" בימים הקרובים על אמנים חוזרים, המקיימים הופעות בבתי מלון ובתי הארחה, אך נמנעים מלהצהיר על הכנסותיהם מעבודה זו.

בביקורות שנערכו בבתי מלון בארץ נתגלה, כי תמורת הופעת האמנים בבתי המלון, הם גם מקבלים חדרי לינה ללא תשלום, להם ולקרוביהם.

נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ, אמר בתשובה לשאלת "הארץ", כי בדרך זו נמנעים אמנים רבים מלהצהיר ולשלם מס על הכנסתם. גורמים בשלטונות מס הכנסה אמרו, כי בתי המלון אינם מרוויחים על מתן החדרים לאמנים והם בעצם שותפים ל"עיסקאות שחורות מתחת לשולחן".

שלטונות מס ההכנסה גם יעמיקו בקרוב את הביקורות על ביצוע השתלמויות מקצועיות להעלמת עובדים, בעקבות גילויי מקרים, בהם העובדים ובני משפחותיהם מבלים סופי שבוע על חשבון מקומות העבודה, במסווה של השתלמויות מקצועיות.

שלטונות המס פותחים השבוע במבצע הסברה רחב היקף, במסגרתו מתבקש הציבור להקפיד ולבקש חשבונית בעת הקנייה שהוא מבצע. כ־300 פקחי מס העורכים ביקורות בבתי העסק יציעו לבעלי העסקים להדביק במקום בולט מדבקה סטנדרטית בנוסח "כאן נותנים קבלה חשבונית כחלק מהשירות".

תרעומת על העלאת מחירי האירוח

מאת זוהר בלומנקרנץ

חברות תיירות הפנים מתרעמות על שינויי מחירי האירוח מישראלים בבתי המלון, עם הוצאת המיגזר מתוכת ההקפאה. מנכ"ל חברת "קל" — שירותי נופש ותיירות פנים, צבי גורלמן, מסר אתמול, כי המלונות מתקשים לגבות היום מהלקוחות את ההפרשים שנוצרו בשל העלאת המחירים ב־11%.

המראות ונחיתות

(ע). המראות והנחיתות בנמל תעופה בן־גוריון היום.

המראות

ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק. ב־0320 אל־על (015) ללונדון וניו־יורק.

ב־0645 פאן אמריקן (115) לפאריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו. ב־0720 לופטהאנזה (609) למינכן ופרנקפורט. ב־0725 טי.וו.א. (803) לפאריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו.

נחיתות

כל ההמראות והנחיתות זמנן אינו סופי. את המועד המדוייק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין בטלפון 381111 — 03

הכוח הארצי / הארץ חדשות

מהנדס אלקטרוניקה

מנהל

להקמת רשת סנדביצ'יות בגוש־דן (מזון מהיר)

א. למחלקה לגנים ולנוף של עיריית תל־אביב - יפו דרושים

גננים ומכנאי נוף

מנהל משתלה

הסוכנות היהודית לארץ ישראל

משרה פנויה מס. ח/221/86

כלכלן/ית תעשייה עצמאי/ת

המחלקה להתיישבות המקום: צפת

הכישורים הדרושים

1. מהנדס/ת תעשיה עם התמחות בכלכלה ו/או במנהל עסקים ו/או כלכלן/ית תעשייתי/ת; יועדף בעל/ת נסיון.

2. בעל/ת רשיון נהיגה; בעל/ת רכב פרטי.

3. ידיעת השפה האנגלית.

הדרגה המוצעת: 6-5 בדירוג המקצועי.

התאריך האחרון להגשת המועמדות: 4.7.86

קבלנים

עם נסיון רב

בהנהלת חשבונות

לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית: 03-331307, 03-332614, 03-332901

דרושים

1. מנהלת חשבונות

2. עוזרת למנהלת חשבונות

תברת בזקר מדעים בע"מ דרושים

1. כימאי ביסיקאלי

2. מהנדס הנדסאי אלקטרוניקה

מועמדים יפנו בכתב יד ברנרו קורות חיים לת.ד. 50011 תל־אביב

לחברה מבוססת בשטח הפרסום בעלת פרויקטים בלעדיים בקנה מידה ארצי

דרוש/ה

מנהל/ת מכירות

שכר: 1000 $, רכב צמוד, ובונוסים על פי הישגי מכירות.

המועמדים המתאימים יפנו בכתב בלבד אל תב' העוץ: "שלף יועצים לשיווק - ת.ד. 33465 ת"א מיקוד 61333"

המשרה מיידית

לחברה מבוססת בשטח הפרסום בעלת פרויקטים בלעדיים בקנה מידה ארצי

דרושים/ות

מקדמי מכירות

דחיפון 03-611001

כסף רב ומערכת שעות גמישה היה

רוכש מודעות בעיתון יומי

(עדיפות לבעלי נסיון)

03-824271

(קו פנימי 305) רמי

פוספטים בנגב בע"מ

חברתנו מחפשת שנאים (טרנספורמטורים) ישנים במצב עבודה

בעל שנאי ו/או שנאים העונים למפרט המצורף ומעונינים למוכרם מוזמנים להתקשר ו/או להגיש את הצעותיהם עד ליום 10.7.86 בשעה 12:00 אל:

פוספטים בנגב בע"מ

אגף אספקה מחלקת רכש

לידי פולקמן אבי

טל' 33913 — 057

ת.ד. 50 באר־שבע

מפרט טכני לטרנספורמטור 2000 קו"א

1. הספק: 2000 קו"א – קירור שמן.
2. תמסורת מתחים 33/6.6 ק"ו.
3. קבוצת חבורי 11 y Δ (משולש בצד 33 ק"ו – כוכב בצד 6.6 ק"ו)
4. לפי אפיון חברת החשמל – העפסים נמוכים.
5. עם סופיות אלסטימולד בשני צידי הטרנספורמטור ב־3-3 וגם ב־6.6 ק"ו.
6. כולל טרמומטר, בוכהולץ וזוא התפשטות.
7. בנוי להעמדה על קרון.

מפרט טכני לטרנספורמטור 6.6/0.4

1. הספק 160 קו"א – קירור שמן.
2. תמסורת מתחים 6.6/0.4 ק"ו.
3. קבוצת חיבורים Δy/11.
4. לפי אפיון חברת החשמל – הפסדים נמוכים.
5. עם סופיות אלסטימולד בשני צידי הטרנספורמטור.
6. כולל טרמומטר, בוכהולץ וזוא התפשטות.
7. בנוי להעמדה על קרון.

הכוח הארצי / העיר / צומת השרון / תל אביב / גוש דן והשרון

חוגים

קח־תן חצי חינם

מכונות תפירה

חן

מסע

סידות

מקרר

מכונות כביסה

תנורי אפיה

שיעור

הארץ

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 35 ש"ח
המחיר למילה 4.38 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

הלוח הארצי
הארץ חדשות

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הדרום הלוח הבטוח

הלוח הארצי כלהעיר ירושלים

דירות

וילות ובתים

3.5—3 חדרים

1.5—1 חדרים

דירות מרוהטות

דירות בשכ"ח

ביקוש דירות

דירות בדמ"פ

2—2.5 חדרים

4 חדרים ויותר

קבלנים מציעים

מכוניות

אודי

אופל

אלפא

ב.מ.וו.

דייהטסו

וולבו

טלבוט

טנדרים

מרצדס

סובארו

סוסיתא

סיטרואן

פולקסוואגן

פורד

פיז'ו

פיאט

מסחריות

רנו

ביקוש רכב

נ.ס.ו.

קרוונים

הצעות עבודה

ביקוש עבודה

מנפואר

עסקים

מחשבים

חנויות

משרדים

המשך בעמ' 15

חבילת נופש מדהימה באילת במחירי מבצע

★ נסיעה באוטובוס ממוזג ומפואר עם ארוחות בוקר ועתונים
★ שייט ביאכטה עם ארוחות צהריים
★ רכב שכור באילת (לפי הזמנה - לא כולל ק"מ וביטוח)
★ פנקס הנחות למסעדות ולמתקני נופש באילת
★ 3 או 4 לינות בבתי המלון באילת

פרטים והרשמה: טיולי הגליל
תל-אביב, רח' הירקון 142 טל': 221572, 225617, 230651, 220619
רח' בן יהודה 42
ירושלים, רח' בן סירא 3 טל': 02-246556
טבריה, רח' הירדן 10 טל': 067-22663, 067-20550, 067-20350

זה לא באוויר-זה צ'רטרבוס טיולי הגליל

המשטרה המליצה להעמיד לדין את בר יוסף פקיד שומה ראשי בגוש דן על קבלת שוחד

לאחר חודשים רבים של חקירה מסועפת ★ החשוד יצא לחופשה עם תחילת החקירה הגלויה

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

היחידה הארצית לחקירות הונאה של המשטרה העבירה לפרקליטות את תיק החקירה בעניינו של פקיד השומה הראשי לשעבר בגוש דן, רעואל בר יוסף, כדי שהפרקליטות תחליט אם ובאילו סעיפים יש מקום להגיש כתב אישום נגדו.

בר יוסף — שבמשך שנים רבות, עד לתחילת החקירה המשטרתית הגלויה נגדו לפני כחצי שנה, כיהן כפקיד השומה הראשי לגוש דן — נחשד בקבלת טובות הנאה ובעשיית פעולות חריגות, תוך ניצול מעמדו הבכיר במס הכנסה. כפי שנודע, ממליצים חוקרי המשטרה להעמיד את בר יוסף לדין פלילי, בקשר לחלק מהפרשיות שנחקרו ושלגביהן נאסף חומר חקירה רב.

במהלך החקירה המסועפת, שניהלה המשטרה במשרדי מס הכנסה בגוש דן, נחקרו בעלי תפקידים בכירים ועובדים רבים וכן בעלי עסקים, שתיקי השומה שלהם נוהלו אצל פקיד השומה גוש דן.

המשטרה תפסה מסמכים רבים והחוקרים עברו על תיקי נישומים. לפני כמה חודשים נעצר רעואל בר יוסף על ידי המשטרה, ושוחרר בערבות.

החקירה נגד פקיד השומה בר יוסף החלה, לאחר שביחידה לחקירות הונאה הצטברו תלונות ומידע מכמה גורמים. חלק מהחומר הועבר גם ליועץ המשפטי לממשלה, שהורה למשטרה בתחילת השנה, להתחיל בחקירה מקיפה בנושא. בין השאר חקרה המשטרה מידע על קשרים חריגים לכאורה, של בר יוסף עם ראשי השבט, עורכי דין ויועצי מס שייצגו בפניו נישומים.

בר יוסף, שהיה מקורב לנציב מס הכנסה הקודם, דב נייגר, יצא לחופשה עם תחילת החקירה הגלויה נגדו בתחילת השנה. אחר כך שובץ לתפקיד במשרדי מס הכנסה בתל אביב. בימים אלה הוא אמור לפרוש לגמלאות.

הודה במתן שוחד לנהג ברוני, ושוחרר בערבות ממעצרו

מאת נורית אמיתי

מיכאל בן גד (49) מירושלים, אשר נעצר על ידי אנשי היחידה לחקירות פשעים חמורים בגין מתן שוחד לצורך קבלת חנינה לקרוב משפחתו, שוחרר שלשום ממעצרו בערבות של 2500 שקלים חדשים.

מבקשת המשטרה לשחררו עולה, כי האיש הודה בכך שלפני שלושה חודשים נתן אלף ושמונה מאות דולרים לנהג ממשרד המשפטים, יצחק ברוני, לצורך קבלת חנינה לקרוב משפחתו.

מורי הדרך משהים לשבוע את פעולות המחאה שלהם

מאת זוהר בלומנקרנץ

מורי הדרך יפסיקו החל מהיום את פעולות המחאה שהם נוקטים באתרי התיירות, כנגד קבוצות תיירים מחו"ל שאינם מלווים במורי דרך מוסמכים. הפסקת העיצומים היא למשך שבוע ימים בלבד וזאת כדי לאפשר ניהול שיחות עם משרד התיירות באווירה רגועה. המדריכים נענו בכך לבקשתו של המנכ"ל לשרותי תיירות, עוזי מיכאלי, שפנה לאיגוד המקצועי בוועד הפועל של ההסתדרות.

משמרת מחאה של מורי הדרך שהגיע אתמול לאתר מגידו, מנעה הדרכה מקבוצת תיירים שהגיע למקום ללא ליווי מדריך ישראלי. לעומת זאת באתר קיסריה, לשם הגיעו פקחי משרד התיירות כדי להגיש תלונות נגד מדריכים שישרו לתיירים, לא ארעו תקריות כלשהן מאחר ולמקום לא הגיעו תיירים ובין הפקחים למדריכים התנהל ויכוח בלבד.

המשטרה עצרה נער שחדר למערכות מחשבים של מוסדות בארץ ובחו"ל

החקירה החלה לאחר ש"שתל" ידיעה כוזבת בידיעות אחרונות כדי להוכיח יכולתו ב"פיצוח" קודי מחשבים • הנער כבר הוכיח "יכולתו" בכניסה לקבצי חברות לעיני מדריכיו בחוג מחשבים בטכניון

מאת ראובן שפירא ויהודה גל סופרי "הארץ"

נער בן 17 וחצי מצפון הארץ, שפיצח במיומנות רבה קודים סודיים של מערכות מחשבים בארץ ובחו"ל וחדר אל תוך המערכות האלה, הוא ששתל ידיעה כוזבת, שפורסמה ב"ידיעות אחרונות" לפני כשלושה שבועות. הנער שביצע את העבירה כמעשה קונדס, נעצר בעקבות חקירה של היחידה הארצית לחקירות הונאה של המשטרה.

ב-4 ביוני השנה פורסמה בידיעות אחרונות ידיעה שבה נאמר, כי מורה מקריית טבעון ועוד איש עסקים ישראלי נעצרו בארה"ב בעת שעסקו בהברחת סמים עקיפה. הידיעה הגיעה למערכת העתון באמצעות מערכת המחשבים, כביכול מכתב העתון בארה"ב.

מיד לאחר פרסום הידיעה הוברר שמדובר בידיעת כזב. התברר כי שני האנשים שנזכרו בידיעה כחשודים בהברחת הסמים נמצאים בישראל, כלל לא יצאו לארה"ב ולא היה להם שום קשר עם הברחת סמים שם.

ידיעות אחרונות הגיש תלונה ליחידה הארצית לחקירות הונאה, העוסקת גם בחקירות עבירות מחשב. נפתחה חקירה אינטנסיבית וצוות חקירה מיוחד שהוקם לצורך זה בראשות פקד שמואל גרינבאום מצא, כי ב-3 ביוני ב-11 בלילה שודרה בדרך כלשהי ידיעה מגורם בלתי מוסמך שהתחזה לכתב העתון והצליח לחדור למחשב ידיעות אחרונות.

במהלך החקירה הוברר, שהידיעה שודרה מישראל לארה"ב בתקשורת מחשבים ומשם שודרה ארצה למערכת ידיעות אחרונות. בעקבות החקירה נעצר החשוד במעשה, נער בן 17 וחצי, תושב אחד הישובים בצפון הארץ, שיש לו היכרות עם המורה, עליו נכתבה הידיעה. הנער סיפר כי עשה את המעשה ללא כוונת זדון. הנער גם הסביר, כי עשה את מה שעשה מתוך רצון להוכיח את יכולתו בשטח המחשבים ופיצוח מערכות מחשבים. התברר שהנער כבר ניצל את הידע שלו על מנת לבצע חדירות למערכות מחשב רבות.

כפי שנודע, השתמש הנער, ללא רשות, במערכות מחשב של מוסדות אקדמיים ידועים ברחבי הארץ, לתוכן הצליח לחדור, לאחר פיצוח הקודים הסודיים המגינים עליהם. כמו כן חדר הנער לרשתות תקשורת, המספקות שירותי קשר בין מחשבים בתוך הארץ ובין הארץ לחו"ל. הנער נעצר שלשום, נחקר ושוחרר בערבות עצמית אתמול. טרם הוחלט אילו צעדים משפטיים יינקטו נגדו.

יצויין כי החקירה בפרשת החדירה למערכת המחשב של ידיעות אחרונות היא אחת החקירות הנדירות מסוגה, שניהלה המשטרה. עוד יצויין כי כבר לפני כמה שנים החלה המשטרה להיערך לחקירת עבירות מחשבים, אף כי בשלב זה עדיין אין מומחים רבים במשטרה לחקירת ענף הפשיעה הזה.

כי במעלליו יתנכר נער

הנער החשוד בפריצה למחשב "ידיעות אחרונות" נימנה על המשתתפים הקבועים והוותיקים ביותר בחוג למחשבים בטכניון (משתמשי "קומודור") בריכוזו של חבר סגל בכיר מהפקולטה לאווירונאוטיקה. הוא בן 17.5 מקריית טבעון ואביו מנהל מוסד חינוכי. בשל להיטותו למחשבים נעדר הרבה מבית ספרו עד שההנהלה איימה לסלקו מהלימודים. נער זה נתפס בעבר כשהוא חדר לקבצים של חברי סגל במחשב הטכניון וגרם אף למחיקת עבודות בקבצים אלה. הוא חדר לקבצים בהשתמשו במספר התקציב של חבר הסגל, מדריכו בקורס המחשבים. הוא ניצל את מחשב הטכניון לשם ביצוע התקשרויות לחו"ל, שיגור דואר אלקטרוני וכדומה.

לא ננקטו אמצעים

פרופ' יעקב גולדברג מהפקולטה לפיסיקה בטכניון סיפר אמש כי הנער שלף בנוכחותו ממחשב הטכניון קבצים של חברות, כמו חברת החשמל, השוכרות שעות מחשב מהטכניון. לדבריו, התריע על כך בפני האחראים על המחשב בטכניון אך שום צעד לא ננקט. פרופ' גולדברג טען כי המחשב בטכניון פרוץ למעשה בפני כל. עוד טען כי אין לראות בפעילותו של הנער כ"גאונות" אלא שליטה טובה בהפעלה מבית של מסוף מחשב וסבלנות רבה.

במסגרת פעילותו בחוג משתמשי "קומודור" בטכניון פיתח הנער ביחד עם אחרים תוכנה שמאפשרת להרשים לשוחח זה עם זה בטלפון. ידיעה על כך פורסמה לראשונה ב"הארץ" ובעקבות כך הוזמן הנער להציג את פיתוחו בתוכנית הטלוויזיה "ערב חדש". עוד נודע כי הנער ניצל אף את מחשב מכון וייצמן בו עובדת אחותו לשם התקשרויות עם מרכז המחשבים באוניברסיטת הרווארד בארה"ב ודבר זה גרר תלונות מצד האחראי על המחשב באוניברסיטה האמריקאית.

איש כך יובא לביהמ"ש בחיפה להארכת מעצרו — חשוד בהצתה של סניף "על המשמר" בעיר

(ע). האחראי על המבצעים בתנועת "כך" בחיפה, החשוד בניסיון להצית את מערכת "על המשמר" בעיר, יובא היום לבית משפט השלום בחיפה להארכת מעצרו.

החשוד נתפס ביום א' בשעות הערב "על חם", כשהוא בניסיון הצתת מערכת "על המשמר" ברחוב פבזנר 17. החשוד, תושב הקריות, בן 28, נכלא לחקירה, לאחר שנלכד בידי סיור של המשטרה, סמוך למקום האירוע. המשטרה בודקת עתה, אם ידו של החשוד היתה גם בהשחתת 7 תחנות אוטובוסים, שרוססו בשבועות האחרונים באיזור הקריות ובכתיבת כתובות נאצה בבית הספר הריאלי באחוזה, ערב ביקורו של ראש הממשלה, שמעון פרס, במקום. כן בודקת המשטרה אם יש לחשוד קשר לאיומי הטלפון שנתקבלו ערב פתיחת שבוע התרבות הספר הערבי במרכז הקהילתי היהודי-ערבי "בית הגפן" ולציור סיסמאות נאצה על מבואות משרדו של הח"כ עו"ד מחמוד מיעארי בחיפה.

רפאל איתן דחה ביקורו באונ' ת"א מחשש מהומות

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ"

חבר הכנסת רפאל איתן נתבקש על ידי דיקאן הסטודנטים באוניברסיטת תל אביב, פרופסור אדרי אביתם, שלא לבקר במעונות הסטודנטים כפי שהתכוון לעשות אמש. ח"כ איתן ביקש לסייר במעונות הסטודנטים בעקבות מתיחות שהשתררה באחרונה בין סטודנטים המזוהים עם השמאל לבין אלה המזוהים עם הימין.

הסטודנטים מהשמאל, התכוונו לנקוט צעדים קיצוניים נגד הביקור וזו ככל הנראה הסיבה שחבר הכנסת איתן נתבקש שלא לבקר במקום. איתן הסכים לקבוע מועד אחר לסיור במעונות, על פי תיאום עם דיקאן הסטודנטים.

תנועת התחייה פרסמה אמש הודעה לפיה, המתיחות בין הסטודנטים מקורה בגילויי לאומנות קיצוניים מצד הסטודנטים הערבים שהתבטאו בהפגנות תוך קריאות לאומניות והנפת דגלי אש"ף.

התעשייה האווירית דוחה הביקורת על חקירת אסון ה"ערבה" במלאווי

המינהל האזרחי: עדותו של איש התעשייה האווירית — מדברת בעד עצמה

מאת יעקב [illegible]
סופרת "הארץ"

התעשייה האווירית מתחה ביקורת קשה על ממצאי ועדת הבדיקה של מינהל התעופה האזרחית על דרך פעולתה, בכל הנוגע לחקירת נסיבות התרסקותו של מטוס ערבה במלאווי, לפני שש שנים, במסגרת טיסת ניסוי.

ביקורת נוקבת לא פחות מתח ראש מינהל התעופה האזרחית, עו"ד שי שוהמי, על התעשייה האווירית, שלדבריו מנעה כל שיתוף פעולה בין אנשיה לבין ועדת החקירה, וגרמה שעבודת הוועדה תימשך חמש שנים, במקום חודשים-חודשים.

נודע, כי המשנה למנכ"ל התעשייה האווירית, אריה אוסטרינסקי, כתב לא מכבר מכתב חריף לשוהמי בו טען, כי מסקנת הוועדה, שלפיה ממצאי החקירה במלאווי הושפעו על ידי היצרן (התעשייה האווירית), משום שארבעה מבין שבעת חברי ועדת החקירה היו אנשי התעשייה האווירית, היא חסרת יסוד. לדבריו קביעות ועדת הבדיקה בישראל התקבלו שש שנים לאחר האירוע הטראגי, מבלי שנעשה ניסיון כלשהו לראיין את חברי הוועדה המלאווים ומבלי שניתנה לעובדי תע"א, שהיו מעורבים בעניין, הזכות היסודית להביע דעתם לפני הסקת המסקנות. נוהל זה, לטענת אוסטרינסקי, הוא פגום ונוגד את עיקרי הצדק הטבעי.

שוהמי אמר בתגובה, כי מטרת צוות הבדיקה, שהוקם במאי 1980, לא היתה לקבוע מי אשם בתאונה, אלא אם החקירה התנהלה בסטנדרטים מקובלים בעולם התעופה. לדבריו העיד בפני הוועדה נחום יהלום, איש תע"א, שהיה חבר באותה ועדת חקירה במלאווי, כי לא נערכה בדיקה מעבדתית ולכן גם לא היה צורך לראיין את אנשי מלאווי. "עדות יהלום מדברת בעד עצמה" טוען שוהמי.

עורך דין פנה לבית המשפט: עיריית חיפה סגרה רחוב נורדאו ללא אישור

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

עיריית חיפה הגיעה להסדר עם עו"ד יצחק בן ישראל, שהגיש בקשה לצו על תנאי נגדה בעניין סגירתו של רחוב נורדאו לצורך הפיכתו למידרחוב. הוא יוכל להחנות את רכבו במגרש החנייה של עובדי העירייה מחוץ למשרדי מהנדס העיר — עד שתישמע התנגדותו לפרוייקט המידרחוב בפני הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה בעוד חודשיים.

עו"ד בן ישראל הגיש בימים אלו תביעה לבית המשפט המחוזי בחיפה, וטען כי העירייה החלה בעבודות להכשרת המידרחוב לפני שקיבלה אישור לכך מטעם הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, במגמה לקבוע עובדות ולמנוע מהמתנגדים לביצוע הפרויקט לנקוט בהליכים נגדו.

הכוונת עיריית חיפה להגיע לידי הסכם עם עו"ד בן ישראל ניתנה בעת ש-32 מדיירי רחוב נורדאו, כבסבר לפני שבועיים להגעה, הגישו עד כה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה של עיריית חיפה התנגדות להפיכתו למידרחוב. כמו כן הגישה פרופ' יהודית באות, חברת מועצת העירייה, חברה בוועדת המכרזים תצהיר נגד התחלת העבודות להכשרת רחוב נורדאו בחיפה למידרחוב. זאת, בתמיכה לתביעת עו"ד בן ישראל לפיה עבודות התשתית במידרחוב נעשו בניגוד לחוק, כיוון שטרם אושרה, כאמור, על ידי ועדת המכרזים.

מאבק בפירות האלטע זאכן

(ע). עורך דין חיפאי יצא למאבק משפטי נגד סוחרי "אלטע־זאכן" המשוטטים במכונית בחוצות העיר חיפה, תוך הפעלת רמקול רב־עוצמה. הפרקליט, המתגורר על הכרמל, טוען כי הדבר משבש את מנוחתו.

נשף מפואר של קבלני חולון ייערך מחר ב"היכל מחולון"

מאת זוהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" בחולון

אירגון הקבלנים והבונים בחולון עומד לערוך מחר נשף באולמי היכל בחולון בנוכחות ראש העיר פנחס אילון, כחלק מחגיגות יובל החמישים לעיר. נודע כי גורמים עירוניים וכלכליים הפעילו לחצים על האירגון לקיום האירוע כחלק מתרומתו לחגיגות היובל של העיר, לאחר ש"במבצע" "היושנים" שנערך ברחובות העיר לא השתתפו נציגי הארגון הגדול בחולון.

יושב ראש אירגון הקבלנים הבונים בחולון, מיכאל בן צבי, אמר, כי ההוצאות הכרוכות באירגון הנשף אינן עולות על 1000 שקלים חדשים והן מתחלקות בין כל חברי הארגון. לדברי בן צבי, הצעת המחיר שהוגשה על ידי האולם שבו עומד לקיים בו את האירוע זולה ב־50 אחוז מהצעות המחיר האחרות שהוגשו לאירגון.

בחיפוי כבד של המשטרה נהרס בית באום אל פאחם

מאת עמאללה מבבור

כוחות גדולים של משטרה איבטחו אתמול את פעולת ההריסה של בית פרטי באום אל פחם. פעולת ההריסה בוצעה באווירה מתוחה בידי הוועדה המחוזית לתכנון ערים, אבל לא היו התנגשויות.

ההריסה בוצעה בעקבות דחיית ערעור של בעל הבית בבית המשפט. הוועדה השיגה צו מבית המשפט, שהטיל על בעל הדירה להרסו, אבל בעל הבית סירב לבצע את הצו וניתן לו 9 חודשי מאסר.

בעל הדירה, ראפת סעיד אבו באריה, הוא נרקומן לשעבר, שנגמל וניסה לשקם את עצמו. אחיו, אחמד, סיפר כי ראפת הצליח לחזור למוטב, התחתן ויש לו עבודה. את ביתו ניסה להקים מעבר לשני בתים הקיימים ברישיון, 30 מטר מתוואי הכביש הבין עירוני, חדרה עפולה. לדבריו, הריסת ביתו ומאסרו יסכנו את תהליך חזרתו למוטב. ראש עיריית אום אל פאחם, האשם מחאמיד, קרא לתושבים לסייע למשפחה.

יו"ר תנועת "אמונה" קוראת לסובלנות

מאת יהודית [illegible]
סופרת "הארץ"

בקריאה לציבור הדתי והחילוני לגלות סובלנות, יצאה שלשום יושבת ראש תנועת הנשים הדתית לאומית "אמונה", שרה שטורקסן, במסיבת עיתונאים שנערכה בתל־אביב.

בפנותה לציבור הדתי, אמרה שטורקסן, כי יש חוגים אשר יכולים לא להכיר במדינה ובציונות, אך חייבים לכבד את חוקי המדינה, כשם שלא יקלה על דעתם להפר את חוקי הגויים בגולה.

לאה לנבסל, מחנכת בתיכון דתי, סיפרה על החרדה והמבוכה שאחזה בבני הנוער הדתי, נוכח הפגיעה בסמלים המקודשים ביותר, [illegible]

ערך את העמוד: אוריאל רייכנלר

הועדה המקומית לתכנון ובניה "אפיקי־הירקון"
רחוב שבזי, ראש־העין
טל' 9360087

לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית הוגשה בקשה לאישור הקלה ב...

ראש־העין
אפ/ 2616/93 — גוש 4259 חלקה 41 מגרש 3 — רח' אבן עזרא 16 — הקלה לעליה לגג.

כפר־קאסם
אפ/ 1554/144 — גוש 8879 חלקה 97 — הקלה בקו בנין צדדי.

כפר־ברא
אפ/ 124/145 — גוש בנוי חלקה בנוי — הקלה במספר קומות.

ג'לג'וליה
אפ/ 351/122 — גוש 7508 מגרש 5 — הקלה לקו בנין קדמי.
אפ/ 395/122 — גוש 7506 חלקה 2 — הקלה באחוזי בניה + קו בנין צדדי.
אפ/ 275/122 — גוש 7508 — מגרש 6 — הקלה בקו בנין אחורי + שטח מגרש.
אפ/ 461/122 — גוש 7506 חלקה 2 — הקלה בקו בנין צדדי.

הדואה עצמו נפגע ע"י ההקלה רשאי להגיש התנגדותו למשרדי הועדה המקומית בימים א. ג. ה. תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.

בכבוד רב
עוביה לאלו
יו"ר הועדה

מבצע!

גבעתיים
4 חדרים 145 מ"ר
~~$100,000.~~
החל מ- 149,300. ש"ח
5 חדרים 170 מ"ר
~~$113,000.~~
החל מ- 168,709. ש"ח
לציבור הדתי

פתח תקוה
3 חדרים 84 מ"ר
~~$39,900.~~
החל מ- 59,570. ש"ח
4 חדרים 115 מ"ר
~~$49,500.~~
החל מ- 73,903. ש"ח
לציבור הדתי

לפי שער יציג מיום 8/6/86
המחירים בתוקף עד 30.6.86 ואינם כוללים מע"מ

משהב בונה גם ב:
• תל-אביב • ירושלים
• בני ברק • הרצליה
• כפר סבא • רעננה

משהב 50 תרצ"ו-תשמ"ו 1936-1986
חברה לשכון בנין ופתוח בע"מ

ת"א: רח' לילינבלום 27, טל: 03-664631
ירושלים: רח' הגידם 1, טל: 02-224181

האזינו היום
לראיון עם הפרופ' שלמה סימונסון
ראש המכון לחקר התפוצות באוניברסיטת תל־אביב.
בנושא: "חקר תולדות יהודי איטליה".
בתוכנית "עולם יהודי", רשת א', שעה 16.05
עורכת ומראיינת: ד"ר אסתר ברזל

RAMADA RENAISSANCE HOTEL JERUSALEM

חוויה בלתי נשכחת.

שמחות,
קבלות פנים,
ארועים וכנסים,
10 עד 700 איש.

אוירה מהודרת,
שרות מקצועי,
במחירים נוחים.
אפשרות לגלאט כשר.

רוזנסטייל

משרד העבודה והרווחה
האגף להכשרה ופיתוח כח־אדם

לציבור החשמלאים

היחידה לחשמל ואלקטרוניקה במשרד העבודה והרווחה עוברת למשכנה החדש במגרש הרוסים, רח' יפו 30, ירושלים, טל' 249941

היחידה תהיה סגורה לקבלת קהל החל מיום רביעי 24 ביוני 1986 ועד ליום שלישי 15 ביולי 1986.

היחידה תחדש פעילותה לקהל במשכנה החדש ביום שלישי 15 ביולי 1986.

שעות קבלת קהל:
בימים א, ג, ה, בין השעות 8.30–12.00
בימים ב, ד, בין השעות 12.00–14.30

המרכז לקשרי תרבות, מדע ואמנות יפן-ישראל
רח' ז'בוטינסקי 105 תל־אביב, טל' 03-440287

האמנות הרחוק

מרכז
גורדייף
אוספנסקי
052-78423

הופיע גליון מס' 8 יוני־יולי 86

פוליטיקה

איך לזכור ואיך לא לשכוח

הישראלים והשואה

עורכים: עדית זרטל, יוסי שריד
עורכת אחראית: רני טלמור

משתתפים: עדי אופיר, יוסף אלגזי, דן דינר, אילנה המרמן, יהיעם ויץ, הנרי וסרמן, אמיל חביבי, גדעון חוסיד, אלאונורה לב, חיים לפיד, נאוה סמל, חיים סעדון, בועז עברון, דני קרזון, דני רובינשטיין, אבי רבניצקי

למכירה

מק R 600 דבל שנת ייצור 1977
מק F דבל שנת ייצור 1978
מיכלית חלב נירוסטה 20,000 ליטר
מיכלית חלב נירוסטה 17,000 ליטר
מיכלית חלב נירוסטה 24,000 ליטר
מיכלית נירוסטה דשן 20,000 ליטר
מיכלית ברזל דשן

ניתן לראות את הציוד בקאופרטיב הנגב משמיה. להתקשר בטלפון 055-83001 לפנות לאבי

עידית ואילן צ'רסקי
חובקים את
טללית
אחות לנופר

ע"ש
אמותא וא
20.6.86

חשוב בגדול!
דירה גדולה -
בהנחה עוד יותר גדולה!

קנה דירה בת 4½ חדרים
בנאות בן אב"י - נתניה
במחירים מפתיעים.

עכשיו הזמן לקנות דירה בנאות בן אב"י - ברח' איתמר בן אב"י.
גם דירות מרווחות, גם סביבה טובה וגם הנחות גדולות.
בן הנחות עכשיו:
שיכון עובדים ומשה שקד ובניו יוצאים במבצע
מיוחד לדירות 4½ חדרים
למשלמים במזומן הנחה של 8%.

נאות בן אב"י היא שכונת מגורים מבוקשת
בסביבה טובלת בירק באזור המערבי של נתניה.
כזה מקום, כזאת הנחה - כדאי לקנות עכשיו!

לפרטים נוספים: שיכון עובדים, לה גרדיה 58
יד אליהו טל. 03-390721
מ. שקד ובניו, ביאליק 12 נתניה טל. 053-36032

משה שקד ובניו בע"מ
חברה קבלנית לבנין

ישׂ לך כתובת.
שיכון עובדים

הארץ
יום ג', י"ז בסיון, תשמ"ו
24 ביוני 1986
ירושלים: רח' ההבצלת 2 טל' 224245-6 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661164-8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052
בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, והמנויים. רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001
המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. [illegible]: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper. Tel-Aviv, Israel - POB 233. Tel. 824261

האחיות שובתות, החולים סובלים

נטישת חולים חסרי ישע היא מעשה חמור מאין כמוהו — ואין זה משנה כלל, אם מלווים אותה, כפי שעושות זאת האחיות, בגלגול עיניים חסודות השמיימה ובאמירות נוסח "אנו עושות זאת למען המקצוע ולמען החולים". אך אין כאן גם מהלך שרירותי, שכל מטרתו היא התארגנות בהטיבה נפרדת. הגם שמעורבים בו היבטים ארגוניים, שם המשחק הוא כספי. ההתארגנות הייחודית נועדה, כדי שאחיות בתי החולים יוכלו להציג את תביעותיהן במסגרת המו"מ שהחל אתמול על השכר במגזר הציבורי, באופן עצמאי ובנפרד מיתר האחיות.

ואולם וכך, לא קשה להבחין בהיבטים המקיפים יותר של מה שבלאו הכי חורג מן התחומים השיגרתיים של סכסוך עבודה. בעברית פשוטה: אחיות בתי החולים, המאורגנות בהטיבה נפרדת, עלולות לפרוץ את המסגרת של מדיניות השכר במגזר הציבורי. המשק עומד לפני הברירה בין העלאות שכר ריאליות ובין המשך קיום היציבות. ניצחון לאחיות בתי החולים עלול להפוך את הכף לרעת היציבות.

הדילמה הניצבת בפני הממשלה, באיזה צד להתייצב, נעשית קשה יותר, לא רק בשל הסבל שנטישת האחיות גורם לחולים ולמשפחותיהם, אלא גם בגלל הגרעין העובדתי בטענות האחיות. שכרן אינו מן הגבוהים ולפי טענתן נשחק שכרן בשנים האחרונות במידה ניכרת בהשוואה לשכר שאר עובדי הציבור. לא מקלה על קבלת החלטה שתיקתם המרוחה של ראשי ההסתדרות, שלא רק מדאגים מהחלשת הארגון הכללי של האחיות לרגל הקמת הטיבה נפרדת של אחיות בתי החולים, אלא גם מן העומס, שהעלאת שכר חריגה תטיל על קופת החולים הכללית.

מר יצחק רבין היה קורא למצב החמור והסבוך שיצרו אחיות בתי החולים פלונטר, תסבוכת שאין פותרים אותה בעזרת ניסוח זריז. מכל מקום, יש להשקיע את מיטב המאמץ בהחזרת האחיות למשמרתן, מבלי לבטל מראש את הסיכוי להגיע להסכמי שכר במגזר הציבורי, העולים בקנה אחד עם יציבות משקית. האחיות זכו באהדתנו להגדרתן כבעלות מקצוע מעולה. האצילות לא רק מקנה יתרונות; היא גם מחייבת. יש לקוות, שהן ידעו לנהוג על פי כלל זה, גם בהתייחסן להכרה בהטיבה עצמאית וגם בהצגת תביעותיהן במשא ומתן על השכר במגזר הציבורי.

המשכיות בספרד

הרוב המוחלט שהשיגה המפלגה הסוציאליסטית של פליפה גונזאלס בספרד משמעו, שהממשלה תמשיך במדיניות החברתית והכלכלית שנקטה בארבע השנים האחרונות, וכי בספרד מתייצב משטר סוציאליסטי דמוקרטי, אחרי שנים של תהפוכות בעקבות ההשתחררות מהדיקטטורה של פרנקו.

לסוציאליסטים יהיו כעת 184 צירים מבין 340 הצירים ב"קורטס", לעומת 202 בפרלמנט היוצא. שני מתחריו של גונזאלס — מיגואל פראגה, ראש הקואליציה השמרנית, שברוחק שמר על כוחו, בשיעור 25%, ואדולפו סוארז שעלה משני צירים ל-20 — אינם מהווים איום פוליטי על גונזאלס. גונזאלס יוכל להצביע על הישגים משמעותיים בחיזוק הדמוקרטיה, החלשת השפעתו של הצבא, [illegible] במלחמה נגד הטרור הבאסקי.

צד השלילה הוא [illegible] באבטלה, העומדת על 21% [illegible] כמעט כפולה מהממוצע המערב-אירופי. זו היתה, כנראה, אחת הסיבות לירידה במספר הקולות שקיבלו הסוציאליסטים. הסיבה השנייה היתה העלייה בכוחן של מפלגות לאומניות אזוריות, ביחוד בקטלוניה ובחבל הבאסקים.

אך בדרך כלל, האופוזיציה מפוצלת ומפולגת ואין לשער שהיא תפריע לגונזאלס להמשיך לחתור ליעדי מדיניותו המוצהרים: קיצוץ התקציב ופיקוח על השכר לשם ריסון האינפלציה, החלשת השפעתה של הכנסייה הקתולית על בתי-הספר ועל חיי האזרחים בכלל, וחידוש המאמץ לגזום את הבירוקרטיה הספרדית הסבוכה. המשמעות הכללית של ניצחון גונזאלס היא, שספרד אכן צועדת בעקביות ובהתמדה בנתיב ההשתלבות במערב-אירופה הדמוקרטית.

צריך שייראה, ועוד איך!

גורלם של שמיר (במישור הפוליטי) ושל חריש (בסמכות משפטית) ייחרץ בשעות הקרובות, לנוכח גילויים חדשים על עלילת הדם שנרקמה סביב יצחק מרדכי

מאת יואל מרקוס

בשעות הקרובות יוכרע גורלם של מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר ושל היועץ המשפטי החדש יוסף חריש, במעשיהם ובמחדליהם. אולי עוד הערב, ייקבע ויוצב מעמדם — האחד במישור הפוליטי והשני כסמכות משפטית עליונה במדינה.

נתחיל בשמיר. לא במקרה הוא מנהל בשעות האחרונות קרב עז נגד כל חקירה בעלת אופי משטרתי, משפטי או ציבורי. הוא מנמק את מאבקו בתירוץ הבדוק של פגיעה ב"ביטחון", וזו כמובן שטות. אין איש מטיל דופי בשב"כ — גוף מפואר שהוקרת הציבור נתונה לו. הרי לא מדובר בו כגוף שעומדים להשמיץ את כל פעולותיו, אלא בסך הכל במעורבותם של ארבעה מאנשיו בעניין ההוראה לחסל את המחבלים ובקשר "השקר" בוועדת זורע. הסיבה האמיתית למלחמתו של שמיר היא פוליטית. ובאמת, איך יקבל הציבור את הגילוי שראשה של מפלגה המתיימרת לבוא ולייצג את עדות המזרח בעתיד, יכול היה לאשר הליך שכזה לעלילת דם על אחד מבניהן המפוארים, ולעמוד מנגד כשהיא נרקמת?

ככל שמשתקפים בפרטי העלילה, כך קשה להבין איך גילה האלוף מרדכי איפוק כה רב ולא הפך שמים וארץ במלחמתו לטיהור שמו. הסבר סמוי אולי בהלם המפגש עם המבוכה המשומנת והמתוחכמת של עדויות מתואמות והעלמת עובדות, שהתייצבה מולו ואשר תוארה "החומה הסינית". כל-כך סגרו עליו מכל הצדדים, שלא ניתנה לו כמעט האפשרות להוכיח את צידקתו. הוא מצא עצמו, למשל, בפני עדות של פאתולוג ממשלתי שהעיד שמכותיו הן שגרמו את מות המחבלים. כשביקש להביא דעה שנייה, של פאתולוג בכיר ממנו באותו משרד, התנגד לכך בלטמן בנימוק כי פאתולוג ממשלתי אחר אינו יכול להעיד נגד פאתולוג ממשלתי שני.

ועדת בלטמן היתה נטולה, בדומה ליועץ המשפטי, על התיזה שיש להעמיד לדין את יצחק מרדכי, בכוונה. כזאת שנוצר הרושם שלא רצו שהעובדות יפריעו לתיזה שאימצו. לא נותרה למרדכי ברירה אלא לפנות לנציב התלונות, ורק הודות להתערבותו הנמרצת של מבקר המדינה יצחק טוניק יכול היה להביא עדות של פאתולוג שני. אך בכך לא בא העניין על סיומו. פאתולוג שלישי הובא נגד השני ועוד יוסף הסיפור המקאברי של מלחמת פאתולוג בפאתולוג — לוי נגד בלוך, סהר נגד לוי, בלוך נגד סהר, וכן הלאה וכן הלאה.

עדויות מתואמות

יצחק זמיר, מתוסכל שלא בידיעתו על ידי כמה מאנשי השב"כ, היה ראשהונך נגד מרדכי. תחילה פנה לעורך דינו של מרדכי בדרישה שמרדכי יגיש את עצמו מצה"ל. אחר כך פנה פעמים לרמטכ"ל, ומשלא נענה פנה לשר הביטחון דאז משה ארנס. משנוכח שצמרת משרד הביטחון והצבא נוהגים אמון במרדכי, ניצל זמיר טקס פומבי כלשהו כדי לצאת בהאשמה כבדה שצה"ל מזלזל בחוק. תארו לכם לעצמכם זה, מקובלת היתה עליו ועל בלטמן גירסת השב"כ, שהם מעולם אינם חוקרים תוך שימוש בכוח.

כשהתהדקה העניבה, אסף מרדכי את עדויותיהם של תשעה אנשי צבא שהיו בשטח, ובהן תיאורים מסמרי-שיער איך אנשים שזוהו כאנשי שב"כ בשטח היכו ועינו את המחבלים ומן ניכר אותו שמרדכי גמר לחקירתם. באותו מקום תואר איך ראשו של אחד המחבלים הוטח אל אבנים על הקרקע. עדות אחרת סיפרה איך העיפו את אחד המחבלים באלונקה באוויר והניחו לו ליפול על הקרקע, וכיו"ב. בשעה שדיון אמנון גולדנברג, שעמד בעצמו בפני משימה בלתי אפשרית, ביקש להביא את העדויות בפני ועדת בלטמן, זכה בנזיפה ממנה זו והתערבות גסה בחקירה, כאילו לא רצה לדעת דבר העשוי להסיט את החקירה ממרדכי.

אם יש כיום דבר המביא את מרדכי להזיל עד דמעות, זו השמועה המרושעת המופצת עליו כאילו "נידב" את עצמו לשחק את הקורבן בתיאום עם השב"כ. אם עד עכשיו לא התפוצץ, אומרים חבריו, זה אולי הקש שעלול לשבור את גב הגמל. על כל פנים, ברור שחקירת הפרשה תחשוף את חלקם של אלה שגרמו לעלילה ובראשם ראש הממשלה דאז, שבאישור או במחדל או בשניהם גם יחד עמד מנגד כשנעשה עיוות דין למרדכי. איך יוכל בעתיד להופיע באסיפת בחירות בפני קהל מבני עדות המזרח ולהישיר מבט בעיניהם?

אך הבעיה המיידית, של השעות הקרובות, היא זו של היועץ המשפטי. בעייתו האישית חופפת בעצם את בעייתו הציבורית. אם לא יקבל את ההחלטה המתבקשת — ועדת חקירה משפטית — אלא ייכנע לצי פיותיו של הדרג הפוליטי המתנגד לחקירה משפטית, לא זו בלבד שיהיה ללעג ולקלס בקהילייה המשפטית, אלא יגמד את התפקיד החשוב הזה — היועץ המשפטי לממשלה. להלכה, לא הכל בסמכותו. שכן בעוד שבידו להשאיר או להוציא את החקירה מידי המשטרה, הרי הקמת ועדת חקירה אינה בסמכותו. הוא רק יכול להמליץ בפני הממשלה על הקמתה, ואז תעמוד השאלה אם לנוכח התנגדותו של שמיר, יהיה פרס נכון להביא את ההמלצה להכרעת הממשלה.

לטפל בכל הדרגים

בשעת כתיבת שורות אלה נוצר הרושם שהדרג המדיני עדיין מחפש פשרות. אולי יעדיף בכל זאת להשאיר את העניין בידי המשטרה, וללוות זאת באיזו פתרונות פרסונליים ובוועדה פנימית שתקבע נוהגים לעתיד. וזה, כמובן, גרוע ובלתי מספיק. אם הם רוצים סודיות — וברור שאין לחשוף את דרך עבודתו של השב"כ — דווקא בדרך זו יהיו אינסוף הדלפות. ומעל לכל, נשקפת סכנה שבעוד שהדין יחוצה (אולי) עם חלק מהאנשים המעורבים, אפשר שחלקו של הדרג המדיני יטושטש כליל. למעשה, ועדת חקירה היא הפתרון האפשרי היחיד במצב הנתון. היא גם תשמור על סודיות של שיטות הפעולה של השב"כ. גם תציע נורמות ונהלי פיקוח לעתיד וגם תטפל בכל הדרגים.

חריש צריך להתייחס להמלצה לוועדת חקירה, אם אכן הוא רוצה בה, כאל עניין עקרוני ממדרגה ראשונה. אם המלצתו תידחה, טוב יעשה אם יתפטר מיד. בכך ישרת הן את עצמו והן את הכהונה שהופקדה בידיו. שר המשפטים טועה באומרו שהצדק צריך להיעשות אך לא להיראות. הפעם — הוא צריך להיראות. ועוד איך! לא רק למען יצחק מרדכי אלא גם למען הציבור, הרשאי לדעת מי האיש שיעמוד בעוד 15 שבועות בראש ממשלת ישראל.

תנו לחרב לדבר

פעילות חשאית באירופה המערבית חושפת ניסיונות השתלטות האגף הניצי הדוגל באלימות על התנועות האיסלאמיות בעולם הערבי, לרבות "האחים המוסלמים"

מאת עודד זראי

לונדון

ברוך כלל אין להבחין בהבדל מהותי במגת ה"צאלו קבאב" המוגשת כאן במסעדות הפרסיות הפזורות לאורך רחוב האיירסטריט? קנסינגטון. רק המדקדק יבחין בהשתייכות הרגשית או הפוליטית של אותן מסעדות. חלקן נותר נאמן למשפחת פאהלווי המלכותית, ועל כך יעידו תמונות השאה המנוח ודיוקן העצר האמיר רזא הקבועות על הקיר. אחרות אינן מסתירות את תמיכתן במהפכה האיסלאמית של חומייני, ועל חלון הראווה תמצא מודעה המזמינה את הציבור הרחב לאסיפת הסברה בהשתתפות שליח משמרות המהפכה מטהרן.

לונדון היא הבירה המערב-אירופית הפחות מעורבת בפעילות החשאית האיסלאמית, בהשוואה לבירות אחרות. מתברר כי שליחי התנועות האיסלאמיות בעולם הערבי מקיימים במערב-אירופה פעילות ענפה. הם נועדים למפגשים תקופתיים בווילות המרוחקות ממרכזי הערים. המפגש האחרון נערך בחודש שעבר בווילה של אחמד בן בלה, נשיאה המודח של אלג'יריה, בלוזאן.

גורמים ערביים טוענים כי שלטונות הביטחון השווייציים לא ידעו על המפגש ועל המשתתפים בו אלא לאחר סיומו. חשיבותו של מפגש זה, שנמשך ארבעה ימים, היא במשתתפיה: יוסף נדה יו"ר תנועת האחים המוסלמים העולמית, מוחמד שמראני מראשי משמרות המהפכה והמודיעין האיראני, מוחמד חסין פאדללה המנהיג הרוחני של חזבאללה בלבנון, גאל מוסה מראשי "האחים" בסוריה, הד"ר עומר עבד אל-רחמאן מראשי ארגון אל-ג'יהאד אל-איסלאמי במצרים, סאלם עזאם מזכ"ל המועצה האיסלאמית בלונדון, ואחרים המייצגים תנועות איסלאמיות אחרות בעולם הערבי. ההחלטות שנתקבלו באותו מפגש מגלות רק טפח מהפעילות המשותפת של תנועות אלה, ויש להן השלכה על העשוי להתרחש בחלק ממדינות ערב.

מוחמד בדיעה

"הדרך האיסלאמית"

מצרים, לבנון ועיראק הן המדינות שעמדו, לפי סדר זה, במרכז הדיונים. המתכנסים החליטו פה אחד לפעול "להפרדת הרוב המצרי" — על רקע המצב הכלכלי הקשה בארץ הנילוס, לדבריהם, והתקוממות האלימים של "מגיניסי הביטחון המרכזי" הכוזים כי אין למצרים חלופה כלשהי זולת "הדרך האיסלאמית". וכי אין מנוס מלהביא לתנועה האיסלאמית להנהיג את מצרים "לניצחון על כל בעיותיה". המתדיינים הדגישו כי "הרוב האיסלאמי המצרי" הוא הכפתה לנצחון האיסלאם בשאר המדינות הערביות, בשל משקלה הבכולי של מצרים בעולם הערבי.

המתכנסים אישרו את ההסכם שהושג בטהרן בין ראשי התנועות האיסלאמיות הלבנוניות לכינון רפובליקה איסלאמית בלבנון, ולו רק על חלק מאדמת ארץ הארזים. לצורך זה נבחנו כמה אפשרויות להשתלט על תנועת אמל השיעית ולהביא לסילוק ההנהגה המתונה, לטעמם, בראשות נביה ברי. האפשרות שנראית יותר למתכנסים היא קשירת קשר עם "אישים ממודרים" בתנועת אמל לביצוע הפיכה פנימית, שתביא בעקבותיה להנהגה מקובלת על חזבאללה וכל הדוגלים בכינון רפובליקה איסלאמית בלבנון. החלטה דומה נתקבלה ביחס לעיראק, המתכנסים מצפים עדיין למתקפה איראנית חדשה על אזור בצרה הדרומי, שתאפשר כינון רפובליקה איסלאמית בדרום עיראק.

לדברי המקורות הערביים, אין המדובר כאן בהחלטות פורמליות שנועדו "לקשט כותרות עיתונים". כל החלטה כזאת מעוגנת בתכנית פעולה מפורטת של כינון "ועדות מתכנניות חשאיות" בשטח המדינה שמדובר בה, גיוס כספים וקביעת תקציבים, והפעלת חברי האגודות האיסלאמיות המקומיות בערים המרכזיות ובכפרים.

יעד מועדף

מצרים היא יעד מועדף, בעקבות מותו של עומר אל-תלמסאני, מנהיג התנועה-האם המצרית של האחים המוסלמים. אל-תלמסאני נתפס כמנהיג המתון האחרון של התנועה במשך 15 השנים האחרונות. הוא נמנה עם דור המייסדים משנת 1928, אשר חזה מבחוץ את הקרב האלים של התנועה עם משטרו של נאצר וטעם את טעם העינויים בבתי-הסוהר. הוא השתייך לאלה ממנהיגי "האחים" הדוגלים בעבודה על מצוות הנביא בהוהד "עלה להמרות את פי השליט" ולפעול באמצעים מדיניים ותוך קיום הדו-שיח, לא רק עם המשטר אלא גם עם הרובד העממי-קתפי של העם המצרי.

דור זה של מייסדים נותר בימים במיעוט לעומת הדור הצעיר והמורד במוסכמות התנועה. המדובר בעשרות אלפי צעירים הבוגרים צמחו באוניברסיטאות. קשרו על קשר כלשהו עם התנועה-האם, אך הקימו אגודות איסלאמיות עצמאיות ובכלל זה הארגון אל-ג'יהאד אל-איסלאמי, ברחבי מצרים ובעיקר בערים המרכזיות. הללו מייצגים את האגף הניצי בתנועה האיסלאמית, האחראי או הקשור לפעולות אלימות מרכזיות ב-15 השנים האחרונות, החל ברצח שר ההקדשים הד"ר מוחמד אל-דהבי, עבור בהתקפה על המכללה הטכנית, ההתנקשות ברובע אל-זאוויה אל-חמרא וכלה ברצח הנשיא סאדאת.

ראשי האגף הזה מצהירים בגלוי, כי אין כל דרך אחרת זולת המאבק המזוין. בנוסח הידוע של "תנו לחרב לדבר", ליישום ההלכה האיסלאמית ולהשבתה של מצרים לחיק האיסלאם. הללו מוצאים בין המייסדים בתנועת "האחים" בעלי ברית הדוגלים אף הם בעיקרון המאבק המזוין. המדובר באלה מהמייסדים שנמנו עם "הארגון החשאי המזוין" בתנועה, אשר ביצע בשנות הארבעים כרוזה של פעולות התנקשות פוליטיות. סלאח שארי, אחד מבין שמונת המתמודדים על הנהגת התנועה אחר מות אל-תלמסאני, נמנה עם "הארגון החשאי המזוין".

לדעת המקורות הערביים כאן, אין מודעות מספקת בקרב המשטרים הערביים — העסוקים רובם ככולם בהתמודדויות בין-ערביות ופנימיות ובבעיות כלכליות קשות — לסכנות הרות-האסון בתהליך המואץ של השתלטות האגף הניצי על התנועות האיסלאמיות בעולם הערבי. דומה כי אין אף משטר ערבי אחד, יהיה שמרני ואיסלאמי ככל שיהיה, כסעודיה למשל, היכול לטעון לחסינות בפני תהליך זה. אדרבה, נסיכויות המפרץ לעולם לא יוכלו "לקנות" ביטחון פנימי בכספי-הסיוע הנדיבים שהם מקצים לתנועות האיסלאמיות, כפי ש"הוכחות" ששילמו בעבר לאש"ף לא מנעו פעולות פיגוע בתחומן. הפיצוצים בכווית ובנמל אל-אחמדי הכוויתי בשבוע שעבר הם רק תזכורת.

שלטון יד הברזל בדרא"פ

ככל שהשמירה על השלטון הלבן עולה בדם רב יותר, כך גוברת הפוליטיזציה של השחורים

מאת אליהו סלפטר

חוקי החירום הדרקוניים שהונהגו בסוף השבוע שעבר בדרום-אפריקה (בעקבות תקנות החירום) עברו בקושי במועצת הנשיאות שבה יש רוב מכריע ללבנים, רק אחרי ויכוח שארך שמונה שעות. דומה שלכל הצדדים היה ברור שהמחיר כבד יותר מאשר הפעלת יד ברזל להרגעת ההתפרעויות שפרצו במלאת עשור למהומות סואטו.

השלטונות בפרטוריה אומרים שבלי יד ברזל אין סיכוי להגיע לפשרה, שיכולה להתקבל על דעת הלבנים. אחרים יאמרו שהדברים הפוכים: מכיוון שאין סיכוי לפשרה שתתקבל הן על דעת הלבנים והן על דעת השחורים, לא יכולים הלבנים לשלוט בלי יד ברזל וחוקי חירום. מבחינת השחורים, ובעיני אמריקאים ומערב-אירופים שלא בגורלם המדובר — [illegible] קיימת, ההבדל המוסרי הרבה פחות נכבד.

דומה שהתהליך אינו הפיך. ככל שהשמירה על השלטון הלבן עולה בדם רב יותר, כך גוברת הפוליטיזציה של המתונים השחורים וההקצנה הן בקרב הצעירים השחורים והן במחנה הימין הלבן, שבעיניו מצטייר העימות כמאבק לחיים ולמוות.

על הציבור הלבן מופעל עתה לחץ מגובר מארבעה כיוונים:

א. איומי מלחמה של מדינות אפריקה השחורה. דומה כי אלה אינם מפחידים במיוחד את פרטוריה, היודעת שבעימות חזיתי כוחה הצבאי עולה על כוחן של המדינות הסובבות אותה.

ב. התפרעויות וטרור מצד השחורים בתוך דרום-אפריקה. זה איום יותר רציני, משום שיש ביכולתו לשבש את החיים התקינים, לסכן את ביטחונם של האזרחים הלבנים ולהוציא את הרוב השחור מכלל שליטה, כבוונת ארגוני ההתנגדות השחורים. בנושא זה מופעלת מדיניות יד הברזל בחסות חוקי החירום. יש גם להביא בחשבון שלא כל השחורים מבקשים להתמרד. תנועת האינקטה של שבט זולו בן 6.5 מיליוני הנפשות נאמנה לצ'יף בוטלזי, הדוגל ב"התפתחות והפשרה" עם הלבנים. גם בעיירות השחורים קיימת פרשת המלחמה השלטונית להפריד בין צעירים קיצוניים ("קומרידס") לבין המבוגרים והשמרניים יותר ("האבות"), ששוללים את השתלטות הנוער על סדרי החיים. בעימותים בין שתי הקבוצות השחורות היו עשרות קורבנות בנפש ונשרפו אלפי ואולי עשרות אלפי בתים, צריפונים ופחונים. אך ה"אבות" הוכיחו שהם כוח שמסוגל להתמודד עם טרור הצעירים.

ג. הלחץ הבינלאומי על ממשלת דרום-אפריקה גדל והולך. בינתיים הוא בהחלט נסבל, בפרט כשנשיא רייגן וראש ממשלת בריטניה תאצ'ר מסרבים לצרף את ארצותיהם אל מטילי הסנקציות הכלכליות. יש להניח שאפילו יתקבלו החלטות חרם על ידי הכל ובגופים בינלאומיים, לא יורגש הדבר לאלתר; גם ספק הוא אם התוצאה המיידית עשויה להיות הקשחת העמדות במחנה הלבן והתחזקות הקיצוניים בתוכו.

ד. לטווח הרחוק, ודאי שהסנקציות הגינויים מצד המדינות הלבנות הדמוקרטיות יפעלו להחלשת הרקמה של "השבט הלבן" — במישור הפסיכולוגי אולי לא פחות מאשר במישור הכלכלי. יש כבר הגירה משמעותית של לבנים, בעיקר לאוסטרליה, לקנדה ולארה"ב. הדבר חותר תחת מורל הלבנים ופוגע גם בציבור הבורי, בעיקר הצעירים האפריקאנרים, ולא רק בציבור דובר האנגלית.

הישראלי המצוי שולל את הגזענות ומתקומם נגד כל השוואה (שעושים, למשל, הערבים והסובייטים) בין המשטר בישראל לבין המשטר בדרום-אפריקה. ואכן, עם כל ההגבלות המוטלות על התושבים הערבים בגדה, אין כל דמיון בין משטר האפרטהייד לבין הממשל הצבאי בשטחים. הדמיון הוא בתחום הפוליטי, והוא דמוגרפי: שלילת זכויות האזרח מנושלים, מצד אחד, הרצון השלטונים להיעשות לשלטונים, מצד שני.

דמיון מסוג זה אינו חייב ליצור הזדהות עם קבוצה זו או אחרת, אך הוא אמור להמחיש את הדילמה הפוליטית המוסרית האמיתית בקרב השולטים, בשני המקומות.

שלילה גמורה של הגזענות אינה צריכה להיות מלווה בהתעלמות מתוצאות מהפך במשטר הדרום-אפריקאי. במדינות אפריקה השחורה — להוציא את קניה — המעבר ממשטר קולוניאלי בריטי או צרפתי לעצמאות פוליטית לאומית גרם לירידה ברמת החיים של מרבית האוכלוסייה, להידרדרות החינוך הסדיר, להתערערות הביטחון והסדר הציבורי ולהחלשת השמירה על זכויות אדם כלשהן. הלבנים בדרום-אפריקה, ומשקיפים רבים מן החוץ, חוששים לתוצאות שליליות משלטון שחור. בדרום-אפריקה תהיה עוד גרועה מזה שקרה באוגנדה וברודזיה. הנוקשות השחורה יכולה להיות אכזרית ונקמנית לאין ערוך מזו הלבנה.

וישנם גם החששות מפני עליית שלטון פרו-סובייטי שחור. החשש מאובדן מרבצי המחצבים האסטרטגיים החיוניים שייך לסוגיה זו.

הדילמה העומדת עתה בפני הנשיא בותה היא איך — אם בכלל זה אפשרי — לשתף באופן ממשי את השחורים בשלטון מבלי לאבד את השלטון.

זכותו של הרוב לשלוט בגוף חברתי או פוליטי נחשבת לעיקרון המקודש ביותר של הדמוקרטיה. השחורים זכאים לו לא פחות מאשר הלבנים. אך מימושו יוצא מן ההנחה — ומותנה בה — שכאשר השלטון יימסר לידי הרוב, הוא ינהג בו לפי כללי הדמוקרטיה. דהיינו, שוויון לכל קול של הכרעת הרוב בהצבעה.

כללים אלה צמחו במדינות המערב במאבקים שנמשכו מאות שנים, ושבהם נקבע עיקרון לא פחות חשוב: לשלטון כל רוב יש מגבלות, ולמיעוט יש זכויות בסיסיות ששום רוב אינו יכול לשלול ממנו.

הרוב והמיעוט בתחום גיאוגרפי אינם נקבעים רק במספרים אבסולוטיים. בהונגריה של היום יש להונגרים רוב, אבל שלושים כתם (בגוש עמי הגוש המזרחי) הרוסים. בישראל, בגבולות הקו הירוק, היהודים הם הרוב. אחרי כיבוש הגדה ורצועת עזה, השאלה היא מתי יהיו הערבים רוב בשטחים שבשלטון ישראל. בדרום-אפריקה השחורים הם כיום רוב ברור, אך הם לא היו רוב לפני שהודרו שבטי הבנטו דרומה, בד בבד עם התקדמות הבורים צפונה במסע הכיבוש הלבן.

המשטר הלבן בדרום-אפריקה רחוק מלשמור את מה שאנו רואים כזכויות האדם הבסיסיות של השחורים. בדעתנו אינה נסבלת בין אם היא מופעלת על ידי "הוותיקים" או "החדשים", מיעוט נגד רוב או רוב נגד מיעוט. הניסיון במרבית מדינות אפריקה נותן מקום לחשש, שבעקבות מהפך בדרום-אפריקה יהיה מצבם של הלבנים (ושל חלק מהשחורים) לא יותר טוב ואולי גם גרוע מאשר של השחורים כיום. קשה לתת עדיפות מוסרית לדיכוי של 6.5 או 10 מיליוני בני אדם על ידי כזה של 20 מיליון, מאותו צבע או מצבע אחר. אין זה צידוק להמשך האפרטהייד, אך יש בכך הסבר מדוע מבכר המיעוט הלבן להשתמש בכל אמצעי הכוח והדיכוי כדי למנוע מהרוב השחור לשלוט בו.

הנגיד לא יכול לעמוד מנגד

נגיד בנק ישראל רשאי וחייב להפעיל ללא דיחוי את סמכויותיו ולהשעות את רפאל רקאנטי מתפקידו, למנות מנהל מורשה לבנק, ולמנות מפקח מיוחד שיפקח על הנהלת הבנק

מאת ד"ר זאב סגל

רק בתום תקופת 60 הימים, שאותם קצבה ועדת בייסקי להתפטרותם מרצון של מנהלי הבנקים ולהפעלת סמכותם של הגופים המוסמכים בבנקים במקרה של אי-התפטרות, הואיל מר רפאל רקאנטי לומר לציבור את דבר עמדתו הנחרצת כנגד קבלת עול המלצותיה של ועדת בייסקי. בכך קנה לו מעמד מיוחד בתולדות מוסד ועדות החקירה הממלכתיות. הוא למעשה, האזרח המיוחד שהצליח עד עתה להביא לכך שהמלצתה של ועדת חקירה ממלכתית, בתחום האישי, לא תמומש.

מר רקאנטי צדק בדבריו בראיון לטלוויזיה, שלפיהם עשה הוא את שלו ושעתה פתוחה הדרך בפני אחרים לפעול, אלא שעתה נקראו כבר "גורמים משפטיים" להבהיר, שהפעלת סמכויותיו של נגיד בנק ישראל כנגדו עתידה שלא לעמוד במבחן בג"ץ. כפי שפורסם, יתבקש היועץ המשפטי לממשלה להנחות את הנגיד בשאלת הפעלת סמכויותיו החוקיות. אם יבקש הנגיד מהיועץ המשפטי להבהיר לו את הדין, תהא זו פעולה סבירה, המתבקשת במקרים רגישים במיוחד. אלא שתשובה מוסמכת יוכלו הנגיד והיועץ המשפטי לממשלה למצוא בין עמודי דו"ח בייסקי (עמ' 353—354).

בסעיף כללי המתייחס ל"מנהלי הבנקים", שאין בו כל הבחנה בין הבנקים, חזתה הוועדה את האפשרות שהמלצותיה לא ימולאו על-ידי מנהלי הבנקים ועל-ידי הגופים המוסמכים בהם. במקרה כזה המליצה הוועדה, כי נגיד בנק ישראל שיכהן באותו זמן יפעיל "ללא דיחוי" את סמכויותיו מכוח פקודת הבנקאות, וימנה מנהל מורשה ומפקח מיוחד לבנק שלא מילא את ההמלצות האישיות לגבי מנהלו. הוועדה היפנתה במפורש לסמכות הנגיד, המאפשרות לו למנות מנהל מורשה ומפקח מיוחד, וברורה גישתה בדבר הצורך בהפעלת סמכות נגיד הבנק להשעות מנהל עסקים של בנק לתקופה של שלושה חודשים. את הצורך בהפעלה "ללא דיחוי" של סמכויות הנגיד ראתה הוועדה ב"חומר הגדוש שהובאו בדו"ח זה", המלמדים כי מנהלי הבנקים נהגו "בדרך העלולה לפגוע בניהול העסקים התקין של הבנק", כאמור בסעיף 8(א) לפקודת הבנקאות.

בדברים אלה יש משום התוויית משפטית מפי ועדה בעלת מעמד מיוחד בדין הישראלי, שלפיה ניתן להפעיל את סמכויות הנגיד שעל-פי הפקודה במקרה הנדון. פירוש זה סותר את פרשנותם של "הגורמים המשפטיים", שלפיה לא נועדו סמכויות הנגיד להיות מופעלות אלא במקרה שבו סבור הנגיד שבנק פלוני אינו יכול לעמוד בהתחייבויותיו. פרשנותה של הוועדה מתחזקת לאור נוסחה של ההוראה, שממנו עולה האפשרות להפעלת הסמכות גם במקרה שבו סבור הנגיד, שמנהל עסקיו של בנק נהג בדרך העלולה לפגוע בניהול עסקיו, וזאת בלא קשר ליכולתו של הבנק לעמוד בהתחייבויותיו.

נוסח ההוראה ופרשנותה של הוועדה, סותרים גם את טיעונם הנוסף של "גורמים משפטיים", שלפיו אין הנגיד יכול להפעיל את סמכותו עתה, הואיל ופעולות הוויסות נעשתה בעבר. הפקודה הנוגעת את סמכות הנגיד נוקטת לשון עבר, ולפיה מוסמך הנגיד להפעיל סמכותו אם מנהלי עסקיו של בנק "נהגו" בדרך העלולה לפגוע בניהול העסקים. אין בחוק המסמיך כל דרישה לכך, שהעילה להפעלת הסמכות תהא קיימת בעת הפעלת סמכויותיו החוקיות של הנגיד. אפילו ניתן לשער שעיקר הסמכות הוא ביצירת אמצעי מניעה לעתיד ולא בענישה על פעולות בעבר, הרי שבהפעלת החוק בהקשרנו יש טעם קיים, והוא מניעת המשכת עבודתו של מי שנהג בדרך בלתי-נאותה בניהולו של בנק.

לכאורה, ניתן לטעון שאין הנגיד חייב לפעול לפי המלצתה של ועדת החקירה. סמכותו ניתנה לו על-ידי המחוקק, וכל מי שהוא בעל סמכות חוקית חייב לפעול מתוך שיקול-דעת עצמאי ובלי להיות כפוף להוראותיהם של אחרים. וזוהי גישה מקובלת במשפט המנהלי הנוהג במדינת ישראל. והדין הכללי מחייב גם את נגיד בנק ישראל. אלא שדין הוא גם שפקיד מוסמך רשאי לאמץ לעצמו מדיניות שהותוותה על-ידי שר או על-ידי רשות גבוהה הממונה עליו. וכך הוא הדין, שרשאי נגיד הבנק לאמץ לעצמו את המלצתה ופרשנותה של ועדת חקירה ממלכתית.

כאשר הבהיר בשעתו היועץ המשפטי לממשלה דאז, הפרופסור יצחק זמיר, את מעמד המלצותיה האישיות של ועדת חקירה ממלכתית, הוא ציין ש"רק שיקול ענייני, חזק וחשוב במיוחד עשוי היה באופן עקרוני להצדיק דחייה או סטייה מהמלצות". על אותו משקל ניתן לומר, שרק שיקול חריג כזה יכול להצדיק את החלטתו של נגיד הבנק שלא לפעול על-פי המלצה של ועדת חקירה. פרופסור מיכאל ברונו הבהיר עם מינויו, שיפעל למילוי המלצות הוועדה בתחום האישי, ולא נתגלתה עתה כל סיבה להשהייה בהפעלת סמכויותיו החוקיות.

סמכויותיו של נגיד בנק ישראל על-פי פקודת הבנקאות מוגדרות בדין כ"סמכויות רשות". אין הדין מחייב אותו לפעול, ושיקול-הדעת נתון בידיו. מוטלת עליו חובת ההיוועצות עם גורמים שונים טרם הפעלת סמכותו, והוא יכול להפעילה רק באישור הממשלה המתחייב מן החוק והמתבקש מהמלצות ועדת בייסקי. סמכותו אומנם סמכות "רשות" היא, ואולם על-פי פסיקת בית-המשפט העליון בזה, שהימנעות מהפעלת סמכות רשות יכולה להתקיים רק מתוך שיקולים סבירים. לאור המלצותיה של ועדת בייסקי נראה, שהימנעות מהפעלת הסמכות לא תיחשב כפעולה בסבירות.

שאלה אחרת היא זאת ההצעות לתיקון הדין הקיים. ועדת בייסקי המליצה על תיקון פקודת הבנקאות, כך שיוסמך הנגיד להעביר מתפקידן לצמיתות חבר דירקטוריון או מנהל עסקים, בין היתר, כאשר זה פעל בדרך העלולה לפגוע בניהול העסקים התקין של תאגיד בנקאי. כל יוזמת חקיקה של הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת ברוח זו, היא יוזמה ברוכה. אך שינוי הדין הקיים אינו צריך להתעכב עוד.

להם מותר לחנות על מידרכה

בפינת ארלוזורוב הלסינקי בתל־אביב מסנדלים כל מי שמנע לחנות על המידרכה. אלא אם כן הוא חונה בפינה זו. שבתצלום. בבתים בהמשך הרחוב יש גינה בכל חזית. בבית זה היא נהפכה למידרכה לכל דבר. מישהו דואג לסמן בצבע לבן את מקום גבול הגינה שאיננה, ובתוך השטח לרשום "חניה פרטית". אלא ששטח המידרכה אינה מנכבת, כנדרש בחניה מסודרת. ולמרות זאת, אותם — לא מסנדלים. מדובר העירייה נמסר בתגובה, כי המקום הוא, כנראה, שטח פרטי, ובמקרה זה אין קשיים לקבל רשיון חניה (צילום: עוזי קרן)

הצדק מאחורי המשפט

אפוס של אבסורדים

הפרואיין הוא עורך דין ותיק המרבה להופיע במשפטי תעבורה. כחבר הוועדה העליונה לאתיקה של לשכת עורכי הדין, הוא ביקש להופיע ללא ציון שמו

צעיר נהג בקטנוע על מדרכה. אורח שהיה עד לכך הגיש תלונה למשטרה. זו מצאה, כי הקטנוע שייך לקשיש בן למעלה מ־70. וכאן מתחיל הסיפור האמיתי: לקשיש אין כלל רשיון לקטנוע, והוא מעולם לא נהג בו. בזמן האירוע הוא אף שהה בחו"ל, והדבר הוכח בדרכון ועל פי רישומי משטרת הגבולות. אבל יש לו מפעל עם פועלים, כמו כן יש לו שני בנים, ובדרך כלל הם הנוהגים בקטנוע.

מאחר שכך, הביא הקשיש את שני בניו לבית המשפט, למסדר זיהוי. הוא טען, כי אם עברו עבירה, עליהם להיענש. האורח המתלונן התבונן בשני הבנים ואמר לבית המשפט: אף לא אחד מהם נהג בקטנוע באותו אירוע.

עורך הדין: בלית ברירה, נאלץ מרשי להודות ב"אשמה". הוא הורשע, ו"הצדק" נעשה. עקב הנסיבות המגוחכות, שהיו ברורות לכולם, לרבות השופט, הסכימה המשטרה לוותר על "אשמה" של נהיגה ללא רשיון ועוד כמה "אשמות" נוספות, שהיו נובעות מעצם ההוראה האבסורדית הזו.

מדוע טלאצתי להודות באשמה שהאיש לא ביצע? בגלל חוק מתקרים ומקורי שיש במקומותינו. זו תקנה שנחתמה על ידי שר התחבורה ונכנסה לתוקף ב־15 ביוני 1961. היא קובעת, כי אם נעברה עבירה ברכב, והוא לא נעצר במקום, אלא נקלט בצילום או שהוגשה תלונה של אורח על פי מספר הרכב, רואים את בעליו הרשום של הרכב כמי שעבר את העבירה. המפלט היחיד שיש ממלכוד זה הוא ההוכחה — והיא מוטלת כולה על שכם הנאשם ולא על כתפי המשטרה. במקבל — כי הרכב נלקח ממנו שלא בהסכמתו, או שיש בידו להוכיח מי נהג ברכב.

כאשר התלונה מגיעה לנאשם כעבור ארבעה או אף שמונה חודשים, כמעט שלא ניתן להוכיח — הדגש על הוכחה, ולא אמירה בעלמא — מי נהג ברכב. לא יועיל הדבר אם יוכיח שהוא שהה באותה עת בחו"ל, או שהיה על ערש דווי בבית חולים, או שמבצלום נראית בבהירות אישה נוהגת, בעוד הוא זכר למהדרין. נטל ההוכחה מי נהג ברכב נופל כולו על הנאשם. וזה נטל שכמעט שלא ניתן לשאת בו. מה עושה בעל חברה שיש אצלו עשרה כלי רכב עם נהגים בתורנות? אין חובה חוקית לערוך רישום מי נהג מתי באיזה רכב. גם אם מנהל רישום, מי יכול לדעת — כעבור חמישה חודשים — איזה מבין שבעה נהגים נטל רכב כדי לקנות פלאפל, וזה כמובן לא נרשם?

בית המשפט כבול בתקנה זו, המאלצת אותו להרשיע אנשים גם כאשר ברור לו מעל לכל ספק שהם חפים מכל עבירה. אילו היו מגישים את הדו"חות הללו שבוע לאחר העבירה, הבעיה כמעט שלא היתה קיימת, כי בתוך שבוע ניתן האיש לאיתור. חודשים לאחר מכן — מי זוכר?

רובם המכריע של המשפטים בבתי משפט לתעבורה מוקדשים לעבירות מהירות או עבירות אחרות, אשר מומחים ואפילו אנשי תנועה בכירים במשטרה מודים שהן עבירות שוליות, שעדיף היה שלא יוגדרו עבירות כלל. בתחום "זה אזרחי" הרגיל נתקלים תדיר בתופעה של סגירת תיקים על ידי המשטרה, בנימוק שאין בתיק "עניין לציבור". נראה כי בנושאי תעבורה המשטרה נתונה בבולמוס של הגשת מסת תיקים כאלה על בתי המשפט.

דוגמה לכך הוא משפטו של ציון קוממי, שהורשע בבית משפט השלום על נהיגה במהירות מופרזת, לאחר שנתפס ברדאר משטרתי. (ראה "פסקי דין — תעבורה", לקט בהוצאת לשכת עורכי הדין, בעריכת עו"ד עמיקם לויתן). הוא עירער לבית המשפט המחוזי בחיפה. שם עסקו בכך שלושה שופטים. הם זיכו את הנאשם, אבל לא לפני שכתבו הערכת דין מנומקת, מפורטת וארוכה, שהוקדש לה זמן יקר. וכמה העסיקו שתי ערכאות משפטיות, אחת בהרכב שלושה שופטים? בעדות שוטר, שבה הצהיר במפורש כי הנאשם לא עקף רכב אחר וכי כלל לא היו כלי רכב אחרים במקום. הנאשם לא הפריע לתנועה ולא סיכן את עצמו או את זולתו. הוא רק נסע מהר.

זה לא מזיק, אבל זה "רע", משום שזה "אסור". מין איסור מיסטי שכזה.

— האם אין המשטרה כופה על בתי המשפט לתעבורה לעסוק בעבירות שבשוליים, תוך הזנחת העיקר?

עוה"ד: נכון. היא מעסיקה את בתי המשפט לתעבורה בעבירות שיותר קל לה פיסית לרשום. יש אינספור משפטים על מהירות, מפני שלמשטרה יש רדאר. הרבה יותר קל להציב רדאר ולאסוף את "העבריינים" כאסוף ביצים עזובות מאשר להתעגב בכבישים ולמצוא עקיפות מסוכנות, אי שמירת מרחק, סטיות מנתיב וכדומה, הגורמות לתאונות בכמות ובעוצמה פי כמה וכמה.

בכל העולם חוקי התעבורה ואכיפת התעבורה כמעט זהים. פרט למהירות. המכוניות שם וכאן אותן מכוניות. הכבישים שם אינם יותר טובים, ואילו מספר התאונות — הרבה יותר קטן.

— מדוע בשאר הארצות, מהירות של 130 קמ"ש בכביש מהיר או 110–120 קמ"ש בכביש בין־עירוני אינה מטרידה את השלטונות ואילו בארץ מייחסים לזה חשיבות עילאית?

אולי גילם של מקבלי ההחלטות קשור לכך? הרי ידוע שמגיל מסוים והלאה מאמינים שנורמות העבר הן סמל ה"טוב"?

עוה"ד: אין תגובה.

— ואולי התנשאות של מקבלי ההחלטות על כלל ה"פלבאים" חסרי התרבות? שמעתי מהנדס בכיר במשרד התחבורה שהציג זאת כך. הרי להם יש נהגים, וגם הסיבות. הם מעל לחוקים הללו. מה איכפת להם? נדרשת פעם להגן על שר במשפט תעבורה מן הסוג הזה?

עוה"ד: לא.

— האם לחץ הזמן בבתי המשפט לתעבורה, בגלל עומס המשפטים מן הסוג הזה, גורם לחוסר סבלנות של השופטים כלפי העדים, ולהחלטות הפוזות, שמשמעותן צדק כלפי האורח?

עוה"ד: אין ספק שבתנאים הקיימים, כל משפט מקבל פחות תשומת לב, כי השופט הוא רק בן־אנוש. ברור שתחת לחץ, השופט מוותר על חלק מהמרכיבים של עבודת השיפוט.

— וכאן המלכוד הנוסף: אין אפשרות ערעור על החלטת שופט להאמין לעד זה ולא להאמין לשני. האין עשיית הצדק מתעוותת בתנאים אלה?

עוה"ד: מלאכת השיפוט נפגמת, ללא ספק.

— מה שיעור המודים באשמה על לא עוול בכפם, רק בגלל תחושת ה"אין סיכוי"?

עוה"ד: סטטיסטיקה — אין, אבל ההתרשמות היא שמדובר ברבים מאוד, משום שאין להם שום סיכוי להתמודד כנגד עדות שוטר. בית המשפט יעדיף תמיד להאמין לשוטר. אלא אם כן הצליח הנאשם לערער אותו. כי ההנחה היא שלאורח יש אינטרס מובהק שלא להודות באשמה שביצע, ואילו לשוטר אין עניין להתעלל באורח.

— גם כאשר הוא מוצב במארב ועליו להגיש מיכסה של דו"חות?

עוה"ד: בהנחה הקודמת יש היגיון רב. הבעיה היא, שגם שוטרים הם בני אדם. גם שוטר יכול לטעות. אלא מה הוא — לא יודה בכך. יש יחידים נדירים המוכנים להודות בבית המשפט שטעו. הם באמת אלה המביאים כבוד למשטרה.

עצה

הכן רכבך לקיץ

להלן שורה של הצעות ממחלקת השירות של "לב מגוע" לקראת הקיץ:

1. נקה ושטוף את כל מערכת הקירור. כך תמנע הצטברות חלודה וקורוזיה. עושים זאת על ידי פתיחת השסתום והזרמת מים במקורן בסירקולאציה.

2. בכל מנוע מצויים צינורות גומי המובילים לעין. עליך לוחצה ביד בודקים אם אין בצינורות סדקים או חורים. צינורות פגומים יש להחליף בנוסף.

3. בדוק אם רצועת המאוורר מתוחה דיה. הבדיקה נעשית ע"י לחיצה בחוזק באמצע הרצועה. במצב תקין הרצועה "שוקעת" עד 1 ס"מ.

4. בדוק את כמות המים במיכל הנוסף לפי הצורך. לעולם אל תפתח את מכסה הרדיאטור כאשר המנוע חם.

5. יש לנקות את לב הרדיאטור (הכוורת) באמצעות צינור אוויר שנמצא בכל תחנת דלק. ניקוי האוויר צריך להיעשות מכיוון המנוע החוצה.

6. יש לשים לב במיוחד שהצינור המשחרר את הגזים מהמנוע לא יסתם. הדבר עלול לגרום לשורה של תקלות: צריכת שמן גדולה, מנוע העובד בסיק בצורה בלתי אחידה, ושכבת שמן המכסה את המנוע. במרבית כלי הרכב יוצאת הצינורית מהקרבורטור כלפי מטה.

שם המשחק — הימור

פיתוח מטוס מנהלים נמשך כחמש שנים. בתקופה זו יכולים להתרחש דברים שאי אפשר לחזותם מראש. למרות זאת, התעשייה האווירית נכנסה לתחום זה במלוא המרץ, בידיעה ברורה שמדובר בשדה הימורים

בשנת 1979–80 היה "בום" של ביקוש למטוסי מנהלים בארה"ב. התעשייה האווירית, שמטוס הווסט־ווינד שלה היה אז בקו ייצור, סיפקה חמישה מטוסים בחודש. אילו יכלה לייצר עשרה מטוסים — הם היו נחטפים. מאחר שכך, היא נכנסה לפיתוח אסטרה, מטוס מנהלים קצת יותר גדול והרבה יותר יקר: 5.5 מיליוני דולר ה"חתיכה", לעומת 3–4 מיליונים לווסטווינד (תלוי בדגם). הסיכום להיום הוא, שישראל מכרה 300 יחידות של הווסטווינד, ורק עשר יחידות של אסטרה.

כישלון כלכלי לאסטרה? מוקדם לומר. ודיווי כושלו? "מי אמר שיש בכלל דבר כזה במציאות? מנביא שמתכנן את המלחמה הבאה על סמך מהלכי המערכה הקודמת, מזמין כישלון מראש. הניסיון מלמד, שניתן לראות מגמות, אבל להסיק מהן על תחשיב כלכלי שיבטיח הצלחתו של פרויקט — זה יומרני. במטוס, התלוי במחקר ופיתוח שבמשך שנים, שם המשחק הוא — הימור" אומר רב סער, סגן מנהל חטיבת הנדסה בתעשייה האווירית.

שוק מטוסי המנהלים החל להתפתח לפני עשרים שנה, בארה"ב. חברות גדולות קנו חברות מתחרות, שמיקומן היה בקצה השני של היבשת. אחרות בנו מפעלים במדינות מרוחקות מהמפעל־האם, משום ששם היה כוח עבודה זול וכן מפני שבהן מיתרונות של "אזור פיתוח". מנהלי החברות הללו נזקקו לניידות גבוהה, שאותה חברות התעופה לא יכלו לספק בסיסמתיהן הסדירות.

כך התפתח ענף מטוסי המנהלים כענף עסקי. עם הזמן נוצל הכלי גם ככלי בילוי. לא היה צורך בתמריצים מיוחדים כדי שמטוס המנהלים יילך בדרך מכונית המנהלים: הוא נהפך לסמל מעמדי של יוקרה, בדומה ליאכטה. ואז התהפכו היוצרות, והרבה מן הביקוש נבע מגינוני יוקרה. וכאשר מדובר ביוקרה, ברור שהאופנה מחייבת מטוס חדש מדי כמה שנים. היא גם מכתיבה, שפיתוחי האווירודינמיקה של המטוסים הבאים יועתקו אל מטוסי המנהלים, כחלק מה"שיק" והגנדרו, כפי שסממני מכוניות־המירוץ מועתקים אל מכוניות הספורט ומהן אל "המשפחתיות".

התעשייה האווירית נכנסה לשוק זה בראשית שנות ה־70, כשרכשה מחברת רוקוול האמריקאית את זכויות הייצור של מטוס הג'טסקר מגדד 21–11. זה היה מטוס מנהלים קטן. "קנינו, משום שבארה"ב היה ביקוש רב למטוסי מנהלים. מלבד זאת, היה ברור לנו מלכתחילה שנפתח את הדגם, ולא נמשיך לשווקו כפי שהוא", מסביר סער.

ההפתעות לא איחרו לבוא. ארה"ב נכנסה לעידן המודעות לזיהום אוויר ורעש. וכך באו לעולם תקנות שחייבו פיתוח מנועי סילון חדשים שיענו על דרישות השקט והאוויר הנקי.

"איש לא יכול היה לצפות מראש את הדבר", אומר סער. אך התעשייה האווירית השכילה להפוך את ההכבדה ליתרון מסחרי.

פיתוח הדגם החדש של ווסט־ווינד נכנס אז לתאוצה, והתעשייה האווירית הפגינה את יתרונה הגדול: ומןתגובה קצר בהרבה מזה של המתחרים. אבל בכך לא התמצו הצעדים המקדימים. כמה מהלכים נוספים בתחום המכירות, שאנשי התעשייה האווירית הצליחו בכל זאת לצפות מראש, תרמו גם הם ליתרון על מתחריהם בשוק. דוגמה? בבקשה: בתי שימוש שאפשר לעמוד בהם, לא רק לשבת. נשמע מצחיק? בתעשייה האווירית התייחסו לכך במלוא הרצינות, וגרפו רווחים של מיליוני דולרים.

למודי ניסיון־מפתה, נכנסו אנשי התעשייה האווירית לפיתוח האסטרה. האופנה של אותן שנים הכתיבה יותר אווירודינמיות בעיצוב חוץ, יותר "שיק" בעיצוב פנים. יותר יקר ויותר יוקרתי — ויותר גבוה בתצפית הרווחים. אחת ההשקעות שעלתה למתכנני אסטרה בהרבה שעות עבודה, היתה הצבת חלון בשירותים. כן — שוב השירותים. מדוע? משום שאיש המכירות בארה"ב אמר, שהדבר הראשון שעושה אשת המנהל כשהיא נכנסת למטוס, זה לרדת לשירותים ולהסתכל בראי, כדי לראות איך היא נראית. מאחר שבמרבית המטוסים השמש מאירה מעל על הקרקע, ואם יש חשמל, הגברת אינה יודעת להפעילו, הרי שיש לספק לה אוריום טבעי. ו"זה" יבטיח למטוס כושר תחרות בשוק. כדי לספק את האור הנכסף, היו המהנדסים צריכים להעמיק את הריצפה ולבצע עוד כמה שינויים, שחייבו שינויים אחרים במבנה הפנימי. אבל מי מתחשב בהשקעות הללו כשמדובר במילוי משאלותיה של "אשתו של", הקובעת איזה מטוס יירכש?

התעשייה האווירית השקיעה בפיתוח הדגם הזה כ־120 מיליון דולר. התחזית היתה, שיימכרו 100 מטוסים מהדגם הראשון בתוך חמש שנים מגמר רישוי המטוס. הרישוי הושג בספטמבר 1985.

עד היום נמכרו כאמור עשרה מטוסים בלבד, מהם שניים שכבר סופקו. לא שיגעון של הצלחה, אבל אסור להתייאש, אומרים בתעשייה האווירית.

סער מסביר, כי הם נקלעו לאירועים ששום "חוזאי" לא יכול לצפות מראש. "ב־82', כאשר החל השפל הכלכלי בארה"ב, נתפסנו בתהליך הפיתוח. קיווינו כי עד שנגיע לשלבי ייצור, המשבר יחלוף. הוא אמנם מתחיל לחלוף, אבל ההפתעות אינן חולפות", הוא אומר.

מסתבר, שהכלכלה האמריקאית מתאוששת יפה ובצעדים. ששרידי המשבר הכלכלי יחלפו ב־87', אלא שהשוק של מטוסי מנהלים מסרב להתאושש. מדוע? חפש את האישה. כן. שוב האישה האמריקאית עושה להם את זה. החוק האמריקאי החליט להפסיק את ההנחות המרטיות על חשבון האומה, ולחייב את טיסת האישה בהוצאה, כאילו היתה טיסה מסחרית רגילה. "המנהלים הללו לקחו עמם את המזכירות", מתבדחים בתעשייה האווירית. מה עוד נותר מלבד להתבדח?

ואם לא די בכך, על הציפיות הוורודות נחתה מהלומה נוספת: בשנים הטובות של הווסטווינד נגסה התעשייה האווירית נתח של 20% משוק המטוסים הזה בארה"ב — וזה הרבה מאוד — לבד מהמטוסים שנמכרו לאוסטרליה, לגרמניה ועוד. אבל שנות השפל הכלכלי קבעו הרגלים חדשים. אם בעבר היווה המסחר במטוסים משומשים 20% מהשוק, כיום הוא גדל ל־50%, מצב שצימצם ביותר שאת את הביקושים בכלל ואת צריכת המטוסים היקרים בפרט.

אם השוק הזה כה קפריזי, מדוע צריכה התעשייה האווירית לשחק בו? "זה הימור, נכון. אבל ההשקעה במחקר ובפיתוח של האסטרה כבר נתנה תוצאות בתחומי פיתוח אחרים. חישובי כדאיות של מו"פ לא יכולים להצטמצם לפרויקט ספציפי. תמיד יש להם השלכות לפיתוח בכלל", מסביר סער. הוא מביא כדוגמה את פיתוח המאזן בכנף האסטרה, אשר עשויה מחומרים מרוכבים (גרפיט אפוקסי). כל כנף הלביא עשויה מחומר זה. "הניסוי בפועל, לא במעבדה, של החומר הזה נעשה באסטרה", אומר סער.

המקריתיים לפיתוח מטוסים מתחום הצבאי — על רגל אחת — הוא "מי מעמקים" את מי"ם. "בפיתוח המול"טים (מטוס זעיר ללא טייס), לדוגמה, שמנו אצבע בזמן הנכון, על הדרישות העתידיות. המול"ט שלנו רווחי מאוד, נמכר למדינות רבות ומכניס הרבה מטבע חוץ. אנחנו שומרים על יתרון של שלוש־ארבע שנים על פני המתחרים", אומר בסיפוק סגן מנהל חטיבת ההנדסה בתעשייה האווירית.

עוד מירוץ

מירוץ המכוניות השלישי בעונת המירוצים 1986 יתקיים ביום שישי ה־4 ביולי בשעה 1300. הפעם, חוזרים המתחרים למסלול הבית באשקלון. מארגני המירוץ צופים השתתפות של כ־70 נהגים. לפי התוצאות של המירוצים הקודמים, צפויים מאבקים רציניים בין הנהגים המובילים.

תקנון הליגה מעניק נקודות למסיימים במקום ראשון עד שישי — הנהג שיצבור את המספר הרב ביותר של נקודות בקבוצת הנפח שלו במהלך העונה יוכתר כאלוף בסוף העונה. להלן טבלת הניקוד מעודכנת להיום.

הקודמת, יצחק זית, נמצא רק במקום השלישי השנה — עם 6 נקודות בלבד. אלון קידר, שזכה בשתי התחרויות הראשונות שנערכו בארץ עוד לפני הקמת הליגה, אך לא בלט בעונה הקודמת, מוביל בקבוצת נפח 1800 סמ"ק. ג'ורג' קורשיא, שהיה בין המובילים ב־85', נמצא בתחתית הטבלה עם 2 נקודות בלבד. ב־1600 אנו רואים שלושה נהגים במקום ראשון — פה הכל פתוח. ודווקא האלוף של 85' — רם לנדס, נמצא במקום חמישי בלבד.

מצב הניקוד משקף תחרות צמודה ומרתקת בגמרה. אפילו חיים

נהגים וניקוד — עונת 1986

1800 סמ"ק	1300 סמ"ק	1600 סמ"ק
אלון קידר 12	חיים רווה 18	מישל גדיד 9
דוד פריס 9	אלי זלק 10	רוני סמדרסמן 9
אריאל אדרום 9	יצחק זית 6	אהוד לביא 9
דוד גמרי 5	ניר בראבי 4	פקה ניגקוסקי 7
שרון אבר 4	ויקטור אסולין 3	רם לנדס 4
עופר ולצר 3	ג'ורג' קורשיא 2	אילן שוסטר 4

עיון בטבלת הניקוד מגלה כמה הפתעות — "אלוף האלופים" ואלוף קבוצת נפח 1300 של העונה רווה, הנהנה מיתרון בולט ב־1300, אינו יכול להרשות לעצמו להרפות מהחושה.

תגובה

טענותיו של ה"ה לין נגר, "הנתיב הצהוב" לתחבורה ציבורית בתל־אביב מייצגת את הנהגים הבאים לעיר ברכבם הפרטי, אך מתעלמות מהאינטרס הכולל של רוכבי התחבורה בעיר המטרופוליטנית.

תשתית התחבורה התל־אביבית מוגבלת בגודלה, ואין אפשרות לסלול כבישים חדשים ועורקי תנועה מהירים, מעבר לעתודות הקרקעיות הקיימות (כמו נתיבי אילון). תשתית זו, אשר הוקמה יחד עם העיר מאז נבנתה כעיר גנים, קולטת מידי יום 400 אלף כלי רכב (חצי ממספר כלי הרכב במדינה), ומכאן נובעים קשיי התנועה והחנייה בעיר.

רבים מהבאים לעיר, ביחוד מכיוון צפון, נוסעים בבוקר אל מקומות עבודתם, וחוזרים מהם בערב. ואנו עדים בוקר בוקר למחזה מוכר, בו נוסעות אלפי מכוניות, המסיעות כל אחת אדם אחד. אנשים אלה משתמשים ברכבם הפרטי להגיע לעיר, מאחר והחלופה המוצעת להם, דהיינו תחבורה ציבורית, אינה מספקת, בייחוד לא מבחינת מהירות תדירות הנסיעה. לפיכך, מוטל על מתכנני התנועה לדאוג לחלופה אשר תשכנע אותם נהגים לוותר על הנסיעה ברכבם. חלופה זו מבוטאת בשיפור התחבורה הציבורית. אם ידע הנוסע שהוא יכול להגיע לעיר בקלות ובמהירות מבלי להשתמש ברכבו, הוא יעשה כן, והכל יצאו נשכרים.

הדרך לשיפור תנועת התחבורה הציבורית והפיכת החלופה למושכת היא, בין היתר, הגברת מהירות תחבורה זו. לפיכך, מוגדל ברחובי העיר מספר הנתיבים לתחבורה ציבורית. כדוגמה אפשר לקחת את קו 4 הנוסע רוב הדרך בנתיב המיועד לתחבורה ציבורית ברחובות בן־יהודה ואלנבי. קו זה משרת ביעילות רבה עובדי מסחרי השוק, הרבים הנוהגים הבוחרים להחנות את רכבם בחניון "חנה וסע" ליד מסוף רידינג ולצאת משם באוטובוס.

מכאן שתכנונם של אנשי התנועה בעיריית תל־אביב־יפו מתחשב בצרכי הכלל, כולל ציבור נהגי הרכב הפרטי. אלה הבאים מידי בוקר עם רכבם ומחנים אותו כל שעות היום בעיר, יעדיפו, קרוב לוודאי, להגיע ביותר קלות ליעדם, ללא קשיי חנייה, אם רק יתאפשר להם הדבר. נתיבי התחבורה הציבורית מקדמים מטרה זו, לטובת הכלל, וגם לטובתם הם.

בני בוק
דובר העירייה
תל אביב

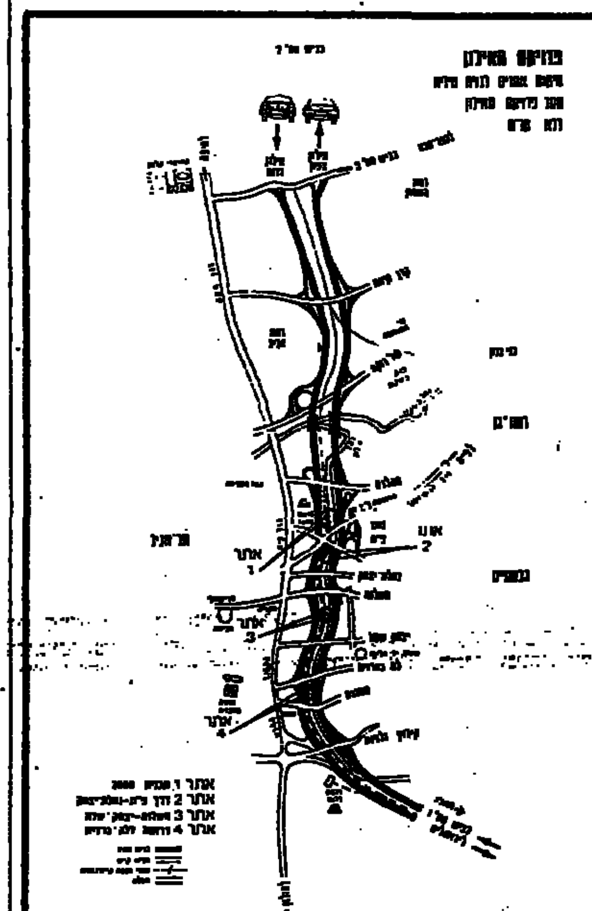

זכויות אוויר על קרקע מוצקה

אילו קיבלה חברת נתיבי אילון 11.4 מיליון דולר, היתה מסיימת את פרויקט נתיבי אילון עד צומת הקאנטרי קלאב בתוך שנתיים וחצי. היום מחייב התקציב הממשלתי שהעבודות יימשכו כארבע שנים.

בנתיבי אילון, בקטעים שכבר נסללו, נוסעים מדי יום כ־50 אלף כלי רכב, שאלמלא הכביש העוקף המהיר הזה היו מפקקים את תל־אביב מבפנים. נתיבי אילון תורמים, אם כן, לרווחת הנוסעים בו במהירות ובנוחות, ולרווחת הנוסעים בתוך העיר גם יחד. האילו הזה, שיכול לקצר את העבודה בפרויקט בשנה וחצי, מקבל משמעות כלכלית של מיליוני שעות עבודה של מאות אלפי אנשים שיסעו בו.

כדי לבדוק אם ניתן להפוך אילו זה לכספים של ממש, מינה מנכ"ל משרד התחבורה, כבר באפריל 1985, ועדה, לבדיקת האפשרויות לגיוס מקורות כספיים חוץ־תקציביים לסיום הפרויקט. הוועדה נטלה על עצמה לרכז את מאמציה לא בתרומות אלא בפרויקטים כלכליים שיכולים להכניס כספים. מאחר שכביש האילון מנותב בתוך הוואדי, אשר הקרקע שלו שייכת לבעלים שונים, לא נותר לחברה אלא לנסות למכור את זכויות האוויר שמעל להוואדי. זה נשמע, אמנם, כמו עסקי אוויר, אך בלשון מהנדסים ואדריכלים מדובר בזכויות השוות כסף רב. בדיוק הכסף החסר היום לחברה כדי לקצר את משך העבודה ולסיימה במהירות הנדרשת.

הבנייה העילית מקובלת בעולם. גם אצלנו יש תקדימים במגדל שלום ובלב הלב דיזנגוף, בקטעים שמעל לכבישים. בנתיבי אילון מוצעים ארבעה פרויקטים כאלה: האחד, בהיקף של 88 אלף מ"ר מעל לתחנת רכבת צפון. אומדן ההכנסה מפרויקט זה מגיע לכ־24 מיליון דולר. השני, בשטח של 36 אלף מ"ר, צפוי לתת לחברה הכנסה של כ־11.4 מיליון דולר.

הפרויקט השלישי מתוכנן בין הרכבות יצחק שדה לדרך השלום, בשטח של 104 אלף מ"ר עם הכנסה משוערת של 20.8 מיליון דולר. הפרויקט הרביעי אמור להיות ממוקם מעל תחנה מרכזית דרום על שטח של 125 אלף מ"ר עם הכנסה של 15 מיליון דולר.

שתי התוכניות הראשונות כבר קיבלו את אישור הוועדה המקומית לבניין ערים. התוכנית השנייה, של האדריכל יעקב רכטר, נמצאת בתהליך המתקדם ביותר של האישורים. היא הקטנה מבין הארבע מבחינת שטחה והגבוה התקבולים שיתקבלו ממנה, אם כי לא מבחינת שווי הקרקע לפי מ"ר (300 דולר למ"ר). הפרויקט הזה מתוכנן לאתר שבין גשר בולת יצחק לדרך פתח תקוה. זה אמור להיות בניין משרדים ומגורים (100 דירות).

המהנדס דן הולצמן, מנכ"ל נתיבי אילון ומי שעמד בראש הוועדה למתן זכויות אוויר, טוען כי יתרונו של הפרויקט הזה על פני אחרים הוא דווקא בהיקפו הקטן יותר, ובעקבות שהוא נמצא בשלב המתקדם ביותר לאישורי הוועדה המחוזית. "אם חברת נתיבי אילון תקבל את סכום התקבולים של פרויקט זה, היינו 11.4 מיליון דולר, נוכל לסיים את פרויקט האילון בתוך שנתיים וחצי. מבחינה מקצועית אנחנו לא מסוגלים לקצר יותר את העבודות, כך שמבחינתנו זה בהחלט מספיק", אומר הולצמן.

מה, אם כן, מעכב הפיכת זכויות אוויר עתידיות לכספי אלה לזכויות של ממש? הוועדה מצאה, כי עלויות הבנייה העילית הן בסדר גודל זהה לעלויות הבנייה הרגילה למשרדים בעיר. לכן, התחרות עם זכויות קרקע אינה משמעותית. קיים גם הסדר למכירת הזכויות לבנייה עילית, בין מינהל מקרקעי ישראל לבין משרד התחבורה.

הבעיה שעדיין נותרה לפיתרון היא אישור התוכנית בוועדה המחוזית. מדוע מתעכב שם האישור? "עקב סדרי עדיפויות להחלטות שונות משרדים בעיר", נאמר בדו"ח הוועדה. וכדי שקוראי הדו"ח יבינו מהו מחיר העיכוב, מסכמת הוועדה ואומרת, כי בגלל אורך הזמן הנדרש לאישור התוכניות בוועדות התכנון, יגיע שלב א' בלבד של מימוש הזכויות (קרי: קבלת הכספים מהיזם), לטווח של שנתיים עד ארבע שנים.

הערכה זו ניתנה בימים אשר המשך יבוא. בינתיים היו דיונים, התוכניות התקדמו במערכת הוועדות, וההערכה היום היא שהתוכנית הראשונה תוכל להתממש בתוך שנה־שנתיים. לכן, אומר הולצמן, תקבולי זכויות האוויר כבר לא יוכלו להשיג לסיום הפרויקט עד צומת הקאנטרי קלאב בשנתיים וחצי הקרובות, כמיוחל. עם זאת, הוא מציין, מימוש הזכויות יכול לתת דחיפה משמעותית לביצוע המשך הפרויקט צפונה עד רשפון, הדרומה לחולון־בת ים, עם התחברות לכביש המהיר לאשדוד (נתיבי איילון שלב ב'), וקידום נושא רכבת הפרברים בגוש דן.

עיריית תל־אביב־יפו

בעזרתך אפשר לתפוש את היתושים

עיריית תל־אביב־יפו מקדישה מאמצים רבים למאבק ביתושים אך חלק מהיתושים מגיעים לביתך ממאגרי מים עומדים המצויים ממש ליד חלונך ואותם ניתן להדביר בקלות, בעזרתך.

מים עומדים נמצאים במקומות הבאים:

1. בשלוליות ליד ברז דולף או פיצוץ בצינור. 2. מיכלי מים על גגות הבתים. 3. מים עומדים במקלט.

מה לעשות?

א. פנה את המים מהמקום. ב. קרא למוקד 106 לביצוע ריסוס מקומי.

פעולתך תעזור לך להפטר מיתושים הבאים מסביבתך.

תיאטרון מחול רנה שינפלד

ארוע לסיום שנת הלימודים בבית הספר למחול

יתקיים היום יום ג' 24.6.86 בשעה 18.00 ב"ביתן ליד לבנים" תל־אביב

הוצאת שוקן מזמינה אותך לדוכניה בשבוע הספר העברי

ספרים חדשים

קאפקא, ביוגרפיה
מאת רונלד היימן
סיפור חייו המלא של פרנץ קאפקא, אשר טעד לו מקום חשוב בהבנת יצירתו. כתבי קאפקא הופיעו בהוצאה זו.

מטה אהרן
מאת ד.ה. לורנס
אחד הרומנים האישיים ביותר של לורנס. המתוסף אל ספריו האחרים בתרגום עברי: "וקשת בענן" "רבנים ואוהבים".

אלקסטיס
מאת אוריפידס
מהי אהבה ומהם גבולותיה, מהי נתינה ומהי קבלה. ספר שלישי בסדרת התרגומים של אהרן שבתאי למחזות יווניים. קדמו לו "אדיפוס המלך" ו"מדיאה".

ספרי עיון

תנ"ך עכשיו
מאת מאיר שלו
מבט אחר על סיפורי המקרא, המציג את גיבורי התנ"ך כאנשים בשר־ודם במעשיהם מאוית אקטואליות. מהדורה שמינית.

למה פירקו את הפלמ"ח
מאת יואב גלבר
מחקר נוסף בפולמוס על דמותו של הכוח הצבאי בראשיתו של המדינה.

בן־גוריון וערביי ארץ ישראל
מאת שבתי טבת
עיון מעמיק ומרתק בתמורות שחלו ביחסו של דוד בן גוריון לשאלה הערבית ולעיחסים בין יהודים וערבים.

עלייתו ונפילתו של הרייך השלישי
מאת ויליאם שיירר
אחד מספרי ההיסטוריה החשובים בדורנו. מהדורה חדשה.

קונקורדנציה לתנ"ך
מאת ד"ר שלמה מאנדלקורן
הקונקורדנציה המלאה בכרך אחד, הכולל את כל המילואים והתוספות של מ. גושן־גוטשטיין ופ. מרגולין. מהדורה חדשה.

ספר הישויות הדמיוניות
מאת ח.ל. בורחס
ספרו של הסופר הארגנטיני הנודע, מגדולי הסופרים בתקופתנו, שנפטר בימים אלה.

ספרות יפה

לא מעכשיו לא מכאן
מאת יהודה עמיחי
רומן רחב יריעה, מעין דרשיה בין גרמניה של העבר לירושלים של ההווה המתלכד בתודעו של הגיבור. מהדורה חדשה.

מאדם אתה ואל אדם תשוב
מאת יהודה עמיחי
ספר השירים החדש שהתקבל באהבה על ידי קהל הקוראים ומבקרי הספרות.

חפצים
מחזה מאת א.ב. יהושע
דרמה מתרחשת בביתה הירושלמי של משפחת ספרדית. מוצג עתה על בימת התיאטרון.

עיר ומלואה
מאת ש"י עגנון
כתר הגדול של עגנון המספר חוזר ומתגלה בספר על העיר היהודית שחרבה. מהדורה חדשה.

בחנותו של מר לובלין
מאת ש"י עגנון
רומן אוטוביוגרפי על קורות הסופר הצעיר הצעיר בלייפציג שבגרמניה בימי מלחמת העולם הראשונה. מהדורה חדשה.

מאה ילדים שלי
מאת לנה קיכלר
ספרה התיעודי: ביתה לילדים יתומים, מאה ילדים שלי, המאה לגבולם (מהדורה חדשה). ספריה הנוגעים ללב של "אבי הילדים".

אהבות מקבילות
תרגום ועריכה מאת שמעון זנדבנק
מבחר שירה אנגלית "מטפיסית", משיריהם של ג'ון דון ואחרים — מקור ותרגום זה מול זה.

מהדורות חדשות

מלחמת שולל מאת זאב שיף ואהוד יערי
המאהב מאת א.ב. יהושע
קיבוץ מקום מאת עמוס ליבליך
אור הגנוז מאת מרטין בובר
יהודות, עם יהודי ומדינת ישראל מאת י. ליבוביץ
החיים כמשל מאת פנחס שדה
פחות אבל כואב מאת יונתן גפן
חיפוש אחר הפולא מאת פ.ת. אושפנסקי
רעב מאת קנוט המסון
מסתורין מאת קנוט המסון
ויקטוריה מאת קנוט המסון
הסיפור העצוב על ארנדירה מאת ג.ג. מארקס
תיקון הלב מאת ר' נחמן מברסלב

ספרי ילדים

צופית — סדרות טבע לילדים
פינוקי — ספרי משחק לגיל הרך

ש

הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי שברחוב לחומי הגיטאות 10 עכו מופקד שינוי תכנית מתאר ותקרא תכנית מס' 3825 שינוי לתכנית מתאר מס' 2174 שנוי יעוד למגורים והכנון שביל עבימי כפר כאוכב ביחד עם תשריט המצורף אליה.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 17695 חלקי חלקות 4, 20, 26, 27.

עיקרי מטרות שנוי התכנית: שנוי יעוד השטח מחקלאי למגורים ותכנון מגרשים חדשים.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שבתחום התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שמעון קלמני
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הצפון

22.5.1986 הארץ

משרד הבטחון ההוצאה לאור

ספרים חדשים בשבוע הספר העברי תשמ"ו

מן המסד
ילקוט מושגים ביהדות
בשיתוף עם הוצאת כרטא
מונחים ביהדות, שאנו נתקלים בהם יומיום בכתב ובעל־פה מבוארים בספר זה בצורה תמציתית. ספר חובה לכל בית יהודי ולכל המבקש להכיר את עולמה של היהדות.

שליחות לטנגניקה — רפאל רופין
רפאל רופין, שגרירה הראשון של ישראל בטנגניקה, בשנים 1961–1963, מוליך את הקורא בבכבי המדיניות, התרבות והטבע של טנגניקה, על רקע תשדנות אפריקנית, איבה ערבית ויריבות בריטית.

אטלס השואה — מרטין גילברט
316 המפות שבאטלס, פרי מחקר מרוכז של ההיסטוריון הבריטי מרטין גילברט, מתעדות את טרגדיית השואה בהתרחשותה בכל אחת מן הקהילות היהודיות, בצד מאות גילויי התנגדות ומרד.

ספריית "הרמיל"

אקווריום ירוק — אברהם סוצקבר
קובץ סיפורים קצרים, המציגים את חוויות האימים של שנות מלחמת העולם השניה כקטסטרופה קוסמית שאין לה מנוס.

ספריית "אוניברסיטה משודרת"

פרקים בשירה היהודית — דוד שלמן

ניתן לרכוש את הספרים הנ"ל בכל דוכני ההוצאה לאור של משרד הבטחון בשבוע הספר העברי, בפרכי המכירות ברח' דוד אלעזר 27 הקריה ת"א, ובחנויות הספרים המובחרות ברחבי הארץ.

לגלות טפח ולכסות טפחיים

מאת גדעון אלון

דו"ח מבקרת הסוכנות היהודית המתפרסם היום כולל בעיקר ממצאים "עתיקים" שחלקם כבר פורסמו אשתקד

כשנפלתי לידי את הדו"ח הביקורת על הסוכנות היהודית ל־1985/86, חשבתי לתומי שהנה סוף־סוף הצי־אה המבקרת רגנה גוטמן מתחת ידיה דוח רציני ומעמיק. לעומת הדוח הדל והבצוקק, התחי כמעט, שפורסם אשתקד ב־48 עמודים, נראה הדוח עב־הכרס (313 עמודים) רציני יותר. אך עד מהרה התברר שגם הדוח הנוכחי מסתיר יותר משהוא מגלה.

העיין בחלק הראשון של הדוח, שהוגש לחברי עצרת הסוכנות שהתכנסו מכל קצות תבל לכמה ימי דיונים בירושלים, עלול להתרשם כאילו לסוכנות היהודית יש מינהל תקין למופת: אין כמעט ליקויים — מערכת יעילה ומשומנת היטב הפועלת ללא חריגות ותריגות תקציביות. אולם מי שמכיר מקרוב את המערכת המינהלית המסורבלת הזו, על אלפי עובדיה, עשרות מחלקותיה ומנכ"ליה, הסמנכ"ליה ופקידיה הבכירים, על הכפילויות הרבות וחוסר התיאום, על הנסיעות המרובות לחו"ל ותשלומי אש"ל גבוהים במטבע זר, על השימוש הפרטי במכוניות צמודות וכד', יודע שהפער בין המציאות לבין ממצאי הביקורת הוא מקרי בהחלט.

אין התייחסות

המבקרת מציינת בדברי המבוא לדו"ח כי "בהתאם לסעיף 18(ב) לתקנון המבקר, יכין המבקר אחת לשנה, לקראת כינוס העצרת, דין וחשבון שנתי כללי ובו סקירה על פעולות משרדו במשך השנה החול־פה וסיכום ממצאים". אולם למעשה אין כמעט סיכום ממצאים. עלפי הדוח, לא נחשפו ליקויים, לא נתגלו אי־סדרים, הכל, כמעט, מתבצע כדת וכדין. להלן כמה דוגמאות מתוך שיתון:

* בביקורת על פעולות מחלקת העלייה בקליטתם הראשונית של עולי אתיופיה, אין שום אזכור למחדלים החמורים שנחשפו זה מכבר בכלי התקשורת עקב חוסר היערכות, היעדר תיאום עם משרד הקליטה, הנזק שנגרם לעולים בשל אכסונם תקופה ממושכת בבתי־מלון וכד'. על מה בכל זאת מלינה המבקרת: "הביקורת סבורה שעל המחלקה באגף לשירותי רווחה לתת את דעתם לדרכים לקיום מעקב שיטתי ובלתי־תלוי אחר התוצאות של שיטות העבודה המופעלות מפעם לפעם והסקת מסקנות מתוצ־אות המעקב".

* בביקורת על שליחי העלייה, שבשיטות עבודתם חשפה ועדת לב־די ליקויים חמורים, קבעה המבקרת כדלהלן: "קיימת אי־בהירות ביחס לתפקידיהם של שליחי העליה... ברבות מן הפניות שקיבלנו מעולים אחרי עלייתם היו תלונות חמורות על מידע בלתי־שלם ואף מטעה שניתן להם על־ידי שליחי העלייה". ומה מצאה המבקרת, שבדקה את שלוחות המחלקה בצרפת ובארגנ־טינה: "המבקרת המליצה להקטין את מספר שליחי העלייה ולשלב בפעולות נציגות מחלקת העלייה כמה שליחים של מחלקות אחרות, בנוסף לתפקידיהם האחרים".

* בביקורת על מחלקת עליית הנוער אין שום התייחסות לקשיי קליטתם של הנערים הרכים ללא הורים שהגיעו מאתיופיה. מה המסקנה העיקרית של המבקרת: "משרד המבקר מתכנן להרחיב את בדיקת נושא תוכניות לימודים בשנת 1986/87, זאת גם נוכח הבעיות שבסבר התעודות".

ביקורת על שאיננו

* בביקורת על "קרן פינקוס" הוא תוכנית המשותפת לחינוך יהודי בגולה, ש"הארץ" חשף בזמן ליקויים למכביר (בסדרה "כספי הגולה של הסוכנות", 24.12.84: מכספי התו־כנית המשותפת הועברו 1.3 מיליון דולר לשש ישיבות בירושלים, למורת רוחו של חבר הנאמנים) מצאה המבקרת: "בעוד שבמרוצת השנים האחרונות עלה בידי המינה־לה של קרן פינקוס והתוכנית המשותפת לשכלל את כלי הבקרה והמעקב, עוד יש מקום לשיפורים נוספים. הדבר חל ביתר שאת על תוכניות המבוצעות בישראל. של־גביהן גם ניתן לדרוש יתר אחידות ושלמות בדיווח העינייני והכספי והמעקב אחריו... נראה שיש עוד מקום לשיפור הדרכים לקביעת המדיניות ולתיאום כל הרמות, כדי להבטיח ניצול יעיל של המשאבים הנ"לים המופעלים על־ידי הגורמים השונים. הצורך בשכלול התהליכים בלט בממצאים שהועלו בביקורת בצרפת".

* בביקורת על חברת הכנסים של הסוכנות (ההתנתפויות בכנסים בישראל בע"מ) מצאה, כנראה, המבקרת ליקויים חמורים ביותר, שכן אפילו היא חרגה מהנוסח העדין שלה: "הביקורת העלתה ליקויים בעלי משקל שהיו נעוצים בעיקר בתפקוד לקוי של המוסדות הבינולים של החברה בתקופה מסוימת. במועד סיום הביקורת היה יסוד לצפות שאותם ליקויים לא יישנו".

* החלק השני והעיקרי בדוח הביקורת כולל "דיונים וחשבונות שהטיפול בהם הסתיים", אולם בב־דיקה שטחית ניתן לגלות תופעה מדהימה: חלק מהדוחות פורסמו כבר אשתקד. למשל, הדוח על הביקורת, שנערכה במחלקה להתיישבות בעניין העברת ישובים לביסוס, פורסם רובו ככולו בדוח המשרד לביקורת, שהוגש לחבר הנאמנים של הסוכנות במאי 1985. אמנם פה ושם נעשו עדכונים בנתונים תקצי־ביים, אבל בעיקרו של דבר זהו דוח זהה לזה שהופץ אשתקד.

· דוחות אחרים כוללים ממצאים "עתיקים". כך למשל הדוח על הביקורת באגף לשירותי הרווחה של מחלקת העלייה השלם בפברואר 1985. אך הביקורת דנה בפעולות שבוצעו בשנת 1983 ובתחילת 1984. מובאה מהדוח ממחישה עד כמה מיושנים ממצאי הביקורת הללו: "לאחר סיכום דין וחשבון זה, החל משרד המבקר בבדיקת הפעו־לות הקשורות בקליטת עולי אתיו־פיה. ממסמכים ומשיחות שנערכו במחלקה זו עולה שקיימת אי־בהירות בתחום האחריות והתיאום של פעולות בין גורמי המחלקה השו־נים".

לשון אחר: הדוח אינו עוסק בבע־יות שבהן מטפלת ומתחבטת מחל־קת העלייה מאז החל "מבצע משה", אלא בנושאים היסטוריים שאבד עליהם הכלח ואינם רלוונטים עתה.

על שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

הרוחות סוערות ביחידה הארצית לחקירות הונאה

האם רפ"ק משה פרידמן שיתף פעולה עם גורם המקורב לדוד בלאס?

ביחידה הארצית לחקירות הונאה של המשטרה — זו המכונה עדיין בציבור "היחידה של ז'יגל" — המפילה חתיתה על אישי ציבור ובעלי תפקידים בכירים ושבראשה עומד היום תנ"צ יורם גונן, סוערות רוחות בשבועות האחרונים. זאת על רקע החקירה הפנימית שמנהל פיקוד המשטרה בקשר למתרחש ביחידה ולהשערות בדבר דרך ניהול החקירה הממושכת על ידי חוקרי היחידה בפרשת איש העסקים דוד בלאס. קצין בכיר מאגף החקירות, נצ"מ מרדכי תמרה, מנסה זה כחודש וחצי לרדת לחקר האמת. הוא בודק אם אחד מהחוקרים הב־כירים ביחידה הארצית לחקירות הונאה, רפ"ק משה (מישקה) פרידמן (שפרש לפתע מהמשטרה עם התחלת החקירה הפנימית של הקצין הבודק), אשר היה מופקד בשעתו על ניהול חקירת בלאס, שיתף פעולה עם גורם המקורב לבלאס. האם הדליף באמצעותו מידע לאנשי בלאס על מהלך החקירה נגד בלאס, "סיקר" את החקירה, "שיפץ" או לא גבה כפי שצריך עדויות חשובות, כך שהחקירה נגד בלאס לא נוהלה כיאות בשלביה הראשונים והמכרי־עים?

עשרות עמודי העדויות שרשם עד כה הקצין הבודק מהמטה הארצי מפיהם של קצינים בכירים וחוקרים ביחידה לחקירות הונאה ושל אחרים, סוללים כבר עתה (החקירה הפנימית עדיין בעיצומה) חומר רב ובעייתי על תפקודה של יחידה זו. בעדויות ובחומר שנאסף יש האשמות וטענות הדדיות חמורות של קצינים וחוקרים אלה על אלה, והחי־צים המושחזים מופנים הן כלפי קצינים בכירים ביחידה והן כלפי גורמים מחוץ. נזכרות פרשיות ישנות ומשורבבים עניינים הקשו־רים לחקירות שנוהלו בעבר ביחידה, ושכביכול היו בהן חריגות ו"הור־קות".

התמונה המצטיירת היא בלתי נעימה ואינה מוסיפה "בריאות" לראש אגף החקירות במשטרה ניצב יגאל מרקוס ולמפכ"ל דוד קראוס, הממונים על תפקודה והכוונת פעו־לותיה של היחידה הארצית לחקי־רות הונאה. זו נחשבת יחידת "עי־לית" ואחד היהלומים בכתר החקירות המשטרתיות. גם מפקד היחידה כיום תנ"צ גונן, שלאחרים מהקצינים והח־וקרים הבכירים ביחידה קשה להסתגל אליו ואל שיטות עבודתו, לאחר המפקד הקודם והכריזמטי בנימין ז'יגל, אינו רווה נחת מהמצב.

כך מתברר כי הקצין שפרש רפ"ק פרידמן, שהיה אחד מבני טיפוחיו של ז'יגל, מעלה טענות והאשמות נגד הממונים עליו ביחידה לחקירות הונאה בקשר לניהול חקירת בלאס וחקירות אחרות, ומאשים אותם במ־עשים החורגים ממינהל תקין ובקש־רים "חשודים" עם גורמים אינטרס־נטיים מחוץ למשטרה. חוקרים בכירים חוזרים ועומדים על האשמ־תיו של פרידמן, המטילות צל כבד על שמה ועל מעמדה של היחידה, שרבים אדבים למעידות חוקריה.

האווירה העכורה, הבחישה וההת־עסקות של החוקרים בהאשמות נגדים ובהזמנתן, ופעילותו של הקצין הבודק מהמטה הארצי, פוגעים לדברי גורמים המצויים בנושא, בתפקודה השוטף של היחידה. מה גם שכבר בשלב הזה ברור שחלק גדול מההאשמות שהעלה פרידמן מופרך מיסודו.

בקרוב יגיש הקצין הבודק את ממצאי החקירה הפנימית בפני ראש אגף החקירות והמפכ"ל. אין ספק שהמשכים "ייהנו" מחומר קריאה מרתק, ומחלק גם מפתיע, לגבי המתרחש מאחורי הקלעים של היחידה הארצית לחקירות הונאה.

השאלה היא כיצד יתמודדו המפכ"ל וראש אגף החקירות עם הנושא, ואם יוסקו המסקנות הנדרשות. מכל מקום, ביחידה זו ממתינים בכליון עיניים לסיום החקירה — כדי לחזור לתפקוד רגיל "ולהפסיק להתעסק בניקוי הצרים מהבוץ שניתז עליהם בעקבות הפרשה", כפי שהגדיר זאת אחד החוקרים.

איפה חגורת הבטיחות של השוטר?

אנשי משטרה הנוהגים ברכב משטרתי אמורים לשמור על חוקי התנועה וכללי הזהירות ולשמש דוגמה לנהגים אחרים בכביש. זו אחת הסיבות שהביאו את מפכ"ל המשטרה דוד קראוס, עם היכנסו לתפקיד, להורות לכל מכוניות המשטרה, לבד מהמכוניות הסמויות, להצטייד בלוחיות זיהוי אדומות־משטרתיות בנסיעה. אנשי המשטרה, וביחוד הקצינים, לא אהבו את הרעיון, מאחר שהנסיעה עם לוחית זיהוי משטרתית אדומה חושפת אותם בכבישים לעיניהם הבוחנות של נהגים עירניים, השׂשים "לתפוס על חם" אנשי משטרה ברכבים משטרתיים אשר עוברים עבירות תנועה.

איש המשטרה הצעיר, נעים־הסבר והבטוח בעצמו, שנהג ביום חמישי (19 ביוני) בשעה שש בערב במ־כונית "אריקה" סטיישן הנושאת לו־חית זיהוי משטרתית מספר 3282 בכביש הבין־עירוני קריית גת — צומת קריית מלאכי, שכח כנראה שגם עליו, כמו על כל אזרח, לציית לחוקי התנועה. הוא נסע במהירות גבוהה מבלי שחגר חגורת בטיחות כנדרש בחוק. כאשר העיר לו כתב "הארץ" שנסע לידו בכביש על כך שאינו חוגר חגורת בטיחות, השיב השוטר (שהיה בבגדים אזרחיים) במשפט שקשה היה להבינו, מלווה בחיוך של ביטול, הגביר מהירות ונעלם באופק.

לאחר מרדף לאורך כמה עשרות קילומטרים — נהג המכונית המש־טרתית נסע, לפי ההערכה, במהירות העולה על 110 קמ"ש, ואף הודה בכך אחר כך באוזני כתב "הארץ" ונוסעים אחרים שהיו במכוניתו — עצר איש המשטרה את המכונית כדי לשוחח עם נוסעי טנדר אזרחי שעמד לצד הדרך. רק אז אפשר היה להדביקו. על השאלה מדוע הוא נוסע בכביש בין־עירוני ללא חגורת בטיחות, השיב השוטר: "אני נוסע בנסיעה מבצעית וכאשר אחליט לשים חגורה — אשים אותה".

(על פי מה שנראה נסע השוטר בנסיעה מינהלתית רגילה, ואף היה לו זמן כמה דקות קודם לכן לעצור באחד הצמתים ולשוחח עם צעירה שהמתינה לטרמפ).

השוטר שהפגין קור רוח, ביטחון עצמי רב ואף יהירות, לא התרגש מכך שנתפס נוהג ללא חגורת בטי־חות. הוא אף התבטא בגאווה לא מוסתרת באשר למהירות־הנסיעה הגבוהה שלו והדגיש תוך כדי שיחה (בקשר לאי חגירת חגורת הבטי־חות): "לא יעשו לי דבר בגלל זה". כאשר הובהר לו שהוא עלה על "מכמונת" של עיתונאים וכי אולי "יככב" בכתבה בעיתון בעקבות אי השמירה על חוקי התנועה, שמח השוטר להצטלם ואפילו "תפס פוזה" מתאימה לצילום. הוא הציג עצמו בתשובה לשאלה כ"יוסי לוי" ממחל־קת הזיהוי של המשטרה. לאחר כמה דקות של שיחה התניע השוטר את המכונית ותוך שהוא אומר "אני לא פוחד, צלמו כמה שאתם רוצים", הזניק את המכונית המשטרתית ביבבת צמיגים, עשה "חריקה", ירד לשולי הכביש בצורה מסוכנת, ונעלם במהירות כשהוא מותיר אחריו ענן אבק לבן וכמה עדי־ראייה מופתעים.

דובר המשטרה שפרטי המקרה נמסרו לו, ערך בירור קצר ולאחריו הודיע: "המשטרה מתייחסת למקרה כמו אל כל תלונה של אזרח נגד איש משטרה על ביצוע עבירת תנועה והנושא ייבדק". אגב, הקנס המוטל על נהג־אזרח הנתפס נוהג בכביש בין־עירוני ללא חגורת בטי־חות מסתכם בכמה עשרות שקלים חדשים. זאת לבד מהעונש הכבד המוטל בדרך כלל על נסיעה במ־הירות מופרזת.

יש שכר־מה לעבודת המשטרה

עבודת צוותי החקירה החוקרים את מקרי הרצח של שתי התיירות שהיו בחודשים האחרונים בדרום הארץ נמשכת, אף כי ללא תוצאות ממשיות לפי שעה. במשטרה חוש־שים שהרוצח או הרוצחים עלולים לפעול שוב.

רצח שתי התיירות בדרום וניסיון הרצח של החיילת שנה לפני כן מעסיקים ביותר את ראשי המשטרה נכון לעכשיו, הם מקדישים תשומת לב גדולה לחקירות הללו יותר מאשר לחקירות אחרות. בשלב זה אין החוקרים אנשי בשורה. הרוצחים לא נתפסו וקשה לומר שלמשטרה יש "מובילים" שיכולים לסייע להגיע אליהם בעתיד הקרוב. אבל החוקרים מתנחמים בכך שהם מש־קיעים את כל המשאבים והאמצעים בחקירות האלה ופועלים גם בשי־טות מקוריות, שבסופו של דבר יו־ליכו אותם אל הרוצחים.

בינתיים "סובלים" מהפעילות המוגברת של המשטרה בדרום סוחרי סמים למיניהם וסתם עבריינים, המנסים "להתחיל" עם בחורות וטרמפיסטיות בכבישי הדרום השוממים. עינה של המשטרה פקוחה עליהם והם נופלים מדי פעם ברשת המשטרתית הפרו־שה. הקורבן "התורן" נפל בידי המשטרה לפני כשבועיים, ולרגע חשבו החוקרים כי עלו על עקבותיו של הרוצח המבוקש.

בעזרת אמצעים מתוחכמים עקבו השוטרים אחרי גבר שנהג במכונית ואסף טרמפיסטיות. תוך כדי נסיעו־תיו הבחינו השוטרים שהנהג "שולח ידיים", עושה מעשים מגונים בטרמ־פיסטיות ומנסה לשדלן לקיים יחסים מיניים עמו. האיש נעצר ונחקר במשך כמה ימים. התברר שהוא תושב עיר בדרום הארץ. הוא הודה בחשדות שיוחסו לו, אך טען בע־קשנות שמעבר לניסיונות "להתח־יל" עם הטרמפיסטיות, מפני שגבר עליו יצרו, לא ביצע שום מעשה פשע. לאחר שנוכחו החוקרים שאין לאיש קשר לרציחות בדרום הוא שוחרר.

המסקנה: במצב הנוכחי כדאי לנהגים, בפרט בדרום הארץ, להתג־בר על יצרם ולהחזיק את שתי ידיהם על ההגה כשהם מסיעים טרמפיסטיות במכוניתם.

התיירות והקיבוץ

מאת זוהר בלומנקרנץ

בית־ההארחה הקיבוצי עשוי להיות מוקד משיכה לתיירים מחו"ל והלונדראווה לאורח־חיים ישראלי ייחודי. ועדה ציבורית בחנה את הדרכים לפיתוחו של ענף זה

ההמלצה לפתוח את שערי ה־קיבוץ לפני תיירים מחו"ל, הבאים להתאכסן בבתי־הארחה של ה־קיבוצים, היא אחת המסקנות ה־מרכזיות של הוועדה הציבורית שמינה שר התיירות, אברהם שריר, לבחינת המוצר התיירותי הקיבוצי. הוועדה הציבורית בת 19 חברים, בראשותו של עדי נ.ת. הגישה בשבוע שעבר את המלצותיה. שר התיירות הורה להודיע כי הוא מאמץ את המלצותיה והטיל את האחריות ליישומן הביצועי על צוות מיוחד במשרד, בראשות עודי ביב־אלי, הסמנכ"ל לשירותי תיירות. במקביל לכך, ביקש השר מיו"ר הוועדה שהגישה את המלצותיה להמשיך ולעמוד בראש צוות מעקב ציבורי שיבדוק את ביצוע ההמ־לצות.

בהגדרה של מטרת הוועדה, קבע שר התיירות: "... לקיבוץ, כדרך חיים ייחודי ובוניין ברחבי העולם, ולבית־ההארחה הקיבוצי יתרון ב־עולם התיירות. כדי להציג מוצר תיירותי ייחודי, להגדיל את התפוסה בבתי־ההארחה בקיבוצים ולהגדיל את תנועת התיירות לארץ, תה בקשת הוועדה להמליץ על דרכים לגיבוש המוצר התיירותי הקיבוצי מהבחינה הפיזית — הקמה, תפעול ושיווק, תוך הבלטת ייחודו..."

עובדים בעלי רמה

בתחילה כוונה עבודת הוועדה לבדיקת פיתוחו של ענף התיירות בקיבוצי התק"ם. תוך כדי עבודתה צורפו אליה גם נציגי הקיבוץ הארצי. לחברי הוועדה נבחרו נציגים ממגוון הגורמים המקצועיים הנו־געים לגבי התיירות בקיבוצים. הוועדה התכנסה לכמה ישיבות במ־ליאתה ועשתה סיור מקיף במספר בתי־הארחה ואתרי־תיירות קיבו־ציים. עבודתה העיקרית התרכזה בשתי ועדות־משנה. האחת שעסקה בהגדרת המוצר התיירותי הקיבוצי, והשנייה שבחנה את הדרכים ה־אפשריות לשיווקו.

כל המשתתפים היו תמימי דעים כי "עד עתה לא נעשה דבר יסודי לבחינת המוצר שנוצר בית־ההארחה הקיבוצי בהבסים הנוכחים". עלפי דו"ח הוועדה הציבורית, הבעיות הטעונות פתרון בהקשר זה התמקדו, בין השאר, בקביעת שם ודרגה לבית־ההארחה הקיבוצי; בחוסר־ידיעה מה מסוגל בית־ההארחה להעניק בשלמות; חוסר הוראות בהגדרת סוג הבעיה בעית כוח־אדם וההד־רכה; הצורך בקביעת המלצות שיהוו קריטריונים לבתי־ההארחה שיקומו בעתיד (משרד התיירות יאמץ את הקריטריונים שימלצו, ויתכנו להלק מחוצבות האילוצים בעת שהוא מאשר הקמת פרויקט); הצורך בתכנון מפורט של איפיוני המלון הקיבוצי והפרסום אינטנסיווי של המוצר בחו"ל.

בבואה להגדיר את המוצר התייר־תי־הקיבוצי ואת מאפייניו, עמדה הוועדה הציבורית על היבטים אלה: צורת החיים השיתופית־השוויונית של חברי הקיבוץ יוצרת סביבה לא־פורמלית ופתוחה בבית־ההארחה, כך גם מתאפיינת גישת העובדים חברי הקיבוץ לאורחיהם. אלה עובדים בעלי רמה, הפתוחים לשיחה ולהס־בר. הקיבוץ הוא קהילה לא־גדולה ואינטימית, ובתוך כך הקיבוצים הם הישובים הכפריים המפוזרים בכל הארץ, בקרבת־מקום לאתרים בעלי ענין תיירותי או למרכזים עירוניים. וכן, "בקיבוץ התפתחו מקומות בעלי ענין, כמו חדר־האוכל הקיבוצי, משק הילדים ומוסדות אחרים, יתרו־נים לצורת חיים זו והמעודדים ענין רב בחוגים רבים. החקלאות והת־עשייה הקיבוצית הגיעו לרמות גבו־הות של טכנולוגיה וארגון ושמם יצא מעבר לגבולות הארץ. ה־מתעניינים בנושאים אלה יוכלו למצוא בקיבוץ דברים שיספקו את התעניינותם".

מסקנתה העיקרית של הוועדה הציבורית היא, שהאירוח בקיבוצים, אם יוצג היטב, עשוי להיות בעל "כוח משיכה לא מבוטל לגבי התייר ויש טעם להעמיד את הקיבוץ והאירוח בקיבוץ כאחד ממוקדי המשיכה של התיירות לישראל".

שנת תשמ"ה היתה, עלפי נתוני דו"ח הוועדה הציבורית, "שנה מצויינת לבתי־ההארחה בקיבוצים ולפרויקטים הקיבוציים האחרים בענפי התיירות". בבתי־ההארחה נר־שמה תפוסה שנתית ממוצעת של 65 אחוז, שיעור גבוה מהממוצע הארצי. מספר הלינות השנתי עלה ב־9.5 אחוזים והגיע ל־663 אלף. הכנסות בתי הארחה גדלו בשנה האחרונה ב־11.3 אחוז לעומת שנת תשמ"ד והגיעו ל־19.4 מיליון דולר. 221,100 ימי־עבודה הושקעו בבתי־ההארחה בקיבוצים בשנה שעברה לעומת 212,043 בשנה הקודמת לזו.

אפשרויות בלתי־מוגבלות

"המפעלים התיירותיים תורמים במשקים שבהם הם מופעלים ממוצע של 21 אחוז מסך ההכנסות ה־משקיות ומועסקים בהם 35 אחוז מכוח העבודה היצרני; כלומר הם ענפים דומיננטיים". עיון במספרים הכלכליים מצביע על הכנסה מ־מוצעת ללינה — 30.7 דולר. "הכנסה גבוהה יחסית במושגים של הפרוי־קטים הישראליים בענפי התיירות". מבין 13 ענפי תעשייה שנבדקו בשנת תשמ"ה, סך המכירות של ענפי התיירות בתק"ם עומד במקום הרביעי, עם 32,475 מיליון דולר אחרי הפלסטיקה, המתכת, המזון.

בנתחה את היתרון היחסי שיש לבית־ההארחה הקיבוצי על־פני בית המלון העירוני, קבעה הוועדה הציבורית, כי הקיבוץ, בהיותו בעל בית הארחה "יכול לגוון את מערך השירותים שבו בתוספת שאינן כלולות במבנה הסטנדרטי, כמו סיור בקיבוץ, רחצה בבריכת הקיבוץ, ארוחה בחדר־האוכל של המשק או השתתפות בעבודות מסוימות כ־חליבה, איסוף ביצים, קטיף תמרים מסיק זיתים וכד'".

מגוון השירותים האפשריים אף עודד כמה קיבוצים, שאינם שוכבים על אם הדרך ואין להם בתי־הארחה, לנצל מרקמים אחרים במערכת המשקית שלהם לעידוד תיירים לבקר בהם; לדוגמה: ארוחות־צהריים בחדר־האוכל וסיור מיוחד במשק, בהדרכת חבר שהוכשר במיוחד לצורך זה, וקנייה בתנאים מועדפים במפעלים קיימים. עלפי דו"ח הוועדה הציבורית, סמנים אלה גרמו התפתחות מואצת של בתי־ההארחה בקיבוצים לאר־מעטים. מהם אף נהפכו לענף מרכזי במשקים, אם לא העיקרי. "21 בתי־ההארחה ובהם יותר מ־2000 חדרים, המהווים כשבעה אחוזים מכלל החדרים בבתי־המלון המומלצים לתיירים בישראל, הם פוטנציאל רציני לקלי־טה של תיירים רבים. לבית־ההארחה אפשרויות בלתי־מוגבלות כמעט להעניק הרכבים שונים של חבילות תיור, מותאמות לפלחים רבים של אוכלוסיות מגוונות. פי־זורם הגיאוגרפי של בתי־ההארחה בקיבוצים מאפשר קיומן של עסקות חבילה בינם לבין עצמם ובינם לבין גורמי תיירות אחרים".

רוב בתי־ההארחה בקיבוצים מ־דורגים ברמה של שלושה כוכבים. הם ממוקמים כך: חמישה בהרי יהודה, ארבעה באצבע הגליל; שלושה באזור הכינרת; חמישה לחוף הים התיכון; ארבעה מבתי־ההארחה שוכנים בקיבוצים באיזורים אחרים. בבתי־ההארחה הקיבוציים מרוכזים כ־26 אחוז מכלל חדרי המלונות ברמת שלושה כוכבים בארץ. עובדה זו אף היא מקנה יתרון, נאמר בדו"ח הוועדה הציבורית.

(כתבה ראשונה מתוך שתיים)

המלחמה הבאה והנשק הכימי

מאת אליהו זהבי

קופנהגן

שאלת הנשק הכימי נדונה השבוע בשתי ערים באירופה — שטוקהולם וג'נווה. הדיון היה בפורום בין־לאומי בהשתתפות נציגי ברית־המועצות וארצות־הברית. בג'נווה נדון העניין במסגרת השיחות על צמצום מירוץ החימוש. בשטוקהולם התנהל הדיון על בסיס ההנחה כי במלחמה הבאה יעשה שימוש בנשק כימי. דנו בשאלת התגוננות האזרחית מפני נשק זה.

אירופה, לא ידעה נשק כימי מאז תום מלחמת־העולם הראשונה. במל־חמת־העולם השנייה היה נשק כימי לשני הצדדים, וזיכרונות מלחמת־העולם הרתיעום מפני השימוש בנשק זה, למרות הפיתוי הרב. היטלר, שלא בחל בשום נשק, לא הורה להפעיל נשק כימי אפילו בימי הקרב על ברלין.

ארה"ב הפסיקה בשנת 1969 את ייצור הנשק הכימי, ובתחילת שנה זו הכריזה בגלוי על כוונותיה לחדש את ייצורו, בנוסח חדיש (בינארי) שיועמד לרשות מדינות נאט"ו במקרה שיותקפו בנשק כימי. עניין שהיה מרוחק ודחוי, עליו בחדרי חדרים עלה לדיון פומבי. הדיון מתנהל בעוד שלוש ממדינות נאט"ו — הולנד, דנמרק ונורווגיה — מכרי־זות על התנגדותן להצבת נשק כימי אמריקאי על אדמתן. במקביל, התחילו להתפרסם בעיתונים ידיעות על מצבו הלקוי של הציוד להגנה מפני נשק כימי.

בריה"מ, שניהלה תעמולה נגד הנשק הכימי, הודתה השבוע בגלוי כי ברשותה נשק כימי. הנציג הסובייטי הבכיר לשיחות ז'נווה, ויק־טור ישראליאן, אמר: "האם אתם תובעים כי בריה"מ תוותר חד־צד־דית על נשק זה ותוכלו להעניק לנו ערבות כי הוויתור מצדנו יגרור ויתור דומה של הצד השני?" כאשר שאלוהו עיתונאים על כמויות הנשק הכימי שיש לבריה"מ, השיב: "שום מדינה לא גילתה פרטים על היקף ייצורו של הנשק הכימי".

נשק זול וקל לייצור

לפני כשבועיים התפרסם בשטוק־הולם ספר השנה של המכון למחקר אסטרטגי, "סיפרי". בספר המחזיק יותר מ־500 דפים, יש פרק נרחב על הנשק הכימי.

בדברי ההקדמה לפרק זה נכתב: "דעת הקהל בעולם לא הביעה דאגה לנוכח הסכנות הכרוכות בנשק הכימי, כפי שהביעה בדבר הנשק הגרעיני". הסכנות הכרוכות בנשק הגרעיני דחקו לקרן זווית את אימת הנשק הכימי. ייצור הנשק הגרעיני מחייב טכנולוגיה גבוהה ומשאבים כספיים רבים. לבד מזה, הוטל פיקוח חמור על חומר הגלם לייצור הנשק הגרעיני. מגבלות אלו הצליחו (עד כה) למנוע את התרחבות ייצורו והת־פוצתו של הנשק הגרעיני. לעומת זאת, קל לייצר נשק כימי.

הנשק הכימי עשוי להפוך ל"נשק גרעיני" של מדינות עניות". ייצורו זול יחסית, אינו כרוך בתהליך סודי, והשימוש בו כנשק השמדה המוני חייב להיות כאבן — לפחות באזור המזרח התיכון. "סיפרי" מעריך כי ל־13 עד 16 מדינות יש כיום נשק כימי: כושר ייצור של נשק כימי יש לדבריו ל־30 מדינות.

בין המדינות שמזכיר "סיפרי" כבעלות נשק כימי: ארה"ב, בריה"מ, צרפת, אינדונזיה, אל סאלוואדור, וייטנאם, קובה, סין, צפון־קוריאה, טאיוואן, לוב, צ'כוסלובקיה, גרמניה המזרחית, פולין.

כמובן, מצרים השתמשה בנשק כימי במלחמת תימן, בשנות השי־שים הראשונות. הוכח כי עיראק השתמשה בנשק כימי נגד איראן מאז 1984. בסיוע איטלקי ומערב־גרמני הפכה עיראק מפעלים לייצור דשנים כימיים למפעלים לייצור נשק כימי. (באחרונה הובע החשש כי סוריה, שלא הצליחה לרכוש בארה"ב חומרי גלם לייצור נשק כימי, תנסה להשיג באחת ממדינות המערב את החומר ואת הציוד הדרוש לייצור נשק זה.) לצפון קוריאה יש כיום 10 מפעלים לייצור נשק כימי.

ארה"ב פירסמה נתונים חלקיים על ייצור נשק כימי ואילו בריה"מ אסרה כל פרסום, בנימוק של סו־דיות. בנאט"ו מעריכים כי לבריה"מ נשק כימי המותאם ל־16 סוגי נשק: תותחי הוביצר, מרגמות וטילים. בין השאר, ייצרה בריה"מ ראש חץ כימי לטילי פרוג וסקאד, המשמשים זה שנים בצבא הסורי.

כמות הנשק הכימי המצוי בידי בריה"מ מוערכת בין 300,000 ל־700,000 טונות. קרוב ל־80,000 חיילים וקצינים אומנו בשימוש בנשק כימי.

המזה"ת כזירת ניסויים

אף שאמנת ז'נווה משנת 1925 אוסרת על השימוש בנשק כימי, האו"ם לא הטיל סנקציות על עיראק, כאשר השתמשה בנשק הכימי נגד חיילים איראניים. המירב שעשתה מועצת הביטחון היה גינוי מתוק בתיקי האו"ם. לשתי מעצ־מות־העל יש עניין צבאי מובהק להפקת לקחים מהשימוש בנשק כימי בתנאי מלחמה. המזרח התיכון עשוי לשמש זירת־ניסויים לנשק זה.

בניגוד להצלחה היחסית בשמירה על הפצת הנשק הגרעיני, יהיה קשה למנוע מדינה כלשהי או אחרת את השימוש בנשק כימי, אם תחליט כי הסיכוי להכריע את האויב שווה את סכנת התגמול.

מדינות אירופה נרתעו מן השי־מוש בנשק הכימי, לאחר שהובהר כוחו בשנים 1917 ו־1918. אין בכך להרתיע עמים אחרים משימוש בנשק זה שהטיל את אימתו על האירופאים.

שר הבריאות והרמטכ"ל לשעבר, מרדכי גור, ביקר בסקנדינאוויה בשבוע שהתפרסם בשטוקהולם ספר השנה של "סיפרי". השר התחמק מלהגיב על האמור בפרסום, כי ישראל כלולה בין המדינות שבר־שותן נשק כימי. בעניין הסכנות הצ־פויות מהשימוש בנשק זה במלחמה הבאה בין מדינות ערב לישראל, השר הסכים להשיב במשפט אחד: "ממשלת ישראל מודעת לסכנה זו ותדע להגן על אזרחיה". בפרק העוסק בייצור ותפוצה של נשק בעולם, כותב "סיפרי" כי מדינות המזרח התיכון רכשו 50.2 אחוז מכלל יצוא הנשק בעולם.

האיום על שכבת האוזון

מאת שרון באגלי ובוב כהן

Newsweek

מיוחד ל"הארץ"

וואשינגטון

לכימיקלים אין זכויות המעוגנות בחוקה, אמר פעם הלוחם למען שי־מור הסביבה ראסל פיטרסון: "הם לא חפים מפשע כל עוד לא הוכחה אשמתם". זו נקודה שהודגשה בשבוע שעבר עם תחייתה של מחלוקת מדעית שכמעט נשכחה. האם הגזים המכונים פחמני פלואור־כלור (סי־אפ־סי) מסוכנים לבריאות כדור הארץ? מאז 1974, כאשר העלו שני כימאים את הסברה שסי־אפ־סי הורסים את האוזון באטמוספירה, טענו התעשיות המייצרות כימיק־לים אלה שיש לערוך מחקר בסיסי לפני הפסקת הייצור. התרוקנות מאגר האוזון, אמרו, היא רק תיאוריה. אי לכך, על אף איסור שה־טילה ארצות הברית ב־1978 על שי־מוש בגזים במרססי אירוסול, למע־לה מ־700 אלף טון של סי־אפ־סי ממשיכים לזרום לאטמוספירה מדי שנה — תוצאת לוואי של השימוש בהם כחומרי קירור, כחומרים ממ־סים תעשייתיים ומרכיבים של קצף פלסטי. אך אפשר כי העולם אינו יכול להרשות לעצמו יותר את המותרות של בדיקה וחקירה נוס־פות. כפי שניסח זאת הסנטור ג'ון צ'אפי בשבוע שעבר, בעת ישיבה של ועדת המשנה שלו לזיהום הסביבה, "קיימת אפשרות ממשית כאן שהאדם משנה — בגלל בורות או אדישות או השתיים כאחד — את יכולת האטמוספירה שלנו לקיים חיים".

לפני תריסר שנים, כאשר בישרו שרווד רולאנד ומאריו מולינה — שניהם היו אז באוניברסיטת קלי־פורניה באירווין — על חישובים על פי דגם מחשב, לפיהם מאיימים סי־אפ־סי על שכבת האוזון, היתה דאגתם העיקרית בגלל הכמות המוגברת של קרניים אולטרה סגו־לות שיגיעו בשל כך לקרקע. אוזון — מולקולה העשויה משלושה אטו־מים של חמצן — מסנן כ־99% מהקרניים האולטרה סגולות הנופלות על הסטרטוספירה, שכבת האטמוס־פירה הנמצאת בגובה של כ־14 עד 48 ק"מ מעל פני האדמה. קרניים אולטרה סגולות גורמות סרטן עור.

הסוכנות להגנת הסביבה האמרי־קאית אומרת כעת, שצמצום האוזון בשיעור של 2.5 אחוזים עלול להביא לתוספת של 15 אלף קרבנות מדי שנה של מחלת המלאנומה הקטלנית. עכשיו שוקלים חוקרים אפילו תוצאות חמורות יותר. אותם סי־אפ־סי ההורסים את האוזון גם כו־לאים ומונעים את התפזרותו של חום המוקרן מהקרקע. בעוד האט־מוספירה מתחממת מתחילים הקרח בקטבים והקרחונים להימס.

בסופו של דבר, אולי בתום מאה שנה, עלולים האוקיינוסים להטביע חלק גדול מחופי העולם ולהרוס מדינות השוכנות בגובה נמוך, כגון בנגלאדש. אפקט החממה זה, כפי שאמרה שורה שלמה של עדים שהו־פיעו בפני ועדת המשנה בשבוע שעבר, אינו יותר נושא לדיון מדעי, אלא מציאות מפחידה.

"התחממות עולמית בלתי נמנעת היא רק שאלה של היקף ושל זמן", סיכם רוברט ואטסון מנאס"א, הסו־כנות שלווייניה עוקבים אחר הנע־שה באטמוספירה העליונה. הסוכנות להגנת הסביבה חוזה כעת כי מפלסי הים יעלו בשיעור של בין 60 ס"מ ו־3.6 מטרים בסביבות שנת 2100. די בעלייה בת 90 ס"מ — שככל הנראה תתרחש בסביבות 2030 — כדי לגרום שיטפון של ממש בערים השוכנות על שפך נהרות, כגון ניו אורלינס וקהיר. המים עלולים להציף חלקות עצומות של אדמה פורייה ומעובדת, בעיקר בעולם השלישי, אך גם במקומות כהולנד ועמק סאקרמנטו בקלי־פורניה.

יתר על כן, חדירה של מי מלח תרעיל את מקורות ההשקיה ותחל־חל למי התהום, המהווים מאגרי מי שתיה לערים רבות ברחבי העולם. חלק גדול ממקרקעות החופים רבות הערך יעלם לנצח, כשהחופים יזוזו פי שניים עד חמישה מהר יותר מכפי שהוא היום.

אולם התעשייה ממשיכה להמעיט בחשיבות האיום, ובעוד היקף הנזק לשכבת האוזון יכול להיות נושא לוויכוח, הכימיה שמאחוריו אינה כזו. סי־אפ־סי אינם מתפרקים באט־מוספירה התחתונה, כך שברגע שהם משתחררים הם עולים אט אט לסטרטוספירה. (כ־90% מהסי־אפ־סי שנפלטו בין 1955 ו־1975 הם עדיין ...

... דגים המיועדים לשיווק מסחרי. דגים שירשותיהם צפות על פני האוקיינוס יכולים להיות פגיעים במיוחד: עלייה בת 20% בקרנים ...

... חיב את האזור שמעליו הם נוצרים. מסרידה עוד יותר היא ההשפעה החזויה על החקלאות. אף כי טמפרטורות גבוהות יותר יכולות ...

יש הצדקה לכפות הגבלות נוספות על סי־אפ־סי. אך כל איסור יכול לטפל רק בחלק זעיר של הבעיה. מחצית הפליטות של סי־אפ־סי באות מחוץ לארצות הברית. הסי־כויים שמדינות רבות אחרות יצ־טרפו לאיסור נוסף כלשהו הם קלושים. רק שתי מדינות אירופיות הטילו איסור על סי־אפ־סי בקופ־סאות ריסוס, ואילו אחרות, ביחוד ...

לחיות עם הצלחת

אפילו המקצועיות והטעם הטוב המופגנים בשידורים הרוסיים שנושאם תרבות אינם מחפים על רדידותם של המסרים הפוליטיים

את שידורי מוסקבה אינם עולים בקנה אחד עם אופקי המכשיר, שעליו אין לשים מגבלות מלא־כותיות. אי־אפשר להציג כל הזמן את העולם החופשי כמקור כל הרע ולהימנע מתיאורי אמת על הנעשה בממלכה הסוצי־אליסטית העצומה. אבל במוס־קווה זה אפשרי.

המפליא בשידורים הסובייי־טיים הוא שהבלטת החיובי מחיי המשטר הקומוניסטי מסגירה את המציאות הנשקפת מהמראות המובאים על המסך. המציאות היא של עולם חסר חדוות חיים אבל גדוש תרבות, אמנות, והרגש חינוך אהבת "אמא רוסיה".

לשיא הברוטליות בתעמולתם הגיעו מתכנני השידורים בשבוע שבו אירע אסון הכור הגרעיני בצ'רנוביל. כשכל העולם עסק בהשפעת הפיצוץ האימתני ו־השלכותיו, הקרינה מוסקווה מדי יום ביומו את התחרות הבינ־לאומית של רוכבי האופניים שנערכה בקייב, הסמוכה למקום השואה הגרעינית. את מראות הכור הפגוע, תוצאות ההרעלה הרדיואקטיבית ואת ממדי ה־אסון העלימו כליל.

לעורכי החדשות זיכרון חלש. הם חוזרים ומראים קטעים מסויימים להם כשהצילומים משלבים, מפעם לפעם, את אותם הקטעים עצמם, אך ביחס לאירועים שונים. כשקורה משהו שערורייתי בישראל — "פרשת פולארד", למשל — מקדישה מוסקווה למאורע כתבה ארוכה, גדושת־פרטים, ומוסיפה אחר כך תיאור עגום של המצורים בר־צועת עזה, עם דגל ישראל המתנוסס איש ברצועה. השי־מוש ביושבי מחנות עזה נעשה בכמה וכמה הזדמנויות.

ההתקפה הלוויינית על הד־מוקרטיות מתנהלת בשתי חזי־תות: חברתית־כלכלית, ובמישור החימוש והנשק הגרעיני. אוסף של הפגנות במערב נגד הכורים הגרעיניים, נגד האפליה בדרום אפריקה, גילויי שחיתות ופ־שיעה הם הנשק הטלוויזיוני השגרתי, שאינו יורד מהמסך כשצופים בתכניות "היום ב־עולם", "תוכנית הזמן", "פנו־רמה" וכן ב"למה ומדוע" — תו־כנית לבני הנעורים. לעתים מעוררים הדיווחים הללו דחייה מוחלטת. את הילדים בארה"ב מציגים (ב"יום הילד הבינ־לאומי") כשוחרי מלחמה וקר־בות, שכל עיסוקם ללמוד לירות. לעומתם מציגים את ילדי וייטנאם כשהם מציירים ברוות למען השלום. אף לא פעם אחת נגעו באלפי פליטי ספינות הבריחה מוייטנאם וב־גורלם האכזר. מובן שאין בשי־דורים אלה זכר לכיבוש העקוב מדם של קמבודיה־קמפוצ'יה בידי הקומוניסטים.

היושב־ראש מיכאיל גורבצ'וב מנסה, כנראה, להנהיג סגנון חדש בתוך האפור של ממלכתו. ראינו אותו מבקר בדיסקוטק של הקומסומול, הנוער הקו־מוניסטי. לא מכבר הפגין תעוזה בלתי־רגילה, בעת כינוס ראשי ברית ורשה בבודפשט, יצא מנ־היג בריה"מ לסייר ברגל בלב בירת הונגריה. היה זה "סיור נוסח אמריקה". הוא שוחח עם עוברים ושבים, לחץ ידי המ־צטופפים סביבו ונראה נינוח ולבבי.

משהו על מגישי התכניות והקריינים. רובם כבולם בגיל מתקדם. סגנון הגשת החומר מורה על ניסיון עשיר וקריאה מעולה. היוצרת תחושה של קשר ישיר בין המגיש למאזין.

هكذا من الأصل

דו"ח בייסקי: המסקנות המבניות

מאת אוריאל פרוקציה

הכותב הוא פרופסור למשפטים באוניברסיטה העברית.

ועדת בייסקי הצליחה להגיש לציבור דו"ח בעל משקל סגולי רב. יש בו חשיפה לעומק של צפונות תמסורות שוק ההון, הפירמות הציבוריות הפעולות בו, ורשויות הפיקוח למיניהן. אך הדו"ח גם לוקה בכבכה ליקויים. אחד החשובים שבהם הוא הדרך שבקשה הוועדה בעיצוב המסקנות המבניות.

כבר במבט ראשון ניכר שחלק נכבד מן המסקנות הללו אינו נשען על חומר הראיות שנבחן על ידי הוועדה. הוועדה מנתה כדי לחקור את תופעת הויסות, ולצורך כך קיימה ישיבות רבות, שמעה עשרות עדים ועיינה באלפים רבים של מסמכים. המסקנות הנוגעות לויסות הן, על כן, תוצאה ישירה של חקירה זו. לעומת זאת, ההשקפות הקבועות בדו"ח על שוק ההון ועל דרך תפקודו האופטימלי בהקשרים אחרים, מבטאות, לכל היותר, את דעתם האישית של חברי הוועדה. אין איפוא לייחס להן תוקף מוסרי מחייב כפי שמייחסים למסקנות ועדת חקירה המתבססת על חקירותיה.

קצרה היריעה מלמנות כאן את כל ההמלצות המבניות. אסתפק בכמה דוגמאות אחרות לדרך עבודתה הפרובלמטית של הוועדה.

באוגוסט 1985 פורסם בציבור דו"ח ועדת גבאי, הממליץ, בין השאר, על מתן היתר לחברות לרכוש בחזרה מן הציבור חלק ממניותיהן. המלצה זו נדחתה על ידי ועדת בייסקי בכתוי שורות ושופתו, בנימוק שאין היא מתאימה, כביכול, לתנאי הארץ ולפרקטיקות הנהוגות בשוק ההון. ואולם דרך זו של חלוקת הטבות לבעלי המניות היא בהחלט לגיטימית וטומנת בחובה אפשרויות להעלאת ערך הפירמה ולהחלת עלויות ההון שלה.

כל פירמה יכולה לגייס את מקורותיה הכספיים או מהלוואות (הון זר) או בהשקעת בעלים (הון עצמי). בכל פירמה קיים יחס אופטימלי בין ההון הזר לבין ההון העצמי — יחס זה קרוי "המנוף הפיננסי". אם המנוף הפיננסי אינו אופטימלי, כלומר יש בפירמה יותר מדי הון זר או יותר מדי הון עצמי, ערך הפירמה יורד ורווחיו של ציבור המשקיעים נפגעים. במקרה הפרטי שבו יש לפירמה יותר מדי הון עצמי, האסטרטגיה הטובה ביותר לטפל בבעיה היא להנפיק סדרה של איגרות חוב (המייצגות את ההון הזר), ולהשתמש בתמורה לצורך פדיון חלק מן המניות (המייצגות את ההון העצמי). דרך חלופית להשיג יעד זה היא לחלק דיווידנד במזומנים; אלא שדיני המס מקלים לרעה חלוקת דיווידנד במזומנים. כך שבאופן מעשי הרכישה של פירמה חוזרת — כדרך לחלק הטבות לבעלי המניות — היא הדרך האופטימלית.

ועדת בייסקי לא הסבירה לציבור מה ראתה לפסול דרך תמימה שכוונה להגנה על ציבור המשקיעים, אם כי רמזה שפדיון המניות כרוך בשחיקת הונה העצמי של הפירמה, וחשיפתה, כביכול, לסיכוני אינסולבנטיות. ואולם גם חלוקת דיווידנד במזומנים שוחקת את ההון בדיוק באותה המידה, ואף כרוכים בה סיכונים רבים יותר, בגלל היבט המסי שהוזכר.

ועדת בייסקי המליצה לחתור לכך, שכל החברות הציבוריות ינ־ פיקו לציבור מניות בעלות זכויות הצבעה שוויוניות. גם נושא זה נבדק לעומקו על ידי ועדה ציבורית בר־ אשות המפקח דאז על שוק ההון הד"ר בן עמי צוקרמן. הוועדה המליצה כי יש לאמץ בעניין זה את הפרקטיקה הנהוגה, ולאפשר ל־ תאגידים להנפיק מניות מועדפות ובכלן מניות נחותות מן הבחינה ההצבעתית, הכל תוך הוספת עוד־ בות סטטוטוריות להגנה על מיעו־ טים בלתי מצביעים.

את ההסבר המצדיק פתרון זה לגוף העניין כבר פירסמתי בהזדמנות קודמת ("הארץ" 29.4). כאן ברצוני להוסיף היבט פורמלי, שאינו נעדר חשיבות. מסקנות ועדת צוקרמן הובאו לביקורתו של בית המשפט הגבוה לצדק. באותה עתירה נתבקש בית המשפט על ידי העותר לפסול פרקטיקה זו, ולצוות על רישומן למסחר של מניות שוויוניות בלבד. (בג"ץ אברמוט נגד הבורסה לניירות ערך). בג"ץ סירב להתערב בעניין, החליט להותיר את ההתמודדות עם הסוגיה לגורמים הפועלים בשוק ההון, או לחולופין, למחוקק. ועדת בייסקי, לעומת זאת, ראתה לשוב לפניה שלא לנהוג באיפוק כזה, ובכמה הינפי קולמוס המליצה מה שהמליצה.

המפקחת על הבנקים, הגברת גליה מאור, פירסמה קובץ הנחיות לתאגידים בנקאיים הביניינן הוראות מפורטות על הרכבו של הדירקטור־ יון ועל הנושאים הראויים לעלות על סדר יומו. בפיסקה קצרה ממליצה ועדת בייסקי לעגן את עיקרין של הקובץ הזה בחקיקה, ועוד להוסיף עליו כהנה וכהנה. ככל הידוע לי, המפקחת על הבנקים עצמה לא התכוונה לעשות את הב־ חירות לחוק מחייב, אלא, לכל היותר, למעין מדריך לפרקטיקה בנקאית טובה. ולא בכדי: אין בנמצא דרך יחידה, ואפילו היא נראית על פניה סבירה ויעילה, היפה לניהולם של כל התאגידים ה־ בנקאיים ובכל הנסיבות.

פירמה מסחרית אינה יכולה להתנהל ללא אילתור, ללא נטילת סיכונים, ללא המצאה וללא חד־ שנות. גם נוקשות בקביעת הרכב הפרסונאלי של דירקטוריון אינה יפה, שכן בנסיבות מסוימות סביר להרכיב מועצת מנהלים שלמה שחבריה הם "חיצוניים" לחברה (דירקטורים מקרב הציבור), בעוד שבנסיבות אחרות אין תוליך לני־ הולה של פירמה על ידי אנשי פנים דווקא.

שתי סוגיות אלה, של ההרכב הפרסונאלי של החברים בדירקטור־ יון (ובמיוחד החברים ה"חיצוניים") וקביעת סדר היום, הן סוגיות שפתרונן האופטימלי מצוי במח־ לוקת חריפה בין המלומדים. לעומת זאת, כיום מכירים הכל ביעילותן היחסית של תרופות מסוג אחר: העיקריות שבהן הן הנחת תשתית נוחה להגשת תביעות אזרחיות על ידי בעלי מניות יחידים — בשמם ובשם כל יתר בעלי המניות — כנגד נושאי משרה שסרחו ("תביעות נגזרות"), ויצירת תנאים נוחים לפי־ תוחו של "שוק השליטה" באמצעות הצעות רכש למניותיה של חברה ציבורית.

כאשר מתבוננים במסקנות ה־ מבניות במבט הציבור מזדקר מיד לעין פראודקס תמוה. ועדת בייסקי השכילה לעמוד על כך שהויסות קיעקע עד היסוד את שוק ההון, בכך שפגם ב"יעילותו", רוצה לומר, מחירי ניירות הערך לא נקבעו על פי המידע הכלכלי הרלוואנטי. כי אם על פי החלטה מינהלית, שהת־ קבלה בעניין זה בחדרי הדירקטור־ יונים של הבנקים (ומשרדי ה־ ממשלה). אפשר היה לצפות ש־ הוועדה תחפוץ להחזיר את שוק ההון על ידי הסרת ההפרעות לתפקודם החופשי היעיל של כוח־ חות הכלכליים האמיתיים. ואמנם, במסגרת המלצותיה פוסקת הוועדה כי יש לחתור לכך ש"שוק ניירות הערך יפעל כשהוא מודרך, ככל האפשר, על ידי שיקולים וכוחות כלכליים משוחררים מהשפעה חי־ צונית..." (עמ' 373).

למרבה התמיהה, קיים "נתק פי־ לוסופי" גמור בין התפיסה ה־ עקרונית הזו לבין ההמלצות ה־ מבניות הקונקרטיות. כפי שראינו, הוועדה ממליצה על עיצוב מגבוה של תנאי התחרות בין מנפיק למשקיע (איסור פדיון מניות), על תקינה מגבוה של סוג, האיכות הסחורה הנסחרת בשוק (איסור מניות "נחו־ תות") ועל קביעה מגבוה של הרכב הדירקטוריון ודרכי פעולתו. מה התיזה (ולא אינטואיציה) שעל פיה מצפה הוועדה שהכישלונות הרגולטוריים הצפויים לנו מידי פקידי השלטון והמפקחים למיניהם יהיו פחות חמורים מכישלונותיו של השוק עצמו, זו שאלה שוועדת בייסקי אינה נזקקת לה וממילא אינה משיבה עליה.

שרק הממשלה לא תפריע לצמיחה

יש לחסל, או לפחות לצמצם, את המעורבות הממשלתית המוגזמת במשק

מאת זלמן שובל

"אני סבור שבכל שהממשלה תתערב פחות — כן ייטב למשק. אינני חסיד של מעורבות ממשל־ תית. אני יודע שגם הימין וגם השמאל הקלאסיים בעולם הגיעו למסקנה, שהביורוקרטיה הממלכ־ תית יותר מדי כבדה על שכם האי־ דאולוגיות שלהם. לכן, גם הימין וגם השמאל רוצים להשתחרר מהעוף הביורוקטי. האוכל משאבים ממלכ־ תיים, המעיק לפעמים שלא לצורך על גבו של האזרח הבודד".

דברים נכונים אלה נאמרו כאמ־ ור לא מפי נציג ה"ליברלים", אלא מפי ראש הממשלה שמעון פרס, שכידוע מייצג בממשלה את מפלגת העבודה. אך השאלה היא, באיזו מידה משקפים הדברים את העשייה בשטח.

לפי הדיווח בעיתונות, נראה כי משרד האוצר מבקש להתחמק דווקא מאותן ההמלצות בדו"ח בייסקי הקשורות בסוגיית מעורבות־ היתר הממשלתית בשוק ההון. הבעיה דחופה. מפני שבניגוד לחק חתם המוצהרת של רבים ממנהיגיה, ישראל עומדת עדיין בשלביו ה־ ראשוניים של המאבק להבראת המשק. גם ההישג החשוב של בלימת האינפלציה עלול שבירי־ והוא עלול להתגלות זמני. שיעורי האינפלציה — והמידה פחותה יותר הגרעון השוטף במאזן התשלומים — הנמכר הודות למדיניות מתואמת של שחיקת־שכר, הקפאת מחירים הקפאת שערי־החליפין מזה, וגורמים של "כוח עליון" (בעיקר הורדת מחירי הנפט וירידת ערך הד.לר) מזה. זאת לבד מסיוע הדולרים ג.ריב של ארה"ב. ואולם, לא זו בלבד שבחזית השכר והמחירים יש כבר פרצות מרובות (השכר הריאלי עלה בחודשים האחרונים ב־5%–10%), אלא שממילא לא יהיה אפשר להתמיד באמצעים אלה ללא גבול.

לא מלמעלה

לגבי הסוגייה הראשונה (שחיקת השכר), תיווצר בעיה פוליטית־חבר־ תית; ואילו הקפאת המחירים וה־ שערים עלולה לגרום להתמוטטות נוספת של מפעלים — בניגוד למטרה של חידוש הצמיחה ה־ משקית. אך גם לא זה העיקר — אלא העובדה המצערת, שלא נעשה עדיין כמעט דבר כדי לתקוף את הבעיות הבסיסיות של מבנה המשק: המגזר הציבורי הבלתי יצרני הגדול לעומת "הכתפיים הצרות" של המגזר העסקי; התוצר והפריון היור־ דים; עול־המסים שאין דוגמתו בשום מקום אחר בעולם; שיטת ההצמדה; כפילויות המנגנונים והרשויות.

גם צמיחה כלכלית אין יוצרים מלמעלה, או רק על ידי הזרמת משאבים כספיים. ברור שהדרושה של תנופת השקעות הוא מרכיב חשוב, אך הרי גם כשהכסף היה בנמצא בשנים שלפני המפולת, המשק לא צמח — במובן גידול המביא עמו יצירת נכסים כלכליים אמיתיים — אלא רק הלך ותפח בצורה בלתי יצרנית. גם אם יוזרמו עכשיו אמצעים כספיים גדולים בלי שיתחולל שינוי מבני במשק — סופם להוחלל בלא להשאיר עקבות לטווח ארוך.

אפשר לדבר על "פרויקטים". בגון הקמת מרכזי־קניות או תחנות אוטובוסים מרכזיות, כדי לתת תעסוקה לגורמים קבלניים, ויתכן שיהיה באלה כדי למשוך משקיעים; אולם צמיחה של ממש תתאפשר רק באותם ענפים המייצרים מוצרים או שירותים (כמו תיירות, שירותי הובלה, בנקאות וכו') שניתן לשווקם לחו"ל, ושהערך המוסף שלהם במ־ טבע־חוץ הינו גבוה יחסית.

על הממשלה להבין שלשם חי־ דוש הצמיחה יש לשנות רבים מסדרי־העדיפויות במדינה. ולא, רבים מאותם הישגים חשובים, אך שבריריים, שהושגו בשנה וחצי האחרונים עלולים לרדת לטימיון ברגע שיקרה משהו בלתי צפוי — כגון פריצה בחזית השכר או עלייה פתאומית במחירי הנפט־הגלם. וכאן נכנסת לתמונה המעורבות הממשל־ תית הביורוקרטית שמר פרס הז־ כירו. מעורבות ממשלתית איננה נובעת מביורוקרטיה — אלא להיפך. אפשר להסביר את הדבר בנוסחה הבאה. המטרה: שליטה פוליטית באמצעות שליטה כלכלית; הר אמצעי: הלאמה למעשה של שוק ההון; התוצאה: ביורוקרטיה ותופ־ עות לוואי שליליות אחרות, כגון ו־ את מניות הבנקים וכו'. בישראל הדבר פשוט יותר, שהרי ממילא כל המשאבים שבאים מן החוץ — סיוע, מגבית, "בונדס" וכו' — זורמים בצורה מרוכזת לידי הממשלה.

כדי שאת המעורבות הממשל־ תית המוגזמת במשק יש לחסל, או לפחות לצמצם; לא רק מפני שהיא מולידה ביורוקרטיה — אלא מפני שהיא מעוותת בצורה מלאכותית את פעולתם של כוחות השוק. במלים אחרות, במקום שהמשק יתנהל בעיקר על פי כללים ואמות־מידה כלכליים, ועל ידי אנשי כלכלה, הוא נוכנס לעתים קרובות למיטת־סדום של החלטות הנובעות משיקולים שמקורם בתחום הפוליטי, המינהלי, או בגישה מוטעית בתחום הרווחה. ואילו הניסיון מלמד, שלשגשוג כלכלי אמיתי יכולה לתרום בעיקר היוזמה הפרטית.

גמול למשקיע

לכל זאת יש להוסיף היבט נוסף: אחד התנאים למשק בריא וצומח, הוא שיהיה גמול נכון למשקיע ולמי שעובד יותר ומייצר בצורה יותר רווחית. כיום איש אינו מציע עוד לחזור לשיטות ה־LASSEZ FAIRE של קולבר ואדם סמית; ובכלל אין דבר התואם פחות גישה נבונה לשא־ לות המשק מאשר גישה דוגמטית. וגם "ליברליזם" או "אנטי־סוצי־ אליזם" יכול להיהפך לדוגמה אם מגזימים בכך. לשווא תחפשו, ל־ משל, את ההבדלים המעשיים בין סוציאל־דמוקרטיה בת זמננו לליבר־ ליזם מודרני. פרט לכמה אידאולו־ גים מאובקים מהשמאל הישן, הכל מבינים כבר שהמושגים כלכלה וסוציאליזם הם בבחינת תרתי דס־ תרי. בדיוק כפי שפרט לקצוות הקיצוניים ביותר של האינטלקטו־ אלים מקרב הימין החדש, איש אינו רוגל עוד בקפיטליזם בלתי מרוסן לחלוטין.

ברוב מדינות המערב משתדלות כיום המפלגות הדמוקרטיות (בין אם הן מגדירות עצמן ימין, שמאל או מרכז) למצוא את האיזון הראוי בעיניהן נכון — בין כלכלה חופשית ליעדים חברתיים חיוניים. אך לגבי החלק השני של משוואה זו, הדגש בעולם החופשי מושם יותר ויותר על המאמץ לחיזוק המשק היצרני — ויצירת מקומות עבודה חדשים — ופחות על פעולות שאופיין סעד. זו צריכה להיות גם גישתה של ממשלת ישראל — ולו מפני ש"ה סבה עם העם" בלא כיסוי כלכלי אמיתי, סופה להרוס כל חלקה טובה, במשק ובחברה.

יש להניח שלכך התכוון גם מר פרס כשדיבר על הצורך של"עודף הביורוקרטי", האוכל משאבים ממ־ לכתיים". אך לא ברור אם גם כל חברי הממשלה כבר השכילו להבין שיש קשר ישיר בין תקציבים מנופ־ חים ומגזר ציבורי האוכל משאבים ממלכתיים ובין העובדה שהמגזר העסקי, היצרני, קטן מדי. וצמיחה, כאמור, יכולה לבוא רק מזה האחרון. ככל שבמבט ראשון נראה הדבר פרדוקסלי, גישה ממלכתית־באמת לשאלות המשק מחייבת העברת הדגש מה"ממלכתי" לאזרחי. כך יז־ כו לשניהם גם יחד.

סיוע משפטי ל"ראש קטן"

מאת משה אירדור

לא פרשת ראש שב"כ היתה לעמוד לדיון ציבורי מעמיק ולא שאלת העמדת שיקולי ביטחון מול החוק; השאלה היא מהי המדיניות הנבונה בהחלת החוק ויישומו לגבי גופי הביטחון, הגלויים והחשאיים. שאלה זו נגזרת משאלות רחבות יותר של ניהול חיי פרט וחברה במסגרות החוק.

לפני דורות רבים שאלו "היקוב הדין את ההר", או "אמת ויציב — מה עדיף". הילכת הרוב היתה "אמת עדיף", כלומר, פתרון צודק במקרה הנתון עדיף על יציבות הדין, או מה שקרוי בימינו שיטת התקדים המשפטי. היועץ המשפטי שקדם לפרופ' זמיר דורות רבים, כבר אמר: "השופט כל הארץ לא יעשה משפט. אם עולם אתה מבקש אין דין, ואם דין אתה מבקש אין עולם. מה אתה תופש חבל בשני ראשיו" (בראשית רבה, פרשה ל"ט). אין זה אלא שאותו יועץ משפטי, אם כי מפי הגבורה דיבר, לא ישב על האולימ־ פוס האקדמי. הוא ראה בעיניו את האדם, את העם, ולא את הדין הנוער ליקוב הר בריאתו.

דרישה מוטעית

רק יועץ משפטי היושב על האו־ לימפוס יכול לדרוש, כי ראש שר־ תי־הביטחון וחיילי השרות האלמו־ ניים ייחקרו על־ידי משטרה אזר־ חית. אותם חיילים אלמוניים, מהות פעלם והווייתם מחייבת אותם ללכת בדרכים ולהעזר באמצעים, שאינם לפי הכלל "לא תסור ימין ושמאל ממה שכתוב בחוק העונשין, תשל"ז 1977".

ואם באים אומרים, כי לא המעשה של הריגת שני מחבלים עומד לחקירה, אלא מה שאירע לאחר מכן, כלומר המעשים לחיפוי על האירועים למעשה, סתו עיניהם מראות, כי חקירת חיילי השרות והמפקדים, מן ההכרח שתגלה שי־ טות הפעולה ומסגרות הארגון. הסקת מסקנות על־ידי המשטרה וה־ מנגנון המשפטי האזרחי, על־פי החומר שיוגש לרשות השיפוט בר־ מות ועדת חקירה, יהרו הרס השרות. במציאות הפוליטית והחברתית הק־ יימת במדינה, שראשיתה בשיטה שממנה הסיק עוד לוי אשכול המנות, כי "לא תחסום שור בדישו", ועד עידן ההדלפות, אין עוד דבר שמתיקה לבניו יפה. יעיד על כך היועץ היוצא יצחק זמיר, שמצא דרך להדליף סודות מישיבות הקבי־ נט הממשלתי. אך ביקש כי אלה יתפרסמו בשם "מקורות המקורבים ל־" — מי ששרות הביטחון רק יכול לגלות.

שלא תהא טעות — אין מנוס מעריכת בדיקה, וזאת כדי למנוע טענת חיפוי על דרג מדיני, עקב מתקפה מרובה של גורמים פולי־ טיים בסיוע משפטנים מגויסים, שלהם סלל הדרך יועץ משפטי מנותק מהמציאות. אך בדיקה כזו חייבת להיעשות על־ידי אדם בעל מהימנות ומיומנות הגבוהה ביותר — במישור הביטחוני והמשפטי — שכתב מינוי מגדיר במדוייק את נושא הבדיקה, ואשר יהא פטור מהזיקקות לדין מהותי, סדרי־הדין והראיות, ואשר ימסור מסקנותיו לראש הממשלה, תוך שימת דגש בהמלצותיו לטעון־תיקון בעתיד.

דרך זו של טיפול בפרשה, שמ־ קורה בפרסום מודלף של עיתון זר, לא היתה אפשרית כאשר זה נתון היה בידי משפטן, המשקיף על החיים מרומי האולימפוס האק־ דמאי. אין כנראה מקריות בכך, ששאיפתם של אפלטון־סוקרטס לקיום מדינה אידיאלית, שבה הוגי־ הדעות והפילוסופים יהיו לשליטים, לא נתגשמה בשום מקום וזמן. יש לבדוק איפוא, כי סמכות זו הועברה לידי משפטן שעבר ניסיון־חיים ביושבו על כס המרוחק אך שני מטר מספסל המתדיינים. מלאכה שעיקרה, בנוסף ליושר אינטלי־ קטואלי, התאמת האות הכתובה בספרי החוקים לנסיבות המקרה. הבאת איזון בין החוק לבין נפתולי החיים.

בעיית הדימוי

כבכל אירוע לאומי או ממלכתי בשנים האחרונות, גם פרשה זו מצאה הד אצל המטיפים ל"ראש קטן". הפעם רוצים להתקין ראש זה לשרות המשפטי הממלכתי. מטיפים אלה כבר מצאו דרך להטיל חיתתם על היועץ המשפטי החדש. זה החל מזעקות על כך, שהמינוי נעשה בחיפזון וכי היועץ הקודם הודח, ולאחר ריתוך ארטילרי זה הוחל ב"בעיית דימוי" של יועץ בלתי־ עצמאי, עושה דברו של השלטון, בעיקר של מי שפעלו למינויו. הדי־ מוי השלילי בעיניהם הוא היותו בצעירותו תלמיד ישיבה, בעל יחס חיובי לערכי הדת המסורת. אף דאגו להציגו כמי שבעבר היה קשור "למחתרת", ואת דיוקנו השאירו לדמיונו של הקורא והשומע. המט־ רה — לכפות עליו, תוך התגוננות, לפעול לפי השקפתם ומטרתם הפו־ ליטית והמפלגתית.

ואם ישעה היועץ החדש לעצו־ תיהם — יידע העם כי יועץ חלש הובא לבנייני הממשלה, ועצותיו אינן מחייבות. מטיפי הראש הקטן, באיצטלה של פרשנים משפטיים וד־ מוקרטים נאורים — לאחר מלאכת "שבירת המיתוסים" של צה"ל, של ישוב ארץ־ישראל ושל הרצל וטר־ ומפלדור — נותרה להם שעת־כושר לנפץ מיתוס של שרותי־הביטחון. אלה אותם חסידי יועץ משפטי חזק, אשר יצאו מגדריהם בביקורתם על השר מודעי שביקש להתייעץ בסו־ גיית השב"כ עם עורך־דין מחוץ לשרות המשפטי הממלכתי, ואשר שתקו כאשר עו"ד שחל — שר בממ־ שלה ואיש פוליטי, אדריכל הפרת הסכם הרוטציה — הגיש חוות־דעת משפטית באותה סוגייה לידי ראש ממשלה, איש מפלגתו. האם יש עוד צורך בראיות, כי השימוש בביטויים "שלטון החוק", "חוק מעל לביט־ חון", "יועץ משפטי עצמאי" וכו', אינם אלא כסות למגמות פוליטיות, תוך שימוש ציני במאפיינים אלה של מדינה דמוקרטית?

בשאיפתם העיוורת להיראות "י־ פים", נעלם מעיני המעמידים את החוק מעל לביטחון, כי קיום שלטון החוק אינה מטרה בפני עצמה, אלא אמצעי לאפשר חיי חברה ומדינה וביטחון הפרט. מה לי חוק נאור, אם בזכות החוק אפשר למות מידי בני־בליעל צמאי־דם חוסרי צלם אדם, ללא הגנת המגינים על חיי, הגלויים והנסתרים. ולמטיפים ליו־ עץ משפטי בעל "ראש קטן" אני אומר: תקוותי כי חילופי האישים יהיו גם חילופי ראשים.

החינוך לדמוקרטיה רק החל

מאת ישראל כהן

המחבר הוא דובר משרד החינוך והתרבות.

ערב פתיחת שנת הלימודים תשמ"ו, המסתיימת היום, הודיע משרד החינוך והתרבות כי הנושא החינוכי המרכזי בכל מוסדות ה־ חינוך במדינה יהיה החינוך ל־ דמוקרטיה ולדו־קיום. ההחלטה להעמיד נושא זה בראש סדר־היום החינוכי בארץ נתקבלה ברגשות מעורבים; וכי עד היום לא חינכו אצלנו לדמוקרטיה? מה יעזור החינוך לדו־קיום אם בקרב ציבור המבוגרים רווחות דעות גזעניות? — תהו רבים.

ובכן, החינוך לדמוקרטיה היה מאז ומתמיד מרכיב במערכת החינוך הישראלית. ואולם כמה תופעות והתרחשויות בחיינו הציבוריים, ש־ באו לידי ביטוי בגילויים גלויים בד־ כות הגזענות והשמעת דעות בגנות הדמוקרטיה, הביאו את ראשי משרד החינוך והתרבות למסקנה כי יש צורך בפעולה מקיפה, מעמיקה ור־ צופה בתחום החינוך לדמוקרטיה.

המטרה היתה, איפוא, להעניק דגש להתמודדות החינוכית בנושא זה כתוספת לפעולות הרגילות על־ פי תוכנית הלימודים. מלים אחרות: על המחנכים — שבימים כתיקונם נדרשים לחנך להומניזם, לשוויון, לסובלנות ולפלורליזם — הוטל להסביר לתלמידים כי גזענות ואנטי־דמוקרטיה סותרים את הער־ כים הללו, אך באותה מידה הם מתנ־ גשים עם אושיות היהדות, עם עקרונות הציונות ועם מגילת ה־ עצמאות.

תהליך איטי

רבים שואלים אותי, האם הצליח החינוך לדמוקרטיה והאם התלמי־ דים כבר מבינים את הצורך בדו־ קיום יהודי־ערבי. שאלות אלה מקוממות אותי, שכן מי שחושב שתהליך חינוכי דומה לבישולים פו־ ליטיים ציניים או לבלימת האינפ־ לציה הדוהרת, אינו יודע חינוך מהו. החינוך לערכים על אחת כמה וכמה. לכן לא יהיה זה רציני להשיב כעת על שאלות כאלה. את פירותיו של תהליך חינוכי אפשר למדוד, אם בכלל, רק כעבור שנים.

ואולם כפי שמתבקש בשעת־ חירום חינוכית זו, לא הסתפק משרד החינוך והתרבות בהעברת הנושא לחדרי המורים ולכיתות הלימוד, וב־ משך כל השנה היוצאת ערכו השר וראשי המשרד מעקב צמוד אחרי דרכי הפעלת הנושא בבתי־הספר ואף הפיקו לקחים, שאפרטם ב־ המשך.

אחת השאלות הראשונות שהת־ עוררו במוסדות החינוך היתה האם יש הכרח לעסוק בחינוך לדמוקר־ טיה ובחינוך לדו־קיום יהודי־ערבי בעת ובעונה אחת, שמא יש להעדיף נושא אחד על משנהו. המסקנה שה־ גיעו אליה ראשי משרד החינוך היא חד־משמעית: יש להמשיך בפעילות זו בשני הנושאים גם יחד ולהדגיש את השילוב ביניהם, שכן חינוך לערכי הדמוקרטיה שאינו כולל את נושא הדו־קיום, אינו מתמודד עם סכנת הגזענות הבהחוניות.

בעיה נוספת, קשה פי כמה, התעוררה כאשר נמצא שבקרב אוכ־ לוסיית המחנכים יש מידה מסוימת של אי־ידיעה ואי־הכרת הנושא. יש חוסר בהירות בנוגע להגדרות השונות, ויש אפילו חרדות אישיות רבות מפני העיסוק בחינוך לדמוקר־ טיה ולדו־קיום. עובדה זו, יש לציין, לא פגמה בנכונותם של המנהלים ושל המורים להעביר את הנושא בבתי־ספר. כ־12,000 מורים עברו השנה השתלמויות וקורסים מיוחדים בנושא החינוך לדמוקרטיה ולדו־ קיום, ואלפים נוספים יוכשרו ל־ עסוק בכך גם בחופשת הקיץ הקרובה. במהלך השנה הופצו כעשר תוכניות לימודים ייחודיות בנושא זה.

החינוך לדמוקרטיה כולל סוגיות רבות: האוטונומיה של האדם כיצור חברתי, זכויות הזולת האזרח, חופש הביטוי וההתארגנות, משטר החוק ושוויון בפני החוק, שוויון חברתי וצדק חברתי, קביעת השלטון באמצעות בחירות, שלטון הרוב וז־ כויות המיעוט, פלורליזם, סובלנות כלפי הזולת וסובלנות כלפי מיעו־ טים. המכנה המשותף לכל הסוגיות הללו הוא, כמובן, התייחסות אל האדם החי בחברה כאל מוקד התהליכים החברתיים והפוליטיים. אם בתי־הספר יעסקו בכך מנקודת־ מבט זו, חזקה עליהם שיהיו מסוג־ לים להדריך את התלמידים ל־ השתתף באופן פעיל בחיים ה־ חברתיים, הציבוריים והפוליטיים, להיות מעורבים בחיי הקהילה, להגן על הדמוקרטיה מפני אויביה (ה־ גזענות, השוביניזם, האלימות וכי־ וצ"ב) ולהתייחס אל הזולת כאל שווה־ערך.

תוך כדי העיסוק בנושא, הגיעו אלינו קושיות מבתי־ספר שטענו, כי בהיות בתי־הספר מוסדות לא־ דמוקרטיים מטבעם אלא מסגרות אוטוריטטיביות, הם מתקשים ל־ עסוק בכך. אך התברר, שאפשר מצד אחד לשמור על המסגרת המחייבת של בתי־הספר ומאידך לחנך לאורך חיים דמוקרטי. אדרבה: בתי־ספר לא מעטים מצאו שניתן לנצל את העמקת החינוך לדמוקרטיה כדי להביא את התלמידים להתנסות אישית בחיים דמוקרטיים.

מפגשי תלמידים

מן הכותרות לא ירדה סוגייה אחת: המפגשים בין תלמידים יהו־ דים וערבים. בעניין זה יש להקדים ולומר, כי משרד החינוך לא קבע — כפי שסברו רבים בטעות — שמטרת החינוך לדמוקרטיה היא להביא את התלמידים למפגשים הללו. נכון הוא, שהמשרד רואה במפגשים חלק טבעי של החינוך לדו־קיום יהודי־ ערבי, אך הללו אמורים להיות סיומו של תהליך החינוך לדמוקרטיה ולדו־קיום ולא ראשיתו של ה־ תהליך.

עשרות בתי־ספר דיווחו במהלך השנה על מפגשי תלמידים, ביקורים הדדיים והבדיות. שר החינוך ה־ שתתף אישית במספר מפגשים כדי לעקוב מקרוב אחר מהלכם. אין טעם להסתיר את האמת: היו מפגשים שנוהלו בכישלון חרוץ ולא יצרו דינמיקה של דו־קיום בין התלמידים, ולעומתם היו מפגשים מוצלחים מאוד, שבעקבותיהם באו מפגשים נוספים ואירוחים הדדיים. לקראת סוף שנת הלימודים נידונו הלקחים הראשונים מפעילות זו; הראשון שבהם הוא שיש להמשיך ולעודד את קיום המפגשים, אך כדי להבטיח את הצלחתם, יש ללמוד את לקחי המפגשים שנערכו ולהי־ כינם כראוי. כמו כן נמצא, שבשום פנים ואופן אין לכפותם על התלמי־ דים. את המפגש יש לראות כאירוע חינוכי וכחלק מתהליך חינוכי. ככזה, הדעת לא סובלת את כפייתו על התלמידים. אם האווירה בבית־ הספר או בכיתה עוינת ואינה מאפשרת לקיום המפגש, אין לקיימו אלא לאחר הכנה נוספת.

מחנכים רבים דיווחו על התנג־ דויות של הורים לקיום המפגשים. גם במקרים אלה ממליץ המשרד שלא לכפות זאת על התלמידים בניגוד לדעת ההורים. בסך הכל הרי מדובר כאן בתהליך חינוכי רב־ממדי מבחינת משתתפיו (מורים, תלמידים, הורים ובני־משפחותיהם), והצורך על כן, שביצירת התהליך הזה יהיו שות־ פים, בהסכמה, כל הנוגעים בדבר.

מצאנו עוד, כי יש להקדים מפגשי מורים יהודים וערבים ל־ מפגשי תלמידים: כי על הכיתות הנפגשות להיות באותה רמה; כי על המפגש להימשך יומיים־שלושה; כי המפגשים צריכים להעות מדריכים מיומנים וכי אין לעסוק, לפחות לא במפגש הראשון, בנושאים פוליטיים שנויים במחלוקת, העלולים "לפוצץ" את המפגש.

מן המפגשים למדנו גם שהנוער היהודי מגלה חוסר־ידיעה בלשון המעשה, בתולדות הסכסוך הערבי־ ישראלי ובן בורות של ממש בכל הנוגע להכרת החברה הערבית ותר־ בותה. נערים ערביים, לעומתם, נמצאו בקיאים יותר בתולדות הסכסוך, ודעותיהם מגובשות יותר וידיעותיהם על החברה היהודית ומורשתה רבות יותר. לפיכך, המליץ משרד החינוך לבית־הספר היהודי להקדים למפגשים הקניית ידע על החברה הערבית ותרבותה ועל תול־ דות הסכסוך. מחנכים רבים הת־ רשמו, כי הפעילות המצליחה ביותר היא ריכוז האוכלוסיות הנפגשות סביב פרוייקט מעשי משותף, ב־ עיקר בנושאי הסביבה (חפירות ארכיאולוגיות, לימוד משותף ב־ נושאי טבע, ביקור משותף במוזיאון, מבצעי עזרה לשכבות מצוקה ו־ לנזקקים ופעולות של שימור הסביבה). משרד החינוך ממליץ אפוא, לחזק מגמות מעשיות אלה.

סיכומו של דבר: החינוך לדמוקר־ טיה ולדו־קיום, במובנו הרחב והמ־ גוון, רק החל. החינוך לדמוקרטיה ולדו־קיום יוסיף לעמוד במרכז הפעילות החינוכית בכל מוסדות החינוך במדינה בשנים הבאות. אין עדיין כל אפשרות להצביע על הישי־ גים או על כישלונות, גם אם הוכח במחקר אחד לפחות, כי המפגשים הביאו לשינוי עמדות חיובי בקרב הנוער היהודי ביחס לדו־קיום עם הערבים במדינה, ובסקר נוסף הת־ ברר, כי ירדה התמיכה של הנוער בעמדות פוליטיות גזעניות ואנטי־ דמוקרטיות.

מערכת החינוך אינה אחראית לפתרון בעיות פוליטיות; היא אחראית לכך שהדור הצעיר הגדל עתה בארץ יידע להתמודד עם המציאות המורכבת והמסובכת של חיינו הלאומיים, המדיניים והחבר־ תיים.

המשבר במשק המים

מאת מרדכי יעקובוביץ

הכותב הוא חבר הנהלת מקורות.

אין חולק על כך, שמשק המים הישראלי נתון במשבר חסר־תקדים. הוויכוח בין המומחים הוא על דרכי הפעולה. משרד החקלאות גורס, שקיצוץ מכסות המים בשיעור של עשרה אחוזים (כ־180 מיליון מ"ק) עשוי לייצב את המשק הזה ולרפאו תוך 5–7 שנים (בתקווה לשנים גשומות), ואילו ההידרולוגים ומומחי מים אחרים תובעים במפגיע לקצץ 400 מיליון מ"ק — כרבע מכלל כמות המים המופקת כיום בישראל. יש גם כאלה התובעים לחסל את ענף הכותנה, ה"בולע" כ־300 מי־ ליון מ"ק מים בשנה. אם להמשיך בקו־מחשבה זה, הרי שחיסול ענף החקלאות כולו "יחסוך" למדינה 1450 מיליון מ"ק מים בשנה. האם בדרך זו יתגשם החזון הציוני?

לעניות דעתי, צודק שר החק־ לאות בדחותו תביעות מסוג זה על הסף. דווקא בגלל חומרת המצב אסור לנו לנקוט אמצעים פזיזים ובלתי־שקולים, העלולים להמיט חורבן על החקלאות הישראלית, שהיא פאר היצירה הציונית־חלוצית של היהודים בארץ־ישראל אשר שמה הולך לפניה מקצה העולם ועד קצהו. החקלאות היא מקור הכנסה לעוסקים בה, אך היא גם תפיסת־ עולם ואורח חיים. הקשיים שבהם נתונים כיום החקלאים סופם ש־ יחלפו. החקלאים הם מלח הארץ, מושרשים בקרקע, והם יידעו ל־ התגבר ולעלות בחזרה על דרך המלך שהוליכה אותם להישגים לאומיים ובין־לאומיים מרשימים.

אם לבד מהמכות שניחתו עליהם בשנים האחרונות (באשמתם, ושלא באשמתם) תונחת עליהם מכה קשה נוספת, קיצוץ דראסטי במכסות המים שלהם, הכנסותיהם השנתיות ישתנו במידה ניכרת ואנו עלולים, בלי משים, להביא את הכורת על ענף החקלאות בישראל. ואני אומר זאת כ"איש המים", היודע את משמ־ עות הדברים למשק המים הלאומי.

כן, הבוחנה ההידרולוגית, הצדק עם המומחים ואנשי האקדמיה; אולם אם בוחנים את הנושא מן ההיבט הלאומי הכולל — הצדק עם שר החקלאות.

משק המים הלאומי נתון כיום במשבר, שהיציאה ממנו אינה אפ־ שרית בפעולה דראסטית אחת. גם אם מכסות המים יקוצצו בשיעור גבוה, כדרישת מומחים רבים, עדיין תיוותר הבעיה של גרעון הידרולוגי מצטבר של 1.6 מיליארד מ"ק מים, שאין לו "כיסוי". הגרעון העצום הזה הצטבר במשך שנים רבות ואין הוא קשור דווקא בשנה השחונה הזאת. צריך לקוות, אם כי אין ביטחון בכך, שהשנים הבאות יהיו גשומות (ל־ פחות בחלקן) מעל ומעבר לממוצע המשקעים הרב־שנתי; רק כך יכוסה הגרעון ההידרולוגי במעט או ב־ הרבה. אולם בד בבד יש "לסגור את הברז" ולהנהיג יד קפוצה בכל הנוגע לאישור תוספת מים, או חרי־ גות ממכסות מים קיימות. רוחב לבה של נציבות המים צריכה להתחלף באטימות־לב. עליה לאמץ את סיסמתו של השר יגאל הורביץ: "אין לי". עד שירווח.

אנו ניצבים בפני קיץ חם, תרתי משמע. זו הפעם הראשונה ב־49 שנות קיומה, ש"מקורות" לא תוכל לספק את כל המים, כנדרש ממנה. אנו צופים בעיות קשות לא רק במגזר החקלאי, אלא גם במגזר העירוני. וייתכן שיורגש מחסור זמני במי שתייה בירושלים, במעלה אדו־ מים, בכרמיאל, באיזורי נצרת ועפולה, ועוד. אנו ניצבים בפני שוקת שבורה, ובמצב שכזה גם הרשויות המקומיות נתבעות לתרום את חלקן. ואמנם, בפגישה עם שר החקלאות, שהתקיימה לא מכבר, הבטיחו ראשי הרשויות הללו ל־ הירתם לאתגר הלאומי הזה, שאין גדול ממנו בשעה זו.

אני בטוח, שהרשויות המקומיות אינן נזקקות לנצחי בכל הנוגע לפעילות בתחום שיפוטן. אולם אם יורשה לי, הייתי מציע להן שורה של צעדים מעשיים, שאין מניעה להנהיגם לאלתר: לעבור להשקייה של גינות־נוי ומדשאות בשעות הלילה ולהסתפק בהשקאתם אחת לחודשיים — גם אם יצהיבו. שום דבר לא יקרה להם. הם יוריקו מחדש; להחליף צמחים צמאי־מים בצמחים חסכניים (המשבר במשק המים אינו זמני והוא עניין לשנים רבות); להנהיג אבזרי מים חסכניים; להחיל מרכבות כבישים ומדרכות במים; לנתק את המים לצינורים בכבישים; לקנוס אורחים הרוחצים את מכוניותיהם בצינור במקום בדלי ובמטלית; לתקן במהירות דליפות בצנרת; לעבור מהשקייה במטמטרות להשקייה בטפטוף ובמתזים; ל־ הגביר את הפיקוח על צריכת המים העירונית בעזרת תוליות מתגברים; ליזום פעולות הסברה לחיסכון במים בקרב האוכלוסייה המקומית וכיוצא באלה.

כיצד נביא לצמיחה

מאת אליהו איזקסון

הכותב הוא נשיא התאחדות האיכרים בישראל.

ההתרחשויות השוטפות והמאור־ עות הסוחפים את דעת הקהל בל־ חצם הפתאומי, פוגעים בעדיפות שצריכה להינתן לנושאי כלכלה בעלי חשיבות ארוכת־טווח. אחרי המתח שבא עם ההכרזות על המדיניות הכלכלית החדשה לפני כשנה, ההצלחה החשובה ביר־ סון האינפלציה וכל הכרוך בכך, יש לכאורה השלמה עם המצב הקיים. מתעלמים מכך שהמלחמה באינפ־ לציה אינה המטרה אלא האמצעי להבראת המשק — באמצעות חידוש הצמיחה. וזו נפסקה למעשה עם פרוץ המשבר הכלכלי, לפני כמעט שלוש שנים.

ריסון המשק, שחיקת השכר, ההגבלות הדרסטיות באשראי והצ־ אותיו בפשיטות רגל ובצמצום כולל בפעילות הכלכלית, אשר נזקקנו להם כדי להתגבר על האינפלציה, יכולים להיות מוצדקים רק אם לא נשכח את העיקר שלפנינו: כלומר, זמניותם של הצעדים הללו לקראת חידוש הצמיחה. ובעקבותיהם יבואו הפיצויים לאלה אשר ויתרו וחיו במסגרות כמעט מוקפאות. כפי שחיוני היה לעבור דרך שלבי עיס־ קות התבילה במסגרת קונסנזוס כללי, ולאחר מכן צמצומים בתוקף החוק, כך חיוני שייעשה עכשיו לחידוש הצמיחה במשק. נושא זה נדון במסגרות שונות, רשמיות ואחרות, וגם נשמע כתביעה, בעיקר מחוגי ההסתדרות הכללית. אבל מתקבל הרושם שהפעולות הנדר־ שות להשגתו אינן מתממשות, אף שברור מה הן.

יש כמה צעדים שאין חולקים על הצורך בהם, ואשר אם לא ייעשו לא נגיע לצמיחה. העניין דחוף, וגם החושבים שעת הצמיחה טרם הגיעה צריכים להסכים להתחיל בפעולה — אם ברצונם לראות תוצאות אפילו בעוד כשנה.

תיקונים בתחיקה הפיסקלית

עיקרן של הפעולות הנדרשות הוא כדלקמן:

1. יש לערוך ביקורת יסודית בחוקי המיסוי. הגענו למערבולת כזאת בנושא, שהרוצה לפעול כחוק מאבד כל מוטיוואציה לפתח ולייזם השקו־ עות ועסקים חדשים. גרוע מזה, אנשים אשר הכנסתם מספיקה — בקנה־מידה בין־לאומי — כדי לצבור רזרבות להשקעות חדשות, אינם יכולים להגיע לכך בגלל שורת המסים הנדרשים מהם על ידי של־ טונות המס. לא זו בלבד ששיעורי מס ההכנסה גבוהים, אלא שהסכומים המותרים להפרשה כזיכויים וניכויים לטובת האוצר אינם מספיקים לאפ־ שר פיתוח, חידוש, הרחבה וקידום שהם תנאים מוקדמים להבראת המשק. התיקונים בתחיקה הפיסק־ לית הם המפתח לשינויים הנחוצים.

2. יש לקבוע שיעורי ריבית שלא יהפכו את האשראי לעונש. אמנם בחודשים האחרונים חלו שיפורים בכיוון הנכון, והם התאפשרו בגלל ריסון האינפלציה, אבל אם מדובר בהשגת היעד הבא החיוני לנו, כלומר שיפור משמעותי לקראת צמיחה כלכלית ובעקבותיה גם שי־ פור במאזן התשלומים, עלינו להג־ היג שיעורי ריבית כבאותן המדינות שעמן אנחנו מתחרים בשווקים הבין־לאומיים.

3. ומכאן לנקודת הכובד: צמיחת המשק פירושה הגברת היצוא; רק באמצעותו נתגבר על בעיית האבט־ לה, נשפר את מאזן התשלומים, נר־ חיב ונפתח את התעשייה והחקלאות המכוונות ליצוא ונקיים משק מאוזן. אין חולקים על החשיבות של עידוד היצוא, אבל כל המוצע לעשות עד עכשיו אינו מספיק כדי לפתור את הבעיה. הפעולה חייבת להיות בהיקף גדול — בכמה כיוונים. חלק מהשינויים במיסוי צריכים להיות בצורת הנחות לרווחים מייצוא. זו תהיה המוטיבאציה למאמצים העצו־ מים שבצורך כולנו לעשות כדי להביא להגדלת היצוא.

עזרה ליצוא

הממשלה צריכה גם לתת תמרי־ צים אחרים לקידום מכירות ולהגנה מפני התזוזות הבין־לאומיות, המסו־ מנת בחלקה על ידי ממשלות מתחרותינו. במיוחד בתחום היצוא החקלאי. מובן שפעילות זו תעלה כסף רב; אבל סכנת האבטלה וה־ הוצאה בגין תשלומים למובטלים, לבד מהסכומים העצומים המשול־ מים על ידי ממשלת ישראל כריבית על החוב הלאומי — אשר יקטן בד בבד עם עליית היצוא — מצדיקים העברת המשאבים הנחוצים לאפיקי העזרה ליצוא.

השינוי במחשבה הנדרש מצד הממשלה הוא רציני. התפיסה עד עכשיו שדיבורים רבים על עידוד היצוא בלווית צעדים מצומצמים למדי יפתרו את הבעיה, לא הצדיקה את עצמה. צריך הרבה תעוזה כדי לשנות את המדיניות בכיוון הנכון. המלחמה באינפלציה הצריכה אף היא צעדים נועזים, אלא ששם הדי־ בשה התריע על הצוואר. ואילו בתחום היצוא אפשר שאין עדיין אותה הרגשה של אין־ברירה.

שלושת הצעדים הללו: בדק בית במדיניות המסים, שיעורי ריבית סבירים ועידוד היצוא, משולבים במשמעת עבודה שמטרתה הגברת היצוא והתפוקה, יביאו לשלב הצ־ מיחה במשק. שלב שהכל רוצים בו וכה מעטים עושים כדי להשיגו.

هكذا من الأصل

בחינם!!!

"תיווך קאופמן" (בגבעתיים מול השק"ם)

מקבלים לקניה, מכירה ולהשכרה דירות וחנויות

מעוניינים לקבל מיצרן-יבואן מוצר להפצה. טל. 03-778824

הלוח הארצי
הארץ חדשות
הלוח הבטוח

הארץ

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 35 ש"ח
המחיר למילה 4.38 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הדרום

ירושלים
המשך

המשך מעמוד 9

מגרשים

● למכירה קבלנית דונמים מגרשים במורדות רמות 527732 (0880)

בריאות

● רפלקסולוגיה/ רפלקסולוגיה עיסוי כללי רפואי, פרקסה. 02-417021 בוקר ערב 02-931835 (0902)

● מכני כללי רפואי, ולספורטאים. טיפולים בשיטת הרפלקסולוגיה. ביקור אפשרי 711584 (1280)

מציעים למכירה

● חדר לארה"ב מכר מקרבת שלוש צרמיות + 4 כיסאות 2,000 ש"ח. מונה ספריה/ומזנון 3,000 ש"ח. המקרנה כלון 02-344419 (0694)

● באורזה ריהוט לבן הורפמת, ציור למתמטות (קבוצה). המחירים ומגונות רינלין 02-226665 (0743)

● תכולת בית כמעט, מכירה אוטומטית, מיטה זוגית ועוד. 02-664201 (0781)

● לומת הבישימים לנוירים בירושלים ... 16274 ... ירושלים 91162 ... (0878)

מוסכים

● במוסך יהודה טומן/מוסד לכל מכוניות בשכ"ת. 712688 (0791)

טלוויזיות

● תיקון, קניה, מכירה, החלפת טלוויזיה ורדיו, וידאו, יפני ... 234764247156 (1039)

הרצאות

לימודים

● אנגלית משפחה למתקדמים ולמתחילים בקבוצות קטנות. "מכון אנגלו" 02-234282 (0754)

כלי נגינה

בעלי חיים

קייט ונופש

מבני תעשייה

אולמות

קורסים

תקלאות

שיעורים

שירותים

הלוח הארצי העיר צומת השרון תל אביב גוש דן והשרון

דירות

וילות ובתים

קבלנים מציעים

משכנתאות

תל אביב

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

גוש דן

אזור השרון

חולון בתים

מנהל חשבונות עצמאי ומנוסה מעוניין במשרה חלקית 03-7513807

שיכון ופיתוח קניה בטוחה בחברה אמינה

הלוח הארצי

הארץ חדשות

מבצע! אשראי עד 60 יום

מסירת מודעות ללוח הארצי 08.00-20.00
לבעלי כרטיסי אשראי 03-727630, 03-739297

ת"א גוש דן והשרון
המשך

חדרים 2–2.5

ראשל"צ

4 חדרים ויותר

חדרים 3–3.5

חדרים 3–3.5

נתניה

4 חדרים ויותר

חדרים 3–3.5

שכ"ח

ביקוש דירות

דירות ברמ"פ

חדרים מרוהטים

דירות מרוהטות

שותף/שותפה

מכוניות

וולוו

ג.ס.ו.

סאאב

סובארו

סוזוקי

סוסיתא

סיאט

סימקה-קרייזלר

סיטרואן

פולקסוואגן

וקסהול

טלבוט

טריומף

לנציה

מוריס

מיני מיינור

מרצדס

אינוצ'נטי

אלפא רומאו

אוסטין

אופל

אמריקאיות

ב.מ.וו.

ג'יפים

דייהטסו

אוטוביאנקי

אאודי

לחברה מסחרית ארצית
דרושים
נהגי מיכליות/
רכב כבד
יוצאי צבא לעבודה מיידית
טלפון: 03-377749

התאחדות המלונות בישראל
דרוש
כלכלן לתפקיד בכיר
★ 4 שנות נסיון בארגון תעשייתי-כלכלי.
★ הכרות טובה של מערכות המיסוי הממשלתיות ומערכות הסיוע לתעשיה.
נא לפנות בכתב זה, בצרוף קורות חיים, להתאחדות המלונות בישראל, בית התעשיה, רחוב המרד 29, תל-אביב.

מבצע משכנתא גם בלי זכאות בנק טפחות!

הלוח הארצי — הארץ חדשות

ת״א גוש דן והשרון

המשך

"גנרל־גיר" מכון לגירים אוטומטיים

★ תיקון גירים אוטומטיים באחריות

דרך פ״ת 62 תל־אביב טל. 374199, 381075־03. ע״י בית מעריב

בתיספר לנהיגה

חלפי רכב

ביקוש רכב

הצעות עבודה

משאיות

קרוואנים

אופנועים

מנדים

מסחריות

רנו

פיז'ו

פיאט

פורד

יצא לאכול

איטלקיות

● ויטוריו המסעדה האיטלקית היוקרתית מבחר מאכלי״ם. ויטוריו הירקון 106 ת״א טלפון: 246857.

● פיצריות ויטוריו המטבח האיטלקי האמיתי בטעם מעולה כמו שרק איטלקי יודע להכין. פתוח בצהריים ובערב ויטוריו רשת המסעדות הגדולה בארץ.

בתי קפה

● קפה תיאטרון הבימה מזמין אתכם לתגית סלטים מדי יום בין השעות 12—16. בימי שישי מאכלים מבית אמא ומשעה 13 בצהריים שירי ארץ ישראל עם הזמר ליאור ייני. קפה תיאטרון הבימה טלפון 204113.

● הגלידריה הירוקה, מבחר גלידות, חביתות, בלינצ'ס, פיצות ומאכלים קלים, הכל ממטבח ביתי ברמה גבוהה ובמחירים זולים. באו ותהנו מרמה הגבוהה במחיר השווה לכל כיס. הגלידריה הירוקה דיזנגוף 114 טלפון 224059.

● שמי בורקס בבית גיבור. קרואסונים, עוגות ובורקסים למיניהם. אפשר לקחת הביתה ולקבל באמצעות שליחים. טלפון: 652215.

בלקניות

● אקרופוליס מסעדות טובות באמת דגים ובשר בנוסח הבלקני. ת״א המסגר 46 טלפון 338403 יפו העתיקה בבניין כליף טלפון 838397.

גלידריות

● הבלזן, רשת מסעדות הגלידה היפות ביותר בארץ. באו אל הבלזן ותהנו מקרנבל של גלידות העשויות מחומרים טבעיים ועכשיו הבלזן גם בבן יהודה 163. בהרצליה פיתוח ובמרדוב בתניה.

דגים ומאכלי ים

● שמורן דולפין, המסעדה המובחרת לדגים ומאכלי ים, האוירה ביתית מיוחדת ונעימה. השרות מכל הלב. דיזנגוף 189 ת״א. טלפון: 232425.

● מסעדת המסבים באלוף שדה 101 מתמחה במאכלי ים ומטולאים. מוסיקת רקע והשרות מכל הלב. להזמנות צלצלו: 744346.

● מאב אריה שמח להודיע על פתיחת מסעדת דגים, מלון אריה טלפון 352221.

● בפורדק הדגים מבחר דגים ישר מהים, סלטים וגריל פתוחים. נוף מרהיב אל הים, הכניסה מנוף תל־ברוך, להזמנות צלצלו: 410500.

הונגריות

● אוכל ביתי הורה מבחר מאכלים ביתיים. מטבח צ'כי הונגרי, מתקבלות הזמנות לאירועים. רחוב התומר 30 רמת השרון. טלפון: 474952.

חלביות צמחוניות

● בלינצ'י המוזרש. המסעדה הראשונה בארץ לבלינצ'ס חלבי בלבד. רחוב ירמיהו 17 ת״א. טלפון: 443617.

● נמלי בלינצ'ס מסעדה חלבית כשרה בלב דיזנגוף אוירה נעימה ומאכלים מעולים. הכניסה משערים 4 ר״ס 6 פתוח עד חצות.

● בקמורה מבחר מטעמי חלב ודבש כשר למהדרין מנות דגים, פשטידות, בלינצ'ס, סלטים, גבינות ועוגות. פתוח 21—6. עשרה אלנבי 54.

● בית הגבינות מאכלים חלבים צמחוניים. בתפריט: שיפודי גבינה, ממרחי גבינות, מבחר גדול במיוחד של סלטים, דגים, מרקים ועוד מעדנים רבים. בית הגבינות מעדנים מעולם אחר! בן־יהודה פינת ארלוזורוב 13 טלפון: 230048.

יהודיות

● בקימוק, מטבח יהודי ביתי תפריט מגוון. רח׳ דיזנגוף 145 ת״א. טלפון: 253679־03.

● בפלעצל כבר הייתם? אוכל יהודי מקורי במבחר עשיר ומגוון. ערב ערב באוירה מזרח אירופאית. פתוח יום יום מ־12 בצהריים עד 12 בלילה. הפלעצל פרישמן 50 טלפון: 258761.

ישראלי מקורי

● ממגשים מסעדה השייכת לסוג המשובח. התפריט מזרחי וכולל גם ממולאים, סלטים, בשרים על האש ודגים. בממגשים אולם שיעוד לאירועים מכל הסוגים. בממגשים הויה אמיתית. רחוב אהרון קציר תל־השומר. טלפון: 769427.

● מסעדת אם ברחוב הרצל 13, ארוחות עיסקיות מאכלים ביתיים רג ממולא, מרק עם קיטניות, בשרים מבושלים ומבחר שיפודים בגריל. טלפון: 657327.

● במסעדת רוזנר מבחר דגים ובשרים. הסלטים חינם תפריט מיוחד ב־8.5 ש״ח. רוזנר, כיכר אתרים טלפון 287704־03.

● ממעדני המטבח הישראלי החדש הכשר בניהולו של השף אורי גוטמן תמצא במסעדת סנדרמו. ברחוב הירקון 105. להזמנות צלצלו: 238913.

ים־תיכוניות

● קפריס, מסעדה ים תיכונית הידועה במסורת הממולאים ובמעדני הבשר והדגים. הויה לאביני הטעם. כפריס, דרך בר צבי 78 ת״א. טלפון: 822979.

מרוקאיות

● קפה המסעדה בנמל יפו מציעה אוכל ים תיכוני מעולה במבחר מנות מגוון. באו ותיהנו מנוף ים מרהיב המשקיף מקומת הקפיטריה תוך כדי בילוי במסעדת בגרנזוף. פתוח רצוף מ־8.30 בבוקר עד 2.00 אחר חצות. בגרנזוף על חוף הטיילת ת״א טלפון: 237822. בגרנזוף כיף של מקום על הנוף!

● "זהר זהר" בדיזנגוף סנטר מקום מהנה ושופע חיים מבחר סלטים ובשר על האש שרות אדיב ומהיר במחירים מפתיעים. טלפון: 290393.

● חדש בפונדק שאול! ארוחות עסקיות לפי הסכם מראש ובתנאים נוחים. לפרטים נוספים: פונדק שאול טלפונים 653303 או 657619.

● מועדון אפגני, ברחוב ההסתדרות 117 תל־אביב יפו. ביום שישי המופיע: אבני, אריס, שיר זהב, יגאל נוף, חזי אל ורקדנית בטן. טלפון 210731־03.

● מסעדת ציון המסעדה למאכלים תימניים ומזרחיים יוצאת במבצע שיערך עד ה־30.6. באו ותהנו מארוחה מלאה ועשירה במחיר מפתיע. מסעדת ציון, המדרים 28 כרם התימנים תל־אביב, טלפונים 657325 או 658714.

● מסעדת "לה ולי" אצ״ל 61 בשכונת התקוה, מעדני אווז, סוגי סלטים ועוד. המקום פתוח למשפחות מוזמנים בהשבעות הרבנות. טלפון: 372439.

סטקיות

● האם אכלת בשר שיפודים בשטקיה? היום חם האריב הכביסה מרוך השלום 24. טלפון: 336509.

● בממגשי בשר הדיזקן מבחר בשרים על האש סלטים ומטולאים פתוח מ־12 בצהריים עד 2.00 בלילה. טלפון: 233679־03.

● בפונדק הציידים רחוב סירקין 4 גבעתיים מאכלי ציד וגריל פתוחים. צלצלו: 728200.

● בפונדק עלית תפריט מגוון, בשר מובחר, ממולאים, סלטים, דגים ומאכלי ים. פתוח עד חצות הכניסה מתחנת הדלק עלית. רמת־גן, ז'בוטינסקי 4.

פאב־מסעדה

● בפאב ויקסור בירה מתחבית ומבחר סלטים, סיגרים ובגינות. כל יום שלישי קוסקוס אמיתי. פתוח עד חצות, בית אל־על, הכניסה משלום עליכם. טלפון: 298836.

צרפתיות

● יודפת המסעדה הצרפתית היוקרתית ממעדני המטבח הצרפתי המשובח לאביני הטעם. להזמנות בטלפון 283467.

● מסעדת "הרסואר" עם ותק של 15 שנים מודיעה על פתיחת המסעדה ב־26.6.86. המסעדה יפה והשרות אדיב, התפריט משובח באוכל צרפתי. רחוב גאולה 37.

● קפה פליז באוירת שנות השלושים בנוף התל־אביבי. לאביני הטעם מבחר להיטי המטבח הבין־לאומי עם קורטוב צרפתי. מתקבלות הזמנות לבריתות, חתונות, בר־מצוות וימי־הולדת. טלפונים 662200, 652778.

● במסעדת להיקורון, מטבח צרפתי מעולה ותפריט מגוון. רחוב פינסקר 22. טלפון: 299966־03.

● במסעדת פרנקי, 8 סוגי מנות משפחות דגים ובשרים, במטבח צרפתי. אבן גבירול 129. טלפון: 5462854.

● אבוקדו הויה של ארוחה על גג הוויה בישן העתיקה. המסעדה החדשה הכשרה המשקיפה על נוף יפו העתיקה, מזמינה אתכם להנות מארוחה אקסקלוסיבית ולפתן מוסיקלי. פתוח יום יום עד חצות מלבד יום שישי. אבולה.

רומניות

● בממגש ישראל סטקיה ומטולאים ברמה אחרת במחיר עממי השווה לכל נפש. לאירועים מיוחדים עד 60 איש. גם בשבת. דרך פתח־תקוה 78 ת״א.

תאילנדיות

● לא רק במזרח הרחוק: סוקי יאקי בדיזנגוף 302, תל־אביב, 3 קומות של מסעדה סינית ותאילנדית באוירה קסומה. בסוקי יאקי האוכל תורה גסטרונומית. פתוח יום יום רצוף משעה 12 בצהריים עד 12 בלילה. מומלץ להזמין שולחן מראש. סוקי יאקי הכי טוב בעיר. דיזנגוף 302 תל־אביב. טלפונים 443687 או 448273.

● סמיה המסעדה הסינית תאילנדית מתמחה במאכלים תאילנדיים מקוריים מעשה ידיו של שף השף הבעלים של המסעדה. האוירה בעימה ומיוחדת. פתוח בצהרים ובערב גם לארוחות עסקיות. סמיה רח׳ ירמיהו 54 ת״א טלפון 447984.

תימניות

● הפונדק של רמי. ארוחות צהרים ועוד ארוחות עסקיות במבחר עשיר ומגוון של סלטים ובשרים על האש. כמו כן מאב עשיר ומאכלים תימניים מקוריים באוירה שקטה ואינטימית. מתקבלות הזמנות לאירועים מיוחדים. באו להנות בפונדק של רמי. רח׳ פרישמן 41 פינת דיזנגוף 106 ת״א. טלפונים: 222191, 233853. סגור בשבתות.

ערוך ע״י מודיפון 38 38 38 ־03

הלוח הארצי — הארץ חדשות

ת"א גוש דן והשרון

המשך

● לטרקטור חרוט וחוט קבע מוסך. לפנות לטנבל הכניף רחוב הנימורים 17543311

אחיות

● "ארם לשרות ארם" — לגבים וקשישים עם כל הלב — בשכונת. להגבי במקצה לחוים. שרותים סיוד יום 15181229א 474446—03

גזירה ותפירה

מוכרים/ות

● לאופנת מיקורי דרושה מוכרות מנוסות לבוקר בשעות 14.00—19.00 ו־8.00—14.00

סוכנים/ות

עובדי מתכת

עוזרות ומטפלות

הנהלת חשבונות

יהלומים

טכנאים/הנדסאים

חשמל

חרטים/מסגרים

מחסנאים

נגרים

נהגים

ספרים/ות

פועלים/ות

פקידים/ות

שליחים/ות

חבר המתרגמים

עסקים

ביקוש עבודה

שמירה ואבטחה

בתי מלאכה

מחסנים

אולמות

חנויות

משרדים

הלוח הארצי הארץ חדשות

ת״א גוש דן והשרון

המשך

מציעים למכירה

מגרשים

הלוואות

מבני תעשיה

נופש וקיט

מערכת סטריאו

רהיטים

כלי נגינה

מחשב

ריפוי והרזיה

בריאות

משלוחי מטען בינלאומי

ניקוי ופוליש

צילום

שיפוצים

שירותים

חקלאות

אותיות דביקות

מדחסי אויר

מוצרי חשמל

חיות בית

וידאו

רוצים לקנות

בריזג

מוני אויר

ציפוי אמבטיות

הודעות לציבור

שידוכים

בתיווך

הכרויות

המשך בעמ׳ 8

מכזו מן המחל

هكذا في الاصل

מכתבים למערכת הארץ

"וכל נתיבותיה שלום" — האומנם?

שריפת תחנות לא התחילה ב־שבוע שעבר. רגימה ופגיעה ברכוש ובגוף לא התחילה לפני חודש. ושר־יפת ציוד של עיריית ירושלים (עגלות לאיסוף אשפה) גם לה יש היסטוריה וותק.

היכן היה אז שר הפנים? למה הוא שתק ושותק? למה אינו מוקיע את הפושעים ויהא זה מיעוט בתוך המיעוט?

למה שר הפנים ושר הדתות עברו לסדר היום כאשר "נבלים ברשות התורה" הפרו והוציאו גוויה ממקום מנוחתה. ומדוע הרב המקומי (ה־מקבל משכורת מקופת המדינה) מצ־דיק מעשה זה אשר עושיו הורשעו ונידונו לתקופת מאסר?

האם אתם יכולים לומר "ידינו לא שפכו את הדם הזה" אין הצדקה למעשי הנבלה אשר נעשו בהצתת בית הכנסת בקריית שלום, אבל איזו הצדקה יש למנהיג בית הכנסת הזה לצאת בפומבי להשחית רכוש?

ולמה היד הרכה באכיפת החוק כמהומות בפתח־תקווה? לשם מה היה צריך לבדוק אם הרב סלומון נפל או הופל במשך הפגנה אלימה. מה יש לו לעשות שם?

רבותי "נחפשה דרכנו ונחקורה" בביתנו. אנו מתפללים ואומרים "דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום". האומנם?

איתן ישעיהו
ראשון־לציון

★

מורים הדיבורים של ראשי המדינה על אלימות דו־סיטרית. איני זוכר אלימות נגד יהודים חרדים או דתיים מורמים אחרים, ובוודאי שלא היתה מעולם אלימות נגד בתי כנסת או ישיבות. אולם כולם יודעים את האלימות בירוש־לים בשכונות "מקור־ברוך" ו"הבוכרים" נגד משפחות לא חרדיות או לא דתיות, כאשר ירדו לחייהן. שרפו מכוניות, שברו חלונות חלו־נות וריססו רהיטים, וכל זאת כדי להבריח משפחות אלה לעזוב את השכונות.

איפה היו השרים כאשר יהודים בירושלים סבלו בשל אלימות החרדים? כולנו מגנים את הזה־רעות בישיבת חסידי גור, ואת הפגיעה בספרי הקודש. מעשים אלה הם נבלה. איש לא יצא להזדהות עם הפורעים הללו. אולם על ראש הממשלה וממלא מקומו, שר ה־משטרה ואחרים, להפסיק לדבר על שני צדדים. האלימות החרדית נמשכת זמן רב, ויהודים חילוניים או מסורתיים מרגישים מופקרים.

משה קיל
ירושלים

★

מתי גולן, ברשימתו "כסגרריים — משטרה לכל עת" ("הארץ", 12.6), כותב שהתברכנו במשטרה הפועלת על פי הכלל של דין אחד לאזרח הפשוט ולאישיות רבת־השפעה. זה אולי נכון, עד שזה מגיע להילוחי־חרד. כאן נדמה זו אינה תופסת. ובמקומה יש קשר של העלמת־עין. דווקא בימים אלה בולטת הזד־פליה בהתייחסות המשטרה לבר־יונים חרדים לעומת פורצי חוק "רגילים", בין אם הדבר נעשה בהוראה מגבוה ובין אם זו סתם אוזלת־יד מצד המשטרה והשר הממונה עליה.

ברור לי שהמשטרה תנהג כי אחרת אם אצית פוראשפה ברשות הרבים מפני שצבעו אינו נראה לי. ואחרת בבריונים החרדים. המבצעים פשעים חמורים פי כמה.

וידן מרגלית
חיפה

★

למותר להזכיר כיצד נהגו ה־חרדים נגד החילוניים במשך השנים, במיוחד בירושלים. זריקת אבנים על תושבי־רמות, חסימת כבישים ב־בידה, פגיעה פיסית באזרחים, שרי־פת תחנות ודירות, התנהגות אלימה באתרי־החפירות, והפגנות מול קרי לנוע בפתח־תקווה. כשל העט מלתאר את שיטות האלימות של החרדים. המחנה החילוני, מצד שני, היה סבלני, מאופק ולא הגיב באלימות.

והנה בימים אלה, כאשר המתיחות הגיעה לשיאה, מעמיד ראש ה־ממשלה את המחנה החילוני ה־מאופק בשורה אחת עם קבוצת המחץ של המחנה החרדי, וחזל לפעול למען פיוס בין שני המחנות כאילו היתה זו מלחמת אחים.

מה הפחד מפני המיעוט הקטן הזה במדינה, שאינו מכיר במדינת יש־ראל, שורף את דגלה, מגרש את פקידי מס־הכנסה ממאה שערים, משתמט משירות צבאי, מקבל הון עתק לישיבות שבהן מבלים אלפי צעירים בלי לתרום מאומה לחברה הישראלית?

חיים חצורי
אילת־השחר

שמיר, רבין, זמיר, מרדכי

יצחק שמיר ביקש להיפטר מיצחק זמיר, מכיוון שלדבריו אין זמיר "עוזר לממשלה". עוזר לפי מושגיו של שמיר.

יצחק רבין התנצל בפני יצחק מרדכי בגלל עינוי הדין שנגרם לו בפרשה שקרתה בתקופת שמיר כראש ממשלה.

מאחר ששמיר עשוי להיות בקרוב ראש הממשלה, חייבת להתברר השאלה אם שמיר ידע, שתק או פעל כדי לעזור ליצחק מרדכי להציג את הפותו, או האם הפקיד שמיר את יצחק מרדכי.

ללא הארה בעניין זה אין שמיר יכול לחזור אל ראשות הממשלה.

ד"ר חן שיפורים
גני־יהודה

החלפתי החלוק בסינר

ראש הממשלה, כך נמסר, אינו מתכוון להיפגש עם נציגות אחיות בתי־חולים, על שפרשו מהסתדרות־האחיות.

לא אליך על שכרי שהוא כמעט מחצית שכרה של עוזרת בית; אתאר לפניכם את הקשיים העומדים בפני כל אחות עובדת שהיא גם אם.

מטפלות נמנעות מלטפל בילדי אחיות. בגלל השעות החריגות שבהן עובדת אחות בית חולים, ולכן עליה לשלם יותר מהמקובל בשוק.

החוק קבע "שעות מנוחה ושבת" לכל, אך הוציא את האחיות מכלל זה. אחות בבואה לעבוד, מתחתמת שעליה לעבוד כל שבת שנייה וכל חג.

ההכשרה המקצועית מחייבת א־חות מוסמכת ללמוד לתואר אקדמי. אני אחות מוסמכת, בעלת תואר ראשון בסיעוד. המערכת השקיעה בי הרבה להרחבת השכלתי. אבל אני בחוץ, ולא מפני שחסרים מקו־מות עבודה.

גם אם יוחלט שלא להעלות את שכרנו, אני החלפתי את החלוק הלבן בסינר.

דורית כהן
נס־ציונה

קו לקו

במאמר התגובה שלו לעניין "אטלס ישראל" מזכיר השר דוד לוי ("הארץ" 16.6) כבדרך אגב: "הקו הירוק נעדר כליל מן המפות המו־פיעות באטלס. כפי שאכן מתחייב מהחלטות הממשלה בנושא זה". בנ־סותו להגן על התערבותו באטלס, הוא מזכיר התערבות עוד יותר גסה של הממשלה:

הרי הגדה המערבית לא סופחה למדינת ישראל, והיא בגדר "שטח מוחזק" שבו תקף חוק אחר — וכ־יצד ייתכן שבאטלס ישראל, אטלס "מדעי", לא יסומן גבול הגדה המערבית?

אבל בזה אל תאשימו את דוד לוי. למיטב ידיעתי, האיסור לציין את הקו הירוק הוא מימי המערך.

חיים צייזמן
הרצליה

קולנוע / רחל גורדין

משהו עצוב, משהו עליז

פסטיוול קולנוע בירושלים 27.6 — 5.7

מרתון של שמונה סרטים בסוף שבוע אחד, כהקדמה לפסטיוול הקולנוע בירושלים הנפתח בסוף השבוע הזה, מעורר תחושה של סחרחורת. אם כל סרט הוא מעין שטיפת־מוח — אחרי שמונה סרטים אתה כבר מרגיש חופש מסוים. כאילו גם החיים עצמם אינם יותר מאשר עוד סרט.

המבחר השנה, המוקרן בו בזמן בשלושה אולמות הקרנה, הוא מגוון ומלהיב. יש כאן משהו לכל אחד (בתנאי שהוא מבין אנגלית, שכן רק מעטים מן הסרטים הללו, שיוקרנו אחר כך בהקרנה מסחרית בארץ, מתורגמים לעברית. וסרטים ספורים דוברים צרפתית או גרמנית ללא תרגום). כדאי להשיג תוכנית. הסרטים שצפינו בהם בסוף שבוע זה היוו, פחות או יותר, ייצוג הולם לפסטיוול: משהו חריף, משהו מתוק, משהו עליז, משהו תפל, משהו עצוב, משהו מרגיז, וכמו בארוחה סינית טובה, או כמו בחיים, נוצרת מכל אלה הרמוניה אמיתית.

"משהו עצוב", עדין ויפה, הוא "שנת השמש השקטה" של קרישטוף זאנוסי הפולני. המספר סיפור אהבה בין גבר אמריקאי ואישה פו־לניה, שניהם בגיל העמידה. הסיפור מתרחש ב־1946, באזור שהועבר זה לא כבר משליטה גרמנית לתחומי פולין. הוא עוסק בחוסר היכולת של אנשים להינתק מעברם ולהתחיל בחיים חדשים. האהבה, בסרט זה, פורחת בתוך המצוקה כמו נס. אך למי שכבר נואש מן התקווה קשה לפתוח את עצמו לאושר. מיה קו־מורובסקה וסקוט וילסון מעצבים דמויות אנושיות מאוד וקרובות ללבו של הצופה. גם דמויות המשנה אמינות ואנושיות. טיפולו של זאנוסי בהן עדין ואוהב. הוא בונה עולם שאפרוריותו החיצונית מוארת בזוהר של אהבה, ומכוון את קצב האירועים לפי ההתרחשות הפנימית. מכונית נסוגה באורות הדולקים לאורך רחוב חשוך — בקצב הא־הבים הנוגעים זה בזו [illegible] במבוכה. ריקוד מהיר בשניים מבטא את כל הרגשות שאין הם מסוגלים להביע זו לזה. "שנת השמש השקטה" הוא סרט פשוט ויפה, ויוצרו, זאנוסי, יהיה אורח הפסטיוול.

בעוד ש"שנת השמש השקטה" הוא סרט שקרוב לוודאי ימצא חן בעיני הכל, לא כך "המגיעים של ברשה". אני אהבתי אותו מאוד. זה סרט התובע הרבה סבלנות ותבונה להתבונן ולראות. הסרט מתאר כמה ימים בחייה של נערה כפרית בקשר טיליה, ומבוים על ידי חוזה לואיס גרין בסגנון של "ריאליזם מאגי". הבימאי מקדיש לכל פעולה בסרט כמעט אותו זמן שהיא נמשכת במציאות, עוקב אחר שלולית שתן הנספגת באדמה ואחר פעולות הפתיחה של חבילה ארוזה. אך הוא גם בונה את הסרט כמו שיר, שיש בו חזרה פיוטית על דימויים חוזרים (צפרדע הגוררת שורה של פזיות מפרשות הקשורות לרגלה) ועל משפטים בדיאלוג ("לא איכפת לי לחכות, אני אוהב ללכת ברגל", חוזר ואומר ה"משוגע" בסרט). לתמונות יש משמעות סמלית. מים המבעב־עים מבקבוק גומי לתוך האדמה מייצגים את הילדות שאבדה. שביל מאובק המתפצל לשניים מבטא מצב נפשי של "פרשת דרכים". אך הבימאי משאיר לכל אלה משהו מקיומם הגולמי, הבלתי מוסבר, ומש־איר אותנו, כמו את הנערה בסרט, בהרגשת חידה, [illegible].

לא כל־כך אהבתי את "באראן קו", קופרודוקציה פיליפינית־צרפתית ב־בימויו של לינו ברוקה, בגלל סיפור העלילה המלודרמטי, המציג מנצ־לים וקורבנות, אם כי הווי החיים בפיליפינים הנחשף מעט בסרט, מעניין. "א.ק." — סרטו של כריס מארקר, המתעד את צילום הסרט "ראן" על ידי אקירה קורוסאווה — היה בעיני המרכיב התפל ב"ארוחה". קורוסאווה, אדם ובימאי מרתק, אינו נחשף כלל בסרט זה. "נוסטלגיה" של אנדריי טארקובסקי הרוסי, שצולם באיטליה, הוא סרט מרגש ומעניין. אמנם, בקושי חוויתי בו עד סופו, אך כשהסתיים שמחתי שלא יצאתי לפני כן. יש בו שיחות רבות, שאת חלקן לא הבנתי, והתנהלות במין ריק פסיכולוגי. אך יופיין של כמה מהסצינות שווה ביסודי הצ־פייה בסרט כולו. לא כן "האמט". זה סרט שהצפייה בו אינה מייסרת אך גם אינה מרוממת את הנפש. מחוות הערצה לדשיאל האמט של הבימאי הגרמני וים ונדרס — "האמט" נראה כסרט אמריקאי שגרתי למדי במ־סורת ה"פילם נואר".

"חייו ומותו של קולונל בלימפ", אפוס בריטי שנעשה ב־1943, בעותק צבעוני משוחזר, הוא סרט נעים ומשעשע, בחלקו הראשון המבוים כקומדיה, הוא חביב מאוד. הצד האפי פחות מלהיב. סרט בריטי אחר — סרטו של מייקל אפטד "בני 7 / בני 28" — היה בעיני חוויה מיוחדת. סרט תיעודי זה ריאיין יל־דים אנגליים בני שבע ואחר כך חזר אליהם בגילים 14, 21, 28. הוא מהווה מסמך אנושי מרתק. מבלי להסיק מסקנות בגלוי, הוא נוגע במושגים של "הצלחה" ו"כישלון" בחברה המערבית, של שמרנות ומרד, היחס לכסף, הקשר בין הדורות, השאלה אם אנשים מש־תנים במהלך חייהם.

מייקל אפטד הציב את המצלמה מול מרואייניו, צילם והקליט. יש כאן גם קטעים לא כל־כך מעניינים. זאת כאשר המרואיין אינו חושף את עצמו. יש קטעים שקשה לעקוב אחריהם, בגלל היגוי קוקני של המרואיין. ויש קטעים מרגשים מאוד. כגון ראיון עם ילד שרצה להיות אסטרונאוט ונעשה נהג ומ־תנגד למערכת. תמונות רבות מדב־רות בעד עצמן, השפעת עובדות שהמרואיין מבקש להסתיר. ילד שהשקיף מן הצד על חבריו נעשה בבגרותו לגבר העומד מנגד, צופה ולא משתתף. אישה ליברלית ופ־תוחה כביכול אומרת על חייה עם בעלה "כמה חשוב ששנינו נהיה באותה דעה", ובו בזמן מניעה את ידיה בתנועות של כפייה ואונס. צריך רק לשבת, להקשיב ולהסתכל.

תנו כבוד לשקל החדש

בעידן האינפלציה המטורפת הי־תה למינהל ולאנשי כספים הצדקה להיאחז בערכים דולריים לצורכי תקצוב, חשבונאות ושאר עיסוקים מקצועיים, ולבריות היה צורך להיתפס לדולר כאמת־מידה יציבה לערכם של דברים ושל שקלים. עתה, משהומר השקל הישן בחדש ונתייצב ערכו, אין לראות עוד כל הצדקה טכנית ולא צורך פסיכולוגי לכך, שמוסדות המדינה, הבנקאות, כלי התקשורת והציבור הרחב יוסיפו לנקוט לשון הדולרים (מה גם שבאחרונה לשון זו עצמה חלקלקה למדי).

מובטחני, כי בשקלים החדשים אפשר גם אפשר לקבוע את שיעורם של דברים, מעלויות של לכיא והכב־סות של יצוא, דרך מחירי דירות ומ־כוניות, ועד לשיעורים פרטיים וביצי תנובה.

קלמן (חי) בנימיני
ירושלים

הארץ ממליץ

תל אביב

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראיה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

הסיפור האמיתי (גורדון) — זוועות המשטר הצבאי של ה"חונ־טה" בארגנטינה בשנות השבעים, נחשפות דרך סיפורה האישי של מורה להיסטוריה, המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. משחק מצוין של כל המשתתפים, ובימוי טוב. בפרס פר לישי רב עוצמה. זוכה בפרס ה"אוסקר" כסרט הזר הטוב ביותר.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. [illegible] מככבים בסרט. [illegible] ע"י סידני פולק [illegible] הוליוודית. נופים קסומים ביופיים וקצב המהיב את הלב.

שיגעון של לילה — (גת) — במשך לילה אחד ברובע הסוהו בניו יורק עובר גיבור הסרט [illegible]. קומדיה שחורה, סוריאליסטית, בבי־מוי של מרטין סקורסזה.

נשיקת אשת העכביש (דיזנגוף 1) — ההומוסקסואל בגיל העמידה ומהפכן שמאלני כלואים בתא אחד בבית־סוהר בדרום אמריקה. ביים הקטור בבנקו ("פיקסוטה"). ויליאם הארט זכה בפרס ה"אוסקר" על משחקו בסרט זה.

ראן (דיזנגוף 2) — סיפורו של אקירה קורוסאווה בציג אגדה יפנית עפ"י "המלך ליר" איכויות אסתטיות יפהפיות.

שלושה הזקנים והתינוק (דיזנגוף 3) — שלושה בחורים צעירים נאלצים לטפל בתינוק ומתאהבים ב"אמהות" סרט חביב ללא יומרות.

ירושלים

שלושה הזקנים והתינוק (כפיר) — ראה דיזנגוף 3, ת"א.
נשיקת אשת העכביש (מיטשל) — ראה דיזנגוף 1) ת"א.
שיגעון של לילה (רון) — ראה גת ת"א.

חיפה

שיגעון של לילה (רב גת) — ראה גת ת"א.
נשיקת אשת העכביש (שביט) — ראה דיזנגוף 1 ת"א.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ג' 24.6
תיאטרון הבימה
נמר חברבורות: 20.30
הגורדים: 20.30
צ'בוב צ'בובה — במרתף.
התיאטרון הקאמרי
[illegible]: 20.30
קסטנר — בת' דוסה: 20.30

קבלת מודעות 24 שעות בדחף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל
הארץ
חדשות הארץ
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
תהלים קכ"ו	כלים פ"ב, מ"א
דף יומי	**הלכה יומית**
שקלים י'	[illegible]

תורנות רופאים

תוספת רופאים במקרים דחופים:
מ"ס בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בהתנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מרפא רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00–8.00
בימי ו' — 15.00–8.00
טלפונים: 03־433300, 03־433500
"שקט" — שירות רפואי לקט
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים התינוקות בשעות 19–24
טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
ש"ן — עזרה ראשונה במשנית
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111, 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר יעקב 08־223958
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למצבי לחץ
מטעם "מעגלים"
א עד ה 11.00–13.00
ב עד ד 16.00–18.00
טל: 220831
רח' מאנה 13 תל־אביב

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב. דיזנגוף מכר שער 3 (ליד המשביר) טל: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. מר מובבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים אדה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה: רח' הנמן 26, קומה ב', טל' מס' 04־525־566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00–23.00.
ש"ן — שירות רפואי בית
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים.
ירושלים, מוקד יום 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון כ"ד
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון כ"ד
יד ביד — איגוד קשבת לילד ולהורים
תל אביב — לילד 226827 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00–20.00.
חיפה ונהריה — 229488 מ־11.00–20.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגיה)
ירושלים
בקור חולים — (פנימית, נשים, א.א.ג)
שערי צדק — (ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
אחוה דיזנגוף 165 234717
דיזנגוף (פז) ויבן 10 נחלת יצחק 257678
ירושלים
מרקחת החבה הס"ע 28 523191
חיפה
יפה אבן סינא 7 672288
חולון
אחוזה השיין 52 889154
בת ים
עין יהב 4 884854
רמת גן
השרון ירושלים 23 742046
נתניה
נחת שקד ש. מסמרי אורים 52484
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות
מגל העצמאות 55 ק. אתא 441280
רחובות
כללית בני משה 452381
חדרה
יפה הנשיא 66 22122

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 17.00–20.00.
בנורשטג 66 ת"א, טל' 2812289.
חיפה: ימים א' דד' 16.00–19.00 רח' הנשיא 14 טל' 381528

מרכזי מידע — אגבר
03־452777 04־549121
02־528231־2

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 חגב לחדשות
18.00 התלת רגליים — הרפתקאות ביבשות
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) בינה מלאכותית — סרט תעודה
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 משפחה במבחן — סדרה משעשעת
20.30 כולבוטק
21.00 מבט לחדשות
21.40 מבט שני
22.20 תפילת ערב אחרונה — דראמה
23.25 גלריה — סיכום פסטיבל ישראל־ירושלים 86
00.05 פסוקו של מקום (נחל צין) חדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 חשבון משום ו' — שברים שקולים
08.40 כלי מדות
09.00 אנגלית ה'
09.20 מדעי הטבע ה'־ו'
10.30 רחוב סומסום
11.15 חשבון ה' — בין המספרים הראשוניים
11.30 גאוגרפיה ד'־ס' — החיים [illegible]
12.00 ארץ מולדת — בין תורכיה לבריטניה
14.00 הקוקיה — אורחות חייהן של הקוקיות
14.25 [illegible]
14.45 אנגלית
15.00 רחוב סומסום
15.30 קשת הענן — מורי סאלם
15.50 [illegible]
16.15 [illegible]

קול המוסיקה

17.00 ערב חדש
06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 מוסיקה קאמרית
13.00 קונצרט צהרים
15.05 מבחר התקליטיה
16.00 קונצרט מנחה
18.30 אתנחתא — [illegible] — כינור/גליה חנים — פסנתר — הנדל: סונאטה מס' 4 ברה מאג'ור, אופ. 1, מס' 13; רוזמן: סונאטה (1970); פרוקופייב: סונאטה ברה מאג'ור, אופ. 94 ב'; [illegible]: נוקטורן ומאזורקה, אופ. 28
20.05 ערב טוב — [illegible]
20.50 מכללי הקונצרטים שלנו — התזמורת הפילהרמונית הישראלית — [illegible] — כינור/[illegible] — צ'לו/אלכסנדר [illegible] — פסנתר — [illegible]: ברוקנר, סימפוניה מס' 3
23.00 [illegible]

רשת א'

12.05 צלילי הזמרה בבקשתך
14.06 לבת הלבן ולכל המתעניין
14.45 [illegible]
15.25 השכלה — דעת לכל — אנגלית למתחילים
16.05 עולם יהודי — ישראל והתפוצות
17.20 האוניברסיטה המשודרת — [illegible]
18.06 מבזק ערב — [illegible]
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 שיעור בתלמוד — מסכת "ברכות"

19.30 שידורים לעולים
22.05 [illegible] — בנושאים לפי בחירת המאזינים

רשת ב'

14.06 יש עניין
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים ושיעורים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על ספרים ואנשים
18.06 אצבע על הדופק — בריאות ורפואה
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עולם חדש — [illegible]
20.05 פרקי חזנות בבקשתך
22.05 עוד פעם אחת — "האנס כריסטיאן אנדרסן" — [illegible]
25.05 [illegible]
00.10 [illegible]
00.20 [illegible] — המשך

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת — מבחר הפזמונים הישראליים
21.05 [illegible] — שירים שלא [illegible]
23.05 [illegible] ג'אז

גלי־צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהרים
17.00 יומן גלי־צה"ל
17.30 יומן ספורט
18.05 [illegible]
18.40 [illegible]
19.05 תכנית מוסיקאלית
20.05 זה קורה — מגאזין למוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — תהליך היצירה
22.05 [illegible]
23.05 לילה לילה
23.55 שיחת חצות — [illegible]

שידורים קבועים

רשת א'
07.10 הוי שירים — מזמורים ישנים
08.05 חנה — עם בני הגיל
09.05 הסיר לא תם
09.30 [illegible]
10.30 רדיו קל
11.10 שירים עבריים
11.30 השכלה ודעת לכל

רשת ג'
06.11 [illegible]
07.05 שיר בבוקר בבוקר

רשת ב'
08.05 [illegible]
09.05 [illegible]
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 גל פתוח — [illegible]
13.00 מחצי היום
09.05 [illegible]
10.05 אגן הים התיכון
11.05 שעה עם [illegible]
12.05 רק מוסיקה
13.05 [illegible]
14.06 לי ולך — שיר [illegible]
15.05 [illegible]
16.05 מוסיקה לקיץ
17.05 [illegible]

גלי צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 [illegible]
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר טוב ישראל
אילה בוקר
10.05 ארוחת עשר
11.05 נכון לעכשיו
13.05 קשר רדיו 13.35 [illegible]
14.05 [illegible]
15.05 פגישה יומית

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — הבוסטונים 5.00, 7.15, 9.30
אלנבי — הטנגו האחרון בפריז 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — חופשה מטורפת באירופה 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — פאנטנגו 11.15 בלילה
בן יהודה — רכבת אל החופש 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — הסיפור האמיתי 7.15, 9.30
גת — שיגעון של לילה 5.00, 7.30, 9.30
דיזנגוף 1 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 2 — 3 רווקים ותינוק 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 3 — ראן 11.00, 2.00, 6.30, 9.30
דקל — רומן בברלין 7.15, 9.30
דרייב אין — [illegible] 8.00, 10.00 סקס 12.00
הוד — התיק, התיק 5.00, 7.30, 9.30
חן 1 — [illegible] 5.00, 7.20, 9.40
חן 2 — סלבדור 5.00, 7.20, 9.45
חן 3 — [illegible] 5.00, 7.30, 9.45
חן 4 — [illegible] 10.30, 1.30, [illegible] 5.00, 7.25, 9.40
חן 5 — כלבי הקש 1.30, 10.30, [illegible] 5.00, 7.30, 9.45
לימור — שיכרון חושים 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — אהבות משתנות 1.35, 5, 7.40, 9.30
לב 2 — [illegible] 1.45, 5.00, 7.30, 9.40
מוגרבי — סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון ת"א — "שואה" חלק ב' ב־13.00, חלק א' ב־18.30
מקסים — [illegible] 5.00, 7.30, 9.30
מרכז החזיה הישראלית — [illegible] 9.50
[illegible] — סגור לרגל שיפוצים
סינמה 1 — [illegible] 5.00, 7.30, 9.30
סינמה 2 — [illegible] 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — מלחמה ושלום ב' 7.00, [illegible] 9.45
פאר — צעירים וקשוחים 4.30, 7.30, 9.30
פריז — מונטי פייתון [illegible] 12.00, 2.00, 4.00, 7.30, 9.30, 1001 [illegible] 11.30
צוותא — [illegible] 8.00
ציון — אהבה [illegible] 4.00, 6.45, 9.30
שחף — זיכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת — נאריה 5.00, 7.30, 9.40
תכלת (הסורבונה) רמת אביב — כחום הנוף 7.15, 9.15
תל־אביב — מתנה שמיים 5.00, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — רכבת אל החופש 4.30, 7.30, 9.30
אורגיל — [illegible] 4.30, 7.15, 9.30
אוריון:
אור 1 — 4.00, 6.45, 9.15
אור 2 — נשר הברזל 4.30, 7.00, 9.30
אורנע — כחום הנוף 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון — הגננים 4.00, לילות לבנים 6.00, הבכור של פריזי 9.30 לילות לבנים 12.00
בנייני האומה — זיכרונות מאפריקה 6.15, 9.00
הבירה — התיק, התיק 4.30, 7.30, 9.30
מאור — שלושה רווקים ותינוק 4.30, 7.30, 9.30
מיטשל — נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30
עדן — מתנה שמיים 4.30, 7.30, 9.30
סמדר — נאריה 7.30, 9.30
רון — שיגעון של לילה 4.30, 7.30, 9.30

עפולה

היכל התרבות — סיפור של חייל 9.00

רחובות

בית העם — בי"ס לאסירים מתחילים 7.30, לילות לבנים 9.00
הדר — [illegible] 7.30, 9.30
חן — [illegible] 7.30, 9.30, [illegible] 5.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון — בעקבות אוצר הנילוס 5.00, 7.15, 9.30
אורדע — [illegible] 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — [illegible] 7.15, 9.30
הדר — זיכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
לילי — [illegible] 7.15, 9.30
רב חן — רמת גן
חן 1 — שיגעון של לילה 5.00, 7.30, 9.40
חן 2 — מסע עסקים של אבא 4.15, 6.50, 9.40
חן 3 — [illegible] 5.00, 7.30, 9.40
חן 4 — [illegible] 5.00, סיפור אמיתי 7.20, 9.45
[illegible] 7.00, 9.30
[illegible] — [illegible] 7.30, 9.30
[illegible] — סגור

נתניה

[illegible] — [illegible] 5.00, 7.00, 9.15
שרון — רמו 5.00, 7.00, 9.15

בת־ים

ארמון — שנת הדרקון 5.00, 7.15, 9.30
עצמאות — [illegible]

כפר סבא

חן — רמו 7.00, 9.15
תבל — [illegible] 7.00, 9.15
היכל התרבות — סיפור של חייל 9.00

חיפה והסביבה

אורה — שיכרון חושים 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — [illegible] 6.00, 9.00
אמפיתיאטרון — מתנה שמיים 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — [illegible] 4.30, 7.00, 9.15
חן — נשר הברזל 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — [illegible] 7.00, [illegible] 9.30
עטמי — [illegible] 5.00, 7.00, אהבה צעירה 9.15
פנורמה — שודדי השחקים 4.30, 7.00, 9.15
פאר — חופשה מטורפת באירופה 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור [illegible] — מסע עסקים של אבא 4.00, 6.30, 9.00
רון — רכבת אל החופש 4.00, 6.45, 9.00
רב גת 1 — שיגעון של לילה 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — [illegible] 4.30, 7.00, 9.15
שביט — נשיקת אשת העכביש 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות — רמו 7.00, 9.15
בית העם — אהבות משתנות 9.15
היכל — יומו של אלוף 9.15
כוכב — [illegible] 7.00, 9.15
[illegible] — נאריה 7.00, 9.15
[illegible] 7.15, 9.00

חדרה

הדרה — לילות לבנים 4.30, 7.00, 9.30
חוף — [illegible] 6.30, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — שלגיה ושבעת הגמדים 5.00, שנת הדרקון 7.15, 9.30
היכל — [illegible] 6.00, 7.30, 9.30
תפארת — נאריה 4.30, 7.30, 9.30
[illegible] 7.15, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — שלושה רווקים ותינוק 5.00, 7.30, 9.30
היכל 2 — בעקבות אוצר הנילוס 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — זיכרונות מאפריקה 6.00, 9.00

רמת השרון

כוכב — [illegible] 7.00, [illegible] 9.30 [illegible] 4.00

חולון

ארמון — בעקבות אוצר הנילוס 5.00, 7.30, 9.30
מגדל — [illegible] 5.00, 7.30, 9.30
[illegible] — זיכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
[illegible] — מתנה שמיים 5.00, 7.30, 9.30
[illegible] 4.00